

LŐRINCZ L. LÁSZLÓ

Manituk 1.

(Vigyázz, ha fúj a szél!)

LŐRINCZ L. LÁSZLÓ

Manituk 1.

(Vigyázz, ha fúj a szél!)

*Az AVANA Egyesületnek
és a Galaktika folyóiratnak
ajánlom*

*

*... halljátok, hogy sziszeg a szél,
boszorkánylakta út a cél,
fagyot fütyöl, dühvel tele,
remegjete, tarol a szél,
a félelem és jaj szele.
Láttátok éjjel őt, ki oly vad,
letépte az égről a holdat...*

(Émile Verhaeren)

I. A temető és a völgyhíd

(Ha nem muszáj, ne menj arra!)

1.

Ross Candellnek nem volt baja az indiánokkal. Nem úgy, mint őseinek a régi, szép időkben, amikor is fegyverrel a kézben álltak szemben egymással a határvidékeken. Az indián ősök tomahawkot szorongattak, Candell ősei winchestert, aztán aki bírta, marta. Candell winchesteres ősei tovább bírták, mint a tomahawkos indiánok, így aztán történt, ami történt. Az indiánok rezervátumokba szorultak. Candell ősei pedig megalapították a modern Amerikát. Hogy az indiánok mit szoltak a hősi és grandiózus vállalkozáshoz, ez akkor már senkit sem érdekelt.

Csak hogy azóta alaposan megváltoztak az idők. Az indiánok merészebbek lettek, a Candell-leszármazottak kezét pedig megkötötték az új eszmék. Például az, amely szerint az indiánoknak is vannak jogaik – éppen úgy, mint Amerika más színű és nyelvű állampolgárainak. És az indiánok éltek is eme új eszmék biztosította jogaikkal. Ki-kiásták a harci bárdot – éppen úgy, mint az említett régi, szép időkben -, küldöttséget választottak maguk közül: ez aztán felutazott Washingtonba, megkereste az illetékes helyet, és sztárügyvédek hathatós közreműködésével beperelte az Egyesült Államokat. A per tárgyát leginkább azok a már első látásra is csalárdnak tűnő szerződések képezték, amelyekből kiderült, hogy a winchesteres Candell-ősök szemérmetlenül becsapták az indiánokat. Óriási földterületeket „vásároltak” tőlük néhány puskáért és még több tüzes vízért, azaz whiskyért. Nem egy per során az indiánok és ügyvédek felajánlották, hogy visszaadják az Egyesült Államoknak a whiskyt, akár néhány hordó kamattal is megtoldva, az pedig szolgáltatassa vissza nekik

a követelt földeket.

Ezeknek az új eszméknek és képviselőinek, a indiánokat védő sztárügyvédeknek köszönhetően az indiánok választott előjárói kiharcolták, hogy az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága nyilvánítsa az indiánok tulajdonává őseik nyugvóhelyeit, csontjait, és kötelezze mindazokat, akiknek ilyenek a birtokukban vannak, hogy haladéktalanul szolgáltatassák vissza azokat az indián közösségeknek.

A határozat súlyosan érintette a múzeumokat és mindazokat a tudományos intézményeket, amelyek az Egyesült Államok történetével, elsősorban az indián háborúk időszakával foglalkoztak. De nem volt mese – a törvényeket be kellett tartaniuk. Az indiánok által követelt csontok, tárgyak és eszközök visszaadása megkezdődött és még ma is tart. A rézbőrűek eltemették őseik csontjait – már amelyeket eddig visszakaptak -, a régi sámandobokat pedig elhelyezték a múzeumaikban.

Ross Candellnek nem volt semmi baja az indiánokkal – őseivel ellentétben -, olyannyira nem, hogy a velük kapcsolatos régészetet választotta hivatásának. Ahogy az indián sámánokat fiatal korukban megérintette valami, ami aztán arra készítette őket, hogy sámánokká váljanak – ezt a tudományos szakirodalomban *elhívásnak* nevezik -, Candellt is elkapta egy furcsa érzés. Csakhogy ő természetesen nem sámán akart lenni, hanem régész. Az annak idején elesett és éppen csak elkapart Candell-ösök bizonyára arra akarták rábírní, hogy ássa ki őket, és helyezze méltó helyre porladó csontjaikat.

Ross Candell évfolyamelsőként végezte a régészetet a legjobb coloradói egyetemen, s hamarosan állást is kapott az állam egyik múzeumában. És áshatta az indián temetőket látástól mikulásig.

Egészen addig a napig, amíg életbe nem léptek az ásatásokat korlátozó törvények, amelyek lehetővé tették az indián közösségeknek, hogy beleszóljanak a feltárásokba. Sőt meg is tilthatták az ásatást. Kivéve, ha nyomós közösségi érdek fűződött a terület megbolygatásához, például útépités vagy repülőtér létrehozása. Ilyenkor közös erővel kellett megoldást találniuk. Az

indiánok többnyire megfelelő anyagi juttatások fejében elszállították a kiásott maradványokat, amelyeket aztán békésebb helyen ismét eltemettek.

Így történt ez akkor is, amikor megtalálták azt a temetőt, amelyről hamarosan bővebben is szó esik.

Borús, esős reggel volt; meglehetősen szokatlan abban az időszakban. Talán az általános felmelegedésnek köszönhetően abban az évben sokkal több eső esett, mint bármikor az elmúlt hosszú-hosszú évek során. Candell már reggel heves fejfájásra panaszkodhatott volna, ha panaszkodós fajta lett volna, és ha lett volna kinek. Kollégái éppen ástak valahol – néhány nappal azelőtt dinócsontokat találtak a környéken -, s még az is elment megcsodálni az oszlopnyi lábszárakat, akinek semmi köze nem volt az őskorhoz. Ő azonban otthon maradt, és becsomagolta azt az indián gyöngysort, amelyet hamarosan vissza kell adniuk az indiánoknak. Szép gyöngysor volt, sajnálta is egy kicsit. Valószínűleg ismét visszakerül majd a földbe ahelyett, hogy a múzeumuk ékessége lehetne.

Sóhajtott, és tovább nézegette a gyöngyöket. Egészen addig, amíg valaki rá nem törte az ajtót.

A férfi, aki nagy dérral-dúrral bevonult a szobájába, akár valamelyik őse is lehetett volna. Széles karimájú kalap ült a fején, lábán rövid szárú, magas sarkú csizma, kabátja pedig amolyan bőrből készült, rojtokkal ékesített ruhadarab volt, amelyről azt tartották, hogy indián viselet. Az enyhén sasorrú, barna bőrű fickóról már első pillantásra leírt, hogy indián.

Candell önkéntelenül is kinyújtotta a karját, hogy markába kapja az asztala lábához támasztott évszázados harci bárdot, de gyorsan vissza is húzta. A férfi idegesnek látszott ugyan, de mégsem tűnt olyannak, mint aki meg akarná skalpolni. Nem égett szemében a fehérek iránti olthatatlan gyűlölet; inkább türelmetlennek és idegesnek látszott, mint fenyegetőnek.

A fickó megtorpant Candell asztala előtt, és barna szemét a régészre függesztette.

– Mr. Candell?

Candellben egyetlen pillanatra felmerült, hogy talán le kelle-

ne tagadnia, hogy ő az, hátha ezzel valami végzeteset úszna meg, de mielőtt megtehetette volna, a szája önállósította magát.

– Én vagyok.

A férfi olyan sebesen nyújtotta felé a kezét, hogy Candell azt hitte, meg akarja ütni.

– Negroponte. Carlo Negroponte.

Nem indián – futott át a gondolat Candell fején. – Digó. Vajon mi a fenét akarhat tőlem egy digó? Csak nem alkottak oda-fent egy újabb törvényt, hogy a digók csontjait is ki kell adni az olasz közösségnek. Bár errefelé nemigen vannak olaszok, és nem is igen voltak. Még Al Capone sem merészkedett el idáig.

Candell helyet mutatott a férfinak. Negroponte biccentett, és helyet foglalt a régész asztala előtt álló széken. Megnyalta a szája szélét, és mosolyogni próbált.

– Csakhogy megtaláltam. Már összevissza kerestem minde-
nütt.

– Engem? – hökkent meg Candell.

– Először csak egy régészt, aztán magát. Kint voltam a Sárga-hegynél, ahol a kollégái a dinókat ássák.

– Aha – mondta Candell.

– Ők biztattak, hogy jöjjek ide. Maga majd eljön velem és megnézi.

Candell megvakargatta az állát.

– Mit?

– Hát amit találtunk.

Candell ismét megvakargatta az állát.

– Mit találtak?

A férfi, Mr. Negroponte tenyerébe temette az arcát.

– Jézusom! – nyögte. – Jézusom!

Ross Candell most meg azért kezdett aggódni, nehogy rosszul legyen itt ez a fickó. Még csak az hiányozna, hogy rosszul legyen. Hiszen azt sem tudja, mi a fenét kell csinálni egy rosszul lett látogatóval.

– Valami baj van... Mr. Negroponte? – kérdezte enyhén remegő hangon.

Negroponte felemelte a fejét.

– Baj? Más sincs, csak baj. Szóval... az elején kezdem. Tudja, ki vagyok én?

– Nem – mondta nagyot nyelve Candell. – Kicsoda?

– Építésszámológ.

– Hát... ennek örülök.

– Én nem mindig – mondta a fickó. – Most éppen nem. Ha még tovább csúszunk, bajom lehet belőle. Egy-két nap még elmegy, de hosszabb csúszás már végzetes lehet. Elsősorban rám nézve, persze.

Candell ekkor már kapiskálni kezdte a dolgot. Nyilván találtak valamit az építkezésükön.

– Mi építjük a völgyhidat Mallory City és Bocharocha között. Mármint a cégem. A Stephanides Társaság. Remélem, hallott már róla?

Candell felrántotta a vállát.

– Sajnálom, de...

Az építésszámológ legyintett.

– A világ legtüremlenebb branca. Egy hét csúszás, és mehetek a fenébe. A völgyhídról sem hallott még?

– Valamit igen – mondta bizonytalanul Candell.

– Az új autópálya része lesz. Kilencezer láb hosszú és ezer láb magas. Ez már valami, mi?

– Kétségkívül – bólintott Candell.

– Csodájára járnak majd, ha elkészül. Ha elkészül egyáltalán...

Candell sóhajtott.

– Mit találtak, Mr. Negroponte?

Mr. Negroponte komor képpel maga elé bámult.

– Egy indián temetőt, Mr. Candell.

2.

A terepjárón zötyögve igencsak takarékosan mérték a szavakat. Mindketten a saját gondolataikkal voltak elfoglalva, s csak néha-néha nyitották szóra – akkor is inkább csak udvariasságból – a szájukat. Negroponte azon töprengett, hogy vajon sikerül-e

megúsznia a kirúgást. Candell pedig azon, hogy úgy hiányzott neki ez a temető, mint egy defekt a sivatag kellős közepén. Aztán nyomban el is szégyellte magát. Elvégre régész, vagy mi a szösz, márpedig egy régésznek örülnie kell, ha valami érdekeset talál a föld alatt, még akkor is, ha később a leletek vissza is kerülnek ugyanoda. A belőlük levonható következtetések és a róluk készített fényképek a föld felett maradnak.

– Mit gondol, mit akarnak majd az indiánok? – törte meg a csendet, illetve a motor monoton bűgását Negroponte.

– Alighanem azt, hogy ne bolygassuk a halottak nyughelyét – mondta Candell.

– Azt már megbolygattuk.

– Mennyire?

– Alaposan. Az embereim sajnos későn vették észre a csontokat és a takarómaradványokat.

– Az indiánok tudnak már róla?

– Csodálkoznék, ha nem így lenne. Közöttünk is vannak néhányan. Különben sem szabad eltitkolnunk előlük semmit. A főnökség nagyon kényes az ilyesmire. Na, mit szól hozzá?

Negroponte leállította a motort.

Candell előrenyújtotta a nyakát, de semmi olyat nem látott a környéken, ami emberi kéz munkája lehetett volna. Az út két oldalán dombok sora húzódott sárgás fűvel borítva, odébb fenyvesek sötétlettek, nem messze tőlük patak sietett a fenyők felé. Az út, amelyen haladtak, gondozatlan és hepehupás volt. Valószínűleg erre járó vadászok használhatták a leggyakrabban.

– Látja?

Candell szeme fölé ernyőzte a tenyerét.

– Mit kellene látnom?

– A két hegyet. Jó nagyok, mi?

Candell valóban látta a két, egymástól nem túl nagy távolságban álló hegyet, csak éppen nem gondolta volna, hogy őket kell néznie.

– Hát... azok – mondta bizonytalanul. Arra gondolt, hogy a hegyek magassága relatív. Egy, a puszta síkjából hirtelen kiemelkedő domb is magasnak tűnik. Negroponte előrenyújtotta

az ujját.

– Kétezer láb magasak. Olyanok, mint egy kapu két tartóoszlopa. Képzelden közékük egy hidat. Egy völgyhidat. Cirka fele magasságban. Egy igazi monstrumot, kétszer négysávos autópályával. Na?

– Nem semmi – bólintott Candell.

– Tíz pár pillér tartja.

– Aha.

– Két pillér egyenesen a temető közepébe kerülne. Érti már?

– Értem – bólintott Candell.

– Hát ez az én problémám – sóhajtotta Negroponte, és gáz adott.

A két hegy fenyegetően közeledett feléjük.

3.

Ross Candell nem először járt olyan építkezésen, amelyet letmentés miatt le kellett állítani. Csakhogy legutoljára még más volt a helyzet. Akkor még nem voltak érvényben az új törvények, amelyek alaposan megnehezítették a régészek és az építők munkáját.

Negroponte egyáltalán nem túlzott, amikor jelentősnek nevezte az építkezést. Naná, hogy az volt! Erről az a számtalan kisebb-nagyobb munkagép, ugyancsak számtalan emeletes háznyi földhányás, valamint sárga sisakos munkások tanúskodtak, akik hangyaként lepték el a földhányásokat.

Negroponte egy konténerház előtt állította le a kocsit.

– Akkor hát itt is lennénk. Azt javaslom...

Szavait a hangos csattanással kivágódó fémajtó szakította félbe. Magas, szőke hajú nő bukkant fel az ajtónyílásban. Amikor megpillantotta Negropontét, megnyugodva szorította szívére a kezét.

– Jézusom, csakhogy itt vagy, Carlo!

– Hiányoztam? – kérdezte Negroponte.

A lány megcsóválta a fejét.

– Persze hogy hiányoztál. – Tekintete elszakadt

Negropontétól, és Candellen pihent meg. – Ő a régész?

– Én vagyok – mosolygott Candell.

A lány is mosolygott, és a terepjáróhoz lépett.

– Kamilla Patrick.

– Candell. Ross.

– Hát akkor... legyen üdvözölve, Ross, ebben a bolondokházában. Remélem, tud segíteni rajtunk.

Rosson áthullámzott a kétely, hogy vajon mi a fenében tudna segíteni nekik, de azért tovább mosolygott. Innen már az indiánoké a főszerep. Ők mondják meg, mi legyen a temetőjükkel. Persze azért szívesen megnézi, ha megengedik neki.

Lopva a lányra pislogott. Kamilla Patrick csinos nőszemély volt. Magas, nyúlánk, szőke, kék szemű. Kék kezeslábas a szépen kiemelte vonzó formáit.

– Szóval, Carlo – fordult vissza a mérnök felé a lány -, hamarosan itt lesznek az indiánok.

– Mikor hamarosan?

– Jézusom, hát honnan tudjam én, hogy mit jelent egy indiánál a hamarosan? Azt üzenték, hogy hamarosan itt lesznek.

– Nem inna egy kávét? – kérdezte Negroponte Candellt. – Jöjjön be az irodámba, egyelőre még elég szűkösön vagyunk...

– Inkább megnézném a temetőt – mondta Candell.

– Ahogy óhajtja – biccentett Negroponte. – Velünk jössz, Kamie?

– Miért ne? – sóhajtotta a lány. – Az időből kitelik.

Negroponte kinyújtotta a karját, és az óriási vakondtúrásokként magasodó földkupacok felé mutatott.

– Itt van, nem messze.

Valóban nem volt messze. Talán ötszáz lépésnyi távolságban, a többitől elkülönülve egy buldózer állt, kanalát a magasba emelve. Mintha munka közben szélütés érte volna.

– Ez az?

Negroponte legyintett.

– Ott hagytam a gépet, ahol van. Azt akarom, hogy lássák: nem szeretném összebarmolni a temetőjüket.

Azért mégiscsak sikerült – gondolta Candell a földgyalu

mellé érve. A gépmonstrum alaposan végiggyalulta a környéket, esélyt sem adva a talajt borító bokroknak és cserjéknek. De azoknak a földszintből kiemelkedő, szemmel szinte észre sem vehető dombocskáknak sem, amelyekben csak az igen tapasztalt szem fedezhette volna fel az emberi tevékenység nyomát. De ha még fel is fedezte volna, ki gondolt volna temetőre?

Márpedig az volt. A föld alól előkerült csontok, a halottakat tartó faállványok, bőrtakarók maradványai, színes pokróccafatok, mind arról árulkodtak, hogy rég elfeledett temető rejtezik a föld alatt. Jobban mondva, rejtezett, amíg a talajgyalu felszínre nem hozta.

Candell megcsóválta a fejét. Vajon hány feltáratlan, föld alá került, valaha emelvényen álló sír lehet még a föld alatt?

– Mit szól hozzá? – kérdezte a szomorú maradványokra bökve Negroponte.

Candell legszívesebben végiggyalogolt volna a terepen és bekukkantott volna a félig világra került bőrcsomagokba, de visszafogta magát. Negroponte megragadta a régész karját.

– Figyeljen ide, Mr. Candell. Sikerült beletrafálnunk a közepébe. Pont ezen a helyen állna két tartópillér.

– Ez bizony pech.

– Nem is sejti, mekkora. Ha nem állhat itt a két pillér, át kell terveztetnünk a hidat. Ez pedig borítja az időt, a költségvetést és alighanem borít engem is. Hacsak az indiánok meg nem gondolják magukat. Segítsen már rajtunk, kérem!

– Hogy gondolja? – hökkent meg Candell.

– Próbáljon beszélni velük. Gondolom, nem először találkozik a temetőjükkel. Próbálja megmagyarázni nekik, hogy ez a völgyhíd mennyire fontos a környéknek és egész Amerikának. Hátha meglágyul tőle a szívük...

Ebben a pillanatban öblös kurjantás hangzott egy jókora földkupac tetejéről.

– Mr. Negroponte! Kérem!

Piros anorákot viselő ember állt a kupac tetején, és még intgetett is, hogy minél jobban felhívja magára a figyelmet.

– Mi van, Pet? – kiáltott vissza Negroponte.

– Megjöttek az indiánok, főnök!

4.

Az indiánok valóban megérkeztek. Heten, mint a Göncöl csillagai vagy a mesebeli hét törpe. Ez utóbbiakkal ellentétben azonban szép szál fickók voltak, csak egy aktatáskás látszott alacsonyabbnak a többinél. De ő is indián volt. Hollófekete, vállig érő haja madárszárnyként lobogott a levegőben.

Pedig nem lehetett azt mondani, hogy az indiánok lihegtek volna a sietségtől. Inkább úgy jöttek, mint a mindent megszemlélő akaró turisták. Csupán annyi volt köztük a különbség, hogy az indiánok nem néztek sehova. Kivéve a levegőt, mintha, ki tudja, mit keresnének benne. Hiába bukkantak fel újabb és újabb vörös anorákos munkások a környéken, feléjük sem fordították a fejüket.

Candell pontosan tudta, mi az ábra, hiszen nem először találkozott indiánokkal. Tisztában volt vele, hogy ez a tettetett közöny úgy hozzájuk tartozik, mint a vörös bőr vagy a hollófekete haj.

Az indiánok nem zavartatták magukat, akárhogy is bámulták őket a vörös anorákosok. Megálltak egy óriási vakondtúrás tövében, és csak álltak, mintha megelégték volna a dombok közötti bukdácsolást.

– Menjünk közelebb hozzájuk? – kérdezte teljesen megzavarodva Negroponte. – Jézusom, én még soha nem tárgyaltam indiánokkal!

– Hát hogyne – biccentett Candell. – Gyerünk, beszéljünk velük!

A lány nem szólt semmit, csupán a jövevényeket nézegette. Ami azt illeti, volt is rajtuk nézegetnivaló bőven. Főleg azon a férfin, aki a vezetőjüknek látszott.

Candell arra gondolt, hogy éppen úgy fest a fickó, mint ahogy az indián főnököket szerte a világban elképzelik. Bőrruha, a megfelelő rojtokkal – olyanok, mint Negroponte kabátján, csakhogy az indiánnak a nadrágja is rojtos volt – és az elmarad-

hatatlan tollkorona. Sastoll, vagy mi a csoda.

A főnök kísérete azonban már közel sem volt ilyen pompázatos. Néhányan egyszerű jeanst viseltek, pulóvert – egyikük narancssárgát. Egy másik, egészen fiatal, mégis szigorú tekintetű, kissé ferde vállú férfi, jó néhány láncsal és amulettel a nyakában különösképpen felkeltette Candell érdeklődését. Ez lehet a varázsló vagy orvoságos ember – gondolta. – Ő adja a tanácsokat a közösségnek... No, akkor gyerünk, lássunk munkához!

Az indiánok csak akkor pillantottak rájuk, amikor már a közvetlen közelükbe értek. Candell úgy érezte, mintha apró, láthatatlan nyílvevesszők szurkálnák a bőrét.

Megköszöri a torkát, miközben enyhe mosolyt varázsolt az arcára.

– Hi – mondta halkán.

Az indiánok nem válaszoltak. Csak néztek rá, mintha még vártak volna valamit. Negroponte nyelt egy nagyot, majd ő is hozzátette a maga hi-ját. És a lány is.

A ferde vállú, hollóhajú indián biccentett.

– Hi.

– Ross Candell vagyok – mutatkozott be a régész. – Ő Mr. Negroponte, az építkezés vezetője, ő pedig Miss Patrick.

A ferde vállú bólintott.

– Simon vagyok. Simon Turner.

Negroponte azt várta, hogy a többiek is bemutatkozzanak, de nem tették. Csak álltak tovább szótlanul.

Candell összedörzsölte a tenyerét. – Gondolom, meg óhajtják tekinteni a helyet... a temető helyét.

– Már láttuk – mondta Turner.

Negroponte egyszerűen képtelen volt levenni a szemét a tollkoronás főnökről. Az azonban még arra sem méltatta, hogy egyetlen pillantással jutalmazza a ragaszkodását.

– Mikor látták? – kérdezte némiképpen meglepve Candell.

– Az imént.

– Nem óhajtának esetleg... részletesebben is megtekinteni?

– Szükségtelen, Mr. Candell.

Negroponte végre elszakította a pillantását a főnök arcáról.

Mi az, hogy nem óhajtják megtekinteni? Elvégre ezért jöttek.

– Beszélünk kell, Mr. Candell – mondta a ferde vállú, mintha nem éppen emiatt jöttek volna. – Vörös Ló főnök beszélni akar önökkel.

Nem is volt kétséges, hogy ki lehet az a bizonyos Vörös Ló.

– Természetesen, Mr. Turner – készségeskedett Negroponte, mintha álmából ébredt volna. – Remélem, megfelelő lesz egy konténer... Már berendeztettem az embereimmel, csak éppen nem gondoltam...

Itt aztán el is akadt. Azt akarta mondani; nem gondolta volna, hogy ennyien jönnek, kevesebbre számított, de aztán befogta a száját. Majd csak benyomorognak valahogy a konténerbe.

– Vezessen bennünket, kérem.

Negroponte bólintott, és előreengedte a lányt. Aztán mint a vadlibák a téli szállásukra, szép sorjában elindultak a konténer felé.

5.

Negroponte aggodalma ellenére azért csak befértek valahogy a konténerbe. Candell azonnal megpróbálta áthárítani a kezdeményezést Negropontéra. Elvégre ő az építkezés vezetője, az ő dolga megtenni a kezdő lépéseket. Ő maga majd csak akkor szól bele, ha valahogy félremennének a dolgok. Bár fogalma sem volt róla, vajon micsoda mehetne félre. A történet annyira egyértelmű, hogy egyértelműbb már nem is lehetne.

Rövid, kínos csend után Candell Negropontéra nézett, és várakozón felhúzta a szemöldökét. Negroponte megrázkódott, megköszörülgette a torkát, aztán a főnökre pislogott.

– Azt hiszem... azzal kell kezdenem, hogy bocsánatot kell kérnem önöktől, uraim.

Az indiánok szeme meg sem rebbent. Várták a folytatást.

Negroponte érezte, hogy egyre nagyobb zavarba jön. Mi a csodát mondjon nekik egyáltalán?

– Az a helyzet, hogy... nem szándékosan dózeroltunk bele az önök temetőjébe – nyögte. – Sajnálom. Talán nem voltunk elég

körültekintőek. A társaság nevében ismételten elnézést kérek önöktől.

– Láttam a tervet – mondta ekkor a ferde vállú.

– Kérem? – nyögte értetlenül Negroponte.

– A völgyhíd tervét. Tetszett.

Negroponte nagyot nyögött.

– Tetszett a völgyhíd terve?

– Tetszett – bólintott Turner. – Szép híd lesz. És hasznos.

Negroponte érezte, hogy lazul a szorítás a mellkasán, amely eddig úgy fojtogatta, mintha abroncsot vertek volna köré.

– Örülök, hogy tetszik. És higgyék el nekem... nem állt szándékunkban megsérteni az önök... hm...

– Ezt is tudjuk. Én vagyok a törzs kancellárja, ügyvédje, valamint az orvosságos embere is, Mr. Negroponte. Törzsem nem óhajt kárigényt bejelenteni önökkel szemben. Bár nagyobb elővigyázatossággal talán el lehetett volna kerülni, ami történt.

Most jönnek elő a követelésükkel – gondolta Candell. – Nem kárigénynek hívják, hanem valami másnak. A társaság mégis csak fizetni fog.

– Talán – sóhajtott Negroponte.

– Azt kérjük, hogy viseljék az áthelyezés vagy az újratemetés költségeit.

Negroponte megkönnyebbülten bólintott.

– Ennek aligha lesz akadálya. Bár nem én mondom ki a végső szót, az ilyen esetben szükséges eljárást lefolytatjuk, és... nos, igen. A munkát természetesen azonnal leállítottam. Addig, amíg önök... hm... át nem vizsgálják a helyet, nem is folytatjuk. Jóllehet... ha csúszik a híd átadása, ez... jelentős többletköltségeket okoz a cégemnek.

– Azon leszünk, hogy ne csússzon – nyugtatta meg Turner. – Nem támasztunk feleslegesen nehézségeket. Már beszéltünk is a kormányzóval. Minden rendben lesz.

Negroponte megvakargatta a tarkóját. Eszerint mindent elintéztek a háta mögött. Akkor viszont mi a fenéért jöttek ide egyáltalán? Csak azért, hogy meggyőződjenek róla, állnak-e a munkagépek?

Mr. Turner ekkor Candellre nézett.

– Beszélhetnénk valami másról, Mr. Candell?

Candell meghökkent.

– Másról? Miről?

Az indián megrázta hollóhaját. Mintha egy igazi holló röppent volna át a szobán.

– A szellemekről, Mr. Candell.

6.

Candell nem volt nyeretlen kétéves a szakmában. Ismerte az indiánok hiedelmeit, szellemeiket, elhárításuk módjait, mint ahogy a sámánjaikat is ismerte. Legalábbis könyvekből. A valóságban mindössze eggyel vagy kettővel találkozott, s azokban sem volt sok köszönet. Akárhogy is próbálkozott, képtelen volt szót érteni velük. Pedig azt hitte, könnyen kiszedhet belőlük néhány cikkre valót.

– A... szellemekről? – húzta össze a szemöldökét.

– Róluk – biccentett Turner. Aztán mondott valamit indiánul a főnöknek, aki alig láthatóan igent intett.

– Majd az apám – mondta Turner.

Eszerint az ügyvéd a főnök fia – nyugtázta Candell.

A főnök ekkor megszólalt. Karcos volt a hangja, mintha naponta többször is elszívná nem létező ellenségeivel a hagyományos békepipát.

– Ismerem a munkásságát, Mr. Candell.

Candell majd hanyatt esett a meglepetéstől.

– A munkássá... gomat? – hebegte.

– A cikkeit. Mind a nyolcat.

– Ön olvassa... a tudományos cikkeket?

– Olvasom – bólintott az indián. Tollkoronája vele bólintott.

– Érdekel a népem kultúrája. Különböző jómagam is egyetemet végeztem.

– Úgy érti... ön is...

A főnök megcsóválta a fejét.

– Ó, nem. Én nem vagyok régész, és a néprajz sem a szakte-

rületem. Angol nyelvet és irodalmat tanultam, Mr. Candell. Shakespeare-ből diplomáztam.

Valamennyien elhűlve bámulták Vörös Lovat, azaz idősebb Turnert.

– Hát ez... érdekes – nyögte Candell.

– Hallott valaha a *vakmerők temetőjéről*, Mr. Candell?

– Hát... nem – nyögte a régész.

– Akkor szólnék önökhöz néhány szót, ha nem bánják, és a kisasszony is türelmes... Szerintünk, indiánok szerint nem csak mi, emberek és állatok élünk ezen a világon, hanem szellemlények is... akik itt mozognak körülöttünk, többnyire láthatatlanul. Bizonyos értelemben hasonlatosak hozzánk: ők is alá vannak vetve az élet és a halál törvényének, csak éppen más a fizikai valójuk, mint nekünk, és más az életterük is. A hagyomány szerint létezik valahol egy temető, két hegy között, ahol minden megtörténhet. Az az egyetlen hely, ahol ember és szellem találkozhat... és talán a törvények is mások itt, mint egyebütt. Bocsássanak meg, kérem, hogy kissé zavarosnak tűnhet, amit mondok, de én is az apámtól hallottam, ő is az apjától, és így tovább...

– Mi köze a temetőnek a szellemekhez? – kérdezte Candell.

A főnök megvonta a vállát.

– Ahol a temető végződik, ott kezdődik a szellemlények birodalma. Amikor... megláttam az itteni temető fényképét... és a két hegyet, biztos voltam benne, hogy ez az a hely. Rossz helyre akarják építeni a hidat, Mr. Candell.

Candell maga elé kapta a kezét.

– Ez nem az én dolgom.

– Akárki dolga is... rossz ez a hely. Gyerekkoromban hallottam a temetőről, akkor a *vakmerők temetőjének* hívták. Azt mesélték, hogy itt... még a halottak is képesek feltámadni. A két hegyen túl terül el a szellemlények világa, azokon innen pedig az embereké.

– Ott is emberek élnek – szólt közbe Negroponte.

– Hát igen – sóhajtotta a főnök. – Azóta alaposan összekeveredtek a dolgok. Ott is házak, épületek állnak, ahol régen nem

volt semmi. És az emberek is összekeveredtek egymással. Én természetesen tartom a kormányzónak adott szavam. Bár ez a temető nem a miénk, mégis... hozzánk tartozik. Kötelességem örködni felette. Hogy képzelik a továbbiakat, Mr. Negroponte?

Negroponte összeresztette. Ha az öreg mindent tud, akkor ezt miért nem tudja?

– Ezt talán...

– Odébb kell helyezniük a pilléreket.

– Mennyire? – kérdezte rekedten Negroponte, bár már közel sem volt olyan ideges, mint korábban. Ha az öreg beszélt a kormányzóval, akkor ezzel le is hullott az ő válláról a felelősség.

– A temetőt nem szabad megbolygatni.

– Temessük vissza a sírokat?

– Majd mi – mondta a főnök. – Majd mi visszatemetjük.

Negroponte széttárta a karját. – Természetesen végrehajtom az utasításait.

A főnök biccentett és felállt.

– Isten önökkel, uraim. Lebukó Hold itt marad, és az önök segítségére lesz.

Candell szeme az amuletteket viselő indiánra tévedt.

A férfi mosolygott és bólintott.

Candell azonban nem találta barátságosnak a mosolyát.

Mintha sötét titkokat látott volna benne.

7.

Az indiánok elvonultak; Candell a konténernél maradt az ugyancsak hátramaradt indiánnal együtt. Az orvoságos ember fiatal férfi volt, alig túl a harmincon. Amikor az indiánok és az őket elkísérő Negroponte és Miss Patrick eltűntek egy óriási vakondtúrás mögött, az orvoságos ember Candellhez fordult.

– A népem nyelvén Lebukó Holdnak hívnak, Mr. Candell.

Candell mosolygott.

– Így is szólítsam?

A férfi felnevetett.

– Dehogy. Szólítson csak Simonnak. Különben én is olvastam a cikkeit. Érdekeselek. Nekem különösen az tetszett, amelyet az álomfogókról írt.

– Tényleg érdekesnek találta?

– Ó, hogyne. Én is hallottam jó néhány történetet róluk. Ha érdeklő, elmesélhetem őket.

– Lekötelezne, Simon – mondta őszinte örömmel Candell. – Különben szólítson csak Rossnak.

– Oké, Ross.

– Máris kérdeznék valamit. Az ön státusával kapcsolatban.

– Hogy mi vagyok? Úgy érte, sámán vagy micsoda? Mondjuk úgy, hogy spirituális vezető. Ez manapság a legdivatosabb elnevezés.

– Ilyen fiatalon?

Simon megvonta a vállát.

– Meghalt az elődöm, és én voltam éppen kéznél.

– Csak úgy?

Simon megrázta a fejét.

– Nem csak úgy. Minden felmenőm *ilyen* volt. Örökölttem a képességeimet.

Candell szívesen megkérdezte volna, mik ezek a képességek, de túl korainak tartotta a kérdezősködést. Elhatározott szándéka volt, hogy ha már ilyen szépen megismerkedtek, becsábítja Simont a múzeumba, ahol alaposan kikérdezzeti. Ha úgy adódik, még ki is szedhet belőle egy-két cikkre valót.

Rövid hallgatás után Simon Candellre nézett.

– Nem feltétlenül kell indiánnak néznie.

– Tessék?!

– Úgy értem, nem kell feltétlenül tekintettel lennie arra, hogy indián vagyok. És arra sem, hogy spirituális vezető.

– De hiszen az!

– Á, én is csak egyszerű amerikai ügyvédként élek. Ha nem sérteget szándékosan, még sértődős sem vagyok.

– Eszem ágában sincs!

Az indián megcsörgette a nyakába akasztott amuletteket.

– Minden igaz, amit Vörös Ló mondott.

– Hogy? – kérdezte Candell, aki kissé csapongónak találta a fiatalember gondolatait. – Mire gondolsz?

Simon Turner széles ívet írt le a kezével.

– Hát erre az egészre.

– A völgyhíddal kapcsolatban?

– És a temetővel. Hallottam egyszer egy történetet. Egy öregember mesélte, amikor még kicsi voltam. Nem is a mi népünkhöz tartozott, *algonkin* volt, mégis tudott róla. Az olyan eldugott helyen, mint ahol ő élt, érintetlenül megmaradnak a régi történetek. Hát ő elmesélte nekem a leomlott híd történetét.

Elmélázott egy kicsit, aztán folytatta.

– Azt mesélte, hogy élt egyszer valahol errefelé egy főnök, aki olyan hatalmasnak képzelte magát, hogy egyedül az ősök szellemeit tartotta magához méltónak. Hiába figyelmeztették a törzs vénei, hogy nincs ez így jól, csak nevetett rajtuk. Törzsének a vadászterülete két hegy között terült el, de a hegyek is az övéik voltak. Nos, ez a főnök elhatározta, hogy olyat csinál, amit előtte még nem csinált indián. Hogy méltó emléket hagyjon maga után, úgy döntött: fahíddal köti össze a két hegyet.

– Erre a két hegyre céloz? – hitetlenkedett Candell. – Fahíddal összekötni ezt a két hegyet?

– Márpedig ő ezt akarta. És fel is építtette a hidat... pedig a törzs vénei és az orvosságos emberek is óvták tőle. Valamennyien tudták, hogy szellemek laknak errefelé, akik a két hegy között repkednek, ha úgy tartja kedvük. A főnök azonban csak nevetett az aggodalmaikon. Hiába beszéltek el neki régebben is régebbi történeteket, nem hallgatott rájuk. Pedig korábban is megesett, hogy akadt egy-egy magáról megfélelmezett főnök... de nem is ez a lényeg. A főnök végül is megépíttette a hidat.

– Szép mese.

– Valóban megépíttette.

– Honnan veszi ezt?

– Tudom.

– Hm.

– Nem hiszi?

– Őszintén szólva... nem tudok erre mit válaszolni. Udvari-

lanság lenne tőlem, ha ellentmondanék önnek, Simon. Elvégre ön mégiscsak jobban ismeri a saját népe kultúráját, mint én.

– Ne bánjon már úgy velem, mint egy faragatlan indiánnal... bár manapság már erősen lecsökkent az ilyenek száma. Nyugodtan ellentmondhat, ha akar. Nem hiszi, hogy felépítették a fahidat?

– Őszintén szólva...

– Jól van, ezt azért megjegyzem magamnak! – mosolygott tréfásan Simon. – De folytatom a történetet. A híd kész lett... és ekkor elkezdődtek a bajok.

Meg lettem volna lepve, ha nem ezt hallom – gondolta magában Candell.

– A törzs varázslója figyelmeztetést kapott.

– Ktől? – tette fel önkéntelenül is a kérdést Candell.

– Mondjuk úgy, hogy a *manituktól*.

– A szellemektől?

– Tőlük.

– És... hogyan kapta az üzenetet?

– Ezt, látja, nem tudom. Mindenesetre a manituk megfenyegették a főnököt, és persze az egész törzset. Azt követelték, hogy bontsák le a hidat.

– Ugyan miért?

– Mert az útjukban volt.

– Útjukban?!

– Itt, a két hegy között.

– Ne haragudjék, Simon, ez nem egészen világos számomra.

– Itt, a két hegy között vezet el a manituk útja.

– Úgy érti... a levegőben? Ez elég fantasztikusan hangzik.

– Az ön számára. Nekünk könnyebb elhinnünk, hiszen mi, önökkel ellentétben, hiszünk a szellemekben. Hisszük, hogy a szellemek repülni is képesek. Ámbár, ha jól tudom, önöknél is léteznek repülő lények.

– Nálunk?

– Maguknál, keresztényeknél. Az angyalok, például.

– Ja, vagy úgy! Mindazonáltal nem jellemző, hogy az angyalok napjainkban is csak úgy összeviszsza repkednének a leve-

gőben.

– Honnan tudja ezt?

– Sosem hallottam, hogy például repülőgépekkel karamboloztak volna.

– Nem is lehetséges, hiszen légnemű a testük, ha szabad ilyet mondanom.

Candell megcsóválta a fejét.

– Azt hiszem, ingoványos talajon járunk, Simon. Jómagam régész vagyok, megfogható tárgyakkal foglalkozom. Láthatatlan, légnemű lényekkel nem tudok mit kezdeni.

– Jól van – mosolygott Simon -, akkor térjünk vissza a hídra. Az csak eléggé megfogható önnek?

– Az már igen.

– Szóval, a fenyegetés ellenére is elkészült a híd. Eljött a nagy nap, hogy felavassák. Ha a történetnek hinni lehet, sok százan gyűltek össze rajta. A főnök parancsolta így.

– Mondja, Simon, mi a fenéért volt szüksége annak a főnöknek erre a hídra?

– A saját nagyságát akarta bizonyítani vele; emléket akart hagyni az utókorra. Ismerem a történelmet, Mr. Candell. Miért építették a fáraók a piramisaikat? Hogy örök emléket állítsanak maguknak. Akárcsak a középkorban a monumentális templomokkal... A legnagyobbak össze is omlottak. Ez utóbbiak egyházatyák, uralkodók emlékművei lettek volna. Az uralkodók imádják a monumentalitást.

– Ebben lehet valami – bólintott Candell.

– Hát itt is erről volt szó. Szóval, mint mondtam, mindenki fent állt a hídon, a főnök dicsfényben fürdött, pedig csak a szellemek a megmondhatóí, hány emberéletet követelt az építkezés. De az emberek örültek. Aztán a híd összeomlott. Egyetlen pillanat alatt. Hatalmas vihar támadt; akkora, amekkora még sosem volt ezen a környéken. Pedig egyetlen felhő sem látszott az égen – abban az időszakban furcsa is lett volna. Eső sem esett, az ég alja sem volt piros; semmi jelét nem látta senki a bajnak, kivéve egy orvosságos embert. Ő figyelmeztette a főnököt a közeledő tragédiára, és erőnek erejével megpróbálta megakadá-

lyozni, hogy a törzs felmenjen a hídra. Csakhogy bezárták egy tipibe, azaz sátorba. A főnök azt hitte, hogy az orvosságos ember megbolondult. Csorgott a nyála és eszeveszetten üvöltözött: úgy figyelmeztette a leselkedő veszélyre az embereket. Csakhogy ekkor már senki nem hitt neki. Az emberek elveszítették a józan eszüket... egyszerűen lenyűgözte őket a kétségkívül impozáns híd látványa. Valamennyien ott akartak lenni rajta, átmenni egyik hegyről a másikra, pedig ha akarták volna, ezt a földön is megtehették volna. Csakhogy még soha, egyetlen indiánnak sem jutott eszébe, hogy csak úgy, minden racionális ok nélkül átmenjen innen oda. Most mégis ezt akarták. Így aztán az egész törzs fent volt a hídon. Az pedig leszakadt. Állítólag egyetlen hatalmas széllökés végzett vele. És ez a széllökés úgy süvített, mint még soha. A legenda szerint szél így soha nem süvít; egy gyilkos élőlény ordítása lehetett inkább.

Tipikus indián történet – gondolta Candell. – Bár azért a fene se tudja...

– Mi lett az indiánokkal? – kérdezte.

– Meghaltak. Olyan magasról nem lehetett megúszni a zuhanást.

– Az egész törzs meghalt?

– Kivéve azokat, akik nem tartózkodtak a hídon. Néhány beteg gyerek, például. Ők menekültek csupán meg. Jöjjön, mutatok valamit.

– Várjon egy pillanatra, Simon! Az imént a manitukról beszélt. Ismeri a szó pontos jelentését?

– Szellemek.

– Az ősök szellemei?

Simon megrázta a fejét.

– Ó, nem. Az ősök szellemei mások. Ők többnyire segítenek nekünk.

– A manituk nem?

– Néha ők is. De a legendáink telis-tele vannak rosszindulatú manitukkal. Ha meg akarjuk nyerni a kegyeiket, áldozatot kell bemutatnunk nekik, azaz egyezkedni velük. Vagy elriasztani őket.

– Ők döntötték le a hidat?

Simon megvakargatta a feje búbját. Candell ekkor vette csak észre, hogy hátul, a tarkójánál aprócska copfot font a hajába, amelybe tarkabarka tollat szúrt.

– Könnyebbet kérdezzen, Ross. Én úgy gondolom, hogy kétféle szellem létezik. Az ősök lelkei és a manituk. A manituk általában nem jók. És nem is ők teremtettek bennünket. Azt viszont nem tudjuk, hogy kik. Szóval, jön velem?

– Hova?

– Vissza a temetőbe.

8.

Negroponte nem volt a láthatáron; alighanem még mindig a főnököt kísérgette a földkupacok között. Simon és Candell megkerültek néhány munkagépet, és máris ott álltak a legyalult terület szélén. Simon éppen lehajolt, hogy beletúrjon a talajba, amikor felbukkant a közelükben Kamilla. Ahogy észrevette őket, megtorpant, és feléjük intett.

– Odamehetek?

– Hát hogyne – szívélyeskedett Candell. – Idejöhet? – fordult aztán némileg megkésve az indiánhoz.

– Felőlem.

A lány odalépkedett hozzájuk. Kellemetlenül csikorgott a bakancsa, amint közeledett. Candellnek a vihar hangja jutott róla az eszébe, ahogy november környékén az ereszeket csikorgatja.

– Segíthetek valamiben? – kérdezte Kamilla.

– Csak nézegetünk – tért ki a válasz elől Candell.

Simon lehajolt, és megpróbált felemelni valamit a földről. Candell és a lány egyszerre hajoltak utána, hogy segítsenek neki.

– Gerenda – mondta Simon.

A lány meghökkent.

– Minek a gerendája?

Simon nem válaszolt, csupán a félig betemetett, korhadt,

barna fára mutatott.

– Látja ezt a bemélyedést itt?

Candell alaposan szemügyre vette a tömzsi tuskót. Elsősorban arról győződött meg, hogy a gerendának vélt tárgy valóban fa.

– Sátorcölöp? – találgatta a lány.

Az indián nem válaszolt. Kotorgatni kezdte a földet, mintha egészen ki akarná kaparni alóla a gerendának vélt maradványt.

– Hozzak egy ásót? – készségeskedett Kamilla.

– Nem szükséges – rázta meg a fejét Simon. – Amit akarunk, azt anélkül is megtaláljuk.

– Mit akarunk egyáltalán? – súgta Candell felé a lány, miközben az indián ismét a földet nézegette. Candell nem válaszolt, csupán a szájára tette a mutatóját.

– Itt a másik – mondta hirtelen Simon. – Ott meg a harmadik. – Felvett valamit a földről, és a másik kettő felé mutatta. – Látják?

– Mi az...? Kötél?

– Szíj. Ugyanazt a funkciót töltötte be, mint a kötél. Ezzel erősítették egymáshoz a gerendákat. Jöjjenek csak tovább.

Candell tett néhány lépést előre, aztán megtorpant. Mintha ugrott volna valami a szeme előtt: egyszerre csak tisztán állt előtte a temető feldózerolt része. Ne gondoljon senki csodára: csupán az történt, hogy kezdett hozzászokni a szeme a fellazított föld különböző árnyalataihoz, így már jól el tudta különíteni egymástól a talajt és a benne pihenő faszerkezetet. Amerre a szeme ellátott, és amerre a talajszintet megbolygatta a gép, végtelen messzeségben, egészen a szomszédos hegy lábáig gerendák és szíjdarabok tömege rejtőzött a földben.

De nemcsak ezt látta. Látta a kidózerolt csontok tömegét, a ruhafoszlányokat, sőt még egy valamikori sastollat is észrevett, amelyből már csak a toll váza maradt. Aztán a hajdani bőrtakarók és tarka mintás pokrócok foszlányait is felfedezte.

– Látja már? – kérdezte felegyenesedve az indián.

– Uramisten! – suttogta Candell.

– Mit kellene látnunk? – kérdezte kissé értetlenül a lány.

– Egy valamikori fahíd maradványait – mondta vagy inkább csak suttogta Candell.

– Na és? – mosolygott magabiztosan a lány. – A miénk sokkal tartósabb lesz.

9.

– Ez tehát a *vakmerők temetője* – morogta már a konténer felé menet Simon. – Őszintén szólva, én magam is kételkedtem benne.

– Nem hitt a létezésében?

– Abban voltam bizonytalan, hogy megtaláljuk-e valaha is.

– Hát most megvan.

– Meg.

Candellnek nem okozott különösebb megrázkódtatást a történet. Kamilla azonban egyáltalán nem volt nyugodt attól, amit hallott.

– Értesítették erről Mr. Negropontét? – kérdezte a túrások felé mutatva.

– Még nem.

– Nem akarják elmondani neki?

– Dehogynem – mondta Candell. – Legalábbis...

Simon bólintott.

Kamilla megnyalta a szája szélét. – Tud erről az ön édesapja, Mr. Turner... és a törzsi vezetők?

– Hogyne – bólintott Simon. – Vagy legalábbis sejtik, hogy kiket rejt a mező földje. Ne nyugtalankodjék, kisasszony, betartjuk a megállapodásunkat. Nem akarunk bajt keverni, és az építkezést sem áll szándékunkban akadályozni. Bár én az önök helyében nem építenék itt hidat.

Kamilla beharapta a szája szélét és meg sem nyikkant. Elvégre ő csak egy alkalmazott – jól megfizetett alkalmazott -, nem óhajtja elveszíteni az állását, ezért nem is igazán érdekli, hogy mi van a híd alatt: temető-e vagy kupleráj. Bár a kupleráj kevésbé ébreszt baljós gondolatokat az erre járókban. Másodszorban pedig éppen egy ilyen hosszú hajú, ferde vállú, amulet-

tek kilóit magán cipelő fickó mondja majd meg, hogy hova építsenek hidat, és hova ne...! Ez a Candell viszont tetszik neki.

Az indián ivott még egy teát, és a hamarosan előkerült Negropontéval aláíratott néhány előre elkészített papírt, amelyekről Candellnek fogalma sem volt, hogy micsodák. De nem is érdekelte igazán.

Ezután mindenki ment a maga útján. Az indián vissza a rezervátum területén lévő ügyvédi irodájába, a lány az óriási vakondtúrák közé, Candell pedig a múzeumába.

Az élet is ment tovább.

Egészen addig, amíg meg nem jelentek az első viharfelhők az égen.

Valóságos és átvitt értelemben egyaránt.

10.

Candell éppen egy óriási csontot bontott ki a löszoldalból, mikor Gordon átszólt neki a mellette lévő lyukból.

– Hé, Ross, itt vagy valahol?

– A melletted lévő lyukban, ember!

– Neked mi jutott?

– Egy marha nagy csont. Ha lenne kutyám, álló évig elrágcsálhatná.

– Hahaha. Minek a csontja?

– Nem mutatkozott be.

– Fogalmad sincs róla?

– Tudod, hogy ez nem az én szakterületem. Engem elsősorban...

– Tudom, tudom: a csatamezők. Lehet, hogy ez is az.

– Mármint micsoda?

– Mármint csatamező. Ezeket a nagy marhákat megtámadta valami, és ott maradtak a csatatéren. Különben említettem, hogy keresett egy fickó?

– Még nem említetted.

– Tegnap estefelé. Éppen a csontokat rendezgettem, amikor bejött hozzám, és egy értelmes fickót keresett. Téged ajánlotta-

lak.

- Kösz.
- Komolyra fordítva a szót, valami indiántól tudja a neved.
- Milyen indiántól?
- Alighanem Turnernek hívják.

Candellnek meg kellett erőltetni az agyát, hogy rájöjjön, ki is lehet ez a Turner nevű indián. Aztán egyszerre csak beugrott. Az indián, a vakmerők temetője mellől.

- Ismerem. Nem mondta, mit akar?
- Az indián nem volt vele, egyedül jött a fickó.
- Hm. És mit akart?
- Beszélni veled. Ma este visszajön. Azt mondta, nyolcra.
- Nem mondta, milyen ügyben?
- Nem. De az arcára volt írva.
- Mi volt az arcára írva?

– A harag, barátom. Nem dolgoztál te mostanában a farmja környékén? Arrafelé, ahol a völgyhíd épül? Éppen úgy nézett ki, mint aki tegnapelőtt tudta meg, hogy féltve őrzött lánya gyereket vár, és te vagy az apja. Na, nem emlékszel? Candellnek fogalma sem volt róla, ki keresheti.

11.

Joe Bell nagydarab, hordóhasú fickó volt: olyan, aki ha nekidurálja magát, abba sem hagyja tizenöt Budweiser sörig, s még akkor sem billen meg a kalap a fején. Olyan szép, helyi dialektusban beszélt, hogy Candellnek kedve lett volna lekottázni, mielőtt még a semmibe vész a múlt annyi egyéb emlékével együtt.

– Maga Ross Candell? – kérdezte Bell, miután megmondta a nevét, és helyet foglalt a Candell asztalával szembeni széken.

– Én – mondta Candell.

Joe Bell elmondta, hogy az indián ügyvéd, Turner küldte ide a múzeumba, és azért őt keresi, mert az indián szerint neki már van tapasztalata bizonyos dolgok terén.

– Mit talált, Mr. Bell? – mosolygott rá bátorítón Candell.

Bell szürke kezeslábas a zsebébe nyúlt – széles zsebe volt, a kezeslábas majd egész mellkasi részét elfoglalta – és néhány fényképet húzott elő belőle.

– Ezt.

Candell a képekért nyúlt. Azt hitte, régi totemoszlopot, törzsi bálványt, pipát, fegyvert, ki tudja, még mit nem talált; az viszont, amit az első képen látott, meghökkentette. Mintha sziklarajz lett volna, furcsa, geometrikus ábrákkal. Ahogy aztán jobban hozzászokott a szeme a képhez, rájött, hogy amit lát, gabonaföld – azt ékesítik a különleges ábrák.

Összesen három kép volt a kezében, mindegyik ugyanazt a gabonaföldet mutatta, de az ábrák jelentősen különböztek egymástól.

Candell tanácstalanul nézegette a felvételeket. Mi az ördög ez? Gabonakör?

– Gabonakörök?

– Azok – bólintott a farmer.

Candell megköszöri a torkát.

– És... az ön földjén... jelentek meg?

– Ott, Mr. Candell.

– Hm. És... miért hozzám hozta a felvételeket?

– Az indián ügyvéd azt mondta, hogy önhöz hozzam.

– Miért éppen hozzám?

– Azt nem mondta.

– Mikoriak a felvételek? – kérdezte, csak hogy kérdezzen valamit.

A farmer részletes magyarázatba fogott.

– Ez itt – mutatott rá az egyik fényképre – éppen három nappal ezelőtt jelent meg. – Én még sosem láttam ilyet, Mr. Candell. Persze képen láttam, meg moziban, abban a Mel Gibson filmben. Azt hittem, csak kamu az egész; a filmesek találták ki őket vagy hülye kölykök.

– Már nem ezt hiszi?

Bell megvakargatta a feje búbját.

– A fene se tudja, mit higgyek. Szóval, hogy szavam ne felejtsem, Greg szólt reggel, hogy hajnalban kint járt a búzaföld-

ön, és látta ezt az izét. Először nem tudta, micsoda, csak tipródott a mező szélén: távolabbról úgy nézett ki, mintha hentergett volna valaki a gabonában. Csakhogy azt is észrevette, illetve feltűnt neki, hogy nem összevissza van letaposva a búza, hanem nyílegyenesen. Mármost a vonalak nyílegyenesek benne. Ilyet pedig nem lehet kihenteregni. Greg megnézte közelebbről is, de nem látott egyetlen emberi lábnyomot sem a környéken. Aki csinálta... vagy nem ember, vagy jól felkészült a bulira.

– Ezt hogy érti?

A farmer megvonta a vállát.

– Hiszen jöhetett sárkányrepülővel is. Leszállt valahol, megcsinálta ezt az izét, begyújtotta a motorját, aztán elhúzott.

– Annak is lett volna nyoma, nem?

– Ha óvatosan csinálta, megúszhatta nyom nélkül.

Candellnek nem volt határozott véleménye a gabonakörökről, jóllehet inkább arrafelé hajlott, hogy tréfáskedvű fickók csinálják őket. Bizonyára megvan hozzá a megfelelő technikájuk.

– És a többi kép?

– A búzamező más-más részein készültek, csak nagyon hasonlít egyik a másikra. Bár azért különböznek is egymástól.

– Mekkora? – tudakolta Candell.

– Nagyon. Majd százlépésnyi hosszúak. Mármost az egyenes vonalak.

Candell olyannyira nem volt tisztában a gabonakörökkel, hogy fogalma sem volt róla, Bell farmer gabonakörei kicsikének, közepesnek vagy nagyonak számíthatnak-e.

Még egyszer alaposan megnézegette a képeket. Szépen kidolgozott ábrák voltak, az kétségtelen. A mértani alakzatok jókora körbe voltak zárva, mintha a kör keretet adott volna a benne elhelyezkedő ábráknak. Egészen pontosan hatnak. Három háromszög volt, még hozzá derékszögű háromszög; úgy elfordítva, hogy vízszintesen feküdni látszottak. A harmadik háromszög a két másik háromszög felett lógott egy láthatatlan kötél, csúcsa amazok csúcsai felé mutatott, mintha közéjük akarna ékelődni. Mintha szét akarná feszíteni a másik kettőt, vagy eltá-

volítani őket egymástól. A háromszögek alatt három kisebb kör látszott.

Candell nézte őket néhány percig, aztán csüggedten letette a képet az asztalra.

– Csinos – mondta. – Csak éppen fogalmam sincs róla, mit jelenthet. Ha egyáltalán jelent valamit.

Ekkor a farmer olyan bölcsességről tett tanúbizonyságot, amelyet Candell ki sem nézett volna belőle.

– Minden jelent valamit – mondta. – Csak arra kellene rájönnünk, mit.

Candell kezébe vette a következő képet. Ezen annyi változtatást látott az előzőhöz képest, hogy a két fekvő háromszög csúcsai közé immár beékelődött a harmadik, szemmel láthatóan tovább feszegetve a kettő közötti nyílást. A körök változatlanok maradtak a háromszögek alatt.

– Ez a tegnapi termés – nyúlt át az asztal felett Bell, és a harmadik képre mutatott.

A képen már nem csak három, hanem hét háromszög látszott a kör belsejében. A vízszintesen fekvő háromszögek háromfelé oszlottak: mindegyik háromszög három kisebb háromszögre esett szét. Mintha valamiféle osztódás vagy növekedés ábrája lett volna. A velük szemben álló viszont változatlan maradt, akárcsak a három karika.

– Hát ez van – tárta szét a karját Bell. – Maga tudós ember, mit szól hozzá?

Candell elnevette magát.

– Én régész vagyok, nem ufológus.

– Azért ez is csak valamilyen emlék, nem?

Candell éppen azon töprengett, hogy miképpen szabaduljon meg rövid úton a kellemetlen látogatótól, amikor Bell zsebében felcsengett a telefonja.

– Elnézést, Mr. Candell – morogta a farmer, és kihúzta a telefonját. Hallgatta egy kicsit, miközben a szeme sem rebbent. – Jó – mondta, amikor a másik befejezte. – Megmondom neki.

Visszadugta a zsebébe a telefont, aztán ismét Candellre nézett.

– Medford volt az. Medford Pompey, a seriff. A kerületi seriff. A hivatalából telefonált. Elkaptak két fickót a búzában, amint éppen sátrat bontottak benne.

Candell megkönnyebbülve felsóhajtott.

– Na látja, Mr. Bell? A rejtély máris megoldódott.

– Majd meglátjuk – hümmögött Bell. – A fickók egyelőre tagadnak. Különben a seriff azt szeretné, hogyha velem jönne.

– Én? – csodálkozott Candell. – Hova?

– A hivatalába. Ha óhajtja, beviszem, és vissza is hozom.

– Engem? – hökkent meg Candell. – Mi a fenéért? Mit keressek a seriff hivatalában? Neki sem tudok többet mondani, mint önnek.

– A seriff is azt gondolja, amit én.

– Mi az ördögöt?!

– Hogy kell egy tudós ember, akinek megfordulhat az agyában valami.

– Garantálom, hogy az enyémben nem fog megfordulni semmi.

– A seriff azért csak szeretné, ha ott lenne.

Candell azon volt, hogy nagyon határozottan megtagadja a seriff kérését. Már-már mozdult is a szája, aztán hirtelen beugrott az agyába, hogy nem jó visszautasítani egy seriff kérését. Főleg az ő szakmájában nem. Számtalanszor előfordult már ásatásaik során, hogy igencsak rá voltak szorulva a helyi hatóságok segítségére. Egy-egy seriff jóindulata nagy lökést adhatott a munkának, az akadékoskodó hivatalnok viszont pokollá tehetette az életüket. Hátha egyszer még szüksége lesz Medford Pompey seriff jóindulatára.

– Jól van – adta meg magát. – Bemegyek magával a seriffhez, de azért ne tápláljon vérmes reményeket velem kapcsolatban.

Még mindig nem értette, miért kell bemennie Medford Pompeyhez, ha már úgyis elkapták a tetteseket.

A seriff hivatalában aztán kiderült, hogy mégsem kapták el. Vagy legalábbis nem biztos.

Medford Pompey seriff, Candell várakozásával ellentétben nem Bellhez hasonló, vidékiesen faragatlan fickó volt, hanem vékony, szemüveges, elgondolkodó tekintetű. Lerítt róla, hogy nem egykönnyen gurul be, és nem is lehet könnyen zavarba hozni. Később az is kiderült, hogy a fejében is jóval több van, mint a vidéki seriffekében általában. Mindenesetre kellő tisztelettel fogadta Candellt, ami aligha személyesen neki, sokkal inkább az általa képviselt intézménynek szólt. Kemény volt a kézfogása, mintha a szeme mellett a keze is meg akart volna ismerkedni Candell-lel.

– Örvendek, Mr. Candell – üdvözölte a régészt. – Bocsásson meg, hogy idekérettem, de megvan rá az okom. Mr. Bell, gondolom, mindent elmondott önnek.

A seriff tiszta, rendezett irodájában hellyel kínálta a két jövevényt. Maga beült az íróasztala mögé, de esze ágában sem volt feltenni rá csizmás lábát, ahogy bizonyos filmekben szokás. És rágógumit vagy bagót sem rágott. Ehelyett malmozni kezdett az ujjaival.

– Tehát látta a képeket, Mr. Candell?

– Láttam – bólintott a régész.

– Hm. És mit szól hozzájuk?

Candell felvonta a vállát.

– Már Mr. Bellnek is említettem, hogy régész vagyok; elsősorban az indián háborúk tárgyi emlékeivel foglalkozom, de besegíték a paleontológusoknak is, ha szükségük van rám. Gabonakörökkel viszont semmi dolgom.

– De azért csak hallott róluk?

– Hogyne hallottam volna. Ki ne hallott volna?

– Főleg a Gibson-film után, mi?

– Például.

– Korábban... öt évvel ezelőtt... egy másik megyében szolgáltam. Ott találkoztam jó néhányval – mosolygott a seriff.

– Rájött, ki csinálta őket?

A seriff megrázta a fejét.

– Nem én. Volt ugyan egy eset, amikor bizonyítható volt, hogy ember csinálta, el is kaptuk a fickót, de a többiben nem sikerült. Már persze, ha emberek voltak a készítőik.

– Lehetek volna mások is?

Pompey seriff ismét elmosolyodott.

– Ezt éppen ön kérdezi tőlem? A tudománynak kell rájönnie a dolgok nyitjára.

– Attól tartok, ez inkább rendészeti kérdés.

Pompey seriff elgondolkodva nézett Candellre.

A régésznek az volt az érzése, hogy a seriff szívesebben venné, ha több empátiával viseltetne a gabonakörök iránt. Tán csak nem ejtette rabul őt is a Gibson-film?

– Nos jó – mondta a seriff. – Tehát látta a fényképeket. Mr. Bell bizonyára elmondta önnek, hogy elkaptunk egy lányt és egy fiút a búzában. Egy sátor is volt velük, valószínűleg abban töltötték az éjszakáikat. Egyelőre tagadják, hogy közük lenne a gabonakörökhöz. Az a gyanús a dologban, hogy már három napja a búzában laknak, éppen azóta, amióta az első kör megjelent Mr. Bell farmján. Fura véletlen, nem? Candell szó nélkül széttárta a karját.

– Arra kérem, beszéljen velük.

Candell meghökkent.

– Én? Miről beszéljek?

– Próbálja meg kihúzni belőlük, amit tudnak.

– Gondolja, hogy én alkalmasabb lennék rá, mint ön?

A seriff biccentett.

– Ez esetben valószínűleg. Egyetemi hallgatók valahonnan keletről. Önben, mint aki... hm... a tudomány képviselője, talán jobban megbíznak. Bennem csupán a hatóság emberét látják, aki be akarja csukni őket. Magának talán jobban megnyílnak.

– Gondolja?

– Próbáljuk ki.

– Jól van – sóhajtott Candell. – Próbáljuk ki.

13.

A lány és a fiú eléggé szakadtaknak tűntek, köszönhetően a búzában, valamint a sitten töltött éjszakáiknak. A lány csokoládébarna, nagy, fekete szemű tinédzser volt, a fiú valamivel idősebb, kissé szeplős, magas, vörösésben játszó hajú. Hosszú volt a sörénye, mint az indiánoké. Candellt a hatvanas évek hippijeiről készült fényképekre emlékeztette. Úgy ültek egymás mellett, mint két csapzott, gyülekezési időpontot tévesztett költözőmadár. Mintha lekésték volna a csatlakozást az utolsó rajhoz, és itt ragadtak a nyárból lassan télbe váltó világban. Jeansük szappanos víz után áhítozott; Candell úgy gondolta, hogy a bőrük is megérdemelne már egy meleg fürdőt. Idegesek voltak, szemükben félelem bujkált. Candell megsajnálta őket, de igyekezett nem mutatni.

– Ross Candell vagyok – mutatkozott be nekik. Ők is megmondták a nevüket, aztán várakozva néztek rá. Candell reménykedést látott a szemükben, ami némi elégedettséggel tölthette el. Talán nem fognak hazudozni, és akkor hamarosan mindannyian hazamehetnek.

– Tudják, miért vagyok itt? – kérdezte némi torokköszörülés után.

Mindkettő egyszerre bólintott. A fiú még meg is kérdezte. – FBI?

Candell elvigyorodott.

– Fenét! A városi múzeum munkatársa vagyok.

A fiú meghökkent.

– Magát is becsukták?

– Engem nem – vigyorgott tovább Candell. – De lehet, hogy be fognak.

– Mit követett el? Én meg már azt hittem...

– Maguk miatt vagyok itt – mondta Candell. – De hamar haza szeretnék menni. A seriff szerint maguk csinálták a gabonaköröket. Egyáltalán, tudják, mi az?

– Ki nem tudja? – kérdezte barátságatlanul a lány. Reszelős, visszautasító volt a hangja, teli agresszivitással. – Bizonyára nem volt könnyű gyerekkora – gondolta Candell. – De hát kinek volt az?

– Essünk túl a dolgon – javasolta a régész. – Maguk csinálták?

– Egy frászt! – vágta ki a lány.

– Nem. Dehogy – rázta meg a fejét a fiú, Sidney Boyce.

– Szóval nem?

– Dehogy.

Candell arra gondolt, meg kellene kérdeznie tőlük, nem szippantottak-e valamit, hogy aztán jókedvükben szórakozzanak egy kicsit, esetleg valami komolyabbat is bevehettek, de tisztában volt vele, ha mellényúl, úgy bezárulnak, mint a kagyló. Ha narkósok, azért, ha meg nem azok, akkor azért.

– Mit kerestek a búzában? – szállt le a narkótémáról.

– Kempingeztünk – mondta a fiú.

– A gabonában?

– Jó az illata.

– Ezt komolyan mondja?

– Még sosem szagolta? És... milyen múzeumban dolgozik, Mr. Candell?

– A városiban. Dinócsontokat ások, ha érdekli.

A fiú szeme felcsillant.

– Ez érdekes. – Aztán el is komorodott. – És... miért ön kérdeget bennünket? Miért nem a zsaru?

– Mert engem érdekelnek a gabonakörök, őt pedig nem.

– Feltételezi, hogy mi csináltuk őket?

– Nincsenek feltételezéseim – mondta Candell.

– Nincsenek, a frászt nincsenek! – fakadt ki a lány. – Sittre akarnak vágni bennünket!

Candellben feltámadt a gyanú, hogy ez a lány volt már rács mögött. Megrázta a fejét, és igyekezett nem tudomást venni hirtelen támadt ellenszenvéről.

– Senki sem akarja sittre vágni magukat. Engem a gabonakörök érdekelnek, nem maguk. De már kérdeztem egyszer, hogy miért éppen a búzába vackolták be magukat, ne mondja nekem, Sidney, hogy csak a búza illata miatt!

– Nem tudja elképzelni, mi?

Candell elszégyellte magát. Jézusom, mikor is volt az már,

hogy ő is belemászott volna a búzába, csakhogyszagolghassa az illatát? Jézusom, mikor is volt már tinédzser?

– Ott... védve voltunk – mondta hirtelen a lány. Mintha felengedett volna; a hangja is leheletnyivel barátságosabbá vált.

– Védve? Mitől?

A fiú a lány felé intett.

– Meséld el neki, Aretha.

– Miért én?

– Mert te jobban tudsz beszélni.

A lánynak nem kellett sok biztatás. Candell biztos volt benne, hogy csupán erre a jelre várt; hogy kifolyhasson belőle mindaz, ami már a torkáig ért. Mintha csak folyó szakította volna át a gátját, ömleni kezdett a szó a szájából. Candell a fejét kapkodta, hogy megértse az egymás sarkát taposó szavakat.

A történet, amit hallott, szokványos volt. A két fiatal, a Seattle-i Ipari Főiskola elsőéves hallgatói, országjárásra indultak a nyári szünetben. Itt, a megyehatáron felkérérdzkedtek egy teherautóra. A kocsiban két fickó ült, először csak a szemüket meresztgették Arethára, aztán egy elhagyatottnak látszó helyen megállították a kocsit, és Arethának estek. Szerencse volt a szerencsétlenségben – bár ki tudja, hogy valóban az volt-e? – hogy dulakodás közben Sidney előtt kinyílt a kesztyűtartó, és szó szerint az ölébe esett belőle egy revolver. Sidneynek fogalma sem volt róla, üres-e vagy töltve van; mindenesetre a két fickóra fogta. Onnan gondolja, hogy töltve lehetett, merthogy a két pasas egyből feltartotta a kezét. Aretha és ő kimenekültek a kocsiból – a fegyvert magukkal vitték, csak később dobták el a gabonában. Volt annyi eszük, hogy lekapják a platóról a sátrukat, aztán uzsgyi! – be a búzába. Három napon át a gabonában dekkoltak; nem mertek kijönni az országútra. Elvégre bármikor utánuk eredhettek volna és elkaphatták volna őket.

– Biztos, hogy eldobták a stukkert? – kérdezte Candell.

– Biztos – bólintott a lány.

– Bizonyára emlékeznek rá, hogy hol.

– Nagyjából – biccentett Sidney.

– Gondolja, hogy ezek után volt kedvünk gabonaköröket ta-

posni? – kérdezte a lány.

Candell nem gondolta. Ha igaz, ami mesélnek, bizonyára kisebb dolguk is nagyobb volt annál, mint hogy gyerekcsínyeken törjék a fejüket.

– Nem lőttek a fegyverrel?

– Hova gondol?

Candell várta, hogy kinyíljon az ajtó, és bejöjjön a seriff és Bell, de az ajtó meg sem moccant.

– Igaz is... nem tudnak valamit mondani a gabonakörökkel kapcsolatban?

Sidney és Aretha egymásra nézett. Aztán ismét a lány szólalt meg vontatottan, kedvetlenül.

– Hát... szörnyű volt.

– Micsoda? – hökkent meg Candell.

– Az az izé.

– Milyen izé?

– Amikor a gabonakör... született, vagy mi.

Candellben megfagyott a vér.

– Maguk látták?

– Ott voltunk a... közelében. Alig néhány méternyire tőle.

– A fickók tehát visszajöttek?

Aretha csodálkozva nézett rá.

– Milyen fickók?

– Hát, akik megtámadták magukat.

– De hiszen nem ők voltak!

– Akkor kik?

– Ezt... nem tudom.

– Elmesélné, mi történt magukkal a sátorban? Úgy értem...

– Tudom, hogyan érte – mondta a lány. – Elmondhatom, de nem fogja elhinni.

– Háttha mégis. Régész vagyok, sok furcsaságot láttam már életemben.

– Hát jó – kezdte a lány. – Bent ültünk a sátorban, és éppen kilihegtük magunkat, mivel egészen kikészültünk a bujkálástól. Egészen addig egy árokban feküdtünk, amíg be nem köszöntött az éjszaka. Sütött a hold, így könnyen tájékozódhattunk. Úgy

döntöttünk, hogy bevesszük magunkat a gabonába. Felvertük a sátrat és lefeküdtünk. Nem vertük fel rendesen... nem volt már elég erőnk hozzá, ezért csak úgy tessék-lássék... az én lábam például kilógott alóla. Nem volt vészes, mert nem volt hideg, és szúnyogok sem voltak. A hold viszont fent járt, éppen felettünk, szinte nappali volt a világosság. Kicsit nyugtalan is voltam, mert nemigen szeretem a holdat. Félek tőle, vagy mi.

– Sokan vannak így vele – vigasztalta Candell. – Tudja, miért?

– Nem – mondta a lány.

– Még a komoly tudósok közül is többen úgy vélik, hogy a holdat akkor fogta be a föld, amikor már éltek rajta emberek. Számukra rettenetes ijedelmet okozhatott a mindaddig ismeretlen, világító égitest felbukkanása. Ez a félelem őrződött meg a génjeinkben.

– A magáéban is?

Candell érezte a gúnyt a lány hangjában, de nem vette a lapot.

– Szóval, a hold fent járt az égen. És?

– Elaludtam, és Boyce is elaludt.

– Úgy van – bólintott a fiú. – Én is elaludtam.

– Arra ébredtem, hogy valaki tapogat.

Candell megvakargatta az állát.

– Tapogatja?

– Tapogatott.

– Hogy tapogatta?

– Hogy tapogatták az embert? Végigtapogattott.

– Kicsoda?

– Hát éppen ez az. Hogy senki. Vagy maga a láthatatlan ember.

– Kinyitotta a szemét, azaz felébredt, de nem látott senkit a sátorban, aki tapogathatta volna?

– Úgy van. És nem álmodtam, arra mérget vehet.

– Annál is inkább, mert engem is tapogattak – tette hozzá Sidney Boyce.

– Szóval mindkettőjüket tapogatták – fújta egy nagyot

Candell. – És egyikük sem látott semmit. Gondolom, kinéztek a sátron kívülre.

– Kinéztünk.

– És?

– Ott sem láttunk senkit.

Candell elgondolkodva nézett rájuk. Vajon mi az ördögöt akarhatnak? Szenzációt, hogy megkeressék őket az újságírók, és felnyalhassanak az interjúikért valami kis pénzt? Ehhez kellene ő mint tudós, hogy alátámassza a történeteket?

– Talán a szél fúvását érezték tapogatásnak – találgatta.

– Nem volt szél – mondta a lány. – *Akkor még* nem volt.

– *Akkor még?*

– Nézze – csattant fel mérgesen a lány. – Maga megkérdezte, hogy mi történt velünk, mi elmondtuk. Igenis mindkettőnket tapogatott valaki! Mondtam, hogy kilógott a lábam a sátorból, és pontosan azt éreztem, amit mondok. Valaki elmarkolta a lábam szárát, méghozzá jó erősen.

– Az enyémet is – tette hozzá Boyce.

Candell megköszöri a torkát, és félrehajtott fejjel jártatta rajtuk a szemét.

– Kérdeznék valamit, ha nem sértődnek meg érte.

A másik kettő nem válaszolt; várták a kérdést.

– Ne kapják fel a vizet, de meg kell tudnom, hogy az a bizonyos tapogatás olyan volt-e... hogy is mondjam csak...

– Sehogy – intette le a lány. – Nem a micsodámat akarta megfogdosni. És nem is azt fogdosta meg.

– Nekem sem – csatlakozott hozzá Boyce.

– Olyan volt, mint amikor egy vak ember végigtapogat valamit, hogy megismerje a formáját.

– Értem – bólintott Candell. – Biztosak benne, hogy nem a szelet érezték?

– Ismétlem: akkor még nem fújt a szél. Szóval, kinéztünk a sátorból... Sidney még ki is ment.

– Csak néhány lépésnyire. Aztán futottam is vissza.

– Látott valamit vagy valakit? Talán az üldözőiket?

– Nem láttam senkit.

– Mégis megijedt?
 Sidney Boyce megvakargatta néhány napos szakállát.
 – Valaki hanyatt lőkött.
 – Tessék?!

– Csodálkozik, mi? Hát még én hogy csodálkoztam. Éppen kiáltani akartam Arethának, hogy csak nyugi, nincs a közelben senki, amikor hanyatt lőkött valaki. Olyan erővel, hogy úgy vágódtam végig a földön, mint az elfűrészelt törzsű fa.

– Ekkor támadt fel a szél?
 – Frászt. Olyan nyugodt volt a gabonatábla, hogy meg sem moccantak a kalászhok.

– Akkor meg ki a fene lökte magát hanyatt?
 – Hát éppen ez az! Hogy ki a fene lőkött hanyatt?
 – Nem lehet, hogy megcsúszott vagy elszédült?
 – Persze hogy nem. Éreztem, hogy óriási erő üt mellbe, és hanyatt dönt. Közben elfordulhatott valahogy a fejem is, vagy mi, mert beleharaptam a földbe.

– És?
 – Szar íze van, mit mondjak.

Candell úgy vélte, hogy erre is lehet magyarázat. Hirtelen támadt szélroham útjába kerültek, és álmukban tapogatásnak hitték a szelet. Boyce kirohant a sátorból, ahol a rémülettől szívritmuszavarai támadtak. Úgy érezte, hogy mellbe vágta valaki, pedig csak a szíve rakoncátlankodott.

– Ezután mi történt?
 – Felálltam. Őszintén szólva, nagyon be voltam szarva, hogy kapok még egyet, és újra dobok egy hátast, de aztán elfelejtettem a saját bajom attól, amit láttam.

– Mit látott? – húzta össze a szemöldökét Candell.
 – Valami... megemelte a sátrunkat.

Candell nem szólt, csak nézett rá hitetlenkedve. Azt hiszi ez a hülye, hogy mindent bevesz?

– Hogy emelte meg?
 – Honnan tudjam? Megemelte és kész. Amikor feltápaszkodtam, annyit láttam csak, hogy a sátor felemelkedik a levegőbe; Aretha pedig a ponyváján lóg, jó tíz-tizenöt láb magasan.

– Tényleg ott lógott?

– Tényleg – mondta a lány. – Magam alatt láttam a környéket, mintha egy fa tetején ültem volna. Egy jó magas fa tetején. Még Sidneyt is láttam.

– Hogyhogy nem esett le?

– Belekapaszkodtam a sátorponyvába. Úgy szorítottam, hogy még most is fáj tőle a kezem.

Hogy megmutassa, mennyire fáj a keze, mindkettőt odatarotta Candell orra elé. A régész azonban enyhe koszrétegen kívül nem látott mást rajta.

– No, igen – morogta. – Leesett?

– Nem estem le. Egyszer csak a sátorral együtt a földön találtam magam. És tudja, mi a furcsa? Hogy a sátor nem borult fel, mint amikor a szél felborítja... Ugyanoda esett vissza, ahonnan felemelkedett. Érti?

– Értem.

– Pontosán ugyanoda. Ekkor nagyon megijedtem. Addig a pillanatig valahogy még... én is azt hittem, hogy egy kis tornádó fújdogálhat valahol, egy kis forgószél, amelyik egészen kis területen forog... de aztán rá kellett zizzennem, hogy ez valami más. Valószínűleg nehezen tudja elképzelni, de nem hazudunk. Most mi lesz, eleresztenek bennünket?

Még mindig nem bukkant fel senki az ajtóban. – Jóságos isten, mi a frászt akarnak még ezek tőlem? – türelmetlenkedett Candell.

– Más?

A fiú megvonta a vállát.

– Akkor jött a szél.

Candell felkapta a fejét.

– Szél?

– Most mondom. Hirtelen fújni kezdett. És akkor ott az orrunk előtt... lehajoltak a gabonaszálak. Én még életemben nem láttam olyat. Mintha láthatatlan úthenger hengerelte volna a búzaszálakat. Egészen a talajig hajoltak, és úgy is maradtak. A mellettünk álló szálak pedig meg sem moccantak. Azt hittem, álmodom.

– Így voltam vele én is – sóhajtotta Aretha.
 – Ezután mi történt?
 – Semmi – mondta a lány. – Velünk már... nem történt semmi. A szél fúvását sem éreztük, csak akkor, amikor már kint voltunk a táblából. De csak... éppen éreztük. Nem volt vihar vagy ilyesmi. Könnyű, langyos kis szellő volt csupán.
 – Látták az egész gabonakört?
 Sidney megrázta a fejét.
 – Hogy láthattuk volna? Jó nagy lehet, csak a hegytetőről vagy a levegőből lehetne látni. Mi csak egy kis részletét láttuk.
 – Hova mentek ezután?
 – Az árokba – mondta Aretha. – Oda, ahol már korábban is dekkoltunk. Megpróbáltuk bedumálni magunknak, hogy *azok a fickók* szarakodnak velünk. Talán ránk akarnak ijeszteni. Aztán úgy gondoltuk, hogy visszamegyünk a sátrunkért.
 – Ezek után?!
 Aretha megvonta a vállát.
 – Nincs pénzünk motelra. Kellett a sátrunk.
 – Végül is visszamentek érte?
 – Vissza.
 – És?
 – Nem történt semmi. A láthatatlan úthenger elvégezte a dolgát, mert a gabona jó része már le volt lapítva, a sátrunk pedig ott állt, ahol korábban.
 – Nem éreztek semmi különöset?
 – Az égvilágon semmit. Különben ez az egész rohadtul gyanús nekem! – fakadt ki a lány. – Nem tudom, nem szarakodik-e valaki velünk? Az a két bunkó például. Talán őket is meg kellene kérdezniük.
 Bár nem volt felhatalmazva rá, Candell határozottan bólintott.
 – Megkérdezzük.
 Csak aztán valahogy mégsem jött össze a dolog.

14.

Candell már-már azon volt, hogy szó nélkül feláll és megdöngeti az ajtót. Legyen már elég ebből a hülye színjátékból! Feltápáskodott, de abban a pillanatban már nyílt is az ajtó.

– Hé! Most mi lesz? – vágódott a kiáltás Candell hátának. – Mi lesz velünk? Ügyvédet kérünk...

Amint átlépte a küszöböt, majd a seriff karjába hullott.

– Phű, az ördög vigye el! – törölgette meg verejtékező homlokát. – Csakhogy befejeztem.

– Jól van, Mr. Candell – dicsérte meg a seriff. – Kitűnő munkát végzett.

– Képzelem.

– Sok mindent kihúzott belőlük, amire mi talán képtelenek lettünk volna.

– Most mi lesz velük? – bökött az ajtóra a régész.

– Sajnálatos módon rövid ideig még a vendégszeretetünket kell élvezniük.

– De miért?

A seriff megkerülte a választ.

– Csupán egy kis időről lenne szó.

Candell maga sem gondolta komolyan, ami végül is kicsúszott a száján.

– És ha én... felelősséget vállalnék értük?

Erre viszont a seriff hökkent meg.

– Hogy gondolja?

Candell elmondta.

A seriff a fejét vakargatta, aztán bólintott. – Jól van. De maga mellé adom Miss Fitzroyt. Fitzroy helyetttest.

– Jézusom, nem lehetne...

– Nem.

– Jól van – mondta Candell. – Egye fene.

15.

Ahogy visszatért a szobába, Aretha azonnal nekiugrott. Candell ijedten hátrált; azt hitte, meg akarja karmolni vagy ilyesmi, és talán valóban ez is lehetett a szándéka, de az utolsó

pillanatban szerencsére visszafogta magát. Candell annyira megrémült tőle, hogy nem is értette, mit kiabál.

A lány szerencsére hamar befejezte. Leroskadt egy fal mellett álló padra, és a tenyerébe temette az arcát. Candell annyira megsajnálta, hogy legszívesebben odaült volna mellé, hogy megsimogassa, csak hogy nem szívesen tette volna a fiú szeme láttára, arról már nem is beszélve, hogy Aretha félreérthette volna a szándékát.

Így aztán a fiúhoz fordult.

– Teszek maguknak egy ajánlatot.

Boyce lebiggyesztette az ajkát.

– Éspedig?

– Néhány napig még itt kell maradniuk.

– Ügyvédet kérünk...

– Egy motelben helyezzük el magukat. Fürödhetnek, kapnak enni, csak segítsenek nekünk. A seriff mindenképpen tisztába akar jönni a gabonakörök rejtélyével. Nos, mit szólnak hozzá?

Sidney Boyce felemelte a karját, talán hogy megfenyegetse Candellt. A lány is felpattant a padról, és magas, hisztérikus hangon kiáltozni kezdett.

– Nem! Nem és nem! Haza akarok menni! Nem maradok itt! Senkinek sem akarok segíteni...

A fiú leeresztette a karját.

– Láthatja. El akarunk menni. Vagy ügyvédet kérünk és bepereljük magukat. Ő majd kifordítja magukat a bőrükből.

Candell megvonta a vállát.

– Így is jó. Ez esetben a sitten maradnak. Sokkal rosszabb körülmények között. És meg kell várniuk a bírósági tárgyalást. Tél lesz, mire hazakerülnek.

– De hát mi a francért? – ordította vörösre vált ábrázattal Boyce. – Hiszen mi nem csináltunk semmit!

– Csak a gabonaköröket – mondta Candell.

A fiú hirtelen lecsillapodott.

– Maga megőrült.

– Tönkretették egy Bell nevű farmer termését. Jó néhány dollár pluszt jelent neki a terület lekaszálása. Fekszik rajta a ga-

bona...

– De hát maga is tudja, hogy nem mi voltunk!

– Lehet – mondta Candell. – Akkor majd felmentik magukat.

A télen.

– Rohadék! – köpött felé a lány. – Szemét zsaru. És még azt állította magáról, hogy régész!

– Az is vagyok.

A lány gúnyosan felnevetett.

– Éppen maga! Még a pofája is olyan zsarus!

Candell mélységesen szégyellte magát.

Közben meg azon tűnődött, hogy vajon mi a fenéért láthatta a lány olyan zsarusnak a képét?

16.

Pompey seriff elkapta a karját, amikor kitántorgott az ajtón.

– Az a helyzet – kezdte volna Candell, de a seriff egyetlen kézszorítással leállította.

– Várjon egy kicsit.

Candell csak ekkor vette észre, hogy Bellen kívül egy fekete bőrű egyenruhás rendőrnő is ott áll a szobában, cirka kétszer olyan széles, mint Pompey seriff.

– Ő a mi Isolánk – dicsekedett a seriff. – Miss Fitzroy. A mi kincsünk.

Candell nemigen lelkesítette a gondolat, hogy ő vigyáz majd a gyerekekre, de nem szólt semmit. Az ilyen nagydarab, fekete nők vagy gorombák, mint a pokróc, vagy édesek, mint a lépes méz. Candell remélte, hogy Isola Fitzroy ez utóbbiak közül való.

– Isola talált valamit – mondta komoran a seriff. – Ez aztán alapvetően megváltoztathatja a leányzó fekvését.

Candell gyanakodva nyitogatta a fülét. A seriff szavai mögött mintha fenyegetés bujkált volna.

– Nem is kérdezi, mit talált?

– Dehogynem – mondta kényszeredetten Candell. – Mit talált?

– Isola?

Isola Candellre mosolygott. Amikor megszólalt, Candell meghökkent. Nem volt durva a hangja, de nem is csöpögött a méztől, mint Whoopi Goldbergé. Inkább énekelt. Szép lágyan, megnyugtató hangon.

– Megtaláltuk a stukkert – énekelte. – Megtaláltuk a stukkert a búzában. Pontosabban szólva a tábla szélén.

– Na és? – kérdezte Candell.

– Tudjuk, kié. Tudjuk, ki akarta lerohanni a lányt.

– Kicsoda? – kérdezte Candell, pedig sejtette, hogy nem mondana neki semmit a név.

Nem is mondott. John Barrow és Nick Henderson ismeretlen volt számára.

– Maguk legalább tudják, kicsodák?

– Naná, hogy tudjuk – ütött a pisztolyára a seriff. – Ismerjük őket. Szép kis alakok. Róluk aztán elképzelhető, hogy nekiugrottak a lánynak.

– Mégis... kicsodák?

A seriff feltolta a feje búbjára a kalapját.

– A szomszéd városba, Mallory Citybe való fickók, de azért errefelé is ismeri mindenki őket. Van egy ócska tragacsuk, azzal fuvaroznak ezt-azt, amit csak megrendelnek tőlük. Rozsdás vasat, deszkát, tejet – mikor, hogy. Már többször volt bajunk velük, de komoly még sosem. Nem hiszem, hogy valaha is ültek volna. Apró stikliket persze számtalanszor elkövettek már...

Ekkor lépett a szobába Errol Bend. Vékony, vörösben játszó hajú fickó volt, kissé lötyögött rajta az egyenruha, mintha a haverjáét vette volna fel, vagy az utóbbi időkben rohamos fogyásnak indult volna. Berobbant az ajtón, majd amikor észrevette Candellt, megtorpant.

– Ő Mr. Candell – mutatta be őket egymásnak a seriff. – Ő Bend seriffhelyettes.

Bend biccentett, aztán levette a kalapját. Candell látta rajta, hogy csak úgy remeg az idegességtől.

– Kijönne egy pillanatra, főnök?

– Bocsánat – biccentett Pompey seriff Candell és Bell felé. –

Azonnal visszajövünk. Jöjjön, Isola.

Az azonnalból éppen három óra lett.

Candell hallotta, hogy a gyerekek többször is megzörgetik a rájuk zárt szoba ajtaját, és be is ment volna hozzájuk, ha mert volna. De mi van, ha meglógnak? – tűnődött. – A végén még én kerülök a helyükre...

Három óra elmúltával visszaérkezett a különítmény.

Nem kimondottan jó hírekkel.

17.

A három zsaru igyekezett legyűrni az idegességét, de nem nagyon akart sikerülni nekik. Még Isola nyájas arca is komor volt és kemény, mintha hideg szélben végezték volna odakint a munkájukat. Pompey seriff pedig kimondottan barátságtalan lett, mintha lótolvajlásra kapta volna Candellt.

Odaállt a régész elé, és felé nyújtotta a kezét.

– Azt hiszem, Mr. Candell... meg kell köszönnöm a segítségét. Másképpen fordultak a dolgok, mint gondoltam volna.

Candell éhes volt, fáradt, örülnie kellett volna, hogy mehet a fenébe, de valami mégis visszatartotta a gyors távozástól. Talán a tudós kíváncsisága.

– Megtudhatnám, mi történt? – kérdezte.

Bell farmer is szapora bólogatásba fogott. Ő is szerette volna tudni, mi történt.

Pompey seriff a padlóra meresztette a szemét, aztán felemelte.

– Nos, jó – mondta, mintha csak hosszas vívódás után szánta volna rá magát, hogy megossza az ismereteit a civilekkel. – Úgyis előbb-utóbb megtudja. Nem lennék meglepve, ha a firkászok már délután elöntenék a környéket. Az a helyzet, hogy megtaláltuk a fegyvert, amiről Mr. Boyce beszélt. Amit állítólag elhajított.

Ezt már tudjuk – gondolta türelmetlenül Candell.

– Nemrég lőttek vele.

– Honnan veszi ezt? – tört ki a meglepetés a régészből.

– Onnan, hogy megszagoltam.
 – Miért nem mondta ezt eddig?
 Pompey seriff gőgösen felemelte a fejét.
 – Mert nem tartottam szükségesnek. Azért.
 – Bocsánat – morogta Candell.
 A seriff erre mintha megenyhült volna.
 – Nem tulajdonítottam neki különösebb jelentőséget. Barrow és Henderson bárhol lövöldözhetett vele. Mindenesetre, Mr. Boyce nem említette, hogy rálőttek volna, ami magunk között szólva nem is valószínű, hiszen ha elvette a revolverüket, majd elhajította, nem is lőhettek volna vele. Legfeljebb ő maga.
 – De ő nem lőtt!
 – Azt állítja.
 – Gondolja, hogy... nem mond igazat?
 A seriff előbb Isola Fitzroyra, majd a frissen feltűnt Bend seriffhelyettesre nézett, aztán megvakargatta az állát.
 – Ki tudja? Még az is meglehet.
 Candellből akkor kitört a hitetlenség.
 – Mi fenét akar ez jelenteni, Mr. Pompey? Egyáltalán nem értem, mire akar kilyukadni? Képtelen vagyok felfogni, mi a jelentősége annak, hogy lőttek-e a fegyverrel, vagy nem lőttek? Mr. Boyce azt állítja, hogy nem lőtt rájuk, miért is lőtt volna, ők pedig – mármint Barrow és Henderson – nem lőhettek, mivel nem volt náluk a fegyver!
 A seriff ismét megvakargatta az állát.
 – Na igen. Valóban ez lenne a helyzet, ha...
 – Ha? – hajolt előre Candell.
 A seriff mélyet sóhajtott.
 – Ha nem lenne egy hullánk, Mr. Candell. Azé a fickóé, akit ezzel a stukkerral lőttek agyon.

18.

A régész nem is tudta hirtelenjében, hogy fiú-e vagy lány. Némán, összehúzott szemmel nézett egyik zsaruról a másikra. Pompey seriff az állát dörzsölgette, mintha valami istenverte

csomó nőtt volna rajta, Fitzroy seriffhelyettes csendesen dúdolgatott magában, Bend seriffhelyettes pedig még mindig lihegett, mintha serdülőkorában az iskolai ünnepség stafétája után maradt volna így, és azóta sem tudta volna abbahagyni.

– Há... hogy? – jött meg végül is Candell hangja.

– Te jószágos isten! – nyögte Bell farmer is. – Hullá az én földemen?

– Nem sokáig marad ott – vigasztalta a seriff.

– Azért így is szar – morogta a farmer. – Ha megtudják, cseszhetem az egészet. Ki a franc vesz búzát attól, aki hullákkal trágyáz?

– Mondom, hogy elvisszük!

A farmer csak legyintett rá.

– Tudja, milyenek a népek. Csak arra gondolnak majd, hogy ki tudja, mit esznek, ha az én búzámból vesznek.

Candell azonban nem izgatta Bell farmer bánata. Őt a sajátja izgatta. Bár ki tudja, hogy bánatnak volt-e nevezhető, amit érzett.

– Hogy... találták meg?

– Mr. Bendet kérdezze.

Candell nem kérdezett, csupán a seriffhelyettesre nézett. Bend seriffhelyettes felhúzta a vállát.

– Észrevettem a túrást a földben. Nem messze attól a helytől, ahol állítólag Mr. Boyce elhajította a stukkert.

– Tudják, ki a... hullá?

Bend seriffhelyettes Pompey seriffre nézett.

– Tudjuk?

Pompey seriff bólintott.

– Elmondhatja neki.

A seriffhelyettes is bólintott.

– Mr. Barrow van eltemetve a sírban, Mr. Candell, ha azt a kaparást egyáltalán sírnak lehet nevezni. Akárki is kaparta el, nem volt képzett sírásó. Hehehe. Vagy nagyon sietős volt a dolga. Például nagyon meg volt rémülve, és csak azon törte a fejét, hogy minél előbb eltűnhessen a búzatáblában.

– Maguk arra gondolnak, hogy mégiscsak Mr. Boyce követte

el... a gyilkosságot? Nem szóltak semmit, csak néztek rá szótlanul.

– Ez... lehetetlen! – tört ki Candell. – Ez merőben lehetetlen!

– Igazán? – kérdezte Pompey seriff. – Miért lenne az?

– Mert... mert ezek még gyerekek!

– Jézusom, Mr. Candell – vette át ekkor a szót Isola seriffhelyettes. – Önnek fogalma sincs róla, hogy a gyerekek mire képesek.

– De hát... hogy képzelik?

A seriff csípőre tette a kezét.

– Kétféle lehetőség is van... illetve, kétféle megoldás is létezhet. Az egyik, hogy Boyce magával vitte a revolvert a búza-táblába, azok üldözni kezdték őket, Boyce hátralőtt és eltalálta Barrow-t. Henderson megfordult, begyújtotta a motort és elhúzott. Boyce megtalálta a holttestet, majd félelmében elásta. Ez az első lehetőség.

– És a második?

– A második? Barrow és Henderson eltűntek, a fegyver pedig Boyce-nál maradt. Nem hajította el, hanem, mondjuk, zsebre vágta. Barrow és Henderson később beváltották a fenyegetésüket: bátorságot gyűjtöttek és visszatértek a tett helyszínére. Belopakodtak a búzába, hogy elkapják őket, de pórul jártak. Boyce valószínűleg meghallotta a közeledésüket, és lelőtte Barrow-t. Aztán elásta. Azután pedig kidolgozott egy tervet.

– Milyen tervet? – értetlenkedett Candell.

– Ravasz tervet. Elhatározta, hogy a gabonakörök készítőire tereli a gyilkosság gyanúját.

Candell úgy érezte, mintha valaki kihúzta volna a lábát alóla. Meg is tántorodhatott, mert a seriff utánacapott.

– Nem érzi jól magát, Mr. Candell?

Candell megtörölgette a homlokát.

– De... de... Már jól vagyok. Kissé meleg van idebent. Azt mondja, hogy Boyce a gabonakörösökre akarja terelni a gyanút?

A seriff bólintott.

– Ravasz a fickó. Ha szerencséje van, csak azután találjuk meg a holttestet, hogy ő már árkon-bokron túl jár. De ha előbb

találjuk meg, sincs baj, hiszen ott vannak a gabonakörök.

– Úgy gondolja, hogy ő... ők... csinálták őket?

– Ki tudja? – tárta szét a karját a seriff.

– De hát... hogyan csinálhattak ekkora baromi köröket?

– Megvannak hozzá a megfelelő eszközeik. Láttam a sátrukat?

– Hogy láttam volna?

– Hát én láttam. Megnéztem a sátorcövekjeiket. Furcsák, nagyon furcsák. Mintha valamilyen mérőrudak lennének. Akár az egyenes vonalakat is kijelölhették vele vagy a köröket... ki tudja? Egy mérnök bizonyára okosabb lenne nálam. Talán ön is az?

– Én aligha – sóhajtott csüggedten Candell.

– Egyszerű történet ez, Mr. Candell – sajnálkozott a seriff. – Őszintén szólva, rövid időre magam is megszedültem. Azt hittem, tényleg titokzatos jelenségek bujkálnak a gabonakörök mögött. Hát nem bujkáltak. Esküdni mernék rá, hogy annak a stukkernak a nyelén csak Mr. Boyce ujjlenyomatai láthatók. És valószínűleg Mr. Barrow-é. Ha csak ez a Boyce gyerek nem volt olyan dörzsölt, és nem törölte le róla őket.

– Nem valószínű – rázta meg a fejét Candell. – Ha ezt tette volna, nem dörzsölt, hanem hülye. Számítania kellett rá, hogy megtalálják a stukkert, és ujjnyomokat keresnek majd rajta. Ha nem találnak egyet sem, hogy magyarázta volna meg, hogy ő hajította el?

– Például azt mondhatta volna, hogy akik a gabonaköröket csinálták, azok törölték le.

– Most mi lesz? – kérdezte Candell, akire úgy tört rá a fáradtság, mintha hirtelen cementtel teli zsákokat pakoltak volna a nyakába.

A seriff megnyomkodta az állát, és Candellre nézett.

– Nem akarna újra beszélni velük?

– Én?! Mi az ördögöt mondjak nekik?

– Hogy az őszinte, beismerő vallomás csak javíthat a helyzetükön.

– Ezt csak mondja meg nekik maga! – legyintett a régész, és elindult az ajtó felé. – Köszönöm a megtiszteltetést...

Még nem érte el a küszöböt, amikor megtörtént a csoda. Hir-

telen felbukkant előtte a levegőben a két szakadt gyerek képe, amint kétségbeesve kucorognak a padon, és várják, hogy kinyíljon végre előttük az ajtó. Aztán felbukkant egy indián arca is.

Megfordult, és csípőre tette a kezét.

– Mégiscsak bemennék hozzájuk.

A seriff szeme kerekre tágult.

– Igazán? Hát akkor csak menjen.

Candell sarkon fordult, és besétált a gyanúsítottak szobájába.

19.

Valóban úgy ültek a fal melletti padon, mint az élő kétségbeesés szobrai. Amikor Candell belépett hozzájuk, nem álltak fel, csupán a szemüket fordították felé.

Candell leült egy székre, és a tenyerébe támasztotta az állát.

– Na, mi van? – vakkantott rá türelmetlenül Boyce. – Mikor engednek ki bennünket?

– Úgy tűnik, hogy nem egyhamar.

– A kurva rohadék anyjukat...

Boyce felugrott, és kétszer is körberohanta a szobát. Többször belerúgott a falba; megpróbálta felkapni a padot, hogy az ajtóhoz vágja, de a lány rajta ült, és nem mutatott semmi hajlandóságot, hogy leszálljon róla; Boyce ekkor megpróbálta kihúzni a széket Candell alól, de ő sem hagyta. Így aztán némi ordítozás után bezuhant a sarokba, és ott is maradt. A szájából azonban patakként áradtak a szitkok. Úgy ért véget a dührohama, hogy valami hangszál-defektus érhetne, mert csak tátogott a szájával, de hang már nem jött ki rajta.

– Mindig ilyen? – fordult Candell a lányhoz.

Aretha megvonta a vállát.

– Fogalmam sincs róla. Csak nemrég ismerkedtem meg vele. Komoly bajban vagyunk?

Candell meglepődve tapasztalta, hogy a lány nagyot változott azóta, amióta magukra hagyta őket. Hangja mentes volt már minden hisztériától vagy agresszivitástól. Inkább szomorú volt és beletörődő.

- Hogy került össze vele? – bökött Boyce-ra.
- A lány enyhe kis grimaszt vágott.
- Egy bulin jöttünk össze. Jó kalandnak ígérkezett ez a ki-
rándulás.
- Nem sejtették, hogy rosszul is végződhet?
- Miből sejtették volna?
- Régóta... csinálnak köröket?
- A lány elképedve nézett rá.
- Tessék?!
- Azt kérdeztem, hogy régóta szórakoznak-e gabonakörök-
kel?
- Aretha megrándult, mintha ismét rá akarna támadni, de aztán
csüggedten leeresztette a karját.
- Mielőtt be nem mentünk abba a nyomorult búzatáblába,
még csak nem is láttam gabonakört. Még a Mel Gibson-filmet
sem láttam.
- Biztos benne?
- Persze hogy biztos vagyok.
- És ő?
- Sidneynek sincs köze semmiféle gabonakörhöz.
- Figyeljen ide – hajolt közelebb a lány füléhez Candell. – A
zsaruk meg vannak győződve róla, hogy maguk azért járják a
környéket, hogy gabonaköröket készítsenek.
- Istenem, de hát miért?
- Balhéból. Talán, hogy élvezzék amikor mások megcsodál-
ják az alkotásukat.
- Nem vagyunk örültek. Igaz, hogy Boyce most ki van akad-
va, de nem bolond.
- Nincsenek társaik?
- Dehogy vannak! Csak ketten vagyunk.
- Jól van... felejtük el egyelőre a gabonaköröket. Boyce lőt-
te le azt a fickót, aki magára támadt?
- Istenem, dehogy. Boyce eldobta a stukkert.
- Biztos benne?
- Saját szememmel láttam.
- Nem lehet, hogy Boyce később visszament érte?

– Ki van zárva.
 – Nem lehet, hogy... maga tette?
 – Dehogy, dehogy! Szóval... lelőtték a fickót?
 – Valaki lepuffantotta. Megtalálták a búzában. Ráadásul, aki lelőtte, el is temette.
 A lány a tenyerébe temette az arcát.
 – Most már... mindent értek.
 – Ezért mondtam, hogy nagy bajban vannak.
 – Jézusom... most mit csináljak? – suttogta maga elé a lány.
 Boyce nyüszíteni kezdett a sarokban, mintha ő is választ keresne Aretha kérdésére. Candell keservesen felsóhajtott.
 – Nem akarna őszinte vallomást tenni?
 – Istenem, de hát miről?
 – Ha netán... mégiscsak maguk tették volna. Úgy értem, ha valóban... gabonaköröket készítenek, és valahogy... akár véletlenül is... de mégiscsak megölték azt a fickót.
 A lány hangja kétségbeesett volt ugyan, de nem elutasító.
 – Ártatlanok vagyunk, Mr. Candell.
 – Jól van – mondta a régész, és felállt a székről. – Szükségük lesz ügyvédre. Nincs valami ismerősük, aki elvállalná az ügyüket?
 Boyce tovább vinnyogott, a lány a fejét rázogatta.
 – És ha én szereznék egyet? – kérdezte Candell.
 A lány szótlanul bólintott.
 – Van egy ismerősöm – tűnődött el Candell. – Még nem tudom, elvállalja-e, de ha igen... szólhatok neki az érdekükben.
 – Az jó lenne – mondta a lány.
 – Indián – egészítette ki korábbi szavait Candell.
 – És?
 – Csak azért mondom, hogy ne érje meglepetés. Vannak, akik nem kedvelik az indiánokat.
 A lány nem szólt semmit. Candell felállt, és az ajtó felé indult. A küszöb előtt visszafordult, és Arethára nézett.
 – Ennyit tehettem önökért – mondta. – Az elkövetkezőkhöz nem kis lelkiere lesz szükségük...
 A lány mosolyogni próbált.

– Köszönjük.
Candell kiment a szobából.

20.

Candell éppen be akart szállni a kocsijába, amikor elkapta valaki a karját. Azt hitte, a seriff felejtett el valamit, de meglepetésére a farmert, Bellt látta maga mögött.

– Siet? – kérdezte a széles arcú, szőke férfi mosolyogva.

– Az a helyzet... – próbálkozott Candell, de a farmer oldalba taszította.

– Egy italra mindig lehet időt szakítani – mondta.

– Hol? – kérdezte Candell.

– Itt, az orra előtt.

Candell csak ekkor vette észre, hogy alig ötvenlépésnyire tőlük várakozik rájuk egy Budweiser söröző.

Néhány perc múlva már odabent álltak a pultnál, kezükben egy-egy Budosüveggel, mivel Candell nem akart soká maradni, és éppen ezért leülni sem óhajtott.

Összeütötték az üvegük nyakát. A farmer letörölte a felcsapódott habot a szájáról, és a félig üres üveg felett Candellre nézett.

– Hallotta a legújabb hírt?

– Micsodát? – kérdezte Candell.

– Henderson eltűnt. Keresik, de nem találják sehol.

Candellnek hirtelenjében nem jutott eszébe, hogy ki az ördög is ez a Henderson, de aztán beütött a villám. A halott haverja. Csak nem őt is...

– Most keresik a búzámban. Meg vagyok én áldva ezekkel a hullákkal. Nem lennék meglepve, ha ettől kezdve én lennék a *Hullás Bell*. Jézusom!

– Ki ölte volna meg?

– Na, ki? Azt viszont nem hiszem, hogy ők csinálták volna a gabonaköröket. Ahhoz túlságosan is nagyok. Megnéztem őket jó néhányszor. Egy egész század tengerészgyalogos kellett volna hozzá, hogy egy éjszaka elkészíthessék őket. És megfelelő

műszerek.

– Milyen műszerek?

– Amilyenekkel ki lehetne jelölni az ilyen pontos mértani ábrákat. Ráadásul egy hepehupás gabonaföldön.

– Akkor mi a helyzet?

Bell megcsóválta a fejét.

– Elmondok magának egy történetet. Háttha megindít valamit az agyában.

– Erre kíváncsi lennék.

Bell megkocogtatta az üveget a körmével.

– Él egy ki tudja, hányadik unokatestvérem Oklahomában. Hol én szoktam meglátogatni őt, hol ő engem.

– Hát ez... hm... dicséretes dolog.

– Jack Tanner – mert így hívják – igazi tökös gyerek. Akkora farmja van, hogy az enyém tízszer is beleférne. De azért nem hordja fenn az orrát. Egyáltalán nem. Ha fenn hordaná, meg sem látogatnám. Maga nem utálja azokat a fickókat, akik fenn hordják az orrukat?

– Dehogynem – biztosítottam az egyetértéséről Candell. – Én is szívből utálom az ilyeneket.

– Szóval, Jack egyszer – úgy három évvel ezelőtt – felhívott telefonon. Már azt hittem, valami baj van... és tulajdonképpen volt is. Olyan megszeppent volt a hangja, mintha elütött volna valakit.

– Igazán?

– Pont olyan volt, na. De nem ütött el senkit.

– Még szerencse – mondta Candell. Erősen elhatározta magában, hogy többet nem iszik, akárhogy is unszolja a másik. Adott Bellnek még öt percet; addig kitart a söre maradéka.

– Azt mondta, nem is tudja, miért hív fel, hiszen ott a családja, velük is megbeszélhetné a dolgot, de ő úgy érzi, el kell mondania még valakinek. Valaki másnak. Hát én lettem ez a valaki más.

– Hm. És mit mondott magának?

Bell ismét megkocogtatta a körmével az üvegét.

– Gabonakörökről beszélt.

Candell lelkében felzengett a riadókürt hangja. Eddig mintegy félálomban hallgatta a farmer szavait, most azonban felrezzent a szendergéséből.

– Gabonakörökről? – ismételte.

– Szakasztott, mint itt – bólintott Candell. – Egyszer csak felbukkantak a búzájában a gabonakörök.

– Hát ez érdekes.

– Jack összezsínálta magát tőlük. Azt hitte, fenyegeti velük valaki. Azt akarják, hogy húzzon el onnan a fenébe.

– Hm. És miért?

– Ezt ő sem tudta. Fogalma sem volt róla, hogy kinek lehet baja vele. A többi meg már ugyanúgy történt, mint az én esetemben. Jöttek a zsaruk, az újságírók, a kíváncsiskodók, jött mindenki, aki csak a közelben lakott. Még valami ufóklub tagjai is eljöttek, és elmagyarázták neki, hogy ő, mármint Jack, kiválasztott.

– Mármint mire?

– Arra, hogy az idegenek magukkal vigyék. Valami más bolygóra, vagy hova a francba. Na, ettől aztán szegény Jack rendesen összezsínálta magát, pedig nem az a beszari fickó. Utált repülni, nem is nagyon ült repülőre, az a gondolat pedig különösen lehervasztotta, hogy egyszer csak az éjszaka kellős közepén kikapják az ágyából, belegyömöszölik egy csészealjba, és elküldik egy olyan távoli csillagra, ahonnan talán már nem is látszik a föld. Elég lehervasztó gondolat, mi?

– Hát az, nem is vitás.

– Nem akarom húzni az időt, de elutaztam Jackhez. Úgyis régen voltam már nála: úgy gondoltam, ideje körülnézni arra felé egy kicsit. Megnéztem a gabonaköreit is.

– Milyenek voltak? – támadt fel a kíváncsiság Candellben.

– Nagyok – mondta Bell. – Marha nagyok. Csak a hegytetőről lehetett látni őket. Három volt összesen; az egyik akkora, mint a másik kettő együttvéve. És annyi figura vagy mi volt benne, hogy az egyszerűen elképesztő. Körök, háromszögek, négyszögek, olyasfélék, mint egy esőcsepp, mások meg mintha furcsa szerszámokat ábrázoltak volna. Fogalmam sincs róla,

mik lehettek.

– Nincsenek fényképei róluk?

– Jacknek bizonyára vannak, és az újságokban is megjelentek. Amikor megérkeztem Jackhez, már egy hete volt, hogy felbukkantak. Addigra az újságírók java már elment, így zavartalanul végigjárhattuk a környéket. Semmi olyat nem találtunk, ami megmozgatta volna az agyunkat.

– Hm.

– Na, akkor aztán történt valami: éppen annak a napnak az éjszakáján, amikor haza akartam utazni. Még nem keltem fel, pedig amúgy korán kelő vagyok. Jack hajnalban berontott a szobámba, és azt ordította, hogy menjek ki vele a búzába, mert olyat még nem láttam, mint ami ott van. Száz szónak is egy a vége: újabb gabonakört találtunk a mezőn. Ebben is voltak mindenféle ábrák, de ez most nem érdekes. Sokkal érdekesebb a két tehén.

– Tehén? – ámult el Candell. – Tehenet rajzolt valaki a búzába?

– Egy frászt. Két igazi tehén volt. Két igazi, döglött tehén.

– Mit kerestek a tehenek a búzában?

– Szakasztott ezt kérdeztem én is. Hogy mi a francot kerestek a tehenek a búzában, amikor nem is szeretik? Vagy odahajtotta őket valaki, vagy maguktól futottak bele, mert megijesztették őket. Nem igaz? Csakhogy ebben az esetben egyikről sem lehetett szó. Még ma sem tudnánk, mi a helyzet, ha Masters nincs a karámnál.

– Masters?

– Az egyik tehenész. Ott őrködött a bezárt karámok mellett, mert tudja, jobb félni, mint megijedni, azaz jobb az óvatosság.

– Ez biztos.

– Ezt mondom én is. Masters szerint szél támadt estefelé, gyenge kis szél. Azért emlékszik rá, mert lekapta a kalapját és a karám oldalához vágta. Masters csodálkozott is rajta, mivel a szél meleg is volt, és simogatóan lágy is; hogy a francba tudta csak úgy odavágni a kalapját a karám oldalához? Sokat azért nem golyózott a dolgon, hiszen a farmerember tudja, hogy van

ilyen szél is, meg olyan is: előfordul, hogy a lágy szellő közepén ott bujkál egy kis tölcsér, lehet, hogy csak három hüvelyk átmérőjű, de mégis olyan erők laknak benne, mint a tornádóban. Merthogy az a kis tölcsér is tornádó, csak még csecsemő. Állítólag a rohadt nagy tornádó is ilyen kis tölcsérből születik. Szóval, egy ilyen kis tölcsér kaphatta fel Masters kalapját, és csapta oda a karámhoz. Masters meg lehajolt és felvette. Aztán úgy is maradt, mintha beleállt volna a görcs a derekába. Tudja, mit látott?

Helyben vagyunk – gondolta Candell. – Idegen csillagokról vagy bolygókról érkezett űrhajót pillantott meg; repülő csészealjat; kis zöld emberkéket; vagy éppen gubancos mackókat, mint a Csillagok háborújában. Te jóisten! Hogy tudnék végre lelépni?

– Na, mit?

– Két tehenet a levegőben.

Candell mellényelt. Olyan köhögési roham fogta el, hogy a pultra hajolt, és úgy köhögött. A csapos gyanakodva méregette, majd óvatosan hátrébb tolt néhány üveget, nehogy a fickó leverje őket.

– Remélem, nincs kínai tüdőgyulladása – mondta.

– Á... csak... mellényeltem – nyögte Candell.

– Nyomassa le egy második üveggel.

– Kösz... már nem. Szóval, két... tehenet...

– Azt – mondta Bell. – Két tehén repült a levegőben. Jack két tehene.

– Honnan... hová... khh... khhh...

– A karámból. Elhúztak, mint a költöző madarak. Masters fejébe csapta a kalapját, és utánuk iramodott. Be volt szarva rendszeren, hogy Jack majd őt teszi felelőssé a tehenek eltűnéséért, merthogy az ilyesmiben Jack nem ismert tréfát. Ha valaki kárt csinált, fizesse is meg – ez volt az elve. Ez egy helyes elv, nem?

– Kétségkívül – nyögte Candell.

– Látta, ahogy a tehenek repülnek, hallotta, hogy kétségbeesetten bőgnek, aztán egyszerre csak azt látta, hogy ott lebegnek vagy ötszáz lépésnyire tőle. Látta, hogy kapálják a lábukkal

a levegőt. Valahogy úgy, mintha kötéllal húzták volna fel őket. Csakhogy Masters sem kötelet nem látott, sem olyat, aki felhúzhatta volna. Nem is gondolt rá, hogy neki magának is baja eshetne, csak igyekezett oda, ahol a tehenek lógtak a levegőben. Sikerült éppen belefutnia a legújabb gabonakörbe. E felett lebegtek a tehenek, mint két karácsonyfadísz. Aztán meg lepotytyantak.

– És?

– Kitört a nyakuk. Mind a kettőé. És egyébként is összezúzódtak. Vagy húsz láb magasból zuhantak le. Bögtek egyet szegények, aztán elhallgattak. Masters berohant a házba; Jack akkor már az irodájában firkált valamit, és elmondta neki, mit látott. Jack megszaglászta a fickót, mert Masters nem volt kimondottan antialkoholista, ha tudja, mire gondolok. Ezúttal azonban színjózsan volt, legfeljebb a rémülettől tántorgott egy kicsit. Jack kiment a helyszínre, és megnézte a teheneit. Aztán megnézte a seriff, száz újságíró, filmes, fotoriporter, zsaru, FBI, a franc se tudja, ki még, de semmi okosra nem tudtak rájönni. Egyedül a biztosító tudta, mit akar. Mármint, hogy mit nem akar. Fizetni. Azt mondták, repülő tehenekre nem érvényes a biztosítás. Ha vihar pusztította volna el őket, Jack érvényesíthetné a kárigényét: a meteorológia szerint azonban ebben az időben még egy erőteljesebb fíng sem kavargott Oklahoma egén, nemhogy tornádó. A házban sem esett kár, a gabonában sem, kivéve azokat a részeket, ahol a gabonakört találták. A biztosító azt tanácsolta, hogy kapja el a csirkefogókat, és indítson ellenük polgári pert. Maga szerint célszerű ufók ellen polgári pert indítani?

– Hát... nem gondolnám – sóhajtott a Candell.

– Ez volt Jack véleménye is. De visszatérve a gabonakörre: lassan elaludt a dolog. A teheneket elföldelték, a gabonát learatták, az újságírók – még a legmakacsabbjai is – hazamentek, és hazajöttem én is. Azóta Jacket nem háborgatták a gabonakörök. És talán el is felejtettem volna mindörökre őket, ha nem bukkanak fel az én gabonámban is. Ettől aztán a hideg futkosott a hátamon.

– Megértem önt, Mr. Bell – bólogatott sajnálkozva Candell.

– Merthogy ez nem lehet véletlen. Él két rokon az Egyesült Államokban, jókora távolságra egymástól, több ezer mérföldnyire, mindegyikük földjén megjelennek a gabonakörök, és a levegőben röpködnek a nem oda való dolgok. Tehenek, sátor, satöbbi. Mit szól ehhez?

Candell széttárta a karját, amivel majdhogynem lelökte az üvegét. A csapos immár többszörre vetett rá szemrehányó pillantást.

– Mit szólhatnék?

Bell pattintott az ujjával. A csapos két újabb üveget tett eléjük.

– Én talán... – kezdett volna tiltakozni Candell, de a farmer leintette.

– Kettő még belefér az időnkbe. Lebukó Hold, az ügyvédem szerint a manituk keze lehet a dologban. Tudja, mik azok a manituk?

– Szellemelek. Ők csinálnák a gabonaköröket?

Bell a fejéhez kapott.

– Jézusom, Mr. Candell, mi a fenét mondjak erre? Egyrészt hívó vagyok: hiszek Istenben, Jézus Krisztusban, a Bibliában, sőt még a lelkekben is hiszek. Az azonban nincs benne a Bibliában, hogy az indián manitukban is hinnem kellene. És gabonakör sincs a Bibliában, ha jól emlékszem.

– Hát nemigen – ismerte el Candell.

– Akár a manituk csinálják, akár nem: a gabonakörök léteznek, a saját szememmel láttam. Jó, tudom, mit akar mondani, hogy emberek is csinálhatták őket, csakhogy erre meg azt felelem, hogy lehet, hogy némelyiküket valóban tréfás kedvű nyavalyások csinálták, de hogy mindet nem, az biztos. Én láttam a gabonaköreimet, Mr. Candell, láttam Jack köreit is, és vesszek meg, ha azt mondom, hogy bármelyiket is ember készítette. A repülő tehenekről már nem is beszélve.

– Hát én nem is tudom – bizonytalankodott Candell a söre felett. – Végül is... akárki is csinálta, sok bajt nem okozott vele. Gondolom, kissé kellemetlen a lenyomott gabonaszálakat learatni...

– Ott egye meg őket a fene! – legyintett a farmer. – Nem akkora veszteség, hogy rinyálni kelljen miatta. Más itt a baj.

– Micsoda? – hökkent meg Candell.

Bell farmer megvakargatta a feje búbját.

– Mondanék én valamit, Mr. Candell.

Candell látta Bell szemén, hogy a farmer fontos bejelentésre készül.

– Hát mondjon! – biztatta.

Bell felemelte az üvegét, megrázogatta, mintha egeret keresne benne, aztán megcsóválta a fejét.

– Amondó vagyok, hogy nem véletlenül kerültek ide azok a körök. De nem ám!

– Hogyhogy nem véletlenül? – értetlenkedett Candell. – Persze hogy nem véletlenül. Akárki is csinálta őket, olyan helyet keresett, ahol gabona nő, ráadásul viszonylag lapos a terep, és a többi. Ebből a szempontból valóban nem véletlenül ott jelentek meg, ahol megjelentek.

– Én nem így értem – mondta Bell.

– Akkor hogy?

– Úgy, hogy figyelmeztetni akarnak vele valamire. És feltehetően azokat is, akik a környéken élnek. Érti, amit mondok?

– Mi a fenére akarnának bárkit is figyelmeztetni?

A farmer felsóhajtott.

– Jó kérdés. Én is ezen töröm a fejem egész délelőtt. Attól vagyok beszarva, hogy nem engem akarnak-e rábírnivalamire?

Candell elgondolkodva rázogatta a fejét.

– És Jack?

– Ki?

– Hát Jack, a maga unokabátyja.

– Mi van vele?

– Őt is figyelmeztetni akarták?

– Őt is. Valószínűleg.

– Történt vele valami az utóbbi időben, ami alátámasztaná a maga elméletét?

Bell elgondolkodott.

– Nem hiszem. Nem említette. De várjon csak... Valami

azért mégiscsak történt. Elesett a motorbiciklijével. Itt-ott lejött róla a bőr. Azért ez is valami, nem? Candell rátette a kezét a farmer karjára.

– Figyeljen ide, Mr. Bell. El tudja képzelni, hogy akárkik is legyenek ezek a rejtelmes lények, azért rajzolják a gabonába titokzatos ábrákat, hogy közöljék az ön rokonával, Jackkel, hogy valamikor, a nem is annyira távoli jövőben el fog esni a motorbiciklijével, és lenyúzza a bőrt a térdéről meg a könyökéről? Ezért lebegtetik a marhákat a levegőben? Ennyi erővel akár egy motorbiciklit is belerajzolhattak volna a búzába, mellette Jacket, amint a levegőben repdes.

– A marhák repdestek.

– Lehet, hogy ez is valami allegória? A marhák a maga unokabátyját jelentik? Azt tanácsolom, hogy ezt azért talán mégse mondja el neki.

Bell először vigyorodott el a beszélgetés folyamán.

– Dehogyan mondok. Szétrúgná a seggem.

– Hát akkor, Mr. Bell...

– Várjon még egy-két percet. Még nem fejeztem be.

– Sajnos, mennem kell.

Bell a zsebébe nyúlt, és kihúzott belőle néhány fényképet.

– Addig nézegettem őket, amíg rá nem jöttem valamire.

Candell beletörődve sóhajtott egyet.

– Mire?

– Hogy valóban fenyegetődznek a rohadékok. És azt is tudom, hogy mivel.

Candell a pult szélébe kapaszkodott, és mélyet sóhajtott.

– Mondja, de gyorsan!

21.

A farmer letett egy képet Candell elé, közvetlenül a sörös-üveg mellé.

– Ez volt az első.

Candell a képre nézett. A már ismert háromszögeket látta és a köröket. Izgalmas látvány volt, de már nem rendítette meg.

– Látja?
– Látom. Három háromszög és körök.
– Úgy van. Két egyenlőszárú háromszög fekszik egymás felett, szemben velük pedig egy ugyancsak egyenlő szárú háromszög, amelynek a csúcsa éppen a két háromszög csúcsai közti szabad területre mutat. Látja?

– Aha.
– A két fekvő háromszög csúcsai között van egy kis rés, ha érti, mire gondolok.
– Egyáltalán nem értem, mire gondol – mondta Candell -, de valóban látok némi rést a két csúcs között.
– Ezzel a réssel szemben áll a harmadik háromszög csúcsa.
– Ebben már megállapodtunk.
– Akkor nézze meg a második képet. Látja a háromszögek csúcsait?

Candell látta. És őszintén szólva, nem is tetszett neki, amit látott. A harmadik háromszög csúcsa agresszívan betolakodott a másik két háromszög csúcsai közé, mintha csak szét akarná feszíteni őket. Úgy látszott, mintha a harmadik háromszög egyre közeledett volna a két fekvő háromszög felé, azok viszont egymás felé közeledtek... A harmadik háromszög csúcsa befurakodott közéjük... Az ördög vigye el!

– Adja ide a harmadik képet! – kiáltott a farmerre.

Bell a pultra tette az ábrát.

Candell torkát jeges rémület szorította össze.

Mi a franc ez? Mi a bűdös franc?

A két háromszög már nem volt sehol, helyette négy-négy háromszögecske látszott a két nagy háromszög helyén. S ezek is mintha távolodtak volna egymástól. Vagy csak a szeme káprázna?

Mielőtt megszólalhatott volna, Bell egymás mellé rakta a képeket.

– Ez egy folyamat, Mr. Candell – mondta a farmer.

– Folya... mat? – ismételte Candell önkéntelenül is, mert az esze nem éppen ott járt, amire Bell célzott.

– Az bizony – mondta Bell. – Ezek a gabonakörök, ha egy-

más után nézzük őket, egy folyamatot ábrázolnak. Az elsőt a két fekvő háromszög még meglehetősen távol van egymástól, majd egyre közelebbre kerül, a harmadik háromszög pedig megkísérli eltávolítani őket egymástól. Közéjük furakszik.

– Van ennek valami értelme?

Bell megcsóválta a fejét.

– Azt hiszem, rosszul nézzük a képeket.

– Hogy lehetne jól nézni?

– Figyeljen ide, Mr. Candell. Meg tudná magyarázni nekem, miért így nézzük az ábrákat, ahogy nézzük?

– Miért, hogy lehetne még nézni?

– Hát így!

Bell elfordította a fényképeket. Úgy, hogy a háromszögek immár nem feküdtek, hanem álltak. Mintha a két háromszög a földön állt volna, a harmadik pedig a levegőből igyekezett volna közéjük furakodni.

– Látja?

– Látom, de... A fenébe is!

– Felfogta?

– Nem tudom, mit fogtam fel, és mit nem – morgott Candell -, de nem támadt jó érzésem tőle.

– Akkor mit szólnak én? – kérdezte Bell. – Ha így nézzük a képeket, márpedig így kell néznünk, akkor a harmadik háromszög a levegőben lebeg... készen arra, hogy beessen a másik kettő közé. És be is esik. Azok pedig... összetörnek, vagy... *szétrobbannak...!*

– Bomba! – kiáltotta Candell.

Bell óriásit sóhajtott, majd pattintott az ujjával.

– Ne! – tiltakozott Candell. – Kérem, ne...

– Ugyan már, miért ne? – csattant fel Bell. – Csak jogom van meginni néhány üveg sört, mielőtt az ufók szarrá bombáznának!

22.

Amit tettek, akkora felfedezés volt, hogy kétségkívül inni kellett rá. Candell azt vette észre, hogy már nincs is annyira el-

lenére a *Bud*. Három minisörrel a gyomrában azért még képes elvezetni a kocsiját.

– És a gömböcskék? – kérdezte közvetlenül a sör után, a képekre bökve.

– Mit tudom én! – rántotta fel a vállát Bell. – Nekem a három háromszög is elég.

– De hát ki akarná lebombázni magát?

– Akik a köröket csinálták.

– Akkor azt kérdezem, hogy miért?

– Honnan tudjam?

– Van magának háromszög alakú épülete egyáltalán?

– Nincs. De ha lenne, sem érteném, hogy mi baja lehetne vele a manituknak.

– Talán zavarja őket a háromszög. Mint forma.

– De hát nincs.

– Akkor is jelképez valamit.

– Mi a fenét jelképezne?

– Maga kérdezi tőlem?

Ez volt az utolsó mondata, amire még emlékezett. Aztán beterítette a jótékony sötétség.

23.

Álmában mindenfélét látott, talán még a manitukkal és az ufókkal is találkozott; sőt a kettő mintha ugyanaz lett volna. Sötét függöny mögött mozgó fickók kerülgették; ő megpróbált szót érteni velük, de valahogy nem akart sikerülni. Amikor viszont felpattant a szeme, nem ufókat látott maga felett, hanem egy hatalmas arcot. Mintha óriásposztert tartott volna valaki az orra elé. A poszterről enyhén vágott szemű, különben igencsak szemrevaló lány nézett rá, s időnként aggódva csóválta meg a fejét. Candell nézte, nézegette a posztert, amíg az hirtelen zsugorodni nem kezdett. Olyan gyorsan zsugorodott, hogy alig volt ideje levegő után kapni. Mire kettőt-hármat slukkolt, a poszteron mosolygó lányarc egészen hétköznapi méretűvé változott, de azért hál' istennek ott maradt felette.

– Jó reggelt – köszöntötte egy kellemes hang. – Hogy aludt?

Candell agya úgy dolgozott, mint egy számítógép. A régi, rosszabbik fajtából. Hol elakadt, hol megindult, hol meg csak jókora késéssel érkeztek hozzá az információk. Ha érkeztek egyáltalán.

– Fel tudja emelni a fejét? – kérdezte a lányarc.

Candell ekkor meghallotta a saját hangját. Szó, ami szó: aligha énekelhette volna Radames áriáját a Metropolitanben.

– Radames – suttogta a levegőbe.

– Pardon?

– Nem én... vagyok most... Radames... illetve...

Candell érezte, hogy felemelik a fejét.

– Meg tudja ezt inni? Különben persze hogy nem maga az az izé... Maga Mr. Candell.

– Jó tudni.

– Igya meg, kérem.

Akármit is ivott, pokolian keserű volt. Candell feje visszaesett a párnára, miközben könyörtelenül marta a torkát és a gyomrát a keserűség. Az agya közben olyan könnyedén járt, mint a háromlábú elefánt. – Miért van az – gondolta tétován -, hogy minden regényben, amelyben a főhős egy óriási trauma után felébred, csinos lányt talál maga felett, aki meg akarja itatni valamivel, és többnyire meg is itatja. Amit iszik, az viszont mindig pokolian keserű... Mi a francért keserű? Nem lehetne egyszer, hogy a főhős ne keserű, hanem édes italt kapjon?

Mintha egy tündér elfújta volna a szemére és agyára ereszkedett ködöt, egyszeriben világosság támadt előtte is, és a fejében is. Olyannyira élesen látott mindent, hogy nagyot kellett nyelnie tőle.

Egy szobában feküdt, feltehetően ágyon, a mennyezetről szarvasagancsból faragott csillár nézett le rá, a falakon néhány kitömött madár villogtatta üvegszemét, bútorokat is látott, és jó néhány tarka szőnyeget. Amint a szemközti falra meresztette a szemét, *egy álmofogót* pillantott meg rajta. Eszerint...

Aztán a lányra esett a tekintete. Már nem az ágya mellett állt, hanem távolabb matatott a szobában. Éppen egy több darabból

álló szelvényét rakott össze nagy igyekezettel.

Candell fókuszálta a szemét, és tovább nézegette. Bár csak profilból látta az arcát, meg volt vele elégedve. Csinos darab, nem is vitás, ráadásul indián. Hollófekete haja és kis bőrmel-lénykéje ugyancsak indiánra vallott. A falra szegezett álmofogóról már nem is beszélve.

A lány Candell felé villantotta a szemét.

– Meddig akar még lustálkodni?

– Ameddig nem ad magyarázatot.

– Hogy ki vagyok, és hogy maga hogy került ide?

– Kezdetnek ez elég is.

– Károgó Varjú vagyok... különben Cheryl Turner.

Candellnek ismerős volt a Turner név, de még nehéz volt ahhoz a feje, hogy azonosítani tudja valakivel az emlékei közül.

– Úgy került ide, hogy idehozták.

– Kicsoda?

– A bátyám.

– Ismerem én a maga bátyját?

– Persze hogy ismeri.

– Megbocsásson...

– Simon Turner. Na?

Világosság támadt az alagút végén. Simon Turner! Az indián ügyvéd és orvoságos ember, akivel a völgyhídnál találkozott, és aki végül is hozzá küldte Bellt. A fenébe is... nem tette valami jól, hogy hozzá küldte. Ha nem küldte volna, most nem szaggatna ilyen pokolian a feje.

– Ismerem. Mi történt velem?

Felesleges volt kérdeznie, hiszen a szájába ragadt ízek, amelyekről még a keserű ital sem volt képes megszabadítani, egyértelműen arról árulkodtak, hogy ivott valahol, mint egy szabadságos matróz. Pedig nem igazán kedveli az alkoholt. Bell! A fenébe is, hát persze hogy Bell! Nézegették a fényképeket, sört ittak, aztán egyszerre csak megszállta valami, és whiskyt kért a sörébe, mint annak idején a kikötői kocsmákban. Persze akkor még bírta: tizennyolc éves korában sokat kibír az ember. Jézusom, már több mint tíz éve annak...

– Kiütötte magát – mondta a lány csípőre téve a kezét. – Gyakran előfordul magával?

Candell sóhajtott.

– Minden iszákos azt mondaná a helyemben, hogy *dehogysis!*

– Maga mit mond?

– Dehogysis. Különben, hol találkoztam a testvérével... Simonnal? Ha jól emlékszem, nem vele ittam.

– Morton hívta fel telefonon.

– Az meg kicsoda?

– A csapos. Ahol ittak.

– És... miért kellett felhívnia?

– Mert nemrég festették nála a falat.

Candell úgy érezte, mintha nem ugyanazon a nyelven beszélnének.

– Mi köze Morton frissen festett falának a... nem is tudom, mihez?

– Mr. Bellnél volt egy jókora zsírkréta.

– ?

– Mr. Morton azt még csak eltúrte valahogy, hogy ufókról ordítozzanak, azt azonban már nem, hogy a krétával háromszögeket rajzoljanak a frissen festett falára.

– Te jóisten!

– Őt csak ne hívogassa, ő nem rajzolt semmit Mr. Morton falára. Morton nem akarta a zsarukat hívni, mert bizonyos értelemben ő is sáros volt a dologban, hiszen nem lett volna szabad hagynia, hogy whiskyt öntsön a sörébe. Morton felhívta Simont, aki aztán rendbe rakta a dolgokat. Bellt hazafuvarozta, magát meg ide.

– Miért nem... haza?

– Nem ismeri a lakáscímét, maga meg nem volt hajlandó elárulni neki. Egyre csak a múzeumba akart menni; Simonnak viszont volt annyi esze, hogy nem vitte oda magát.

– Azt bizony jól tette.

– Képzelse, ha odavitte volna! A tarajos dinoszauruszok mellett maga lett volna az év múzeumi szenzációja.

– Szóval... itt töltöttem az éjszakát? – nézett körül Candell. –

Maga is itt töltötte?

– Ezen az izén – mondta a lány, és a percekkel azelőtt összerakott fekvőhelyre mutatott. – Nem akarom a lelkiismeretét birizgálni, de úgy érzem, hogy két számmal összement a vesém. Jó tíz éve, hogy nem aludtam ezen a szörnyűségen.

– Őszintén sajnálom – sajnálkozott Candell.

– Ne sajnálja. Maga új impulzust adott nekem.

– Mihez? – hökkent meg Candell.

– Hogy végre kidobjam ezt a dögöt. Már ide is rendeltem a szállítókat.

Candellnek egyre inkább tetszett a lány. Úgy gondolta, évődik vele egy kicsit.

– Maga férfiakat szokott beengedni magához éjszakára?

A lány meglepődve nézett körül.

– Hol itt a férfi? És főleg hol volt az éjszaka? Maga úgy hevert az ágyon, mintha a manituk kilopták volna a testéből a lelkét. Arról nem is beszélve, hogy hortyogott, mint egy lyukas gőzkazán. De ha ép és egészséges lett volna, sem sok esélyt adtam volna magának.

– Ugyan miért nem?

A lány rávillantotta a tekintetét.

– Nem az ízlésem.

– Nofene! – hökkent meg ismét Candell. – És miért nem? Azonkívül, hogy részeg voltam, mi kifogásolnivalót talál rajtam?

A lány úgy tett, mintha alaposan végigvizsgálná. Úgy látszott, nem hagyja ki egyetlen négyzetcentiméterét sem.

– Soroljam?

– Csak egyet mondjon.

– Nyápic.

– En? – háborodott fel Candell. – Nézzen ide! – Miután meggyőződött róla, hogy rajta van az alsónadrágja, kiugrott az ágyból, és a lány elé pattant. Felemelte két karját és megfeszítette az izmait. – Ezekhez mit szól?

A lány lebiggyesztette az ajkát.

– Olyan, mint a ló sörénye.

- Tessék?!
- Impozáns, de semmire se jó.
- És ehhez mit szól?

Candell, ha nem maradt volna még enyhe kis nyomás a fejében, nem próbálkozott volna meg azzal, amivel megpróbálkozott. Megpróbálta magához ölelni a lányt. Úgy gondolta, magához szorítja, és megkérdezi tőle, hogy ityeg a fityeg.

Még haditengerész korában tanult egy-két fogást, itt volt az ideje, hogy előhossa őket a raktárból. Először is lehajolt, hogy becsapja a lányt. Azt fogja hinni szegényke, hogy a lábát akarja elkapni, neki viszont esze ágában sincs lábra menni, helyett...

Úgy indította a támadást, ahogy régen. Csak éppen az eredménye nem az lett, mint ami régen lett volna.

Alighogy előrelendült, már meg is billent. Méghozzá alaposan. Ki a fene gondolta volna, hogy ez az ütődött lány nincs tisztában az ellentámadás szabályaival? Ahelyett, hogy a haditengerészet megfelelő szabálykönyve szerint alkalmazta volna a támadás elhárításának fortélyát, lekushadt, és egyszerűen kirántotta a szőnyeget Candell talpa alól.

Csinos szőnyeg volt, telis-tele indián mintákkal; még egy tipit, azaz sátrat is látott a minták között. Pontosan ebbe, a sátor oldalába verte bele az orrát. Éles fájdalom futott át rajta, és fel pattant. Olyan gyorsan, mint a pattanóbogár.

Gondolta Candell. A valóságban azonban eltervezett sebessége olyannyira lecsökkent, hogy ha stopperrel kezdte volna mérni a mozgását, mire feltápáskodott volna, alighanem be-rozsdásodtak volna a stopperóra mutatói.

De azért valahogy csak feltápáskodott. Igaz, ingadozott egy kicsit, mintha a manituk lökdösték volna, de mégiscsak a talpán maradt.

Nem sokáig. A lány eléje lépett, és se szó, se beszéd, homlokának bökte a mutatóujját. Candell megtántorodott és padlót fogott. Kissé be is terítette a szürkületi zóna, mert mire teljesen magához tért, a lány a mellkasán ült, és egy jókora kést villogtatott az orra előtt. Másik kezével meg méricskélgni kezdett a homlokán, mintha plasztikai műtéthez készülődne.

Candellből kitört a rémület. Megpróbált megszabadulni a könnyű súlyú lánytól – nem sok sikerrel. Károgó Varjú úgy ült rajta, mint ősei a legvadabb musztángok hátán. Talán még egy hurrikánba váltó trópusi vihar sem tudta volna letépni róla.

– Hé! Hé! – tiltakozott megszeppenve Candell. – Mi a fenét akar csinálni?

– Megskalpolom – mondta a lány.

– Jézusom! Miért?

– Mert megfogadtam, hogy minden férfit, akit becsalogatok a házamba, megskalpolok.

– Az ördögbe is... Kicsoda maga?

– A sorozatskalpoló. Nem olvasta az újságokban? Milyen minta szerint óhajtja?

– Mi az ördögről beszél?

– A skalpjáról. Vághatom egyenesre: csak egy nyisszantás a homlokán meg a tarkóján, és már le is ránthatom a fejről. Ez az egyszerű változat. De vághatom cikcakkosra is a szélét. Kívánság szerint. A cikcakkos jobban megy manapság.

– Hol... a fenében...

– Hát a skalpboltokban. A cikcakkosra nagyobb az igény. Bár, amióta a kínaiak bejöttek a műskalpjukkal, veszélybe került ez a tisztas ipar is. Mármint a skalpkészítés. De azért a jól kivitelezett kisipari munkára mindig van kereslet. Nem bánám viszont, ha egy-két számmal nagyobb lenne a feje.

– Mi az ördö... gért?

– Mert csupa kis fejű pasas esett a csapdámba az utóbbi időben. A skalpkészítés olyasmi, mint a mokaszingyártás. Legnagyobb igény a közepes méretűekre van, jóllehet akad, akinek extra méretű a lába. Na, hunyja be a szemét! Nem mindenki szereti nézni, ahogy megskalpolják.

Candell egyre kétségbeesettebben próbált megszabadulni a lánytól. Már-már úgy érezte, hogy vesztett, de egyszerre csak könnyebbnek érezte a mellkasát. Lihegve felült, és keresni kezdte a támadóját. Károgó Varjú az ágya mellett állt, és kése helyett immár a párnáját emelgette.

Candell a padlóra hajtotta a fejét, és úgy köhögött, mintha a

felszálló por vagy a szőnyegen ábrázolt tipi előtt gomolygó tá-
bortűz füstje ment volna a tüdejére.

– Maga... örült! – nyögte a lány felé. – Nem akarok... udvari-
atlan lenni... de maga... sült bolond.

– Ezt mondom én is – hallott ekkor egy ismerős hangot a há-
ta mögül.

Lassan, nyögdecselve megfordult.

Lebukó Hold, azaz Simon Turner állt az ajtóban, elegáns öl-
tönyben, kezében fekete aktatáskával.

Károgó Varjú újult erővel kezdte csapkodni az ágyon a dísz-
párnákat.

24.

Turner lehajolt a régészhez, és felé nyújtotta a kezét.

– Kapja el, hadd húzzam fel. Különben hogy van?

– Ragyogóan – nyögte Candell. – Épp a szőnyeg mintáiban
gyönyörködtem.

– Na és hogy tetszik?

Candell a lányra pislogott.

– Gyönyörű. Csak éppen az isten óvjon tőle.

Turner felnevetett.

– Na, ilyet sem mondtak még a szőnyegemről. Hogy jött ki a
húgommal?

– Kifogástalanul – nyögte Candell.

– Az imént mintha mást mondott volna.

– Úgy látszik, félrebeszéltem. Még mindig nem vagyok egé-
szén magamnál. Kösz, hogy tegnap megmentett. Hogy van Mr.
Bell?

– Már egészen jól. Két nap múlva kell a kötéseit cserélnem.

– Uramatyám! Csak nem érte baleset?

– Úgy is lehet mondani.

– Csak nem a gépkocsijával... az országúton...?

– A háza előtt. Nagy, tornácos háza van, tizenkét lépcső ve-
zet fel a tornácra. Ott érte a baj.

– Felfutott a kocsijával?

- Akkora már kiesett belőle.
- Kiesett?!
- Ki akart szállni, de megbotlott valamiben.
- Miben?
- A saját lábában. Van ez így. Aztán megpróbált felmenni a lépcsőn, és fel is ment. Na, ott ment neki...
- Az oszlopnak?
- A feleségének. Nem vette észre, hogy ott áll a tornácon. Olyannyira meglepődött tőle, hogy menten legurult a lépcsőn.
- Ezt állítja?
- *Ezt* a felesége állítja.
- *Ő* mit állít?
- Nem tud értelmesen beszélni, mert bedagadt az álla. Egy ismeretlen eredetű pofonról nyöszörög.
- Ismeretlen eredetű?!!!
- Nézze, Mr. Candell, nincs minden pofon hátára rágravírozva, hogy ki a gazdája. Mindenesetre Mr. Bell már jó kezekben van. Amint látom, ön is.
- Candell megköszöri a torkát. Károgó Varjú éppen a lepedőjét simította le, miközben ahogy előrehajolt, kidomborodott az a valamije, amivel nem is olyan régen még Candell mellkasán ücsörgött. Bármilyen eszeveszettnek tűnhet is a dolog, Candell azt kívánta, hogy bárcsak ismét ott ülne. A skalpolókés azonban ezúttal már kimaradhatna a jelenetből.
- Candell Turner felé biccentett.
- Még egyszer köszönöm, hogy nem vitt vissza a múzeumba.
- Nincs mit. Bár ezzel jelentős jövedelemtől fosztottam meg magam.
- Ezt... hogy érti?
- Az indián megsimogatta a haját.
- Ha magát kirúgták volna az állásából – erre őszintén szólva, meglett volna minden esély -, munkaügyi pert indíthatott volna a múzeum ellen, s valószínűleg engem bízott volna meg a jogi képviselővel, igaz?
- Valószínűleg – biccentett Candell.

– Ha megnyertem volna a pert, a múzeum fizetett volna nekem, ha elveszítem, maga. Nos?

– Köszönöm, hogy gondolt a pénztárcámra is – hálálkodott savanyúan Candell.

– Nem kell elmondania, hogy mi történt, Morton töviről hegyire elmesélt mindent. Különben köszönöm, hogy elment Mr. Belle-lel a seriffhez. Nem gondoltam volna, hogy ez lesz belőle.

– Ebben egyetértünk. Maga szerint mi folyik itt?

– Azt javaslom, együnk előbb valamit. Én is éhes vagyok, magának is harapnia kell egy-két falatot.

Candell rádöbbsen, hogy nemcsak egy-két harapásra lenne jó, hanem egyenesen farkaséhes.

– Úgy érzem... valóban éhes vagyok.

– Cheryl bizonyára megittatta.

– Ittam valami keserűt.

– Akkor jó.

– Tudja, mi volt az?

– *Én* tudom – mondta Turner.

– Mi volt benne?

– *Maga* viszont jobb, ha nem tudja. „A megismerés nem mindig jelent örömet.”

– Descartes?

– Simon Turner. Menjen be a fürdőszobába, és fél óra múlva legyen kész. Oké?

Mosolygott, és kiment a szobából. Candell a lányra nézett, aki komor szemekkel nézett vissza rá. Candell vett egy mély lélegzetet.

– Bemennék a fürdőszobába – mondta -, ha megmutatja, merre van. Nem jön be velem, és nem mossa meg a hátam?

– Vihetem a skalpolókést is?

Candell megkereste az alsó szinten a fürdőszobát, és eltűnt az ajtaja mögött.

25.

Candell úgy falta a rántottát, mintha napok óta nem evett

volna. Turner már óvatosabb volt; megelégedett két szelet pirítós kenyérrel és némi juharszörppel. A juharszörpöt pirított baconre kente, és jóízűen elropogtatta. A lány eközben kávéfőzött. – Nem ismerem maradéktalanul az indián szokásokat, de azok közül, amiket ismerek, egyet tökéletesnek tartok – mondta Candell, miközben egyetlen pillanatra sem vette le a szemét a sertepertelő lányról.

– Igen? – kérdezte a két pirítós között Turner.

– Azt, hogy a nőknek a konyhában illik dolgozniuk, kiszolgálniuk a férfiakat, és csak akkor ehetnek, amikor azok már jólaktak.

A lány arca meg sem rebbent.

– Ilyen szokás nincs nálunk, Mr. Candell – mosolygott Turner.

– Érdekes... Azt hittem, a húga nem ülhet le hozzánk, és csak később reggelizhet...

Turner legyintett.

– Ahogy ismerem, már azelőtt megreggelizett, hogy maga felébredt volna.

A lány a kávéval, amely egy hosszú nyelű edénykében gőzölgött, közelebb lépett hozzájuk.

– Hagyd csak, Simon, Mr. Candellnek igaza van. A nőknek az a gyönyörű hivatásuk, hogy a férfiakért éljenek-haljanak. Számomra sincs nagyobb öröm, mint hogy kiszolgálhassam Mr. Candellt.

Turner, az orvosságos ember és ügyvéd, aggódva pislogott a húgára.

– Jól van, Cheryl, azért nem kell túlzásba vinni...

Befejezni már nem tudta. A készséges és hirtelen alázatossá vált Cheryl megbotlott valamiben, és halk kis sikollyal az ajkán az asztal felé botladozott. Ez önmagában még nem lett volna olyan nagy baj, csak hogy a kezében tartott edényke is vele együtt botladozni kezdett, majd megperdült a levegőben, és az asztal alá zuhant. Mielőtt azonban kellemetlen csattogás közepette végiggurult volna a kövön, sikerült megszabadulnia a tartalmától, amelynek nagyobbik része Candell ölébe ömlött.

Candell kemény fickó volt, nem szokott ordítózni feleslegesen, akkor sem ordított, amikor egy viharos délelőttön Pago Pagón beesett a cápák közé. A cápák körbefogták, megbökdösték az orrukkal. Aztán megfordultak és elhúztak. Akkor terjedt el a szakaszában, feltehetően Collins őrmester terjesztette, hogy Candell még a cápáknak sem kell.

Most azonban ordított egy jó ízűt. Felpattant, és megpróbálta letolni a nadrágját. Szerencsére mire megtalálta nadrágszíja csatját, már nem volt rá szüksége: a forró kávé magától is kihűlt.

– Bocsánat, bocsánat, bocsánat – sajnálkozott egyfolytában a lány. – Úgy látszik, nem vagyok ma formában. Vesse le, kimosom a nadrágját.

– Inkább így maradok – tartotta maga elé védekezően a kezét Candell. – Úgysem látja senki.

Simon éles pillantást vetett a hűgára. Nem szólt semmit, de némi értetlenség és annál több csodálkozás ült a tekintetében.

– Adok magának kölcsön egy nadrágot – mondta. – Akar egy rojtos bőrnacit? Lemegyünk a sarokra, iszunk ott egy kávé. Oké?

Így történt, hogy Candell, immár rojtos bőrnadrágban feszítve, Turner kíséretében leballagott a sarokra, és végre megitta reggeli kávéját.

Mindeközben odafent a lakásában Károgó Varjú az ősök szellemeihez fohászkodott, és arra kérte őket, kegyeskedjenek megmagyarázni, hogy mi az ördög történt vele? Miért csinálta, amit csinált? Hogy a fenében van az, hogy egyszer utálja ezt a részeges, betolakodó fickót; legszívesebben megskalpolná, vagy még egyszer forró kávént öntene a micsodájára, máskor pedig, szinte azonnal, azt kívánja, hogy bárcsak ismét itt lenne a közelében. Ősök szellemei, hát hogy van ez?

Az ősök szellemei az örök vadászmezőkön összekacsintottak.

Ők ismerték a magyarázatot.

Candell egyre elégedettebben szemlélgette a bőrnadrágot, amíg arra vártak, hogy a pincérnő kihozza a kávéjukat.

– Szép a nadrágom – dicsérte meg a ruhadarabot. – Ha jól látom, szarvasbőr.

– Az az *én nadrágom* – mondta nyomatékosan Lebukó Hold.

– Cseréljünk – javasolta Candell.

– Mit?

– Nadrágot. Magáé az enyém, az enyém pedig a magáé. Na? Méltányos ajánlat.

Az indián ügyvéd és orvosságos ember elvigyorodott.

– Éppen egy ügyvédet akar átverni? Egyelőre vigyázzon rá, és ne borítsa ismét az ölébe a kávé.

– Ismét?! – háborodott fel Candell, Turner azonban leintette.

– Jól van, beszéljünk másról. Tudja, hogy elintéződött a temető ügye? Méghozzá véglegesen. A helyén marad.

– Ennek örülök – biccentett Candell.

– Megpróbáltam beszélni az ősök szellemeivel.

– Tessék?

– Jól hallotta. Az én dolgom.

– És... mit mondtak?

– Semmit.

– Semmit?

– Nem válaszoltak. Néha megesik. Valamiért nincs kedvük válaszolni. Ilyenkor nekem kell döntenem. Én meg úgy döntöttem, hogy maradjon ott a temető, ahol van. Megtárgyaltam Mr. Negropontéval is a dolgot. Nem kértünk sokat. A társaság azonnal belement. Odább teszik a pilléreket.

– Ezt örömmel hallom. De mondja csak, Simon – húzta össze a szemét Candell -, miért hozzám küldte Mr. Bellt?

– Gondoltam, érdekli a dolog – felelte az indián. – És különben is... a gabonakör olyan jelenség, amely méltó arra, hogy múzeumban dokumentálják a megjelenését.

Candell bólintott.

Akárhogy is küzdött ellene, egyre többet gondolt Károgó

Varjúra. És egyre kevesebbet a gabonakörökre.

27.

De azért rájuk is gondolt. Éppen két hete múlt, hogy felbukkantak Bell farmer búzaföldjén, s ez a két hét azért nem múlt el teljesen nyomtalanul. Először is ott voltak a dinók, amelyek nem kis problémát okoztak neki. Az volt a szomorú helyzet, hogy régész viszonylag kevés akadt a megyei múzeumban, dinó viszont egyre több lett a környéken. Mintha Amerika össze dinócsontja ide adott volna randevút egymásnak. Akárhol bökött le valaki egy ásót vagy lapátot, naná, hogy dinócsontok bukkantak elő a földből! Az illető pedig felfedezésének fontosságától eltelve rohant az első telefonhoz, és felhívta a múzeumot.

Ráadásul a dinók sem voltak akármilyen dinók: többségükben olyanok voltak, amilyenekről korábban még csak álmodni sem mertek. Mintha egy tréfás kedvű tervező asztaláról kerültek volna le. Voltak köztük púpos dinók, tarajos dinók, rövid farkú dinók, hosszú farkú dinók, görbe lábú dinók és a csoda tudja, milyen dinók még. A paleontológusok sikoltoztak a gyönyörtől, és ástak mint a prérikutya a pusztán.

Candellnek nem sok köze volt a dinókhoz – legalábbis úgy tett, mintha nem lenne. Hiába volt azonban minden ellenkezése, Mr. Koch, az intézmény igazgatója keményen leteremtette, amikor egy ködös, depressziós reggelen megtagadta Mrs. Honey kérését, hogy segítsen neki kiásni egy fésűs hátú dinót. Candell utálta Mrs. Honeyt, és a fésűs hátú dinókat sem kedvelte. Mrs. Honey természetesen Mr. Kochhoz futott a panaszával, aki azonnal magához rendelte Candellt.

Az igazgatói irodában heves jelenetekre került sor. Mr. Koch megkérdezte Candellt, hogy mi az ördög kifogása van a fésűs hátú dinó ellen, mire Candell azt válaszolta, hogy elméletileg természetesen semmi, sőt kifejezetten örül, ha kiássa valaki, mint ahogy Mrs. Honey ellen sincs *elméletileg* kifogása, csak-hogy mi az ördögért kellene neki dinócsontok körül sertepertél-

nie, amikor az nem az ő szakterülete?

– Nem az ön szakterülete? – kérdezte baljós hangon Mr. Koch, beleroskadva a karosszékebe. – Mi is az ön szakterülete, Mr. Candell?

– Az indián háborúk, uram.

– Helyes – dörzsölte össze a tenyerét Mr. Koch. – Nagyon szép terület. És hogy áll vele?

– Ezt hogy érti, uram? – kérdezte rosszat sejtve Candell.

– Úgy értem, hogy mit talált nekünk az utóbbi időben, Mr. Candell?

– Konkrét leletre gondol, uram?

– Konkrét leletre – bólintott Mr. Koch.

Candell megköszöri a torkát.

– Két nadrággombot, uram.

– Nem jól hallom – emelte a tenyerét a füléhez Mr. Koch. – Mit mondott, mit talált?

– Két nadrággombot, uram – ismételte kissé hangosabban, és már nem annyira magabiztosan Candell.

– Valóban? És milyen az a két nadrággomb?

– Rozsdás.

– Aha. És kinek a nadrággombja, ha szabad kérdezni?

– Név szerint nem tudom, uram.

– Maga tényleg ilyen hülye, vagy csak szórakozik velem? – förmedt rá Mr. Koch.

Candell lehorgasztotta a fejét.

– Bocsánat, uram, nem érzem valami jól magam – nyögte.

– Mi a fene van magával, hé!? Nehogy rosszul legyen itt nekem! Jobban érzi már magát?

Candell lemondóan legyintett.

– Semmi baj, uram. A dinócsontok teszik.

– Tessék?! – hökkent meg Mr. Koch.

– Azt hiszem... allergiás vagyok rájuk.

Mr. Koch valamivel alacsonyabbra vette a hangerőt, és egy finom smirglivel megdörzsölgette a modorát.

– Figyeljen ide, fiam – kezdte rábeszélő hangon. – Megértem én, hogy magát az indián háborúk érdeklik... én is szakasztott

olyan vagyok, mint maga. Ha valami izgat, akkor azt szeretem csinálni. Csakhogy... mit gondol, hány font dinócsontot szedtek össze a kollégái két hónap alatt? Nem tudja? Akkor megmondom... kerek négyszázötven font súlyút. És legalább még ezer fontnyi hever félig feltárva. Tegyük be a mérleg serpenyőjébe...

– Hova, uram? – nyögte Candell.

– Képzelden el egy rohadt nagy mérleget... olyan kétkarosat. El tudja képzelni?

– Azt hiszem, igen.

– Akkor képzelje el azt is, hogy beletesszük az összes dinócsontot a mérleg egyik serpenyőjébe. Oké?

– Oké – nyögte Candell.

– A másik serpenyőbe is beletesszünk valamit. Tudja, mit?

– Nem, uram.

– Két gombot. Két rozsdás fémgombot az indián háborúk korából. Mit gondol, fiam, melyik serpenyő indul el a föld felé?

Candell nyelt egy nagyot.

– Én nem tehetek róla, uram – kezdett védekezni. – Az a helyzet, hogy az indián háborúk harminc évig tartottak, a dinók viszont több százmillió évig éltek.

– Ezzel én is tisztában vagyok – bólintott Mr. Koch. – Valamint azzal is, hogy a dinóknak nem volt se nadrágjuk, se nadrággombjuk. Továbbá azzal is, hogy indián temetőket nem áshat, mert az indiánok feljelentik velem együtt. Tehát: vagy talál nekem nagyobb mennyiségű anyagot az indián háborúk korából, vagy...

– Mire gondol, uram? – szakította félbe Candell.

– Én mondjam meg magának, hogy mit találjon? Gombot már talált, találjon nyeregcsatokat, fegyvert, zablát, lópatkót, mit tudom én. De találjon valamit... azaz most ne találjon, mert megy dinót ásni, hiszen minden emberemre szükségem van.

Mr. Koch, miközben beszélt, egyfolytában Candell arcát vizsgálta. Kedvelte a törekvő fiatalembert, nem vette volna a lelkére, hogy miatta valami szörnyűség érje. Amíg csak azt hitte, hogy Candell szakmai szempontokra hivatkozva nem óhajt részt venni a dinók kiásásában, nem sokat törődött a lelkivilá-

gával, ezúttal azonban mintha komolyra fordultak volna a dolgok. S mivel valaha Kentuckyban pszichológiát végzett, úgy gondolta, tesz egy próbát.

– Hogy van maga a dinókkal, fiam? – kérdezte mintegy mellékesen. – Nem kedveli őket, mi?

Candell felhúzta a vállát.

– Nincs kifogásom ellenük. Csak ásni nem szeretem őket.

– Ha meglát egy dinócsontot... mit érez?

Candell elgondolkodott.

– Hogy mit érzek? Semmit, uram.

– Nem érzi úgy, hogy bele kellene rúgnia?

Candell szeme felvillant.

– Az utóbbi időben, igen. Tényleg. Most, hogy mondja, uram.

– Aha! – csillant fel Mr. Koch szeme is. – Tehát ezt érzi. Mást nem?

Candell elgondolkodott.

– Nemrég álmodtam is velük.

– Melyikkel?

– A tarajossal. Nem tudom, mi a neve.

– És... mit álmodott?

– Azt hiszem... kergetett.

– Aha! És hol kergette?

– Valami mezőn. Egyre közelebb jött hozzám. Ön még nem hallott olyat, uram!

– Milyet? – hajolt előre Mr. Koch.

– Ahogy dübörgött a föld a lába alatt. Már csak ötlábnyira volt mögöttem, kétlábnyira... egylábnyira... aztán...

– Aztán? – hajolt még előbbre Mr. Koch.

– Aztán jött Károgó Varjú.

– Kicsoda? – hökkent meg Mr. Koch.

– Károgó Varjú. Indián... izé... lány. Volt nála egy nagy kés, és...

– És?

Candell szégyenlősen elmosolyodott, majd kuncogott mellé egy sort.

– Nem fogja elhinni, uram.

Mr. Koch megsimogatta szépen őszülő haját.

– Azért csak mondja.

– Hát... megskálpolta, uram.

– Kicsoda kit?

– Károgó Varjú a dinót.

Mr. Koch eltátotta a száját.

– Megskálpolta? – Sóhajtott, kikászálódott a székéből, és megveregette Candell kezét. – Nincs semmi baj, fiam – mondta barátságosan. – Megértem a problémáját. Ajánlok egy egyezséget magának.

– Igen, uram? – kérdezte kíváncsian Candell, aki végképp nem értette, miről akar egyezkedni vele az igazgató.

– Heti egy nap dinókat ás, maradék idejében pedig azt csinál, amit akar... illetve keresheti az indián háborúk nyomait. Jó lesz így?

Candell elvigyorodott.

– Boldoggá tesz, uram.

Koch felemelte a mutatóujját.

– Van egy feltételem.

– Micsoda, uram? – hervadt le az öröm Candell képéről.

– Elmeséli nekem a dinós álmait. Valamennyit. Úgy, ahogy visszaemlékszik rájuk. Nem szépít semmit, nem kreál összefüggéseket az össze nem függő álomrészletek között. Megígéri? Candell habozott egy kicsit, aztán bólintott.

– Megígérem, uram.

Candell szedte a sátorfáját, Koch pedig a telefonjáért nyúlt, és feltárcsázott egy számot. Amikor felvették a kagylót, repesni kezdett a hangja az örömtől.

– Steve? Azt hiszem, megtaláltam a megfelelő témát a jövő évi konferenciára. Van egy munkatársam, akinek dinókat kell ásnia, de utálja őket. Hogy akkor mit szeret? A nadrággombokat... akarom mondani az indián háborúk korát. Olyan teherként nehezednek rá a dinók, hogy még az álmaiba is belopakodnak... igen, igen, színes anyag, mindenki fel fog figyelni rá. Persze hogy hagyom; azt csinál, amit akar, csupán heti egy napon...

Mire befejezte, Candell már nem volt a múzeumban. Elment a többiekkel dinót ásni.

28.

Mivel a munkájával kapcsolatban váratlanul jól alakultak a dolgok, vette magának a bátorságot, és felhívta Lebukó Hold lakását. Tudta, hogy az indián nincs otthon, persze hogy tudta, hiszen éppen az előző napon beszélt vele. Lebukó Hold a Bell-farmon történt gyilkossággal kapcsolatban becsukott két fiatal sorsáról tájékoztatta. Nem állt valami jól a szénájuk, ezért is örült annyira, hogy Mr. Koch olyan megértően viselkedett vele szemben. Most, hogy nem kell naphosszat a dinócsontok után kutatva a földet turkálnia, lesz ideje még egyszer végiggondolni mindent. Hátha talál valamit, amivel bizonyítani tudja az ártatlanságukat.

Egyszóval, jól tudta, hogy Lebukó Hold éppen Chicagóban tartózkodik, és előreláthatólag csupán egy hét múlva tér vissza. Jól tudta, és mégis felhívta.

Ahogy legszebb álmaiban képzelte, a lány vette fel a kagylót.

– Mr. Turnert keresem – mondta határozott hangon Candell.
– Azaz Lebukó Holdat – tette hozzá.

– Ki keresi? – kérdezte a lány.

Candell megszédült a hangjától.

– A fenébe is – gondolta – soká fent voltam az éjszaka. Azonkívül melegfront is közeledik, biztos leesett a vérnyomásom. – Candell – mondta mégis határozottan. – Ross Candell. *Én* kivel beszélek?

– A húga vagyok – mondta a lány. – Cheryl Turner. Ismételd meg a nevét, kérem.

– Candell. Ross Candell.

A lány mintha habozott volna a túlvégen.

– Meg szabad kérdeznem, hogy kicsoda ön, Mr. Canderell?

– Csak Candell.

– Bocsánat. Szóval?

– Régész vagyok. Nem mond magának a nevem semmit?
A hang odaát még mindig habozott.

– Kellene, hogy mondjon?

– A bátyja ismerőse vagyok. Így sem?

– Sajnálom.

– Én voltam az, aki... hm... nagyon be volt rúgva.

– Tessék?

– Erősen ittas voltam, amikor önöknél jártam... illetve a bátyja vitt oda...

– Ezt kétlem – mondta a lány. – Bizonyára rosszul emlékszik. Az én bátyám nem szokott ittas egyéneket felcipelni hozzánk.

– Ezúttal mégis megtette. Tudja... a gabonakörök miatt rúgtam be.

– Mindegy, hogy mi miatt rúg be valaki.

– De hát én magánál aludtam! Erre csak emlékszik?

A lány hangja mintha csúfondárosra váltott volna.

– Nálam annyian alszanak, hogy nem emlékezhetek mindenkire!

– Egy szobában aludtam magával!

– És? Sokan alszanak egy szobában velem.

– De én az ágyában aludtam, míg maga...

– Sokan alszanak egy ágyban velem.

Candell úgy szorította a kagylót, hogy belefehéredett a keze.

– Az én ölembe öntötte a kávé.

– Soha nem szoktam kávézt öntögetni a vendégeim ölébe.

– Nem akarok szemrehányani magának, de azóta sem jött ki belőle.

– Csak nem pénzt akar tőlem? Ez aztán már akkora szemtelenség...

– Nem, nem, dehogy! – tiltakozott Candell. – Csak emlékeztetni szeretném, hogy meg akart skalpolni!

– Előfordul – mondta a lány. – Bár nem emlékszem magára. Mondja, milyen színű volt a haja? Megnézem a falon.

– De nem skalpolt meg! – tiltakozott Candell.

– Olyan nincs – mondta határozottan a lány. – Ha valaki ve-

lem alszik, és én utána meg akarom skalpolni, azt meg is skalpolom. Látja, hogy hazudik!

– Ezt meg kellene beszélnünk – mondta Candell.

– Hogy gondolja? Csak úgy elmegyek egy ismeretlennel beszélgetni?

– De hát én ismerős vagyok!

– Nekem nem.

Candell mélyet sóhajtott.

– Este nyolckor ott leszek a sarki ételbárban. Ahol végül is megkávézтам a bátyjával, miután maga az ölembe öntötte a kávé.

– Úgy látszik, magának ez a főbiája. Nem kezelték még vele?

– Nyolckor – mondta Candell. – Nyolckor ott leszek.

– Felőlem.

Amikor a lány letette a kagylót, Candell elkeseredetten maga elé bámult. Lehet, hogy valóban nem emlékszik rá a lány? Lehet, hogy az elmúlt két hét elmosta a történeteket? Fel kellett volna már hívnia, de valahogy nem volt hozzá bátorsága. Nem a skalpolókéstől félt, bár azért az sem volt semmi, sokkal inkább attól tartott, hogy a lány visszautasítja. Van már valakije, talán egy indián főnök, és fütyül a fehérekre. Főleg az olyan részeges fráterekre, mint amilyennek ő mutatkozott azon az elátkozott reggelen. Magyarázgassa, hogy évek óta csak néhány sört ivott? Miért hinné el neki?

Ha átlátott volna néhány mérföldnyi távolságon, és sok száz falon, alighanem megdöbbsent volna. Akkor láthatta volna Miss Turnert, azaz Károgó Varjút, amint könnyes szemekkel ugrál a szobája közepén. Ami pedig azután következett, az egyenesen elborzasztotta volna. A lány ugyanis befejezve az ugrálást, kivrágatott a szoba sarkából egy festett oszlopot, nekitámasztotta a székeknek, majd lerohant az alsó szintre, s amikor visszatért, füstölő fenyőgallyat tartott a kezében. Többször is az oszlophoz csapkodta az ágot, amelyből sárga szikrák pattogtak szerte-szét.

– Felhívott! – énekelte az oszlopnak. – Köszönöm nektek,

hogy felhívott! Köszönöm, köszönöm.

Az ősök szellemei ismét csak összekacsintottak, mint két héttel ezelőtt.

Alakulnak a dolgok, bizony, szépen alakulnak.

29.

Medford Pompey seriff örömteli mosollyal fogadta Candellt.

– Ó, Mr. Candell! – nyújtotta felé a kezét. – Már attól tartottam, elfelejtett bennünket. Isola panaszkodott is maga miatt. Azt mondta, ritkán jár errefelé ilyen csinos fiú, mint maga, és az sem jön aztán vissza. Igaz, Isola?

A nagydarab rendőrnő lehajtotta a fejét és vihogott. Bend seriffhelyettes nem volt a láthatáron.

– Mi szél fújta hozzánk, Mr. Candell? – kérdezte a seriff már a szobájában. – Csak nem talált újabb gabonakört?

– Nem én – mondta Candell -, bár őszintén szólva, nem is kerestem. Inkább az érdekelne, mi a helyzet Boyce-szal és Arethával.

A seriff megvakarta a feje búbját.

– Ülnek.

– Elkészült ellenük a vádirat?

– Tudtommal még nem.

– Mit gondol, meglátogathatnám őket?

A seriff felhúzta a vállát.

– A megyei ügyészt kérdezze. Bár, ahogy ismerem, aligha fogja engedélyezni.

– Kérdezhetek valamit, seriff?

A seriff felhúzta a szemöldökét.

– Nem vette észre, hogy eddig is azt csinálta?

– Maga hisz a bűnösségükben?

A seriff meghökkent,

– Hogy hiszek-e? Ez nem az én dolgom, Mr. Candell. Nekem az a dolgom, hogy elkapjam a bűnösöket.

– De azért csak megkérdezhetem...

– Hát hogyne – mondta a seriff. – Természetesen.

– Vegye úgy, hogy megkérdeztem még egyszer.
A seriff meglazította a gallérját, amelyre verejtékcseppek szivárogtak a tarkójáról.

– Nem hiszek – mondta aztán határozottan. – Nem hiszem, hogy gyilkosok lennének. Legalábbis a köznapi értelemben nem.

– És maga mégis dutyiba dugta őket.
A seriff kényelmetlenül feszengett a székén.

– Mi mást tehettem volna? Az eldobott stukkeron egyedül csak a Boyce gyerek ujjlenyomata látszott.

– Persze, hiszen ő dobta el.

– Csak éppen azzal lötték le Barrow-t.

– Figyeljen ide – emelte fel a hangját Candell. – És ne kapja fel a vizet, hogy egy amatőr belepofázik a dolgába.

– Dehogyan kapom. Már megszoktam.

– Azt akarom csak mondani, hogy... lehetséges egy másik megoldás is.

– Ne kíméljen, Ross!

– Elmondom, mire gondolok. Szerintem a két gyerek kiugrott a kocsiból a stukkerral és elinált. Boyce később eldobta a fegyvert.

– Eeegen.

– Ezután felverték a sátrukat, és történt, ami történt. A jómadarak hazamentek a kocsival, de egyetlen pillanatra sem feledkeztek meg róla, hogy elkapják a két menekülőt. Még azon az éjszakán. Ezért is mentek haza.

– Hm. Konkrétan?

– Erősítésért. Fegyverért. Nem tudhatták, hogy Boyce eldobja a stukkert; joggal hihették, hogy egy töltött fegyver van a gyerekek birtokában. Ezért elmentek, hogy kerítsenek maguknak ők is. Kerítettek, visszatértek a kocsival, leállították a búza-tábla szélén és kiszálltak belőle. Ekkor valaki, egy ismeretlen, lelőtte Barrow-t.

– Mivel?

– Hát... stukkerral, természetesen.

– Kinek a stukkerjával?

- Azzal a stukkerral, amit Boyce eldobott!
- Eszerint megtalálta valaki?
- Úgy van – helyeselt Candell. – Megtalálta. Elvégre Boyce nem a búza sűrűjében dobta el, hanem a szélén. Nem akarta magával vinni. Ha jól emlékszem, holdfényes éjszakáról beszéltek; könnyen előfordulhatott, hogy az elhajított fegyver úgy csillogott a fényben, mint egy kis lámpás.
- Mi van az ujjlenyomatokkal? Ha valaki felvette Boyce elhajított fegyverét, akkor rajta kellene, hogy legyenek az ujjlenyomatai. De csak Boyce-éi vannak rajta. Hacsak nem húzott kesztyűt, mielőtt...
- Mi a helyzet Hendersonnal, seriff?
- Egyelőre kámfort játszik.
- Egyáltalán, hol lakik?
- Mallory Cityben. Egy városszéli kulipintyóban.
- Akkor világos minden – mondta Candell. – Henderson ölte meg Barrow-t. Kesztyűben tette, így nem maradt a stukkeron az ujjlenyomata. A teherkocsi?
- Körözést adtunk ki, de még nem bukkantunk a nyomára.
- Tuti, hogy Henderson volt! – kiáltotta Candell felpattanva a helyéről. – Megölte a haverját...
- Miért?
- Miért?... Hogy miért? Ki a fene tudja, hogy miért? Valamiért csak megölte.
- Éppen akkor, amikor gabonakörök bukkantak fel Bell búzatáblájában?
- Úgy gondolja... hogy a gabonaköröknek köze van a gyilkossághoz?
- Őszintén szólva ezen töröm a fejem – mondta a seriff. – Annyit elmondhatok magának, hogy Barrow és Henderson csoda jó haverok voltak. Gyerekkoruk óta ismerték egymást; együtt vagánykodták át az ifjúságukat. Kizárt dolog, hogy Henderson *csak úgy* lepuffantotta volna Barrow-t.
- És ha mégis?
- A seriff közelebb hajolt Candellhez.
- Tegyük fel, hogy elhiszem, amit Boyce és a lány mesélt a

lebegő sátorról és a gabonakörök születéséről. Csak tegyük fel. Ha ez valóban megtörtént – tegyük fel –, akkor miért ne lenne lehetséges, hogy a gabonakör furcsa hatással volt a közelben lévő agyára? Bekattantak tőle, vagy mi a fene. Tegyük fel, hogy Boyce is bekattant.

– Bekattant?

– Figyeljen ide. Mi az esélye annak, hogy valaki véletlenül megtaláljon egy elhajított stukkert a búzatábla szélén? Maga azt mondja, hogy csillogott a holdfényben. Én meg azt mondom, hogy erre akkor is nagyon kicsi az esély. Érti?

– Nem.

A seriff megragadta Candell karját.

– Valami vagy valaki azt akarta, hogy Boyce találja meg ismét, amit egyszer már elhajított.

– De hát... miért?

– Hogy lőjön le vele valakit.

– Ez... lehetetlen.

– Miért lenne az? A levegőben lebegő sátor, a vele lebegő lány, maga a gabonakör nem lehetetlen?

– Még mindig nyomoznak az ügyben? – reménykedett Candell.

A seriff sóhajtott egyet.

– Őszinte legyek? Már nem törjük ki a nyakunkat az igekeztől.

– Hogy az ördögbe?

– Úgy, hogy tele vagyunk munkával, Ross. Méghozzá szó szerint. Olyannyira, hogy még Isola is vagy öt kilót fogyott két hét alatt. Egy kábítószerbanda telepedett meg Bocharochában; a tanárok jelentették, hogy egyre több gyereken veszik észre a cucc nyomait. Meg kell próbálnunk lekapcsolni őket. Most erre álltunk rá.

– De hát azokat a szerencsétleneket elítélik!

A seriff a tarkójára tolta a kalapját.

– Mondok magának valamit, Mr. Candell; aligha fog örülni neki. *Nekem* itt elsősorban a saját körzetemet kell tisztán tartanom. Mr. Boyce és Miss Smith nem idevalósiak. Idegenek, ha

úgy tetszik. Barrow viszont idevalósi volt, és mégiscsak ő az áldozat. Nem erőszakolta meg őket, nem rabolta ki, mégis megölték. Ne várja el tőlem, hogy éjt nappallá téve a két idegen kölyök ártatlansága után loholjak, amikor a saját közösségemben is ezer dolgom akad. Csúnyán hangzik, tudom, de ez az igazság.

– És ha én... megpróbálnék valamit?

– Csak tegye – legyintett a seriff. – Bár nem szeretném, ha legközelebb maga helyett a hullájával találkozónék. Úgy egyébként nem kedvelem az amatőröket.

Candell, amíg a belváros felé igyekezett, egyre azon törte a fejét, hogy vajon az ufonauták, akik a gabonaköröket készítették, mi a fenére akarják figyelmeztetni őket.

30.

Candell a kávézóban egy sarokasztalhoz ült, ahonnan jól át tudta tekinteni a terepet. Öt perccel korábban érkezett a megbeszélt időpontnál – bár azt azért őszintén be kellett ismernie, hogy *a megbeszélt időpont* kifejezés kissé erősnek tűnt az ő esetében. Normális körülmények között ugyanis az a jelentése, hogy két vagy több ember közösen megegyeznek egy időpontban, s ehhez igazítják a tevékenységüket. Vele azonban az a helyzet, hogy ehelyett egyszerűen ultimátumot adott a lánynak. Csoda-e, ha végül is nem jön el?

Mintegy fél óráig ücsörgött egyre fogyatkozó reménnyel a szívében, aztán feladta. Addigra éppen ötödször kérdezte meg tőle a felszolgálólány, hogy óhajt-e még valamit az egyetlen kávé kívül, s ő éppen ötödszörre intette türelemre.

A kávé végül is elfogyott, s vele együtt a kitartása is. Magához intette a pincérlányt, és pénz után kutatott a zsebében, amikor hirtelen akkorát dobant a szíve, mintha a láthatatlan ufonauták lökték volna hanyatt.

Nyílt az ajtó, és Károgó Varjú, azaz Cheryl Turner lépett be rajta.

Candell csak később gondolt rá, hogy a lány egyáltalán nem úgy viselkedett, mint egy indián. Egy indián, mielőtt belép egy

helyiségbe, önkéntelenül is végigjártatja a szemét a benn lévő-kön, hogy nincs-e közöttük ellenség. Gyanús fehér ember, grizzly medve, esetleg olyan törzs harcosa, amely ellen a napokban ásták ki a harci bárdot. Cheryl azonban fittyet hányt minden ősi szabályra; ahelyett hogy észrevette volna őt a sarokban, a küszöböt nézte, mintha valami roppant érdekeset fedezett volna fel rajta. Esetleg egy bölény nyomát vagy egy elveszített mokaszint.

Candell önkéntelenül is felemelte a kezét, hogy ha a lány felnézne, észrevegye. Cheryl azonban nem nézett fel. Lesütött szemekkel lépett a pulthoz, majd a pultoslányra mosolygott.

A régész leeresztette a kezét. Pontosabban szólva, leejtette. Ki tudja, miért, de kifutott belőle minden erő; még a lába is remegni kezdett az idegességtől.

Nézz már ide! Nézz már ide! – kiabálta hangtalanul a lány felé. Cheryl azonban nem nézett oda. Kért egy kávé, és bele-mélyesztette a szemét a csészéjébe. Candell biztos volt benne, hogy addig fel sem emeli, amíg idebent van. Úgy fizet, hogy a csészében úszik a szeme, és amikor megfordul, egyenesen a küszöböt veszi célba. Mit csináljon, te jóisten?

Végül azonban csak összekapta magát valahogy. Belekapaszkodott az asztala szélébe – az asztal megremegett, de szerencsére nem fordult fel – a talpára állt -, kissé ingadozott ugyan, de két almás pite kivételével semmi mást nem sodort le a szomszéd asztalról; a lány felé indult, s egy asztal híján valamennyi útjában állót sikerült kikerülnie. A kivételt képező asztalnál ülő kamionosok azt hitték, kábszer hatása alatt áll, amikor végiggyalogolt rajtuk, ezért nem is mertek kekeckedni vele. Amint felocsúdott kábulatából, már a lány mellett állt, a torkát köszörülgetve.

Csak akkor engedett fel benne a jég, amikor Cheryl ránézett. Fekete szeme mintha éppen izzani készülő széndarab lett volna, bár tisztában volt vele, hogy az izzó szén már nem fekete. A lány szeme ennek ellenére izzott, és fekete maradt.

– Köszönöm... Cheryl... akarom mondani... Károgó Varjú – nyöszörögte.

A lány hátrahúzta a fejét.
 – Maga... kicsoda?
 Candell nyelt egyet.
 – Nem ismer... meg?
 – Ismerős. Maga... az a fickó, aki volt már egyszer nálunk, medencét tisztítani? Carlo helyettese?
 – Nem – nyögte Candell. – Én nem ő vagyok.
 – Hm... Akkor talán...
 – Régész vagyok – mondta Candell. – Tudja, aki berúgott...
 – Ó, a részeges régész! – nevetett kissé talán túl hangosan is a lány. – Most éppen mit iszik? Whiskyt?
 – Kávét – morogta szégyenlősen Candell.
 – Whiskyt kávéval?
 – Csak kávét.
 – Csak nem beteg?
 – Nem szoktam whiskyt inni.
 – Mintha legutoljára nem ezt mondta volna.
 – Az egy... különleges alkalom volt.
 – A piásoknak minden alkalom különleges.
 – Én telefonáltam – mondta Candell.
 – Tessék?!
 – Tegnap telefonáltam, és... magával beszéltem.
 – Ez lehetetlen... vagy mégis? Várjon csak... Tényleg telefonált valaki. Nem értettem, kicsoda, és azt sem, hogy mit akar. Tehát maga volt... És mit óhajt tőlem?
 – Kávézni – nyögte Candell.
 – Akkor ez összejött – mondta a lány. – Maga is kávézik, és én is. Sok sikert!
 – Úgy gondoltam... együtt kávézhatnánk.
 – Hiszen azt tesszük. Ja, hogy magának nincs kávéja? Pénze van? Jó, tudom, aki komolyan iszik, annak nem szokott pénz csörögni a zsebében. Tudja mit, meghívom egy kávéra. Ha már véletlenül összefutottunk.
 – Nem lehetne, hogy... leüljünk egy asztalhoz?
 – Állva nem jó a kávé?
 – Fáj a lábam – füllentette a régész.

– Érszükület – bólintott a lány. – Az alkohol egyenes következménye.

– Nagyon kérem... üljön le velem az asztalomhoz. Lehet, hogy már csak napjaim vannak hátra!

A lány szemében mintha megcsillant volna valami. Candell azt hitte, hogy rémület vagy legalábbis nyugtalanság, de azért nem volt egészen biztos benne.

– Mi a baja? – kérdezte a lány barátságtalanul.

– Valami az agyamra megy – sóhajtotta a régész.

Mielőtt ezt részletesebben is megtárgyalhatták volna, Candell kávéja a pultra került a lány még félig teli csészéje mellé. Candell megfogta a két csészét, és elindult velük az asztala felé. Egyszer nézett csak nyugtalanul hátra, s rádöbbsent, hogy van is oka a nyugtalanságra: a lány még a pultnál tipródott. Mire azonban az asztalához ért, Károgó Varjú már ott állt mögötte.

Candellnek annyi ereje maradt, hogy kihúzza a lány székét az asztal alól, és rázuhant a saját székére.

Az indián ősök összenéztek odafent, és kinyújtott mutatóujjukkal a halántékukra bökdöstek.

31.

Candellnek fogalma sem volt róla, hogyan kellene elkezdenie a beszélgetést. Amikor Károgó Varjú leült és kavargatni kezdte a kávéját, önkéntelenül is a lány bőrmellénykéjén kéklő virágmotívumra mutatott.

– Szép – mondta, vagy inkább nyögte.

A lány nem szólt semmit, csak tovább kavargatta a kávéját. Ha nem rebegett volna Candell szeme, észrevette volna, hogy a lánynak meg a keze remeg.

– Kérem? – ébredt fel végre Cheryl.

– Kajova minta.

Cheryl összehúzta a szemöldökét.

– Mit mondott?

– Bocsánat – nyögte Candell. – Azt mondtam, hogy ez az ízé itt... kajova minta.

– Maga... ismeri a kajovákat?
– Konkrétan nem, de az indián háborúban folytatott szerepük...

– Szegről-végről én is kajova vagyok. Vagyis *az is* vagyok.

Ekkor elkezdődött egy véget nem érő beszélgetés, amely jelentősen megváltoztatta a jövőt. Mármint Cheryl Turner, azaz Károgo Varjú és Ross Candell régész jövőjét. Ehhez persze tudnunk kell, hogy roppant fontos dolgokról társalogtak az alatt a három óra alatt, amíg a kávézóban ücsörögtek. Úgy mint: a kajova mintákról, a régi nagy bölényvadászatokról, dinoszauruszokról, a dinoszauruszok tojásairól, a tarajos dinók tarajáról, a csőrös dinók csőréről, valamint az indián művészeti tárgyak népszerűsítéséről, amivel a lány foglalkozott.

Ha egy semleges szemlélő figyelte volna őket, a következő részekre vagdalhatta volna fel az események összefüggő folyamatát: 8.20-kor ültek le az asztalhoz, ettől kezdve beszélgettek; 9.35-kor tett először kísérletet Candell, hogy megfogja a lány kezét, ő azonban elhúzta előle; 9.50-kor próbálkozott másodszor, Károgo Varjú ekkor már nem húzta el azonnal, de végül mégiscsak elhúzta. A 9.55-kor bekövetkezett harmadik kísérlet viszont már sikerrel végződött: Cheryl benn hagyta a kezét a régész kezében. Pontosan 10.00-kor néztek egymás szemébe, és 11.35 volt, amikor ismét rendeltek egy kávé és egy-egy süteményt. 12.00-kor a falióra határozottan pityegni kezdett; rövid eszmecsere után felálltak, és kifelé indultak. A lány belekarolt a férfiba és hozzásimult. A férfi szeme ezúttal is a lány szemébe mélyedt, ezért aztán sikerült is belebotlania a küszöbbe. Erre természetesen ügyet sem vetett. Mint ahogy valószínűleg az sem tűnt volna fel neki, ha gyanús külsejű ufonauták bevetik gabonával a főteret; megvárják, amíg kinő rajta a búza, és gabonaköröket rajzolnak bele.

Pompey seriff háromszor is rádudált az akkor már egyedül bandukoló Candellre, és az még csak fel sem emelte a fejét. Olyan bárgyú mosollyal szemlélte a cipőit, mintha csodálkozott volna rajta, hogy a hűvös idő ellenére a lábán vannak.

Az esőt pedig végképp nem vette észre. Így aztán bőrig

ázott, amíg a kocsiához ért.

32.

Candell csak akkor vette észre Koch igazgatót, amikor az már elkapta a karját, és magához rántotta.

– Hova, hova, fiam?

– A szobámba, uram – válaszolta riadtan.

– Merre járt a nap folyamán, fiam?

Candell összeharapta a száját. Vajon mit szólna hozzá Mr. Koch, ha bevallaná neki, hogy randevúja volt.

– Egy... indiánnal tárgyaltam, uram – mondta azért az igazságnak majdnem megfelelően.

– Hm. És miről tárgyalt?

Candell sóhajtott és beletörődött, hogy a hazugság mezejére lép, azaz elindul lefelé a lejtőn.

– Egy... helyszínről, uram.

– Minek a helyszínéről?

– Informátorom szerint 1874 körül volt egy összecsapás...

Legnagyobb csodálkozására azonban Mr. Koch leintette.

– Jól van. Dinókról nem álmodott?

Candell nyelt egy nagyot.

– De... álmodtam... uram.

– Jöjjön velem, Candell!

Candell nem tehetett mást, követte a főnökét. Egészen a nagy hatalmú igazgató vörös párnákkal borított ajtaján túlra, a múzeum szentélyébe.

Mr. Koch helyet mutatott neki egy hatalmas, világosbarna bőr karosszékbén, míg ő maga az íróasztala mögé ült. Candell meghökkenve látta, hogy papírokat vesz elő egy fiókból, golyóstollat az asztala sarkára helyezett tolltartó-hordócskából, aztán várakozón felé fordul.

– Mennyire képes visszaemlékezni az álmaira, Candell?

Candell arca vörös volt a szégyentől. – Be kellene vallanom neki, hogy hazudtam – dübörgött benne a lelkiismeret. – Meg kell mondanom az igazat!

Már nyitotta is a száját, hogy bevalljon mindent, de egy figyelmeztető hang megállította.

Gondold meg, mit teszel! – intette mérsékletre a hang. – Ha hülye vagy, kirúgnak. Úgy, hogy még a lábad sem éri a földet. Vagy mehetsz dinókat ásni; ezzel aztán vége is a szakmai karrierednek, amely valójában még el sem kezdődött. Más írja majd meg a könyved az indián háborúkról. És akkor még itt van Cheryl is. Mit gondolsz, szóba áll majd egy állástalan régésszel, aki egész életében összesen két rozsdás nadrággombot talált?

Candell nyelt egy nagyot, és úgy döntött, hogy a bűnözés útjára lép. Jöjjön, aminek jönnie kell.

– Nos, Candell, mit gondolsz, mennyire képes visszaemlékezni az álmaira?

– Azt hiszem... egészen jól, uram – nyögte.

Mr. Koch összedörzsölgette a tenyerét.

– Akkor hát meséljen.

Candell mesélni kezdett. Részletesen beszámolt róla, hogyan kergette meg ismét egy tarajos óriás. Magas, sőt rettentően magas fák között futott. Olyan magasak voltak, hogy azt hitte, az égis érnek.

– Milyen fák voltak? – hajolt előre izgatottan Mr. Koch.

– Fenyők – nyögte Candell.

– Eszerint mamutfenyők. Hát ez érdekes... roppant érdekes. Látott már maga életében mamutfenyőt?

– Még nem, uram.

– Érdekes.

Candell eltávolodott a fenyőktől, és egy barlanghoz közeledett. Ez nyújthatott volna menedéket a támadó őslény elől. A barlangban mintha mozgott volna valami. Előbb egy szőrös kezlet látott, aztán egy szőrös arcot. Egy ember arcát. Mármint a barlangnyílásban.

– Hogy?! – hökkent meg Mr. Koch. – Embert látott a barlangnyílásban? A dinoszauruszok korában?

Candell ekkor csavart egyet a történeten.

– Azt hiszem... nő volt. Sőt most már biztos vagyok benne.

Mr. Koch keze úgy járt, mint a szélmalom lapátja. Hol az

egyik papírját kotorta maga elé, hol a másikat. Közben úgy csillogott a szeme, mint az aranymosóké, amikor felcsillan a szitában az első aranyrög.

– Azt hiszem... – dünnyögte habozva Candell -, hogy Mrs. Honey volt az.

Mr. Koch most aztán igazán meghökkent.

– Mrs. Honey? – kérdezte. – Hogy az ördögbe került oda Mrs. Honey?

– *Én* hogyan kerültem oda, uram?

Mr. Koch megrázta a fejét, és fürkészve Candell szemébe nézett.

– Mondja, fiam, hogy van maga Mrs. Honey-val?

– Jól, uram – mondta Candell erősen bizonytalan hangon.

– Igazán?

– Igazán, uram.

Koch ravaszkásan elmosolyodott.

– Érzem a hangján, fiam, hogy nincs minden rendben maguk között.

– Hát... nem szeretnék senkit bemószerolni, uram.

– Szó sincs semmiféle mószerolásról – csapott az asztalra

Mr. Koch. – A tudomány érdekében nyugodtan elmondhatja, miről van szó. Ünnepelesen megígérem magának, hogy Mrs. Honey semmit nem tud meg belőle, és bántódása sem esik miatta. Nos?

Candell mély lélegzetet vett.

– Félek tőle, uram.

Koch igazgató eltátotta a száját.

– Maga fél... Mrs. Honey-tól?

– Félek.

Mr. Koch megvakargatta az orra hegyét.

– És... miért fél?

Candell nyelt egyet.

– Mert... erőszakos, uram.

Mr. Koch hátrahökölt. Vigye el az ördög, a végén még megtud valamit, amit nem akar megtudni. Ha sokat kérdezősködik, kiderülhet, hogy a megszállottan dolgozó Mrs. Honey megszáll-

lattan próbálja meg elcsábítani a fiatalabb munkatársakat. Ki a fene nézte volna ki belőle?

– És... hogy erőszakos?

– Rámenős.

– Úgy érti... szexuális értelemben?

Candell még el is sápadt rémületében.

– Nem uram, dehogy, hova gondol?!

– Hát akkor? – kérdezte megkönnyebbülve Koch.

– Dolgoztatni akar – panaszkodott Candell. – Azt akarja, hogy segítsek neki dinót ásni. Most valami törpe orrszarvú miatt nem megy le a nyakamról. Hiába mondom neki, hogy talál-
tak egy sarkantyút Custer tábornok seregének hajdani táborhe-
lyén, annak kellene utánanéznem, egyre csak erőszakoskodik,
hogy a törpe micsoda sokkal izgalmasabb. Neki lehet, hogy az,
de nekem nem!

Jól van – ujjongott fel Mr. Koch a lelke mélyén. – Nagyon jól van! Óriási lépést tettem előre! – Más? – kérdezte aztán is-
mét Candellre pillantva.

– Csak ennyit álmodtam, uram – szégyenkezett.

– Nem ment be a barlangba?

– Arra nem emlékszem, uram.

– Biztos, hogy Mrs. Honey volt odabent?

– Most már holtbiztos, uram. Ha ön nem kérdezi, talán soha
nem jutott volna eszembe az álmom, tuti, hogy elfelejtettem
volna, most azonban, hogy felidéztem... biztos vagyok benne,
hogy megtorpantam a barlang előtt, és... nem tudtam, melyiket
válasszam.

– Melyiket? Más is volt odabent?

– Úgy értem, a dinót vagy Mrs. Honey-t. Szerencsére feléb-
redtem. Hát ennyi, uram.

– Jól van – dicsérte az igazgató, és összedörzsölgette a te-
nyerét. – Ha legközelebb üldözésszerű vagy dinoszauruszos álmai
lennének, azonnal jelentkezzen nálam.

Candell megvakarta a feje búbját.

– Megtudhatnám, hogy mit kezd velük, uram?

– Alkalomadtán majd elmesélem. Majd alkalomadtán. Egy-

előre csak keresse a gombjait és a sarkantyúit, és ha álmodik valamit, mesélje el nekem. Ne hallgasson el előlem semmit.

Candell mindent megígért és távozott.

Az örömtől repeső igazgató a telefon után nyúlt.

33.

– Steve? – kérdezte az ismerős hangot, csak úgy, megszo-
kásból. – Ráérsz egy kicsit?

– Természetesen, Jonathan.

– Ismét kifaggattam a fickót. Tudod, aki dinókról álmodik.
Tipikus szorongásos tünetek. Pedig könnyítettem a munkáján.
És mégis.

– Tudod, hogy ez nem olyan egyszerű, Jonathan – mondta a
másik. – A stressz még évekig elkísérhet bennünket azután is,
hogy a stresszt kiváltó ok maga megszűnt.

– Azt hiszem, itt is erről lehet szó. Figyelj csak, mit álmodott
a fickó.

Jonathan Koch elmesélte a vonal túlsó oldalának Candell ré-
gész álmát.

– Na, mit szólsz hozzá?

– Érdekes. Roppant érdekes. Ki ez a Mrs. Honey?

– Egy... régésznő.

– Mindjárt gondoltam, hogy nem az állatkert elefántja.

– Valaha egészen jó nő volt. Mára már... de azért még szem-
revaló.

– A te pasasod mégis fél tőle. Csak nem gondolod, hogy...

– Ugyan már, az anyja lehetne.

– Na és?

– Nem erről van szó. A fiú stresszel tőle, akárcsak a
dinóktól. Ezért őt is bevetítette az álmaiba.

– Mi van Károgó Varjúval? Tudod, aki megskalpolta a dino-
sauruszt?

– Most nem beszélt róla.

– Jól van. Ez a barlangsztori azért izgalmas. Nem gondolod,
hogy a kollektív tudatalattijának is köze lehet hozzá?

A beszélgetés még hosszasan folytatódott. Sokszor elhangzott benne Freud, Jung és még jó néhány lélekbúvár neve.

Koch igazgató azt hitte, megcsinálta a szerencsáját Candell-lel.

Furcsa módon Candell is ugyanezt hitte Koch igazgatóról.

34.

Candell bekopogott a Jamieson Street 14-be. Tudta, hogy nem lesz odahaza senki, mégis kopogott. Akárhogy is van, meg kellett próbálnia.

A Jamieson Street nem tartozott Mallory City előkelőbb negyedei közé, sőt ha őszinték akarunk lenni, azt kell mondanunk, hogy a Jamieson Street és környéke igazi lepratelep volt; olyan, hogy leprább már nem is lehetett volna. Annak ellenére, hogy nem látott utcai bandákat a környéken, amelyek kocsija épségét veszélyeztethették volna, gyászos fenyegetés lebegett a házak felett.

Candellnek jó szeme volt, ezért a lepusztultság mögött felfedezte a hajdani szép napokat is. Merthogy ez az utca valamikor, talán még az emberiség hajnalán, jobb időket látott, az kétségtelen. A düledező, tornácos házak, kidőlt kerítések itt-ott még álló oszlopai a néhai dicsőséget hirdették.

A Jamieson Street 14. viszont nem hirdetett semmit. Akkor, amikor az utca még előkelő arcát mutatta, a Jamieson Street 14. nem mutatott semmit, lévén, hogy nem is létezett. A Jamieson Street 14. ugyanis egy betoncövekeken álló lakókocsi volt. Feltépett ajtaja arról árulkodott, hogy aki benne lakik, nem sokat törődik a vagyonbiztonsággal.

Candell attól tartott, hogy nem talál a környéken élő embert, akihez egyetlen szót is szólhatna, de kellemben csalódnia kellett. Alighogy hátat fordított a kifeszített ajtajú lakókocsinak, a szomszédos, tornácos ház kertjéből átszólt egy hang.

– Hé! Keres valakit?

Candell szeme fölé ernyőzte a tenyerét, hogy az erős napsütésben megtalálhassa a hang gazdáját, és meg is találta. Töpörö-

dött öregember állt a kertben öntözőkannával a kezében. Rongyos overallja valaha tengerkék lehetett, most azonban inkább már egy olajtankereknek szállást adó kikötő mocskos vizére emlékeztette. Candellnek fogalma sem volt róla, mit öntözhet a szomszéd, hiszen rozsdás gépkocsironcsokon kívül semmi egyebet nem látott a kertjében.

Candell nem akarta szem elől veszíteni az öreget – attól tartott, hogy egyszerre csak eltűnik a roncsok között. Ugrott volna, hogy elkapja az overallja szélét, de hirtelen megtorpant. Észrevette, hogy telekhatáron áll, és ha még egy lépést tesz előre, rálép a szomszédos telekre, amivel birtokháborítást követne el.

– Átmehetek magához? – kérdezte habozva.

Az öreg nem válaszolt. Ráncos volt az arca, mintha a világ minden ránca az ő képén gyülekezett volna. Csak nézte Candellt, és láthatóan fel sem fogta, mit kérdez tőle. Ezen a környéken nem szokás megkérdezni senkitől, hogy megenged-e, hogy a földjére lépjenek.

Candell erőt vett magán, és odaballagott az öreghez. Megállt előtte, és bizalomgerjesztően elmosolyodott. Legalábbis ő ilyen-félének gondolta a mosolyát.

– Mr. Hendersont keresem – mondta a lakókocsira bökve.

Az öreg szívott egyet az orrán.

– Látja a kocsiját?

– Látom – mondta Candell.

– Akkor azt is láthatja, hogy mi a helyzet.

Candell önkéntelenül is a lakókocsira nézett. Persze hogy látja, mi a helyzet.

– Hát... látom.

Az öreg a lábához tette a kannát, aztán Candell legnagyobb meglepetésére a kezét nyújtotta felé.

– Kihez van szerencsém, uram? Zsaru?

Candellnek feltűnt, hogy az öreg tisztán és választékosan beszél, nem a maszatolós, helyi dialektusban, amit még a szomszéd városbelinek sem könnyű megérteni. A hangja sem volt kellemetlen, pedig legalább nyolc évtized múlhatott már el azóta, hogy elkezdte használni a hangszálait.

– Csodálkozik? – kérdezte a ráncos képű vigyorogva. – Különben Pockock vagyok. Norman Pockock.

Candell is bemutatkozott. Amikor megemlítette, hogy régész, az öreg még érdeklődőbb tekintetet vetett rá.

– A múzeumból?

– A bocharochai múzeumból.

– Valaha sokat jártam arra – bólogatott az öreg. – Még én is dolgoztam nekik. Amikor még szegény Mr. Bond volt az igazgató.

Candell is bólogatott, pedig még a hírért sem hallotta a hajdani szegény Mr. Bondnak.

– Történelemtanár voltam a helyi középiskolában – magyarázta az öreg. – Mindig is érdekelt a helytörténet. Még az indiánokhoz is elmentem. Miért akar beszélni Hendersonnal?

Candell örült, hogy olyan kincsre bukkant a szemét alatt, amilyenről még csak nem is álmodott. De azért jobb az óvatosság.

– Személyes ügyben – mondta. – Az a helyzet, hogy Mr. Henderson szállított nekünk a kocsijával...

Előadott egy zavaros történetet, amelyet még maga sem értett. Az öreg azonban illedelmesen meghallgatta. Csak akkor szólalt meg, amikor Candell már becsukta a száját.

– Henderson a tanítványom volt. Már akkor nehezen kezelhető volt a fickó. Őszintén szólva, sok bajom volt vele. De hát kivel nincs, te jószágos isten!

– Eszerint nem tartozott az eminens diákok közé?

– Eminens? – legyintett az öreg. – Jószerével semmilyen diák nem volt. Gyakrabban találkoztam az iskola környékén barna medvével, mint vele. De ha bejött, akkor is csak azért jött, hogy elvigye a barátját.

– Volt barátja?

– Kinek nincs? Az iskolában mindenkinek van barátja. Akinek nincs, az elveszett. Azt leszarják a többiek.

– De neki volt.

– A Barrow gyerek. Johnny Barrow. Na, az sem volt különbenála.

- Gondolom, mindenféle csínyeket követtek el.
- Hát igen – sóhajtotta a hajdani tanár. – De azért ne gondoljon szörnyűségekre. Inkább az volt a baj, hogy kerültek az iskolát. Végül már annyira elkerültek, hogy nem is jöttek vissza soha többé.
- Henderson akkor is ebben a kocsiban lakott?
- Ez a kocsi akkor még itt sem állt. Henderson húzatta később ide. Nem mintha feltétlenül a szomszédom szeretett volna lenni... hiszen meg sem ismert. Én meg nem árultam el neki, ki vagyok. Évek során eléggé elvadult a fickó. De azért jól megvoltam vele.
- Mivel foglalkozott... Mr. Henderson?
- Hogy mivel foglalkozott? Ezzel-azzal. Volt egy tragacsja; azzal szállított, amit csak kellett. Amikor meglett a kocsija, magához vette a Barrow gyereket, és attól kezdve együtt üzleteltek.
- Olyan nyomatékkal ejtette ki az *üzletelni* szót, hogy Candell biztos lehetett benne: Henderson mindent szállított, amivel csak megbízták. Olyan árut is, amelyen akkor volt utoljára eredetet igazoló cédula, amikor a szivárványon.
- Nem tudja, ültek sitten?
- Az öreg megvonta a vállát.
- Nem gondolnám. Nem tűnt fel, hogy hosszabb időre kivonták volna a forgalomból. Egy-egy hétre eltűnt ugyan a haverjával, de aztán mindig megkerült. Zsaruk sem jártak erre, hogy nyaggassák.
- Itt lakott Barrow is vele?
- Már vagy két éve. Együtt csesztették a kocsit.
- Amint látom, elköltözött.
- Az öreg kiköpött.
- Ki tudja? Egyszer csak elment a kocsival meg a haverjával, és nem tért vissza többé. Egyik sem jött vissza. Már vagy két hónapja.
- Amint látom... nyitva van a lakókocsijuk ajtaja.
- Nyitva az – mondta az öreg. – Felnyomta valaki.
- Nem tudja, elvittek valamit belőle?

– Persze hogy elvittek – mondta az öreg. – Különben mi a fenéért törték volna fel? Itt mindent elvisznek. Csodálkoznék, ha sok minden maradt volna odabent. Megszagolták, hogy Henderson és Barrow leléptek, ezért kirámolták a kéglit.

– Kik?

Az öreg határozatlan kört írt le a kezével.

– Mindenki. Aki csak erre járt. Nem figyeltem őket.

– Hallotta, hogy Barrow-t lelőtték?

– Beszéltek valamit – mondta óvatosan az öreg. – Mindig beszélnek valamit.

– Lehet, hogy Henderson lőtte le?

– Ezt is beszélték.

– Ha lelőtte volna, miért lőtte volna le?

Az öreg megrázta a fejét.

– Nem hiszem én, hogy Henderson tette, hiszen sülve-főve együtt voltak. Azonkívül mintha kissé megszaladt volna nekik. Mármint az utóbbi időben.

– Megszaladt?

– Új gumikat vettek a járgányára. Meg új ruhát maguknak. Henderson a szakállát is levágatta. Amióta a hosszú hajú, vörös képű ember felbukkant náluk, azóta jobban ment nekik.

– Hosszú hajú, vörös képű ember? Az meg ki?

Candell, hogy nyomatékokot adjon a szavainak, kivett egy tíz-dollárost a zsebéből és az öreg kezébe nyomta. Őszinte meglepetésére az azonban nem fogadta el.

– Mindenem megvan, ami kell – hárította el az ajándékot. – Minek nekem ennyi pénz?

– Hátha fel tudja használni valamire.

– Errefelé jobb, ha nincs az embernek semmije.

Candell visszadugta a zöldhasút a zsebébe.

– Szóval, jött egy hosszú hajú, vörös képű ember... indián?

– Olyasféle.

– Ő is itt lakott?

– Nem hinném. Néha megállt a lakókocsi előtt, bement Hendersonékhoz, és jó darabig ott is maradt.

– Milyen kocsija volt?

– Nem figyeltem.
– Úgy értem, feltűnő volt?
– Nem hinném. De azért szépen csillogott.
– Járt azóta errefelé a vörös képű ember, hogy Henderson és Barrow eltűntek?

Az öreg megrázta a fejét.

– Nem láttam. Pedig ha jött volna, láttam volna.
– Lehet, hogy ő törte be az ajtót?
– Azt se hiszem. Alighanem volt kulcsa a kéglihez. Előfordult, hogy Henderson és Barrow nem volt itthon, és ő mégis bement. Pedig nem is törte be az ajtót.

Candell elgondolkodott. Mit kérdezzen még tőle?

Az öreg ekkor beindult, bár olyannyira összezagyvált mindent, hogy Candell csak nehezen tudta kibogozni szavai értelmét.

– Akkor még... másmilyen volt a világ. Persze akkortájt is voltak nagy balhék, ez a Henderson és Barrow sem volt angyal, de még tartották magukat valamihez. Ezek a maiak már nem tartják semmihez. Se istenhez, se emberhez. Megverte az Úr a világot. Már az utcán sem lehet nyugodtan végigmenni. És nem is köszönnek. Csak néznek, és nem köszönnek. Nem is látnak, csak mennek. Ha elmész mellettük, nem néznek rád, csak előhúznak egy kést és ordítanak. A múltkor is lelőttek valakit. A McDonalds'nál. Csak úgy. Fogták és lelőtték. Amikor elkapták őket, nem is emlékeztek rá. Nálam is legalább ötvenszer jártak már. Majd minden éjjel. De még nem bántottak. Csak jönnek, és mindent összehányanak, felforgatnak. Azért nem kell a pénz. Tudják, hogy nekem nincs, és mégis jönnek. Azt mondták, vén szar vagyok, egyszer megölnek és összetörik a csontjaimat. De én nem félek tőlük. Én egy vagyok velük. Vagyis egy *voltam*. De kivetettek magukból. Ezeket már nem értem... az apáikat még értettem, de sok új is van köztük.

– Kikről beszél? – kérdezte összehúzza a szemöldökét Candell.

Az öreg azonban nem válaszolt. Nézte szótlanul a feltört lakókocsit, aztán megfordult, és kannájával a kezében eltűnt a le-

pukkant, tornácos ház belsejében.

Candell egészen addig ácsorgott a rogyadozó oszlopok előtt, amíg meg nem szólalt a zsebében a telefonja.

35.

Mit sem sejtve nyomta meg a fogadógombot, és majdnem el is hajította ijedtében a készüléket, amikor a furcsa hangok a fülébe szűrődtek. Mintha sírt volna valaki odaát. Aztán a hüppögő sírás nyögésekbe, majd elfojtott szitkozódásba ment át.

– Halló! – kiáltotta a telefonba Candell. – Ki van ott? Hé! Ki van ott?

– Istenem, édes jóistenem! – panaszkodott valaki.

– Halló... ki beszél?

Kezdte azt hinni, hogy egy telefonbetyár szórakozik vele, és éppen ki akarta kérni magának a pimaszkodást, amikor a hang személyesre fordult.

– Mr. Candell?

– Én vagyok. Kicsoda maga, és mi a fene...

– Bell vagyok.

– Mr. Bell?

– Én, hogy a fene vigye el!

– Mi történt, Mr. Bell?

– Nagy bajban vagyok... az az igazság.

Candell agyában felvillant egy lassan homályosuló emlék-kép. Láta magukat a söröző összekarcolt falitükrében, amint összekapaszkodva indulókat énekelnek. Ezután ébredt Károgó Varjú szobájában, ezután kellett eltűrnie a lány gúnyolódását, ezután érezte úgy, hogy soha az életben többé nem szabad be-rúgnia. És nem is fog! Bell viszont most is részeg. Bizonyára ott áll a söröző tükre előtt, és arra akarja rábírní, hogy menjen oda, és igyon vele.

– Hol van, Mr. Bell? – kérdezte óvatosan.

Emlékezete mélyén ott lapult valami halvány emlék, hogy a sörözőben a keresztnévükön szólították egymást, de úgy látszik, Bell sem volt biztos a dolgában. Jól van, akkor maradjunk meg

a Mr.-nél.

– A... földemen – mondta Mr. Bell. – A búzában, pontosan.

Candell érezte, hogy Bell lassan megnyugszik. Mintha sokk érte volna, és az ő szavai nyugtatták volna meg.

– És... mit csinál ott, Mr. Bell?

– A traktoromat támasztom – mondta a farmer.

Candell megvakarta az orra hegyét.

– És... miért támasztja?

– Hogy el ne essek – mondta Bell. – Rohadtul rogyadoznak a lábaim, ha érte, mire gondolok.

Candell természetesen nem értette. Mi a fenéért rogyadozik valakinek a lába a saját búzájában? Részegen ment volna ki a földjére?

– Már eddig is nagy szarban voltam – mondta kissé összefüggéstelenül Mr. Bell. – Mondtam magának, hogy milyenek mifelénk a haverok.

Candell természetesen nem emlékezett vissza rá, hogy Bell bármit is mondott volna a haverjairól, de ettől persze még mondhatott.

– A lelket is kiszekálják az emberből. Tudja! És meg is tették.

– Valóban?

– Én vagyok a *hullakörös Bell*. Akinek a földjén búza helyett gabonakör meg hulla terem.

– Rá se rántson, Mr. Bell – próbálta meg vigasztalni Candell.

– Minden csoda három napig tart. Hamarosan megfeledkeznek a hulláról is, és a gabonakörökről is.

– Meg, ha nincs utánpótlás.

Candell csak lassan fogta fel, mire céloz Bell. Érezte, hogy önkéntelenül is megszorítja a telefonját.

– Utánpótlás? De hiszen... már learatták a gabonát!

– Nem is a gabonakörökről van szó!

– Hát akkor miről? – kérdezte rekedten Candell.

– A hullákról – mondta Bell farmer.

Candell a szeme sarkából látta, hogy az öreg – Norman Pockock – ismét feltűnik a ház mellett, öntözőkannájával a kezében. Bizonyára azt hitte, hogy Candell már elhúzott a fenébe, mert amikor megpillantotta, meghökkent, és letette a kannáját. Szólni nem szólt egyetlen szót sem.

Szólt viszont Bell. Csak úgy ömlött belőle az elkeseredés.

– Már az az egyetlen hulla is elég volt nekem. Valamelyik barom rá is rajzolt a rendszámtáblámra egy halálfejet.

Candell megnyalta a szája szélét.

– De hát... végül is... mi történt?

– Találtam egy újabb hullát.

– Hol?

– Nem messze az elsőtől. Tudja, Barrow holttestétől.

– És most...?

– Itt vagyok mellette. És telefonálni próbálok. De nem veszi fel senki. Nem segítene nekem?

– Várjon egy kicsit – kérte Candell. – Megpróbálom felhívni a seriffet. Maga még nem próbálta?

– Őt még... nem – nyögte Bell. – Olyan kurva kicsik ezek a gombok... és a kezem is remeg... magát sikerült eltalálnom.

– Jól van, Joe – nyugtatgatta Candell. Egyszeribe beugrott a fejébe Bell keresztnéve. – Ne nyúljon semmihez, maradjon ott, ahol van. Van valaki a közelében?

– Senkit sem látok, Mr. Candell.

– Telefonálok, és megyek, ahogy csak tudok. Addig maradjon a gépe mellett.

Megpróbálta felhívni a seriffi hivatalát, de az öreg Pockock megakadályozta benne. Odament hozzá, és a karjába kapaszkodott.

– Maga mégiscsak zsaru, mi?

– Nem, nem vagyok az – tiltakozott bágyadtan Candell.

– Hallottam, hogy seriffről beszél.

– Van egy seriff ismerősöm, ennyi az egész.

– Nem tudná egyszer idehozni?

– A seriffel? Minek?
 – Hogy elkergesse őket.
 – Kiket?
 Az öreg megszorította Candell karját.
 – Néha az az érzésem, hogy... láthatatlanok.
 – Tessék?
 – Ott vannak mindenütt, és... senki nem látja őket. Vagy csak úgy tesznek, hogy nem látják. De én tudom, hogy ők az okai mindennek! De ők ám! Ezt mondja meg a seriff haverjának. Ha nem takarítják el innen őket, vége lesz a világnak. Az emberek már... beszélni sem mernek. A kölykök meg csak néznek maguk elé... és iskolába sem járnak.
 – Jól van – bólintott Candell. – Majd beszélek a seriff haverommal.
 – Jöjjenek vissza, és füstöljék ki őket.
 – Úgy lesz – ígérte Candell.
 Úgy egyébként pedig halvány fogalma sem volt róla, ki az ördögöt is kellene kifüstölniük Mallory Cityből.

37.

Még messze volt Bell földjétől, amikor már kezdetét vette a felhajtás. Előbb a seriffhelyettes húzott el mellette, de Bend ügyet sem vetett rá – bizonyára észre sem vette. Aztán egy teherautó fordult ki vele szemben a kanyarból. Vezetője és utasa hevesen vitatkozhattak valamin, mert Candellnek az utolsó pillanatban sikerült csak félrerántania a kormányt. A másik kocsi vezetője is megrémült a hirtelen elébukkanó kocsitól, mert ijedten megnyomta a kürtöt. Az még akkor is szólt, amikor a kocsi már eltűnt a kanyar mögött.

– Te jóisten! – törölgette meg a homlokát a régész. – A végén még én leszek a harmadik hullá.

Már messziről észrevette a seriff terepjáróját, amint óvatosan lehúzóda az útról, a gabonaföld szélén állt. Nem messze tőle kisebb csoportosulást látott. Megcélozta a kocsit, és óvatosan mögé húzóda.

Kiszállt az autójából, és csípőre tette a kezét. Amerre a szeme ellátott, végtelen messzeségben felszántott föld feketedett előtte, mintha egy szélroham szénporral fújta volna be a vidéket. A friss szántás felett madarak csapata repdesett; leleszálltak egy-egy terület asztalkámra, és máris kezdődhetett a bőséges vacsora. A nap még fenn járt ugyan az égen, de már kezdett vörösbe fordulni. Bell hatalmas, otromba öslénynek tűnő traktorja olyan szomorúan álldogált, mintha elveszítette volna valamennyi kerekét.

Elindult a csoportosulás felé. Ott látta a hevesen gesztikulálók között Pompey seriffet, Isola Fitzroyt, egy ismeretlen, kalapos zsarut, s nem kis meglepetésére Lebukó Holdat, azaz Simon Turnert is. A sírt azonban hiába kereste a szeme: csupán a szántás végtelenjét látta.

Candell, nem törődve a laza földdel, a többiek felé botladozott. Már éppen elérte volna őket, amikor belebotlott egy gyermekfejnyi göröngybe, és ha Isola el nem kapja, talán el is vágódott volna.

Isola azonban elkapta, és ha már elkapta, a mellére is szorította.

– Hogy van, Mr. Candell?

– Köszönöm – bontakozott ki az ölelésből a régész. – Másfél órával ezelőttig még egészen jól voltam.

Pompey seriff is odalépkedett hozzá, és megveregette a lapockáját.

– Kösz, hogy telefonált – hálálkodott a zsaru. – Jutalomból megnézheti, ha akarja.

Candell Bellhez lépett. A farmer siralmas ábrázattal toporgott két barázda között.

– Hogy van, Joe? – kérdezte tőle halkan.

A farmer legyintett.

– Szarul, Ross, nagyon szarul. Hányingerem van, pedig már rókáztam egyet.

– Öt perccel ezelőtt érkeztünk – mondta Pompey seriff. – Ott a gödör, ötlépésnyire. Megnézi, Mr. Candell?

Candell megnézte. Aztán mindjárt nagyon meg is bánta. So-

ha nem látott még gödörbe temetett két hónapos hullát: azt hitte, hogy mint régészt, nem érheti különösebb meglepetés.

Hát érte. Méghozzá nem is kicsi. Rá kellett döbbsennie, hogy egészen más dolog egy kétszáz évvel ezelőtt meghalt indián vagy éppen katona csontjait kapirgálni, mint olyan valakiét, aki nemrég még köztünk járt.

Kissé sápadt volt, amikor visszafordult a sírtól. Pompey seriff mintha csúfondárosan nézett volna rá.

– Mit szól hozzá? – kérdezte, rágógumit dugva a szájába.

– Nem szép látvány – mondta Candell.

– Hát nem. Csak azért ajánlottam fel, hogy nézze meg, mert hátha mint régészt érdekli a dolog.

Candellnek a száján volt ugyan, hogy elmagyarázza, miben különbözik a régész munkája a sírásóétól, de aztán mégsem strapálta magát. Aligha ez a legmegfelelőbb alkalom rá, hogy felvilágosító előadást tartson az állam embereinek a régészeti munka nyálánkságairól.

– Hát akkor, Mr. Bell – fordult Pompey seriff a hideglelősen toporgó farmerhez. – Hogy történt a dolog?

Bell sóhajtott egy nagyot.

– Szántottam.

– Azt látom.

– Reggel óta szántok. A túloldalon Bertie szánt, odébb meg...

– Jól van, Mr. Bell. Tehát szántott. És még?

– Hát... gondolkodtam. És a hideg futkosott a hátamon.

– Úgy érti, a gondolkodástól?

– Attól is. Ahogy errefelé közeledtem... eszembe jutott minden, ami két hónappal ezelőtt történt. Hiszen végig kellett szántanom azt a helyet, ahol Barrow-t megtaláltuk.

– Talán félt a helytől?

– Attól nem. Azt hiszem, Barrow-tól félttem egy kicsit.

– Miért kell egy halottól félni?

– Éppen azért. Mert halott. Azt hittem... na, mindegy.

– Csak nem hisz a kísértetekben?

– Úgy általában nem – mondta Bell, megtörölgetve a homlokát. – Ha televízióban nézem őket, azt mondom, marhaság.

Csakhogy ez itt nem a televízió képernyője, hanem az én földem. És Barrow holtteste tényleg itt volt. Aztán meg a nap is olyan furcsa. Mintha vörösebb lenne a megszokottnál.

– Vihart jeleznek holnapra.

– A fene se tudja. Csak ültem a traktoron és gondolkodtam. Arra gondoltam, hogy megfordulok, és be sem szántom ezt a részt.

– De mégis beszántotta.

– Amíg gondolkodtam, a gép ment magától. Valahogy nem volt erőm megállítani. És szégyelltem is a dolgot. Ha holnap kiszúrják a haverok, összeccsinálják magukat a röhögéstől. Mert amilyenek, egyből kiszúrják. Attól kezdve már nemcsak a hullakörös Bell leszek, hanem a beszari Bell is.

– Szóval szántott – bólintott a seriff.

– Szántottam. De azt azért elhatároztam, hogy nem nézek hátra. Akármilyen is lesz, nem nézek hátra. Csak akkor, ha már megfordultam a tábla szélén.

– De hátranézett.

– Muszáj volt.

– Miért volt muszáj?

– Mert valaki... hátrafordította a fejem.

– Nem mondja komolyan – meredt rá Pompey seriff.

– Esküszöm, hogy így volt! Tudom, hogy baromságnak hangzik, de tényleg így volt. Ezért is vagyok beszarva.

– Hogy történt a dolog? – rágott egyet a gumiján a seriff.

– Mondom, hogy ültem a traktoron, és a felé a hely felé közeledtem... Pontosan tudom, hogy hol volt, bárcsak ne tudnám. Szóval, arrafelé vitt a gép, és egyszerre csak átmentem fölötte. Mentem egy kicsit, majd hirtelen valami azt súgta, hogy mégis csak hátra kellene néznem.

– Egy hang súgta, például?

– Úgy van, seriff. Egy hang súgta. Még akkor is így volt, ha hülyének néz.

– Egyáltalán nem nézem hülyének – tiltakozott Pompey -, csupán tisztán szeretnék látni. Ezután mi történt?

– Nem néztem hátra. Összeszorítottam a számat, és csak elő-

renéztem. Aztán valaki olyan erővel fordította hátra a fejem, hogy majd kitört a nyakam. Nagyot roppant, még most is fáj, és egyszerre csak hátrafelé nézett a szemem. Éppen a hátam mögé.

– Bele a naplementébe, mi?

– Akkor láttam meg a fickót.

– Na várjon csak, várjon! – csillapította a seriff. – Maga hátranézett és észrevette a félig földbe temetett hullát? Ez meg hogy lehet?

– A hulla már nem volt a földben – mondta határozottan Bell.

A seriff meghökkent.

– Nem volt? Na ne tréfáljon, Mr. Bell!

– Egyáltalán nincs kedvem tréfálkozni – dühödött meg a farmer. – A hulla... akkor már nem volt a gödörben.

– Akkor hol a fenében volt?

– A földön. És nem feküdt, hanem ült.

– Ült?!

– Úgy van, seriff. Ült. És ha lett volna szeme, utánam nézett volna. De már nem volt neki. Így csak... felemelte a kezét, és utánam intett.

A seriff szájában megállt a rágógumi.

– Intetett magának?

– Egyet biztosan intett. És... a gödrére mutatott. A seriff megcsóválta a fejét.

– Ez nem lehet igaz!

– Márpedig szóról szóra így történt – erősködött halásápadtan Bell. – Bocsánat... azt hiszem, ismét hánynom kell. Azt intette, hogy... hogy...

– Mit? – kiáltott rá türelmét veszítve a seriff.

– Hogy... feküdjek én is mellé. Vagy hogy... én leszek a következő. Hát ezért vagyok... beszarva. Most pedig elmegyek hányni, ha megbocsátanak.

38.

Candellnek ekkor jutott csak ideje rá, hogy üdvözlje Simon

Turnert. Az indián eddig inkább csak a háttérben toporgott; igyekezett nem beavatkozni a seriff munkájába.

– Hogy kerül ide, Simon? – kérdezte Candell, füléig vörösödve. Fogalma sem volt róla, vajon Károgó Varjú elmondta-e a bátyjának mindazt, ami köztük történt. Bár nem kötötte a lány lelkére, hogy hallgasson róla – miért is kötötte volna? –, valahogy nem örült volna neki, ha Lebukó Hold szóba hozza a dolgot.

Az indián barátságosan mosolygott rá.

– Éppen benn voltam a seriffnél, amikor telefonált. Azt mondta, ha akarok, jöjjen velem.

Candell fejében világosság gyulladt. A seriff nem volt biztos benne, nem indián temetőt talált-e Bell, márpedig, ha így van, jobb, ha jelen van egy indián is, amikor megtekintik. Nehogy később szó érje a ház elejét.

A seriff levette a kalapját, és legyezgetni kezdte vele az arcát.

– A francba is... ezt magyarázza meg nekem valaki.

– Pontosan mit? – kérdezte Candell.

– Amit ez a fickó mond. Szerinte *felült* a halott, mintha bizony egy két hónapos hulla ücsörögni tudna. Bell megrémült és odébb húzta a csíkot. Mire kijöttem, a holttest már ismét a földben feküdt, félig eltemetve. Mit gondolnak, magától feküdt vissza?

– Aligha – morogta Candell.

– És ön mit gondol, Simon?

Az indián megvonta a vállát.

– Nálunk másképpen áll a dolog. Mi nem húzunk olyan éles határvonalat élő és halott közé, mint önök. Viszont az is igaz, hogy a halottak nem szoktak csak úgy kimászni a sírjukból... Kivéve...

– Kivéve? – csapott le rá a seriff.

– Ha valami nagyon izgatja őket odaát. Ekkor megtörténhet, hogy visszajönnek és kalamajkát csinálnak. Ezért is kell halotti szertartásokat végezni, hogy ne jöhessenek vissza.

– Hát ezt valahogy elmulasztotta, akárki is nyírta ki – mond-

ta a seriff.

Candell ekkor feltette a legfontosabb kérdést, amit eddig még senki nem tett fel.

– Tudja valaki, hogy... kicsoda a halott?

A seriff tágra nyílt szemekkel nézett rá.

– Maga még nem tudja?

– Nem én. Honnan tudnám? – Aztán egyszerre csak érezte, hogy kellemetlen, savas íz jön fel a torkán. – Csak... nem...

A seriff bólintott.

– De bizony, Mr. Candell. A Henderson nevű fickó, Mr. Barrow haverja; ő a mi kedves hullánk. Hendersont is megölte valaki, nemcsak Barrow-t. Mégpedig akkor, amikor őt. Esküdni mernék rá, hogy ugyanazzal a stukkerral. Ezt persze csak néhány nap múlva tudom majd megerősíteni.

Candell kissé megszedült. Hiába, hosszú volt a mai nap.

– Eszerint... Boyce lőtte volna le őt is?

– Meg lennék lepve, ha nem így történt volna.

Candell összerántotta a szemöldökét.

– Hány golyó hiányzott a stukkerből?

– Valamennyi.

– Ez annyit jelent, hogy valamennyit kilőtték? Mind a... hányat is?

– Amennyi benne volt – mondta a seriff. – Csak éppen nem tudjuk, mennyi volt benne.

– Na és a kocsí?

A seriff üveges tekintettel nézett maga elé.

– Hát igen. Ez probléma, kétségtelen.

Candell visszaemlékezett rá, hogy az öreg Pockock szerint Henderson és Barrow csak nemrég cseréltek gumit a járgányukon. És a járgány maga sem volt rossz.

– Hova tűnt a kocsí? – ismételte Candell. – Boyce lelőtte őket... rendben van... de hova tette a kocsit? Hova a fenébe tette?

– Talán elásta – találgatta Isola seriffhelyettes.

– Egy teherautót?

Itt aztán meg is akadt a társalgás. Csak akkor indult meg is-

mét, amikor Bell visszatért közéjük.

– Bocsánat – mosolygott kényszeredetten. – Kivan a gyomrom. Nem szoktam meg a két hónapos halottak látványát.

Candell rövid habozás után a seriffhez sétált és a füléhez hajolt.

– Jöjjön egy kicsit odébb, seriff, mondanék valamit.

Pompey seriff bólintott, és tett néhány lépést.

– Mondja, Ross.

Candell elmesélte a seriffnek, hogy beautózott Mallory City-be, megtalálta Henderson házát, és beszélt egy bizonyos Mr. Pockockkal, aki értékes információkkal látta el.

A seriff meghökkenve hallgatta, aztán megcsóválta a fejét.

– Az már nem az én körzetem. Tudja, hogy az ottani zsaruk nem szívesen veszik, ha olyasmibe üti az orrát, amibe nem kéne?

– Sajnálom őket – mondta Candell.

– Kiket?

– Boyce-ot és a lányt.

– Meg van győződve az ártatlanságukról, mi?

Candell bizonytalan grimaszt vágott.

– Nem tudom, seriff. Talán nem vagyok meggyőződve róla. Talán csak a bizonytalanság idegesít. Hol ülnek a gyerekek?

– A városi fogdában. Amíg meg nem kezdődik a tárgyalásuk, ott is maradnak.

– Hozzá tartozóik?

– Csak a lánynak van. Egy öregasszony. A nagynénje, vagy micsodája. Sacramentóból jött, és biztosított róla, hogy ez az első és egyben az utolsó látogatása. Utoljára hároméves korában látta Arethát. A lány is, és a fiú is árvaházban nőtt fel. Sajnálja, de sem anyagi, sem egészségi állapota nem engedi meg, hogy gyakran utazgasson ide. Isten kegyelmébe ajánlotta a lányt, és elment.

– És a srác?

– Hát, ha arra kíváncsi, őt nem ajánlotta Isten kegyelmébe senki.

– Maga mit gondol az egészből, seriff?

Pompey seriff meglegyezte a kalapjával a képét. Az éppen lenyugvó nap cseppet sem enyhített a nappali hőségen.

– Nem tudom, hogy mit gondoljak – mondta. – Egyrészt van két halottunk, aztán van a revolver, amelyen csakis és kizárólag a srác ujjlenyomatai találhatók, másrészt pedig itt van a vallo-másuk, amelyben gabonakörök és repülő sátor szerepelnek.

– És az eltűnt kocsi? És a hiányzó ásó?

– Milyen ásó? – hökkent meg a seriff.

– Amivel a két sírt ásták, Ne mondja nekem, hogy mind a két sírt a pusztá kezükkel ásták ki. Volt a cuccaik között ásó?

– Nem volt – mondta a seriff.

– Akkor?

– Hát igen – sóhajtott a seriff. – Ez is egy a rejtélyek közül. De az esküdtek még mindig inkább el fogják hinni, hogy tíz körmükkel vájták ki a sírgödröket, mintsem azt, hogy az ufók ásták őket.

– Nem az ufók ásták őket – mondta Candell.

– Akkor kik?

– Volt velük egy harmadik fickó is.

– Na ne mondja. Kicsoda?

– Egy hosszú hajú, vörös képű fickó.

– Akiről a maga Pockockja beszélt?

– És aki később elvitte az autót. A kocsiban ásót is hoztak. Hát nem érti, seriff? Azok hárman meg akarták ölni a két gyereket. Feldobtak egy ásót a kocsijukra, hogy azzal ássák meg a sírt, amelybe beletemetik őket. A harmadik, a hosszú hajú, vörös képű azonban nem így gondolta. Ő Hendersont és Barrow-t akarta megölni. Lehet, hogy mellel a két gyereket is, bár ennek több tényező is ellentmond. Például az, hogy ha megölte volna őket, maguk nem tudták volna kire fogni a gyilkosságokat.

– Ez azért egy kicsit erős, nem gondolja?

– Ne lovagoljunk a szavakon, seriff! A fickó megölte Hendersont és Barrow-t a megtalált fegyverrel – valószínűleg kesztyűben dolgozott -, aztán visszatette oda a stukkert, ahova a srác, Boyce hajította. Feldobta az ásót a kocsira, majd elhajtott.

– Hova?

– Talán vissza, Mallory Citybe.

A seriff morgott, és a gumiját csócsálta.

– Azt nem hinném.

– Miért?

– Mert ha így tett volna, nagy ostobaságot követett volna el. Mit gondol, mi történt volna, ha ide-oda furikázik Henderson járgányával, miközben a tulaja kámforrá vált? És nemcsak ő, hanem a haverja is. Ennyire nem lehet hülye a maga hosszú hajú, vörös képű embere.

– Tényleg nem – sóhajtotta Candell.

A seriff Candell vállára vert.

– De azért nem ostobaság, amit mondott, Ross. Az az igazság, hogy Mallory City rohadt egy hely, legalábbis Bocharochához képest.

– Tele van kábszeressel.

– Ahogy mondja. A seriff meg egy nagy balfácán. Nem azért mondom, hogy magamat dicsérjem. Sajnos, én nem mehetek oda, hogy kérdéseket tegyek fel bárkinek is, de ha tehetném, utánanéznék annak a rejtélyes fickónak. Hátha felbukkant azóta.

– És ha felbukkant?

– Körbeszimatolnám. Honnan jött, mit csinál, kik a haverjai, és a többi. Én, sajnos, nem tehetem meg.

– De én megtehetem – mondta Candell.

A seriff álnok mosollyal nézett rá.

– Maga? De hiszen maga nem zsaru, hanem régész!

– Azért szám nekem is van, hogy kérdezzek vele. Ezt különben már be is bizonyítottam, nem?

A seriff elgondolkodva birizgálta meg az orra hegyét.

– Csak aztán vigyázzon, hé! Ne vigye túlzásba a dolgot. Az első gyanús jelre pattanjon be a kocsijába, és próbálja ki, hány másodperc alatt éri el a száz mérföldet. Oké?

– Majd vigyázok – ígérte Candell.

De nem tudott eléggé vigyázni.

Az elkövetkező héten meggyűlt a baja a nőekkel. Még hozzá nem is akárhogy.

Kezdődött azzal, hogy Károgó Varjú üzleti ügyben Bostonba utazott. Az utazást megelőző estét együtt töltötték egy pizzériában, s ottani viselkedésük arra engedett következtetni, hogy a következő utazása előtti estét már aligha ott töltik. Szenvedélyes csókok és talán még szenvedélyesebb ígéretek után Károgó Varjú hazament, míg Candell hosszasan sétálgatott még a langyos éjszakában. Ezért történhetett, hogy az álmos másnap reggelen, amikor óvatlanul Mr. Koch csapdájába esett, olyasmit tett, amit nem lett volna szabad.

Talán az is baj volt, hogy Mr. Koch hátulról kapta el. Elmarcolta a karját, és mielőtt Candell rázizzenhetett volna, hogy csapdába esett, már neki is támadt.

– Ki vele, hogy vannak az álombeli dinói, Candell?

Candellnek le kellett volna tagadnia az álomdinókat; azt kellett volna mondania, hogy az utóbbi napokban nem találkozott velük, ő azonban ehelyett elkövette élete legnagyobb ostobaságát.

– Megvannak – mondta megszeppenve.

– Milyenek? – érdeklődött Koch igazgató.

– Dühösek – sóhajtotta Candell. – Egyre dühösebbek.

Koch igazgató összedörzsölte a tenyerét.

– Mit gondol, miért dühösek magára?

– Azt nem tudom – sóhajtotta Candell. – De az éjszaka majdnem elkaptak.

– De nem kapták el.

– Sikerült bejutnom a barlangba.

– Milyen barlangba?

– Hát... a hegyoldalon volt egy barlang.

– Aha... erről már mesélt. Mintha azt is említette volna, hogy egy emberi kezet látott a nyílásban, vagy micsodát.

– Egy nő lakik a barlangban. Egy ősnő.

– Ősnő?

– Egy ósaszony. Ő mentett meg.
– Megmentette?
– Mielőtt a dinó megharaphatott volna, berántott a barlangjába. A dinó oda már nem tudott utánam jönni.

Koch összehúzta a szemöldökét, és komoran maga elé nézett.

– Milyen volt az a... nő, Ross?
– Meztelen – mondta Candell.
– Meztelen? – nyögte Mr. Koch. – És... hogyan meztelen?
– Hát... nem volt rajta semmi.
– De magán csak volt?
– Csak egy kis... ágyékkötő, vagy mifene.
– Megáll az ész. Milyen volt a nő?

Candell ekkor sorolni kezdte:

– Olyan hat láb magas... vagy talán kissé alacsonyabb, mondjuk öt és fél láb, vagy talán mégis...

– Jól van, Ross, mondja tovább!

– Vágott szemű... egy kissé. Olyan, mintha... indián lenne. A keblei... hm... nem kifejezetten nagyok, de igen formásak. A kezüket...

– Ezt elhagyhatja, Ross.

– A feneke pedig... lágyan ringatódik, ahogy megy. Na mármost így együtt, a feje, a keblei, a feneke és talán még a hasa is, olyan harmóniában olvadnak össze...

Candell hirtelen magához tért. Olyan rémület tört rá, hogy köhögni kellett tőle. Vigye el az ördög, a végén még feldühíti Kochot, és mehet azzal a szörnyűséges Mrs. Honey-val dinókat ásni. Te jóisten!

– Aztán... megvert – mondta zavart torokköszörülés után. – Nekem esett és kirúgott a barlangból.

– Mivel esett magának?

– Egy vasbottal.

– Vasbot? A dinók korában?

– Lehet, hogy fabot volt – helyesbített Candell. – Lehet, hogy akkorákat ütött rám, hogy vasbotnak éreztem a fabotot.

Koch ismét örömmel dörzsölgette össze a tenyerét.

– Szóval, félt tőle, mi?

– Az nem is kifejezés, uram. Már megbocsásson a kifejezésért, de nagyon be voltam szarva.

– Annyira megijedt egy nőtől?

Candell a mennyezetnek fordította a szemét.

– Az nem is nő volt... uram.

– Akkor kicsoda?

– Egy szörnyeteg... nőnek öltözve, vagy inkább nővé változva.

Mr. Koch csendesen elmosolyodott a bajusza alatt.

– Nem emlékeztette az a nő valakire, Candell?

– Honnan tudja, uram?

Mr. Koch elégedetten düllesztette ki a mellét.

– Ne feledkezzék meg róla, Ross fiam, hogy itt én vagyok az igazgató, s úgy ismerem a munkatársaimat, mint a tenyeremet. Még ha ezzel maguk nincsenek is mindig tisztában. Szóval, kire emlékeztette az a nő?

Candell szégyenkezve lehajtotta a fejét.

– Muszáj elárulnom, uram?

– Muszáj – mondta Mr. Koch.

– Nem lesz bajom belőle?

– Erről kezeskedem, fiam.

– Hát... Mrs. Honey-ra, uram.

Koch legszívesebben hangosan felnevetett volna. Előre kitálta, mit fog mondani Candell.

– És maga... félt tőle?

– Rettegtem, uram.

Koch ismét elkapta Candell karját. – Tudja, mi az az ambivalens viselkedés, Candell? – Hát... alighanem ellentmondásos.

– Úgy van. Akkor figyeljen ide. Maga az életben fél Mrs. Honey-tól... így van?

– Bizonyos értelemben, kétségtelen.

– Attól fél, hogy vele kell dolgoznia, igaz?

– Uram, ön aztán tényleg mindent tud rólam!

– Talán, ha mindent nem is – szerénykedett Mr. Koch -, de azért jól bele tudom képzelni magam a helyzetébe. Mondja,

Ross fiam... amikor legutoljára együtt dolgoztak Mrs. Honeyval... hogy is történt a dolog?

– Egy kis barlangban ástunk – mondta az igazságnak megfelelően Candell. – Onnan állt ki a dinó orrcsontja.

– Mekkora volt az a barlang?

– Hát... kicsi.

– Milyen kicsi?

– Alig fértünk el benne ketten.

– De elfértek.

– Nagyon össze kellett húznunk magunkat, uram.

Candell akaratlanul is összeborzongott. Nem volt kellemes emlék, akárhogy is nézzük. Mrs. Honey hátsója az ölébe szorult, és ahogy a dinó orrát rángatta, úgy mozgolódott benne, mintha... Istenem, még rágondolni is rossz!

– Nem érzett akkor valami... furcsát?

– Örültem, uram.

– Minek örült?

– Hogy végre sikerült kihúznunk a dinó orrcsontját.

– Mrs. Honey... hogy is mondjam csak, nem gyakorolt magára valamilyen hatást?

Candell habozott, aztán döntött.

– De igen, uram.

– Milyet?

Candell úgy tett, mintha elérkezett volna ahhoz a vonalhoz, amelyet nem fog átlépni semmilyen áron sem.

– Ezt nem mondhatom meg, uram. Még akkor sem, ha kirúg, vagy ha le is kell harapnom a nyelvem...

Mr. Koch megveregette a vállát.

– Nem rúgom ki, és a nyelvét sem kell leharapnia. Menjen és folytassa a munkáját.

A lavina ezzel elindult lefelé a hegyoldalon.

40.

Koch igazgató repesett az örömtől, amikor felhívta Steve Kaltenbergert.

– Figyelj, Steve, azt hiszem, nagyot léptünk előre. Épp az imént beszélgettem a fickóval, Candell-lel. Hallgasd csak, mit mondott!

Töviről hegyire elmesélte neki Candell álmát. A támadó dinót, a barlangot és a meztelen nőt is, aki, mint kiderült, maga Mrs. Honey.

– Inez Honey? – ámult el a másik. – Hogy került kapcsolatba vele Candell?

– Én rendeltem ki mellé. Inez roppant erőszakos vele.

– Gondolod, hogy...

– Azt hiszem, csak a segítségére tart igényt. Nem hiányzik neki Candell. Hanem a fickó más tészta. Felrajzolom az érzelmi görbét. Kirendelem Mrs. Honey, azaz Inez mellé, ő viszont nem akar vele dolgozni, mert utálja az öslényeket, és Inezt sem kedveli. Bizonyos értelemben mindketten megerőszakolják, azaz rákényszerítik az akaratukat. A dinók is, és Inez is. Ő pedig megpróbál védekezni ellenük. Ebből erednek a rémálmai. Nem akar a dinókkal bíbelődni, gyűlöli őket, ezért azok belopódnak az álmaiba, és még ott is üldözik. Innen indul a grafikon görbéje. Aztán történik valami, ami tulajdonképpen teljesen normális dolog. A túsul ejtett beleszeret a túszejtőbe.

– Lerágott csont.

– Így van. Csakhogy vetítsük át ezt a stresszre. A mindennapi stressz, amelyet Inez okoz Candell-nek, vonzódássá válik. Egy kis gödröcskében kapirgálták valamilyen barom dinoszaurusz orrát, úgyhogy Inez feneke végig a fickó ölében volt.

– Nem semmi!

– De nem ám. Innen aztán meredeken emelkedik a görbe. Candell szexuális vonzódást érez Inez iránt, de ezt még magának sem meri bevallani. Korábbi ellenszenve vagy éppen gyűlölete szexuális kívánságba fordul. Ezért álmában a nő megmenti, majd felfedi magát előtte... azaz levetkőzik neki. Az üldözései álomba erotikus vonások keverednek. Így az algoritmus...

Ha Candell sejtette volna, miről beszél az igazgatója Steve Kaltenbergerrel, a nagy hírű pszichológussal, égne állt volna minden szál haja tőle.

Hátha még azt is sejtette volna, mi lesz mindennek a következménye.

41.

Koch igazgató, ha egy kicsit is ivott, képtelen volt tartani a száját. Így történt azon a partin is, amelyet Mr. Dudits, a főiskola dékánja adott születésnapja alkalmából.

Hogy, hogy nem, Mr. Koch éppen Inez Honey mellé került – lehet, hogy tudat alatt ő maga kereste a nő társaságát –, az is lehet persze, hogy csupán a véletlen sodorta egymás mellé őket. Akárhogy is volt, Mr. Koch addigra már megivott néhány pohár pezsgőt, és rózsaszínben látta tőle a világot. S mint általában ilyen alkalmakkor, évődni támadt kedve. Mivel Inez Honey ült mellette, vele kezdett évődni. És mi lehetett volna évődése tárgya, mint az a vallomás, amelyet Candell tett neki?

– Hogy vagy, aranyom? – kérdezte közvetlen egyszerűséggel.

Mrs. Honey meglepetten kapta fel a fejét. Valahogy furcsának tűnt neki a hang. Igaz, másfél évtizeddel ezelőtt futó viszonyba keveredtek egymással, ami nem egészen két hétig tartott, és néhány délutáni motellátogatásban csúcsosodott ki. Röviddel ezután felbukkant a semmiből Mr. Honey, és feleségül vette Inezt. Ettől fogva nem volt köztük semmi, még egy nosztalgikus kis mosoly sem. A motel emléke mindörökre lesüllyedt a történelem mély kútjának a fenekére.

– Jól – felelte csodálkozva Mrs. Honey. – Hát te?

– Ha látlak, kiválóan.

– Részeg vagy, Jonathan?

Kochban ekkor feltámadt valami nosztalgiaféle. Szinte szó szerint emlékezett rá, mit mondott neki Candell a barlangi nőről, és nem is annyira lopva, végignézett Inez Honey-n. Inez rövid szoknyában volt, szűk felsőben; éppen olyan, mint amilyenekre a szemtelenül karcsú és ringó mellű tizenévesek azt mondják, hogy lapos fenekű töltött liba. És Koch a pezsgő rózsaszín ködén át most mégis kíváncsi volt látni.

A motelbeli délutánok és a rózsaszínű köd, úgy érezte, feljogosítják arra, hogy bizalmasabb legyen Inezzel, mint bármikor az elmúlt tizenöt év során. Ezért az asszony meztelen térdére tette a kezét. Egy kukkot sem szólt, csak mint az útját tévesztett pók, araszolgatni kezdett az ujjaival felfelé.

Inez Honey meg sem moccant.

– Látod itt előttem ezt az üres pezsgőspoharat, Jonathan? – kérdezte halkán.

– Látom, gyönyörűségem, hogyne látnám.

– Akkor én most felemelem ezt a poharat, Jonathan.

– Az egészségemre, bébi?

– Odaverem az asztalhoz, és a szilánkos szélét belenyomom a kezédbe. Kezdhetem?

A pók villámsebessen befejezte kutatóútját Inez Honey lábán.

– Mitől vagy annyira... falprikázva, kicsim? – kérdezte csalódottan Mr. Koch. – Nem veszed észre, hogy csak tréfáltam?

– Dehogynem – biccentett az asszony. – Ha nem vettem volna tréfára a dolgot, már vérben úszna az a szép, fehér ingujjad.

– Még mindig vonzó vagy – sóhajtotta az elfogyasztott alkohol hatása alatt Mr. Koch. – Remélem, tudod, hogy vannak, akik megvesznek érted?

– Csak nem a szolgálataidat ajánlgatod, Jonathan?

– Egyáltalán nem – tiltakozott Mr. Koch. – Viszont van valaki a múzeumban, aki számára te vagy a megtestesült csoda.

– Ne marháskodj, Jonathan!

– Egyáltalán nem marháskodok. Na, figyelj ide, kincsem. Mondd meg szépen a te Jonathanodnak, hogy kivel is kapirgáltad a dinókat az utóbbi időben?

Az asszony gondolatban végigfutott az elmúlt néhány héten. Egyedül Ross Candell bukkant fel az emlékezetében. Az a gazember, aki egyfolytában menekül előle.

– Candell? – kérdezte tétován.

Mr. Koch bólintott.

– Ahogy mondod.

– Mit akarsz vele?

– Odavan érted.

Az asszony felnevetett.

– Ross Candell? Inkább egy grizzly medvével dolgozna, mint velem!

Koch csúfondárosan mosolygott.

– Azt hinné az ember, hogy egy hozzád hasonlóan tapasztalt asszonynak jobb a szeme az ilyen dolgokhoz.

– Ne bomolj, Jonathan.

Koch felállt, és megpaskolta az asszony arcát.

– Én nem is mondok többet, Inez. Azaz még valamit. Ástatok az utóbbi hetekben – te és Candell – valamilyen szűk lyukban?

– Egy bemélyedésben, a Keselyű-szikla oldalában. Miért kérdezed?

– Alig fértetek el benne, mi?

– Nem volt egy bálterem, az kétségtelen.

– Amint értesültem róla, Candell ölében ültél.

– Mi a jó fenét akarsz ezzel...

– Nem éreztél valami furcsát?

– Na, eredj a fenébe!

Ekkor következett az est legfigyelemfelkeltőbb mutatványa. Inez Honey felkapta az előtte álló pezsgőspoharat, és Jonathan Koch után hajította. Koch, bár nem volt fizikai képességeinek teljes birtokában, ügyesen kitért a felé száguldó pohár elől. A pohár tovább röppent, és egyenesen belehullott Mrs. Cheeper nyitott retiküljébe. Mrs. Cheeper ugyanis éppen zsebkendő után kutatott benne, hogy letörölhesse a szájáról a tejszínhabos sütemény maradékát.

Az esetet többen is látták, és meg is tapsolták. Azt hitték, Mr. Koch és Inez Honey bűvészműtatványt mutatnak be, mint például Mrs. és Mr. Prayer, a színigazgató buliján. Mivel azonban a pohárhajítást nem követték újabb mutatványok, a kíváncsiskodók lassan szétszéledtek, és az este folyt tovább a maga medrében.

Inez Honey-t azonban nem hagyta nyugodni a dolog.

Egyre inkább biztos kezdett lenni benne, hogy amikor

Candell ölében ült a Keselyű-sziklánál, mintha mégiscsak érzett volna valami furcsát.

42.

Mrs. Honey fél éjszaka az ágyában forgolódott, de csak nem jött álom a szemére. Már a hajnal első fényei világítottak be az ablakon, amikor még mindig az elcsesztett életén töprengett. Mert hogy elcseszte, méghozzá alaposan, ahhoz kétség sem férhetett. Mi a helyzet viszont ezzel a Ross Candell-lel? Mindedig felfuvalkodott hólyagnak, lusta disznónak tartotta, aki nem akar vele dolgozni; amellet munkakerülőnek, aki azért kapja a fizetését, hogy évente kiásson két rozsdás fémgombot a földből, amiről nem áallja azt állítani, hogy az az amerikai történelem. Eszerint rosszul ítélte volna meg a fickót...? A fenébe is, mintha valóban látott volna valami néma könyörgést a tekintetében. Így félreértette volna? Nemrég még azt hitte, azért könyörög magában, hogy őt, Inez Honey-t üsse meg a guta... és akkor lám, lám, a fickó őt akarja. Jézusom, micsoda kínokat állhatott ki a szerencsétlen, amikor ott izgett-mozgott az ölében.

Kiment a fürdőszobába, hogy igyon egy pohár vizet. Amikor visszatért, feje alá tette a karját, és tovább töprengett.

Pat csak két hét múlva jön vissza, ha visszajön még egyáltalán. Kapja meg hát az a szegény fiú, amit meg akar... Hiszen olyan szerencsétlen. Fiatal még, kezdő, ő meg tapasztalt nagyszony, hetvenvalahány cikkel és három ménkü vastag könyvvel a háta mögött – hogy is merné bevallani neki az érzéseit? Nem baj, kisfiam, majd Inez néni mindent elintéz. Az epekedés elnyeri méltó jutalmát. Megkapod, amit akarsz.

Mindebből aztán két dolog is következett. Először is, másnap órákon át kapirgált egy csontot, amiről kiderült, hogy nem dinócsont, nem is másféle őslényé, hanem egy róka csontja, amelyet az elmúlt évszázadban valószínűleg egy prémvadász ejtett el. A másik pedig az volt, hogy meghívta Candellt egy italra a város legmenőbb bárjába.

A dolog úgy történt, hogy a múzeumi büfében, ahol Candell egyedül ücsörgött, odaült hozzá az asszony. És rámosolygott. Candellnek már ekkor szagot kellett volna fognia, de ezen a reggelen olyan bágyadság ült a nyakán, hogy csak később vette a figyelmeztető jeleket.

– Ideülhetek magához? – kérdezte édes mosollyal az ajkán Mrs. Honey.

– Kérem... csak tessék! – udvariaskodott Candell. Kissé ideges lett, amikor észrevette, hogy egyedül ülnek a büfében, ahol rajtuk kívül csupán tizenkét asztal és negyvennyolc szék vára-kozott türelmesen. Mrs. Honey bármelyikhez odaülhetett volna, de ő éppen hozzá ült. Ezt pedig nem lehet a véletlen számlájára írni.

Az asszony kacér pillantást vetett Candellre.

Édes vagy – sugározta a pillantása. – És milyen gyáva!

Candell közelebből is megszemlélte Mrs. Honey-t. Ami azt illeti, nem sokat változott azóta, hogy utoljára látta a folyosón. Csak mintha a szoknyája lett volna néhány ujjnyival rövidebb, és a blúzának a kivágása is alaposan kitágult. Jézusom, a végén még kiesnek a keblei az asztalra!

Mrs. Honey elégedetten nyugtázta, hogy Candell a kebleit szemlélgeti, és még előbbre hajolt.

– Van egy furcsa érzésem – mondta a kávéja fölött.

Candell, akinek viszont több is volt egyszerre, kínosan elmosolyodott.

– Micsoda, asszonyom?

– Inez. Szólíthatom Rossnak?

– Hát hogyne... asszonyom.

– Inez.

– Inez...

– Az az érzésem, hogy maga fél tőlem.

Ross Candell vett egy mély lélegzetet.

– Én...? De hát...

Aztán abba is hagyta a tiltakozást. Hogy a fenébe ne félne et-

től a bányarémtől? Majd megállt a szíve rémületében, amikor arra gondolt, hogy vissza kell másznia vele a Keselyű-szikla lyukába, s türelmesen kapirgálnia egy rohadék csontot, amely valaha egy dinoszaurusz orrát ékesítette. Hogy a fenébe ne lenne becsinálva már a gondolatától is?

Az asszony átnyúlt az asztal felett, és elkapta Candell csuklóját.

– Ne féljen, Ross.

– Hát... nem félek – nyögte Candell.

– Látott már maga szivárványt? – kérdezte az asszony még mindig mosolyogva.

– Szivárványt? – nyögdécselte Candell. – Hát... hogyne. Látam. Természetesen.

– Sosem vágyott még rá, hogy megérintse? Hogy a magáé legyen?

– Nem is tudom... – bizonytalankodott Candell. – Talán gyerekkoromban.

– Nem volt szomorú, hogy nem érintheti meg, nem viheti be az... ágyába? Hogy nem lehet a magáé?

Ez dilis – futott át a döbbenet Candellen. – Ez befüvezett vagy belötte magát. Istenem, már korán reggel. Hogyhogy ezt eddig nem vette észre? Csak óvatosan, nagyon óvatosan. A végén még botrányt kavart, és őt is meggyanúsítják, hogy együtt pödörgették a marihuánás cigit.

– Hát... előfordult – mondta mély sóhajtás után.

Az asszony ismét előrehajolt, Candell elé tárva a kollekciót, mondhatni teljes terjedelmében.

– Mondok én magának valamit, Ross. Figyel rám?

– Hát... hogyne.

– A magáé lehet.

– Micsoda? – tátotta el a száját a régész.

– A szivárvány. Világos?

Candell nyelt egy nagyot.

– A szivárvány?

– Az, az, az! Még az ágyába is beviheti!

Candell kínosan elvigyorodott.

- Jól van. Akkor beviszem. Most pedig...
- Akkor este – mondta sejtelmesen Mrs. Honey. – A Kalifa bárban.
- Hol? – hökkent meg Candell.
- A Kalifában. Kilenckor. Pontosan kilenckor, mert utálok várni. Aztán a magáé a szivárvány.
- Felállt és Rossra kacsintott. Candell vigyorgott, mint Pedro kutyája a sütőtökre.
- Viszlát... Inez.
- Viszlát. Kilenckor.

44.

Candell soha nem járt még ebben az első osztályú éjszakai lokálban – no nem azért, mintha elvi kifogása lett volna ellene, hanem mert ő éjszaka többnyire aludt, a lokál pedig akkor volt nyitva.

Az asszony percnyi pontossággal érkezett. Candell majd fenékre ült, amikor megpillantotta. Te jószágos isten, mit csinált ez magával?

Mrs. Honey kitett magáért ezen az estén. Hosszú, fekete, szűkre szabott ruha volt rajta, amely elegánsan kiemelte lapos fenekét. Keblei majd szétfeszítették a vékony, fekete anyagot; orra alatt a gyantázás vörös csíkja átszűrődött a púderrétegen. Mintha egy jóllakott vámpír próbálta volna meg eltüntetni vacsorája nyomait.

Az este első részéből vajmi kevés maradt meg Candell emlékezetében. Nagy volt a füst, még nagyobb a lárma, az ital pedig gyorsan a fejébe szállt. Nem annyira, hogy vörös köd legyen belőle, csupán egy kis halk zsongást érzett, és libegővé vált minden, mintha egy furcsa, kozmikus anomália következtében lecsökkent volna a föld gravitációja.

– Hogy érzed magad, Ross? – kérdezte meleg tekintettel az asszony. – Tetszik neked ez a hely?

– Tetszik – bólintott Ross. Pedig nem is tetszett. De ha már idejött, miért utálatoskodjék?

– Fogd meg a kezem, Ross – kérte lágyan az asszony.
– Tessék?!

– Fogd meg a kezem. Úgy biztosabban érzem magam.
Te jóisten! – hűlt meg a vér Candellben. – Ennek pánikbetegsége van. Ezért akarja, hogy a kezét szorongassam. Hogy a francba szorítsam meg, amikor...

Az asszony közelebb húzta a székét, és a két lába közé szorította Candell egyik lábát.

– Megkapod a szivárványt, Ross – búgta a fülébe. – Még ma este az ágyadba viheted.

Ross Candell ekkor rosszul lett. Talán a vörös csík tette az asszony ajka felett, talán lábai szorítása, talán a monoton, dübörgő dobszó, a lézerfények villogása – ki tudja? Pedig hajdanán, a flottánál nem egy kemény éjszakát töltött hasonló helyeken. A múzeumi évek azonban elmosták a múltat. Mint ahogy a hullámok elmosták a homokvárakat a parton.

Tántorogva felállt, és a halántékára szorította a tenyerét.

– Haza kell... mennem.

Az asszony visszanyomta a helyére. Candell arra emlékezett csupán, hogy beletöltött két italt, amiről azt mondta, hogy orvosság, és jót tesz; egészen hozzátapadt, mint a kagyló a hajó oldalához, és még akkor is úgy lógott rajta, mint a kiskoala az anyja nyakán, amikor valaki kinyitotta előttük az ajtót, és már kint is voltak az utcán.

Langyos eső szemerkélt, s ez magához térítette. Amikor meggyőződött róla, hogy már nem fog elesni, megpróbálta lefejtetni magáról az asszonyt.

– Bocsánat, Mrs. Honey... azaz Inez... bocsánat.

Már majdnem megszabadult tőle, de az asszony ismét a nyakába kapaszkodott. Már-már elérte az ajka a száját, amikor Candell megdermedt a rémülettől. Olyan tisztán látta a világot, mintha nem is ivott volna semmit.

Látta a nagy, fekete autót, amely lefékezett mellettük, látta a kormányánál ülő megrökönyödött tekintetét.

És nem csak látta, hanem fel is ismerte, kicsoda.

Lebukó Hold, azaz Simon Turner ült a volánnál.

Ezután a hátulsó ablakra esett a pillantása.

Úgy érezte, ezt a másodpercet soha, soha az életben nem felejtí el többé.

Az ablakból Károgó Varjú nézett rá. Éppen abban a pillanatban hullott ki egy nagy könnycsepp a szeméből, amikor Inez ismét a nyakába vetette magát.

Mire sikerült ellöknie magától, már csak az elhúzó kocsí vörös lámpái villogtak a távolban.

Nem törődve immár senkivel és semmivel, rohanni kezdett az eltűnő autó után, miközben megállás nélkül kiáltozott.

– Várj meg... Varjú! Várj meg... szívem! Mindent megmagyarázok!

Erre a magyarázatra azonban nem került sor.

Sem azon az éjszakán, sem a következő napokban, sem hetekben.

Károgó Varjú és Lebukó Hold eltűntek a városból.

Ross Candell régész úgy érezte, vége az életének. Elcseszte a jövőjét, a munkáját, a szerelmét, mindent elcseszett.

Hát érdemes így élni?

45.

Candell meg volt győződve róla, hogy már másnap kezébe kapja a felmondópapírt. Ha egyáltalán veszik a fáradságot, hogy leírják, miért rúgják ki. Foghatja a barna papírzacskót, belerakhatja a cuccait, és agyó, ásatás, agyó, rézgombok, agyó, amerikai történelem!

A felmondását azonban nem kapta meg. Mr. Koch ugyan összefutott vele, de egyáltalán nem úgy viselkedett, mint aki meg akarna szabadulni tőle. Futólag megkérdezte, nem álmódott-e valami izgalmasat, de a választ már nem is várta meg. Az alapítvány – amely a múzeum kiadásait finanszírozta – váratlan ellenőrzést tartott, s Mr. Kochnak válaszolnia kellett minden esetlegesen felmerülő kérdésükre.

Mrs. Honey-val is furcsán alakultak a dolgok. Már másnap délben odaült az asztalához, pedig ekkor is volt még szabad

hely bőven. Candell megijedt, hogy botrány lesz a dologból, de nem lett. Mrs. Honey ezen a napon térden alul érő szoknyát vett magára, és a keblei is illedelmesen megbújtak egy vastag blúz mögött.

– Leülhetek magához, Ross?

Candell helyet mutatott neki.

Az asszony tálcáján csupán egyetlen joghurt árválkodott.

– Beszélni szeretnék magával, Ross – kezdte Inez Honey. – Bocsásson meg a tegnapi kellemetlenségért... félreértés volt csupán. Nem tudom, hogy magyarázzam...

Candell ekkor valami nagy-nagy együttérzés kerítette a hatalmába. Úgy érezte, megértett mindent. Inez asszony igazi tudós, aki bármit hajlandó feláldozni, csak hogy megoldhassa azt a feladatot, amit maga elé tűzött. S mit tűzött maga elé? Hogy kiássa azokat a rohadék dinókat a Keselyű-szikla lyukaiból. Sajnálatos módon azonban az emberhiány keresztbe tette előtte a lábát. Mrs. Honey ekkor úgy határozott, hogy mindent bevet a szent cél érdekében. Úristen, mekkora erőfeszítésre lehetett szüksége szegénynek ahhoz, hogy megtegye ezt a megalázó lépést! Hajlandó lett volna ágyba bújni vele, csak hogy megszerezhesse magának a segítségét. Istenem, egy igazi tudós!

Ross Candell felemelte mindkét kezét, és annak ellenére, hogy eddig nem túlságosan kedvelte – s ez még enyhe kifejezés -, legszívesebben keblére ölelte volna az asszonyt.

– Megyek! – kiáltotta a pillanat varázsától eltelve. – Megyek!

Az asszony meghökkent.

– Hova?

– Magával. Ásni. Hetente akár kétszer is.

Mrs. Honey felpattant. Candell egyetlen pillanatra azt hitte, ismét a nyakába veti magát – a többiről már nem is beszélve -, de meglepődve látta, hogy Inez Honey arcát előnti a rémület.

– Nem, nem! – kiáltotta. – Nem!

– Mit nem? – rebegte Candell, akit székéhez ragasztott a rémület. – Én csak...

– Nem kell, hogy velem jöjjön... nem kell... hogy... Kérem,

bocsásson meg nekem!

– Én csak azt akartam... – nyöszörögte Candell. Tovább is akarta folytatni a nyöszörgést, de az asszony kiáltozása belefojtotta a szót.

– Egyedül akarok ázni... nincs szükségem senki segítségére! A magáéra sem! De Kochot megölöm egyszer! Isten engem úgy segítjen! Én leszek a gyilkosa!

Megfordult, és kiviharzott az ajtón.

Ross Candell hátradőlt a székén és behunyta a szemét. – Valami nincs rendjén ebben a világban – gondolta. – Úgy látszik, mindenki megbolondult. Mintha az ufók, amelyek a gabonaköröket csinálják, megkavarták volna az emberiség agyát. Itt van ez a szegény asszony is. Elutasítja a segítségét, és azt kiáltozza, hogy megöli Mr. Kochot! Jézusom... még szerencse, hogy a modern időkben már nem hatnak az átkok!

Harmadnap délután háromkor érte a hír, hogy Mr. Jonathan Koch, a múzeum igazgatója furcsa körülmények között elhunyt.

Candell a fejéhez kapott.

Valami nagy baj közeledik, valami nagyon nagy baj.

46.

Candell jól látta szobája ablakából, hogy ismét kiszáll a rendőrség a helyszínre – Pompey seriff, Isola Fitzroy és Errol Bend seriffhelyettesek képében. Hogy mit csináltak Mr. Koch szobáiban, arról csak halvány elképzelései lehettek. Bizonyára még egyszer feltúrtak mindent, megvizsgálták a vérnyomokat – a takarítónő szerint, aki a szörnyűséget felfedezte, Mr. Koch tarkóján jókora seb éktelenkedett. Candell úgy gondolta, hogy másfél órányi vizsgálódás után őt is sorra veszik.

Húsz percet tévedett. Ennyivel korábban üzent érte Pompey seriff, hogy szívesen látná Mr. Koch irodájában egy kis baráti beszélgetésre. Az üzenetet a halálsápadt írnoklány adta át, akit visszarendeltek a Keselyű-sziklától, ahol éppen az újonnan feltárt csontokat listázta.

Candell megkönnyebbülten vette tudomásul, hogy Mr. Koch

nem hever a helyszínen – a hullaszállítók már rég magukkal vitték, krétával rajzolt körvonalát azonban ott hagyták a padlón; Candell úgy érezte, hogy a körvonalak között ott rejtőzik maga az igazgató is láthatatlanul.

Pompey seriff hangulatát láthatóan nem rontotta el a haláleset; nem zavarták az áldozat körvonalai; még azoknak a porceláncsészéknek a cserepei sem zavarták, amelyek az íróasztalról sodródtak le, és fehéren csillogó jégvirágokként heverték a padlón. Amint meglátta Candellt, széles mosolyra húzódott a szája.

– Csakhogy itt van, Ross. Mizújs, barátom?

Ross Candell nyelt egy nagyot. Még soha nem volt vele ilyen szívélyes a seriff, és ez aligha jelenthet jót. A seriffek általában akkor a legmézesebbek, ha be akarnak húzni a csőbe valakit. Márpedig ő nem hagyja behúzni magát, arra mérget vehet Pompey is, és a többi is. Mármint a másik kettő.

– Itt vagyok, seriff – mondta Candell az eseményhez illő szomorú hangon. – Állok rendelkezésre.

A seriff erre ugyancsak bánatos képet vágott.

– Ilyen az élet, barátom. „Egyik pillanatban még repkedünk, mint a lepke, virágról virágra, a másikban pedig már lenn heverünk a hűvös avaron.”

– Tennyson? – kérdezte Candell.

– Medford Pompey – húzta ki magát a seriff. – Néha, bevalom, írogatni szoktam. Nos, Ross, amint bizonyára már értesült róla... igazgatója, a tiszteletre méltó Mr. Jonathan Koch, hétfő délelőtt elhalálozott. Isten nyugosztalja.

– Ja – bólintott Candell. Csak később gondolt rá, hogy talán illendőbb lett volna áment mondanía.

– Tud valamit az esetről?

– Semmit – mondta határozottan Candell. – Hétfő délután háromkor értesültem róla.

– Honnan? – csapott le rá a seriff.

– A rádióból. Megszakították a kívánságműsort, és bemondták, hogy az igazgató úr meghalt.

A seriff sóhajtott.

– Nem vett észre az utóbbi időben valami furcsát Mr.

Kochon, Ross? Gondolok arra, hogy nem volt különösebben ideges, nem félt, nem volt elgondolkodó és a többi? Bizonyára sejti, mire célzok?

Candell megingatta a fejét.

– Semmit, seriff. Olyan volt, mint máskor, bármikor. Nem árulná el, hogy mi is történt valójában?!

Úgy vágódott ki belőle a kérdés, mint amikor a gőz kilő valamilyen dugót.

– Mr. Kochot szívroham érte – mondta rezzenetlen arccal a seriff. – Legalábbis a doktor ezt állapította meg.

– Nekem a... Betty azt mondta, hogy a fején...

A seriff nem kérdezte meg, ki az a Betty.

– Igen, igen... valóban az a látszat, mintha megölték volna... de nem. A tarkóján található sebből először mi is arra következettünk. Aztán megtaláltuk a helyet, ahova beütötte a fejét.

– Helyet?

– Annak a komódnak a lábát ott. Nézze csak meg nyugodtan. Még rajta van a vér, sőt hajszálak is a vérbe ragadva. Nézze meg közelebbről.

– Köszönöm – nyögte Candell. – Inkább nem.

– Úgy történt a tragédia – magyarázta a seriff -, hogy Mr. Kochot rosszullet foghatta el – itt ült az íróasztala mögött -, megpróbált felállni, de csak félig sikerült neki. Ráborult az asztalra, lesodorta róla ezeket a csészéket, majd végigzuhan a szőnyegen. A fejét pedig beverte a komód lábába. Akkor már halott volt. A doktor kilencvenkilenc százalékos biztonsággal állítja, hogy így történt. Mondja, Ross, panaszkodott Mr. Koch valaha is a szívére?

– Nekem nem – mondta Candell. – Soha.

– Nem is tud róla, hogy valakinek panaszkodott volna? Vagy hogy a szívét masszírozgatta, például, amikor önnel beszélt.

– Soha – bólintott Candell. – Ha velem beszélt, soha nem masszírozta a szívét.

– Eszerint egészséges volt. A kezelőorvosa szerint sem voltak szívproblémái. Csakhogy a doktor azt is mondta, hogy ez még nem jelent semmit... Azt hisszük, hogy olyanok vagyunk,

mint az acél, aztán egyszer csak a ketyegőnkhez kapunk, és máris bebocsátásért könyörgünk a mennyek kapuján. Szóval, nem panaszkodott... Mit tud róla, milyen viszony volt Mr. Koch és Mrs. Honey között?

Candell arcából kifutott a vér. Mi az ördögöt akar ez jelenteni?

A seriff és a segédseriffek figyelmét természetesen nem kerülte el Candell megdöbbenése, de nem adták jelét, hogy észrevették volna.

– Hogy milyen viszony... Mr. Koch... Mrs. Honey...? Semmilyen. Akarom mondani... munkatársi. Én úgy tudom.

– Maga úgy tudja?

– Igen. Én úgy tudom.

A seriff leült az asztal sarkára. Előtte gondosan elsöpört az útjából néhány cseréptörmelék.

– Mennyire ismeri maga Mrs. Honey-t, Ross?

Candell megvonta a vállát, és immár igyekezett uralkodni magán.

– A munkatársam – mondta. – Néha együtt dolgozunk egy-egy projekten.

– Együtt ásnak?

– Úgy van.

– Nem tudja, miért érdeklik Mrs. Honey-t a mérgek?

Candell eltátotta a száját.

– Mér... gek?

– Azok közül is elsősorban az indián mérgek. Ezt találtuk a szobájában.

Isola jóleső fenékrizálás közepette Candellhez lépkedett, és tisztes közelségből felé mutatott egy könyvet. Candell előrehajolt. *A legendák mérgei* – olvasta a címet. Majd alatta az alcím: *Méregtani kutatások a síkvidéki indiánok között*. írta: I. Green.

Candell megcsóválta a fejét.

– Ez egy legendákon alapuló könyv, seriff. Jómagam is láttam már, sőt bele is lapoztam. Őszintén szólva, nemigen érdekelt. Azt hiszem, az indián legendákban használatos, nyomtalanul felszívódó mérgekkel foglalkozik.

– Úgy van.

– Csakhogy ez egy folklórgyűjtemény, seriff! A benne lévő, tényeknek látszó adatok nem azok, hanem fikciók. Mesék. Ilyen mérgek nem léteznek.

– Vajon mit keres egy ilyen könyv Mrs. Honey szobájában?

– Talán kapta valakitől – találgatta Candell.

A seriff a lába előtt, a szőnyegen heverő cserepekre mutatott.

– Mr. Koch... teázott valakivel. Mielőtt meghalt. Itt láthatók a tea maradványai a cserepeken.

– Ki... vel teázott?

– Fogalmam sincs róla. Majd megkérdezzük Mrs. Honey-t. Úgy hallottam, néhány nappal ezelőtt volt egy kis affér Mrs. Honey és Mr. Koch között. Egy délutáni partin. Csak éppen egy icipici. Nem hallott róla?

– Nem én – mondta komoran Candell.

– Állítólag Mrs. Honey még utána is dobott egy pezsgőspoharat Mr. Kochnak. Szerencsére nem találta el, mert a pohár beesett egy hölgy nyitott retiküljébe. Mit szól hozzá?

– Semmit – mondta Candell. – Nem voltam ott.

A seriff a régészre pislogott.

– Arról sem hallott, hogy valaha, hajdanán, Mr. Koch és Mrs. Honey, hogy úgy mondjam... közelebbi kapcsolatban álltak egymással?

– Szóval maga gyilkossággal gyanúsítja Mrs. Honey-t! – tört ki ismét Candell. – Ez elképesztő!

– Miért lenne az? – mosolygott szelíden a seriff. – Én csupán a munkámat végzem. Ehhez pedig az is hozzátartozik, hogy tisztázzak bizonyos körülményeket.

Candell lehajtotta a fejét.

A szentségit neki, a keserves szentségit!

– Nem tudtam, hogy közelebbi kapcsolatban álltak egymással – mondta. Nagyot nyelt, és elhatározta magában, hogy minden érzelemnyilvánítás nélkül, katonásan válaszol az ezután felteht kérdésekre. Mint a seregben.

– Már régen volt – sóhajtotta a seriff. – Informátorom szerint vagy tizenöt éve. Ezután Mrs. Honey, akarom mondani, Inez

Cordoba, hozzáment Pat Honey-hoz, városunk megbecsült polgárához. Ön szerint jól működik a házasságuk?

– Amennyire én tudom, igen – bólintott Candell.

– Mrs. Honey... talán nem így ítéli meg a helyzetet. De menjünk csak tovább. Önök tehát együtt dolgoztak. Mármint ő és ön, Ross. Egy kis lyukban ástak. Nem lehetett megnagyobbítani, mert a bazaltszikla pokolian kemény. Abban a lyukban állítólag egy dinó feje rejtőzött, azt kapirgálták.

– Úgy van – bólintott Candell.

– Azt mondják, az egy nagyon szűk kis lyuk volt kettőjüknek.

Candell felemelte a kezét.

– Ne strapálja magát, seriff. Mrs. Honey, azaz Inez asszony nem volt a szeretőm. És emiatt nem is volt konfliktusom Mr. Kochhal. Amúgy meg utálok a teát, a kávé szeretem. És nem öltem meg a főnökömet.

– Ki mondta ezt? – hökkent meg a seriff. – Erre nem is gondoltam. Azt mondja, nem szereti a teát, csak a kávé...? Nem baj... bár azt hiszem, az imént tévedtem. Teát mondtam volna? Az ismeretlen és Mr. Koch ugyanis kávéztak... Na de ez nem is annyira fontos. Valaki azt mesélte, hogy ön és Mrs. Honey néhány nappal ezelőtt a Kalifában jártak. Biztos rosszul látta az illető. Maga az ágyikójában pihent egész éjjel.

Candell vett egy mély lélegzetet.

– Azon az éjszakán... valóban a Kalifában ittam Mrs. Honey társaságában.

– Azt mondják... hogy is fejezzem ki magam...

– Részeg voltam – mondta Candell.

– Mrs. Honey, hogy úgy mondjam... azt a látszatot keltette, mintha...

– Megpróbált segíteni rajtam.

– Hm. És aztán mi történt?

– Hazajöttem. Reggel felébredtem és kijózanodtam.

– Meséljen a tegnapelőtt reggelről, amikor Mrs. Honey odaült magához, és...

Candell előtt megjelent az üres terem. Vajon ki az ördög ve-

hette őket észre, és főleg ki az ördög hallgathatta ki őket? Aztán észbe kapott. Hát persze! A lány a pult mögött. Bizonyára végigélvezte a felemelő jelenetet.

– Mintha Mrs. Honey elnézést kért volna öntől, igaz?

– Igaz – bólintott Candell. – Ő hívott meg a Kalifába. Én pedig leittam magam.

– Azt mondják, ő töltötte magába az italt.

– Aki nem akarja, azt nehéz leitatni.

– Ebben azért engedje meg, hogy kételkedjek. Velem is előfordult már... Szóval, azon a bizonyos reggelen állítólag Mrs. Honey halálosan megfenyegette Koch igazgató urat. Igaz? Candell megnyalta a szája szélét.

– Sokszor mond olyat az ember, amit nem gondol komolyan.

– Lehetséges, Mr. Candell. De azért van benne valami elgondolkodtató. Maga elmegy Mrs. Honey-val egy éjszakai bárba, másnap Mrs. Honey megfenyegeti Kochot, hogy megöli, aki rövidesen meg is hal. Maga mit tenne a helyemben?

Candell válaszolni akart, de ebben a pillanatban felcsengett a seriff telefonja. Pompey belemakogott valamit, majd kiment a folyosóra.

Isola és Bend seriffhelyettesek lehajtották a fejüket. Talán úgy gondolták, elárulhatna valamit a tekintetük Candellnek. Vajon mi a fenét?

Amikor a seriff visszatért a szobába, zavar ült az arcán. Felült az asztal szélére, és ő is lehajtotta a fejét. Candell nem tudta mire vélni a dolgot. Csak nem történt ismét valami szörnyűség?

– Néhány érdekes információhoz jutottam, Mr. Candell – mondta Pompey, rágógumi után kotorászva a zsebében. – Valaki azt mesélte, hogy Mrs. Honey Maine-ben végzett az állami egyetemen, majd az ottani régészeti intézetbe került. Alighogy elkezdett dolgozni, az intézet igazgatója... ki a fene is, már elfelejtettem a nevét... Na mindegy, holnap úgyis megkapom írásban, szóval a pasas csapni kezdte neki a szelet. Állítólag elég keményen. Mrs. Honey, azaz Miss Cordoba akkor egy indiánnal járt... Aztán az igazgató hirtelen meghalt. Szívrohamban. Mit szól hozzá?

Candell nem szólt, csak a homlokán gyülekező verejtékcseppeket törölgette.

– Nem semmi, mi? Tudja, hogy hívták azt az indiánt? Jack Turnernek. Állítólag ma már törzsfőnök. De a másik információ sem érdektelen, sőt az még az előzőnél is izgalmasabb lehet. Nem sejti, mi az?

– Honnan az ördögből sejténém? – csattant fel türelmetlenül Candell.

– Nos, ma reggel összeült a szponzori bizottság, és a megyei oktatási hivatallal egyetértésben Mrs. Inez Honey-t nevezték ki a múzeum ideiglenes igazgatójává. Egyelőre csak addig, ameddig végérvényesen nem döntenek az új igazgató személyéről. Mit szól hozzá, Mr. Candell?

Candell biztos volt benne, hogy szájjárat kapott. Akárhogy is próbálgatta, képtelen volt kinyitni a száját. És talán jól is tette, hogy nem nyitotta ki.

47.

Két nappal később az új igazgató magához hívatta. Candell sóhajtott. Valószínűleg itt a vég. Előző nap már felhívta Bostonban a barátját, hogy próbáljon valamilyen állást szerezni neki. Matthias szerint lesz is üresedés az egyik múzeumban, bár erre még hónapokat kell várnia. Jézusom, de hát hogy történhetett meg mindez? Hol követte el a hibát?

Mrs. Honey még nem költözött át az igazgatói szobába, a sajátjában fogadta Candellt. A régész legnagyobb meglepetésére abban az öltözkében, amelyben ázni szokott, s amely még hajléktalan körökben sem keltett volna irigységet.

Úgy intett felé, olyan közömbös nyugalommal, mintha soha nem is történt volna köztük semmi.

– Foglaljon helyet, Ross!

Candell szeme végigfutott Inez asszony asztalán, de nem látott papírt rajta. Lehet, hogy a zsebében tárolja a felmondólevelét?

– Magáról lenne szó – mondta Inez Honey, és először lát-

szott valami kis bizonytalanság a szemében.

Gyerünk már, gyerünk! – biztatta Candell. – Mondd már ki, essünk túl rajta!

Inez megállt előtte, összekulcsolva a mellkasán a kezét.

– Szeretnék tisztázni bizonyos dolgokat – kezdte.

Candell meglepődve vette észre, hogy az eddig közömbösséget mímelő asszony úgy elpirul, mintha csúnya szót hallott volna. – Zárjuk rövidre a mi kis történetünket – mondta.

Candell bólintott.

– Zárjuk.

Nem csodálkozott, nem próbált meg úgy tenni, mintha nem tudna semmiféle történetről, nem is értené, mire céloz az asszony, hiszen tisztában volt vele, hogy már úgyis hiába minden; Inez Honey meghozta a döntését.

– Tudja, hogy mi volt az igazgatótanács határozata, ugye? – kérdezte az asszony.

– Ki ne tudná? – sóhajtotta Candell. – Különben gratulálok.

– Köszönöm – bólintott Inez asszony. – Én vezetem a múzeumot: egyelőre ideiglenesen. De véglegesen is én fogom.

Candell ekkor megszállta az ördög. Olyat kérdezett, amit normális körülmények között esze ágában sem lett volna megkérdezni.

– Biztos benne?

Az asszony elmosolyodott.

– Száz százalékig. Ezt bízza csak rám. De most magáról kell beszélnünk.

– Beszéljünk – sóhajtotta Candell.

– Szeretném megkérni rá, hogy az, ami az elmúlt napokban történt... maradjon köztünk, és ha nem is tudja elfelejteni, legalább ne beszéljen róla, oké? Candell meghökkent. Mi a fenét akar ez jelenteni?

– Oké – nyögte.

– Maga nyilván megvet engem – mondta az asszony, s ekkor történt valami, amit Candell fel sem tudott fogni hirtelenjében. Mrs. Honey szemében könnycseppek csillogtak.

– Dehogyan vetem meg! – tört ki a régészből a tiltakozás. – Sőt

éppenhogy nem vetem meg! Ellenkezőleg! Tisztelem, amiért még magát is feláldozta volna, csakhogy... csakhogy kiáshassa azt a nyomorult dinót. Szüksége volt az én segítségemre, és ezért... ezért...

Inez Honey szemei kitágultak, még a száját is eltátotta; mintha egy hóember köszönt volna rájuk a meleg, őszi délutánon.

– Mit? Hogy a maga segítése... és én ezért... Jézusom!

Candell nem értette, mi van ezen csodálkoznivaló. De ha már így történt, spongyát rá!

A legkínosabb meglepetés azonban akkor érte, amikor Mrs. Honey kacagni kezdett. Nem volt gyöngyöző vagy turbékoló a kacagása; kissé a holló károgására emlékeztetett, de azért ő kacagásnak szánta. Odalépett Candellhez és átölelte. Óvatosan, vigyázva rá, hogy még a látszatát is elkerülje annak, hogy Candell félreértse.

– De nagy marha maga, Ross! – sóhajtotta, megveregette a fiatalember vállát, majd eltolta magától.

– És mekkora marha vagyok én is!

Candell széttárta a karját.

– Akkor hát ki vagyok rúgva?

Az asszony a könnyein át rámosolygott.

– Dehogy van kirúgva, maga szerencsétlen! Ássa csak a gombjait és a zabláit, hiszen abban igaza lehet, hogy ez az amerikai történelem.

– És a... dinók? – kérdezte elhaló hangon Candell.

– Le vannak szarva – mondta nagyon határozottan az asszony. – Egyelőre azon töröm magam, nehogy Pompey seriff börtönbe csukjon.

48.

Mivel Pompey seriff egyetlen szóval sem mondta, hogy tartsa titokban a köztük történeteket, Candell úgy gondolta, nem tesz lakatot a szájára. Itt van ez a kedves Mrs. Honey – igaz, mint nő nem nagy durranás, bár fiatalabb korában azért még elment va-

lahogy -, nem rúgta ki, sőt még a dinóásás alól is felmentette. Nem hagyhatja, hogy Pompey seriff ráhúzza a vizes lepedőt. Jóllehet, azért vannak furcsa dolgok, amik nem hagyják nyugodni.

– Amint hallom, beszélt magával a seriff – érdeklődött az asszony.

– Beszélt – biccentett Candell.

– Rólam is?

Candell azon töprengett, hogy vajon miért nem kereste meg még a seriff Mrs. Honey-t, hiszen úgy tűnik, őt gyanúsítja Mr. Koch meggyilkolásával. Istenem, még kimondani is szörnyű!

– Igen – bólintott Candell.

– Mondja el, mit tud – kérte az asszony. – Illetve, hogy ők mit tudnak.

Candell vett egy mély lélegzetet.

– Igaz, hogy Maine-ben járt egyetemre?

– Igaz – bólintott az asszony.

– Ott dolgozott a múzeumban.

– Ez is igaz.

– Indián volt a barátja?

Az asszony kissé meghökkent.

– Igen. De hogy jön ez ide?

– Jack Turner?

– Ő – mondta Mrs. Honey. – Ismeri talán?

– Találkoztunk már – mondta kitérően Candell. Esze ágában sem volt bevallani, hogy Jack Turner lányába szerelmes, és éppen ő, Inez Honey, jelenlegi ideiglenes igazgatónője fűjt poroltóval szerelmük lángjára.

– Arról beszéltek, hogy ön érdeklődést mutat az indián mérgek iránt.

Inez Honey eltátotta a száját. Candell elégedetten nyugtázta, hogy bár nem egy Mona Lisa, a fogai legalább szépek.

– De hiszen azok... nem valódi mérgek. És nem is én foglalkozom velük, hanem Turner.

– Találtak magánál egy könyvet. A legendák, vagy micsodák mérgeit. Valami Green írta.

Az asszony komoran a fiatalemberre nézett, mintha azt latolgatná, mit mondjon el neki. Aztán végül csak kinyögte.

– Azt a könyvet Turner írta. Green néven. Azután jelent meg, hogy már nem jártunk együtt. Eljöttem Maine-ből, és hosszú ideig nem találkoztunk. Amikor megtudtam, hogy megjelent, megvettem magamnak. Ezért nincs dedikálva. Mi ebben a rendkívüli?

– Azt mondják... a Maine-i múzeumban az igazgató kiszúrta magát. Ez igaz?

Mrs. Honey beharapta a száját. Candell meghökkenve vette észre, hogy olyan éles lesz tőle az ajka, mint a késpenge.

– Ezt is Pompey seriffől hallotta?

– Mindent tőle hallottam.

– Úgy látszik, a derék Pompey nem vesztegeti az idejét. Ami az igazgatót illeti... valóban kiszúrt magának... bár ez így túl finom. Az volt a helyzet, hogy erőszakoskodott velem.

– A szemétláda! – mordult fel Candell.

Az asszony rövid csend után mélyet sóhajtott.

– Az a helyzet, hogy az igazgató... már a nevére sem igen emlékszem... meghalt. Szívrohamot kapott.

– Igazán?

Mrs. Honey ismét beharapta az ajkát.

– Behívott a szobájába, és... kávéval kínált. Aztán egyszerre csak nekem esett. Természetesen védekeztem, ahogy tudtam... akkor egyszerre csak nyögött egy nagyot, a levegőbe kapaszkodott, és összeesett. Mire a szőnyegre ért, már halott volt. Szívroham végzett vele.

– Mr. Kochhal is szívroham végzett... és éppen kávézás közben.

– Ebből is látszik, hogy a kávézás nem veszélytelen tevékenység – mondta az asszony. – Akkor hát viszlát, Ross. Majd még beszélünk. Addig is fel a fejjel!

Candell kitántorgott az ajtón.

Úgy érezte, halálos csapdába került.

Öt perc múlva csengett a telefonja. Pompey seriff közölte vele, hogy megtalálták Henderson eltűnt teherautóját.

Pompey seriff és Candell némán ültek egymás mellett, gondolataikba merülve, egészen addig, amíg el nem érték azt a helyet, ahol korábban a két holttestet megtalálták. Candell azt hitte, ismét egy egész gyülekezet vár rájuk, de csalódnia kellett. Csak egy kerek képű kamasz várta őket. Nem is kellett bemutatkoznia; így is látszott rajta, kicsoda. Mintha Joe Bellt kicsinyítették volna le négylábnyira.

A fiú méltóságteljes lassúsággal odaballagott hozzájuk, majd a seriffre nézett, és illedelmesen megpöccentette a kalapja szélét.

– Pete Bell vagyok, uram.

A seriff kidugta a kezét az ablakon.

– Üdv, Pete. Hol az apád?

– A fáknál, uram.

– Azok hol vannak?

– A bozótosnál, uram.

– És az hol van?

– Hát... megmutathatom, uram.

– Pattanj be hátulra!

– Nem lehetne előre, uram?

Candell tudta a dolgát. Hátraült, míg a legény a seriff mellé telepedett. Húsz másodperc múlva a seriff már a rádió használatát magyarázta neki.

Legalább tíz mérföldet döcögtek a legújabb technikával ismerkedve, ezalatt Candell többször is álomszerű bódulatba esett, melyből hála istennek mindig kiszakította valami. Előbb a kisfiú izgatott kiáltása, amint a rádióban egy ismeretlen zenekar kezdett handabandázni, majd kicsit később a seriff vidám nevetése.

Egyik bódult álma sem volt jobb a másiknál. Az elsőben egy meztelen nő mellett feküdt. Nem is kellett odanéznie, úgy is tudta, kicsoda. A nő természetesen Mrs. Honey volt, s éppen az orra alját csipegette egy csipesszel. Ha kihúzott egy szőrszálat, fájdalmasan felkiáltott.

Ez már maga is elég szörnyű volt, de az álom-manituk még rá is tettek egy lapáttal. Nyílt az ajtó, és Károgó Varjú nézett be a nyíláson. Csakhogy ez a Károgó Varjú egészen másképpen festett, mint ahogy megszokta. Feje igazi varjúfej volt, s úgy forogtak a szemei, mint a kínai gyártmányú játék medvéké. Kezében skalpolókést tartott, többször is elkárogta magát, majd a késsel Rossra támadt.

Ekkor ébredt fel először.

A második álmából hiányzott Károgó Varjú, viszont ismét benne volt Mrs. Honey. Méghozzá ezúttal is meztelenül. Egy szobában ültek hosszú asztal körül, rajta sem volt más, csak egy alsónadrág. Ott ült velük Koch igazgató is. Előttük csészék, bennük feketekávé. Koch igazgató, mintha ő ott sem lett volna, szüntelenül Inez asszony keblei felé kapkodott. Inez asszony akkor az asztal alatt a kezébe nyomott valamit. – Méreg! – sutogta kéjes vonaglások közepette. – Öntsd bele a kávéjába!

Hogy végül beleöntötte-e, vagy sem, arra nem tudott visszaemlékezni, arra viszont igen, hogy Koch igazgató ott fetrengett előttük a szőnyegen, és vádlón egy ide-oda guruló üvegcsére mutogatott.

Ismét felébredt. Éppen idejében.

– Ott vannak – mutatott előre a fiúcska.

Candell némi meglepetéssel nyugtázta, hogy immár dimbesdombos terepen haladnak; a dombokat borító bokrok közül egy-egy magasabb fa emelkedett ki csupán, de az is vékony törzsű volt és száraz levelű.

Bell és még három kék overallos, szalmakalapos férfi az egyik fa alatt álldogált heveny beszélgetésbe merülve. A kettes számú járőr-kocsi a bokrok árnyékában pihent, mellette Isola Fitzroy és Bend seriffhelyettesek toporogtak fűszálat rágcsálva.

Kiszálltak a kocsiból, és a fiúcska kíséretében a férfiakhoz ballagtak. Bell, amint megpillantotta őket, kivált a többiek közül, és feléjük sietett.

– Isten hozta, seriff!

– Hogy van, Joe?

– Megvan, seriff!

- Hol van?
- Kicsit odébb.
- Merrefelé?
- Jöjjön, megmutatom. Üdv, Ross. Hogy van?
- Jól, Joe.

Szívesen megkérdezte volna Belltől, hogy mi az ördög is történt valójában, de már nem maradt rá ideje. A bámészkodók is, és a zsaruk is elindultak Bell után.

- Gyerünk! – fogta meg a karját a seriff. – Jöjjön, Ross!

Tíz percet gyalogolhattak dombnak felfelé az egyre erősödő napsütésben. Candell megtörölgette a homlokát, és önkéntelenül is megcsóválta a fejét. Hogy az ördögbe kerülhetett ide Henderson kocsija?

Jó ideig ez maradt a legfontosabb kérdés, amelyre mindenki minden erejét megfeszítve kereste a választ.

50.

Már majdnem felértek a domb tetejére, amikor a kék overallosok megtorpantak. Egyikük megfordult, és Pompey seriff felé intett.

- Ide, ide, uram!

Candell körbepislogott. Még ha egy lezuhant repülőgép roncsait keresnék... De egy gépkocsi idefent...?!

Mielőtt továbbindult volna, körülnézett. Szerencsére a seriff már nem fogta a karját; amikor az overallos felkiáltott, eleresztette. Pár másodperc múlva már csak a seriff hátát látta.

Candell végigfuttatta a szemét a környezetén. Erre már nem látott fákat, csupán nyurga bokrokat. Legtöbbjük a válláig ért. Az előtte kanyargó ösvény frissnek látszott; mintha csak nemrégén vágták volna bozótvágó késsel. A lecsapdosott bokorágakat valaki gondosan távolabbra hajigálta.

- Erre, erre! – sürgette a kiáltás. – Ki hiányzik még?

Vett egy mély lélegzetet, és megszorította a lépteit. A kis tisztás úgy bukkant fel előtte, mint hajnali szürkületben a tengeren hánykódó hajó előtt a sziget. Először nem látott mást, csu-

pán egymásra hajigált vastag fatörzseket. Mintha egy munkagép fordította volna ki őket a földből; némelyikük kitépett gyökerével felfelé – mintha fejen állna – fürdött a napsütésben. Henderson eltűnt teherkocsiját azonban nem látta sehol.

- Ki találta meg? – hallotta a bokrok mögül a seriff hangját.
- Én – mondta az egyik overallos.
- Hogy hívják magát, barátom?
- Doe vagyok. Charlie Doe.
- Hogy vette észre, Charlie?

Candell tett vagy két lépést előre. Innen már mindent és mindenkit látott – kivéve az autót. Mintha egy színpadi mű nézője lett volna, amelyben végestelen-végig egy bizonyos tárgyról beszélnek anélkül, hogy egyszer is megjelenne a nézők szeme előtt.

Az overallos, nagy bajuszú férfi a távolba mutatott.

- Onnan. Távcsővel.
- Hm. És mit keresett a távcsővel, Charlie?
- Szarvasokat, uram.
- Ha jól tudom, még nincs vadászhid.
- Nem is azért, uram. Csak meg akartam győződni róla, hogy milyen volt a szaporulat.
- Na és milyen?
- Az az igazság, hogy nem láttam egyet sem. Talán még nem jöttek erre. Még az erdőben lehetnek.
- És... hogy vette észre?

Az overallos megvonta a vállát.

– Észrevettem a puklit. Nem izgatott igazán, de megcsillant valami a fák között. Jobban odanéztem, és akkor észrevettem a gyökereket. Mármint hogy felfelé állnak. Azon golyóztam, hogy vajon mi a francot kereshetnek errefelé gyökerestől kiforgatott fák.

- No és mire gondolt?
- Hogy valaki idehozta őket.
- Bölcs következtetés – dicsérte a seriff.
- Meg még arra is gondoltam, hogy hátha katonák szórakoznak velünk.

- Előfordult már?
- Erre még nem, de az egyik haverom említette, hogy Oklahomában már megtörtént.
- Pontosan micsoda?
- Hát az, uram, hogy a haverom, Felix Burns, parlagon hagyta az egyik földjét. Már nem emlékszek, hány hektár volt, de jó nagy területről van szó. Majd álló évig feléje se nézett, azt gondolta, pihenteti egy kicsit. Elszaporodtak rajta az egerek, vagy mi a franc, ezért pihenni hagyta.
- Ez érdekes, Charlie.
- Pontosan így történt, uram. No, aztán a haverom, Felix, egyszer felpattant a kocsijára, és kiment, hogy megnézzze, mi a helyzet a földjével. Éppen akkor szállt fel róla egy repülőgép.
- Repülőgép?
- Utána meg néhány helikopter, uram.
- A földről? Az egerek közül?
- A kifutópályáról. Mert akkor már Felix barátom földje nem termőföld volt, hanem repülőtér. Továbbá gyakorlóbázis és még lőszerraktár is.
- Ez meg hogy történhetett?
- Tévedés folytán Felix barátom földjére építették a hadügyiek az új bázisukat. Rosszul mérték ki valamit. Na, arra gondoltam hirtelen, hogy hátha így járt Joe is. Nagyon úgy nézett ki a dolog, mintha katonák vették volna birtokukba a területet. Esetleg álcázáshoz használták a fákat.
- Embert nem látott a környéken?
- Nem, uram.
- Valami mozgást?
- Semmit, uram.
- Jól van – mondta a seriff. – Akkor hát gyerünk oda.

Olyan áhítattal vonultak közelebb a furcsa képződményhez, mintha egy túlvilági jelenést akarnának szemügyre venni. Például egy ölében kisdedet tartó Máriát.

Candell felnézett a fölé magasodó nem mindennapi építményre. A hatalmas faalkotmány egy óriási, több százszorosára nagyított hódvárhoz hasonlított. Ilyeneket készítenek a hódok,

ha el akarják zárni egy folyó útját, vagy megváltoztatni a folyás irányát. A hatalmas, lombjukat veszített fák úgy feküdtek egymáson összeviszva, de mégis valamilyen felismerhetetlen rendszerbe állva, mint egy megroggyant sátor rúdjai.

– Hol van? – kérdezte a seriff.

– A belsejében – mondta Doe.

– Hogy lehet hozzáférni?

– Ott, azon a lyukon át.

– Maga már megnézte?

Doe bólintott.

– Meg, de nem nyúltam hozzá.

– Azt jól tette, Charlie. Várjanak meg itt.

A seriff eltűnt egy barlangnak látszó részben. Mintha azok, akik az építményt készítették, szántszándékkal hagytak volna szabadon egy bejáratot.

Alighogy a seriff eltűnt a szemük elől, már fel is harsant a hangja.

– Hé! Candell! Jöjjön csak ide!

Candell megrázkódott, és engedelmesen a nyílás felé indult. Először csak a fejét dugta be, de nem látott semmit, ami megijeszthette volna.

Mintha szépen kiépített folyosó húzódott volna a szeme előtt. Csak később jött rá, hogy a folyosót aligha tudatos szándék, sokkal inkább a vakvéletlen készítette. A lezuhanó fák ágai egymásba akadtak, s megakadályozták a törzseket, hogy elfeküdjenek a földön. Egymást tartották, mint a gúlába rakott halottak. Pompey seriff meg sem fordult, amikor a háta mögé ért.

– Látja a kocsit?

– Hol van?

– Itt, az orra előtt.

Candell ekkor valóban megpillantott valamit, ami nem sokkal ezelőtt még egy teherkocsi lehetett. Azelőtt, hogy két, legalább három méter átmérőjű fatörzs maga alá nem temette. Mindkét törzs telibe találta a járgányt, és úgy ráfeküdt, hogy csupán pár hüvelyknyi hely maradt a törzsek között. Ezeken a réseken át egy összenyomott kocsivázra, üvegdarabokra és kü-

lönböző motoralkatrészekre bukkantak. Candellnek feltűnt, hogy az egyik fatörzs mellett valamilyen kerek tárgy látszik. Átdugta a fejét egy megcsonkított bokor felett. Egy majdnem új kerékgumi hevert a fatörzs mellett, csiganyállal kicifrázva. A gumi mellett rendszámtábla rozsdásodott.

Candell figyelmeztetésére a seriff is szemügyre vette a látnivalókat, aztán bólintott.

– Ez az. Kétség sem férhet hozzá. Már csak az a kérdés, hogy került ide?

– Valaki iderejtette – mondta Candell.

A seriff nem válaszolt. Megfogta a régész karját, és kihúzta Candellt a nyíláson.

– Hadd nézzék meg a többiek is.

Meg is nézték valamennyien. Kellő borzalommal bámulták a kocsironcsot, és önkéntelenül is vérnyomokat kerestek rajta.

De nem találtak.

– Jól van – mondta a seriff, amikor már mindannyian kibor-zongták magukat. – Megköszönöm az uraknak a szíves közre-működést; különösképpen Mr. Doe-nak, hogy észrevette a ko-csit. Talán így majd továbbléphetünk egyet. Mindig mondom, hogy csak nyitva kell tartanunk a szemünket: az idő és a figye-lem közelebb hozza a megoldást.

Pedig a fenét hozta! Sőt csak tovább bonyolította a már ed-dig is megoldhatatlannak látszó ügyet.

51.

Amikor a farmerek elhúztak – velük együtt Bell is, aki csa-ládi ügyekre hivatkozva ezúttal nem maradt velük -, Pompey seriff kocsija motorházának a tetejére támaszkodott, és értetlen tekintettel nézegette a hódvárat.

– Meg tudná nekem valaki mondani, hogy mi a franc ez?

Isola Fitzroy és Bend seriffhelyettesek sokat sejtetően hallgat-tak. Candell azonban nem volt a beosztottja, így beszélhetett.

– Eszerint megvan a kocsi – mondta.

A seriff széttárta a karját.

- Az meg. Az a kérdés, hogy került ide.
 - Ide rejtették. De ezt már mondtam egyszer.
 - Kik?
 - Talán az, aki harmadikként érkezett vissza Hendersonnal és Barrow-val a tett színhelyére, hogy megleckéztessék Boyce-ot és a lányt.
 - Magának ez a rögeszméje?
 - Valakinek csak el kellett vinnie a kocsijukat, seriff!
 - Valakinek el, csak az a kérdés, hogy kinek?
 - Biztos, hogy nincs benne... senki?
 - Biztos – bólintott a seriff. – Alaposan megnéztem. Az indítókulcs viszont benne van az indítóban. Isola?
 - Főnök?
 - Mutassa meg neki.
- Isola Fitzroy a kettes számú járőr kocsihoz lépett, és intett Candellnek, hogy menjen közelebb hozzá. Candell közelebb ment. Isola helyettes felpattintotta a csomagtartót és lefelé bökött a hüvelykujjával.
- Candell meghökkent. A csomagtartóban egy jókora autógumi hevert; szemmel láthatóan jóval nagyobb méretű, mint a járőr kocsié. A gumi egészen újnak látszott.
- Látja? – kérdezte Pompey seriff tisztes távolságból. – Három napja találtuk, egészen közel Bell földjéhez. Még ő sem tud róla. Isola bukkant rá.
- Candell ebből rázizzenhetett, hogy a seriff egyáltalán nem hagyta abba a nyomozást, és akármennyire is ellenszenves neki Boyce és a lány – ha egyáltalán az -, nem óhajtja mindenáron a sitten tartani őket. Vagy éppen megfordítva: rájuk akar verni legalább negyven évet fejenként.
- A kereket... kitépte valaki a kocsiból. Nem találok jobb szót rá. A tengelyt és a kerékagyat most éppen a technikusok vizsgálják. Ez pedig tudja, mit jelent?
 - Mit? – kérdezte Candell.
 - Hogy ez a kocsi a saját kerekén nem juthatott ide. Tekintettel arra, hogy csak három maradt neki. Nos, mit szól hozzá?
 - Hát én nem is tudom... – nyögte a régész.

– Valaki idehozta – mondta a seriff. – Az a kérdés, hogyan és kicsoda?

– Talán egy trélerrel.

– Lehetséges – bólintott a seriff. – De akkor a trélernek nyomot kellett volna hagynia. Amíg felfelé jöttünk, kiguvasztottam a szemem. Nincs itt semmiféle keréknyom a sajátunkon és Doe kocsiján kívül. Egy akkora trélernek, amely a kocsit ideszállíthatta volna, speciális kerekei vannak. És széles nyoma. Itt viszont nincs ilyen nyom. Azonkívül egy tréler fel sem tudott volna jönni ide.

– Hát... nehezen – ismerte be Candell.

– Arról nem is beszélve, hogy miért hozták volna ide? Tíz mérföldnyire innen ott a Longhorn mocsár. Ha abba pottyantják bele, talán csak a jövő évezredben találtak volna rá.

Candell azonban a fák jobban érdekelték, mint maga a kocs.

– A fák – mondta. – Az se semmi.

– Nem bizony – helyeselt a seriff. – Alaposan megnézte őket?

– Még most is nézem – mondta Candell. – Valaki őket is... hm... úgy tépte ki a földből.

– Őket *is*?

– A kereket is úgy tépte ki *valaki* a kocsiból. Vagy valami... ismeretlen erő.

– Méghozzá jókora erő – bólogatott a seriff. – El tudja képzelni azt a fanyűvőt, aki ekkora gyökereket csak úgy, hipp-hopp! kiszakít a földből?

– Talán egy tornádó – mondta Candell.

– Talán az – helyeselt a seriff. – Az valóban képes lenne rá. De még mindig az a kérdés, hogy hogyan kerültek ide.

Candell széttárta a karját.

– Talán mégiscsak trélerrel hozták ide őket.

– Minek?

– Hogy rátehessék őket a kocsira. Hogy elrejthessék alattuk a teherautót.

– Úgy gondolja, hogy találtak valahol néhány tornádó kitépte

fát, trélerre rakták őket és idefuvarozták, hogy elrejtessék alattuk Henderson kocsiját?

Candell a fejét csóváltgatta. Ilyen baromságra tényleg nem gondolhat. Ha el akarták volna tüntetni, a mocsáron kívül még számos megoldást alkalmazhattak volna. Például egyszerűen felgyújtják. De mi a francért kellett egyáltalán eltüntetniük, ha Henderson már úgyis halott?

– Mire jött rá? – tudakolta a seriff.

– Még mindig a fákon töröm a fejem.

– Mit gondol, mekkora súlya lehet egy-egy ekkora törzsnek, és hozzá a koronának?

– Fogalmam sincs róla – rázta meg a fejét Candell. – Magának van?

– Nekem sincs – mondta a seriff. – De abban biztos vagyok, hogy száz tonnát nyomhat. Arról már nem is beszélve, hogy ekkora lombkorona nem fér fel semmilyen kocsira, és nem szállítható semmilyen úton. Főleg észrevétlenül nem. Nincs olyan tréler, amelyik elbírná.

– Talán egy szállító repülőgép.

– Na és a korona?

Itt aztán meg is álltak. Ha még egy lépést tesznek előre, átmennek az irracionalitás világába.

Candell megcsóválta a fejét.

– Tudja, milyen fák... ezek?

– Tudom – mondta némi meglepetésére a seriff. – Kanadai juharfák. Legalábbis úgy vélem. De holnapra biztos leszek benne.

– De hiszen azok nincsenek is errefelé! – hökkent meg Candell.

– A legközelebbiek legalább ezer mérföldnyire találhatók innen – helyeselt a seriff. – Ha valaki idehozta, onnan kellett idehoznia őket.

– Csak azért, hogy betakarja velük Henderson kocsiját?

A seriff a fatörzseket vizsgálta.

– Tudja, mire gondolok én, Ross? Hogy talán a kettő nem is függ össze egymással.

- Micsoda?
- A fák és a kocsi. Henderson kocsija. Hátha csak összekeveredtek valahogy.
- Összekeveredtek?
- Az a valami... nevezzük talán tornádónak... felkapta Henderson kocsiját – közben kitépte valahogy az egyik kerekét -, és magával ragadta. Tud követni?
- Hogy a fenébe ne tudnám.
- Szóval, felkapta a kocsit... de volt már valami a levegőben. Ezek a fák. Kanadától repültek idáig. A tornádóban ugyanis légritka tér alakul ki, amely mint egy óriási porszívó, felszív mindent, ami az útjába kerül.
- Ahhoz azért baromi nagy tornádónak kellett lennie, hogy ezeket a monstrumokat tövestől kicsavarja a földből.
- Felkapta őket Kanadában és idefurikázta őket. S hogy ne érezzék egyedül magukat, hozzájuk csapta Henderson kocsiját, aztán lepottyantotta ide őket. A tornádó ezt csinálja. Felkap valamit, majd lepottyantja.
- Csak egy kérdést, seriff – nyögte Candell némiképpen magához térve mély megrendüléséből, amelyet a mai délután okozott neki. – Volt mostanában... akarom mondani, két hónappal ezelőtt errefelé tornádó?
- Már utánanéztem – mondta a seriff. – Tíz éve nem volt.
- És Kanadában? Ott, ahol ezek a fák nőnek?
- Kanadában általában nincs tornádó. Bár azért vannak róluk feljegyzések.
- Eszerint a gabonakörök és Henderson kocsija, valamint a kitépett gyökerű fák összefüggenek valahogy egymással...
A seriff megvakarta a feje búbját.
- Valami rettenetesen zavar engem – mondta tanácstalanul. – Szeretem a tiszta megoldásokat. Ha átlépünk az irracionális területére, ám lépünk. Kitépnek a dimenziók határai, és mi máris az ufók között érezhetjük magunkat. Leszállnak a földre, gabonakörökkel üzennek nekünk, közben felkapnak egy-egy fát a földről, és tréfás kedvükben alájuk rejtik Henderson kocsiját. Jól van, fogadjuk el mindezt valóságnak. Akkor viszont... még

mindig nem értek valamit.

– Én sem – sóhajtott a Candell.

– Maga mit nem ért?

– Hát azt... hogy Hendersont és Barrow-t egészen prózai módon, földi stukkerral ölték meg. Ráadásul a markolatán ott vannak Boyce ujjlenyomatai. Márpedig azt nehezen tudnám elképzelni, hogy az ufók 38-as forgópisztollyal lövöldözzenek le embereket, majd szép akkurátusan eltemessék őket Mr. Bell búzájában. És maga mit nem ért, seriff?

– Szakasztott ugyanezt – mondta a seriff.

52.

Candell természetesen megpróbált kapcsolatba kerülni Károgó Varjúval. Ez azt jelentette, hogy naponta ötször felhívta a számát, de egyszer sem vette fel senki a telefont. Többször oda is ment a lakásához, de mindig zárva találta az ajtaját. Lassan már kezdett belenyugodni, hogy Károgó Varjú végképp eltűnt a szeme elől – amikor végre megtörtént a csoda; valaki megszólalt a vonal végén. A hang egy férfié volt; ennek ellenére Candell majdnem úgy megörült neki, mintha a lány vette volna fel a kagylót.

– Turner – mondta a hang. – Mit óhajt?

Candell úgy szorította a telefonját, hogy belefehéredett a keze.

– Simon?

– Ki beszél?

– Ross vagyok. Ross Candell.

Pillanatnyi csend támadt, mintha a másik azt latolgatná, mit kellene tennie; lecsapni-e a kagylót, vagy tovább beszélni.

– Hogy van, Ross? – kérdezte végül a hang. – Rég nem hallottam önről.

Candell riadt kérdése éjszakai madárrikoltásnak tűnt.

– Hol van a húga, Simon? Hol van Károgó Varjú?

Ismét rövid csend, majd a nyugodt, megfontolt válasz.

– Nem tudom, Ross. De ha tudnám, se mondanám meg.

– Miért, Simon?
 – Feltétlenül beszélnünk kell erről?
 – Kérem, Simon...
 – Jól van – adta meg magát a másik. – Bár ez a maguk ügye. Tudja, hogy van ez nálunk, indiánoknál.
 – Hogy... micsoda? – próbálta megérteni Turnert Candell.
 – Ha valakinek mély bánata van, elhúzódik a világ elől. Mint a sebzett állat. Aztán vagy belehal, vagy gyógyultan jön elő a rejtekhelyéről.
 – Hol az a... rejtekhely?
 – Mondom, hogy nem tudom.
 – Beszélnem kell Károgó Varjúval!
 – Mit mondjak erre, Ross? Ha majd ő is úgy érzi, hogy neki is beszélnie kell magával, meg fogja keresni. Addig azt tenné a legjobban, ha békén hagyná. Önnek se jó, ha beletemetkezik a fájdalmába.
 – Simon...
 – Tessék?
 – Nem tudom... jelent-e ez valamit, de esküszöm, hogy ártatlan vagyok. Félreértés, ami történt.
 A másik hangja rideg volt és elutasító.
 – Meglehet, Ross. De ez akkor is a maguk dolga. Nem az én tisztem, hogy elbíráljam a tetteit. Az idő majd minden kérdésre választ ad. Most mennem kell. Éljen boldogan, Ross!
 Ez az *éljen boldogan* valahogy úgy hangzott, mint a *soha viszont nem látásra*.
 Ekkor Candell valóban úgy gondolta, hogy soha, soha, soha nem látja viszont többé sem Lebukó Holdat, sem Károgó Varjút.
 Csakhogy a sors nagy zsugás.
 Soha nem tudhatjuk előre, hogyan keveri a kártyáit.

53.

Candell sokszor gondolt arra, hogy az események gyakran megismétlik egymást. Néha csak körvonalaikban, néha viszont

kísérteties pontossággal. Mintha *odafent* kitalálna valaki egy földi eseményt, leírná a forgatókönyvét, majd betenné egy másolóba. Aztán csak potyognának a másolatok, csak potyognának...

A férfi, aki bekopogtatott hozzá, alacsony volt, bőrnadrágot és színes inget hordott, azonkívül széles, tarka nadrágtartót. Pirosposzsgás volt az arca, orra alatt kefebajusz sötétedett.

Amint meglátta Candellt, barátságosan elmosolyodott.

– Maga Ross Candell? Jómagam Steiner vagyok. Desmond Steiner. Én vagyok a turbinamező építésvezetője. Mr. Negroponte ajánlotta önt.

– Hm – morogta Candell mérsékelt lelkesedéssel. – És mire ajánlott?

Steiner legyintett egyet.

– Hosszú történet ez, Mr. Candell. Az a kedves hölgy, akivel az imént beszéltem, Mrs. Honey igazgatónő megígérte, hogy ha ön is beleegyezik, magammal vihetem.

– Hova? – kérdezte összehúzott szemmel Candell.

– A turbinamezőre.

– Az meg hol van?

– Asparagus és Cedarwood City között. A szélvölgyben.

– Szélvölgy?

– Úgy hívják. Igazi szélcsatorna.

– És... mit kellene tennem abban a szélcsatornában, Mr. Steiner?

Steiner elkapta a nadrágtartóját, kihúzta néhány centiméternyire, majd visszaengedte. A gumi nagyot csattant Steiner pocakján.

– Találtunk valamit, ami indián. Attól tartok, temető lehet. Jó lenne, ha egy szakértő megnézné, mielőtt még nyakunkba szakadna az áldás. Mit sem kívánunk kevésbé, mint hogy az indiánok kiássák ellenünk a harci bárdot. Nos, velem jön?

54.

– Negroponte különben a haverom – dicsekedett Steiner már

a kocsiban. – Nemrég mesélte, hogy náluk is hasonló volt a helyzet. Egy jókora temetőt találtak, ha minden igaz.

– Így volt – bólintott Candell.

– Állítólag valaha az indiánok is építettek egy kezdetleges hidat a két hegy közé, csak aztán leszakadt, és jó sokan meghaltak a szerencsétlenségben.

– Ezt mesélik.

– Azokat a halottakat temették oda, akik lezuhantak a híddal együtt.

– Úgy látszik.

– Szerencsájuk, hogy az indiánok nem balhéztak a temető miatt. Az utóbbi időben mintha túlságosan is fenn hordanák az orrukat a fickók. Maga nem így gondolja?

– Csak az őseiket akarják – mondta Candell. – Az őseik csontjait.

– Minek az nekik? Mit kezdenek vele?

– Sosem hallott még arról, amit úgy hívnak, hogy *kegyelet*?

– Dehogynem hallottam – legyintett Steiner. – Bizonyos értelemben meg is értem őket. Én sem szeretném, ha az őseim csontjait kitennék az ablakba. Csakhogy azok az én őseim, ezek pedig... ki tudja már megmondani, kié. Ezerszámba éltek akkoriban indiánok, sok száz törzsük volt, ki tudja, melyiknek a csontjai fekszenek a sírokban?

– Ők valamennyit a magukénak érzik – mondta Candell. – Gondoljon csak a katonatemetőkre. Nem tudjuk, ki az ismeretlen katona, kik nyugszanak a névtelen sírokban, mégis tiszteljük őket.

– Ebben lehet valami – morogta Steiner. – Mindenesetre nem szeretnék konfliktust. Délután jönnek az indiánok, hogy megbeszéljük a dolgot. Arra kérném, legyen jelen a tárgyaláson. Negroponte csodát mesél önről. Ugye, megteszi?

Candell torka összeszorult. Jönnek az indiánok... Csak nem Jack Turner, Simon Turner, és talán...

Erre gondolni sem mert.

Mielőtt megérkeztek volna a céljukhoz, Candell már tökéletesen tisztában volt vele, hova tartanak. Két hegy között épül az állam egyik leghatalmasabb szélturbina mezője, csupa-csupa hatalmas jószággal. Olyan nyurgák lesznek, hogy majd a hegyek csúcsáig érnek. Azért csak majdnem, mert feljebb már nem olyan jó a széljárás. A két hegy közötti völgy valóban igazi szélcsatorna: még akkor is mozog benne a levegő, ha köröskörül szélcsend uralkodik. A turbinák üzemeltetése pedig még a gazdaságosnál is gazdaságosabb. Csak éppen ez az indián temető... Igazán máshova is temetkezhetek volna...

Steiner nem volt ostoba, bár sem a kinézete, sem pedig a beszédmódja nem vallott egyetemi tanárra.

– Magyarázzon meg nekem valamit, Mr. Candell – morogta rövid töprengés után. – Amott, odébb, ahol a völgyhíd épül, a két hegy közti völgyben találták meg a temetőt. Mi is egy völgyben bukkantunk rá. Ez azt jelenti, hogy az indiánok első-sorban völgyekben temetkeztek?

Jó kérdés – gondolta Candell.

– Azt hiszem, éppen fordítva van a dolog – mondta aztán hangosan. – Jobban kedvelték a hegytetőket vagy hegyoldalaikat. Többnyire nem is a földbe temették az elhunytakat, hanem magas, fából épített emelvényre helyezték őket.

– Hm. És miért?

– Azt akarták, hogy a halottaik szép panorámában gyönyörködhessenek. Úgy hitték, hogy a halottak lelkei elhagyott testükön keresztül látják az elhagyott világot, s ha jó helyen fekszenek, végignézhetik leszármazottaik mindennapjait.

– Akkor Negroponténél és nálam miért a völgyben, föld alatt vannak a sírok?

– Őszintén szólva nem tudom – vont a vállát Candell.

– Majd megkérdezem az indiánoktól. Ha ők is tudják egyáltalán...

– De hiszen indiánok!

– Épp az imént említette, hogy ezerféle indián élt ezen a föl-

dön sok száz éven át. Ki tudja, melyik törzsnek milyenek voltak a szokásai? Ezzel még az indiánkutatók sincsenek tisztában. Ne feledje, a régebbi időkből nem maradtak írásos feljegyzések róluk, csupán legendáikból és mondáikból következtethetünk hajdani hiedelemvilágukra. Ez pedig édeskevés.

– De azt tudták, hogy az őseik építettek valaha egy hidat, és az leszakadt alattuk!

Steiner ezután hosszasan hallgatott, majd megcsóválta a fejét.

– A végén még nem is temető lesz a miénk.

Candell felriadt szendergéséből.

– Nem biztos benne?

– Az az igazság... hogy csak két sírt találtunk.

– És?

– Az egyik munkatársam szerint nem emberi csontok vannak bennük.

– Nem? Akkor mi a fenéé?

– Valami állaté. Talán prérifarkasé. De rendesen el vannak temetve. Csak tudja, hogy van már a kiásott csontokkal az ember... Főnökeim a lelkemre kötötték, ha csak egyetlen csontocskát is találunk, azonnal hívjuk az indiánközpontot. Inkább legyen vakláрма, mint óriási kártérítés.

Candellben felmerült a kérdés, hogy vajon mi az ördögért ugráltatják két prérifarkas porladó csontjai miatt. De csak nyelt egyet, és csukva tartotta a száját. Talán jobb is, ha nem rostokol a múzeumban. Ott csak Cheryl számát hívogatná, miközben biztos lenne benne, hogy úgysem veszi fel senki a telefont. Akkor már sokkal jobb idekint, a friss levegőn. Még akkor is, ha indiánok helyett prérifarkasok fekszenek a sírokban.

Azért – mint később kiderült – nem volt ennyire egyszerű a dolog.

56.

Az építkezés helyszíne kísértetiesen hasonlított az építendő völgyhíd helyére, ahol korábban már megfordult. Munkagépek,
168

konténerek, sátrak, sárga védősisakos férfiak és nők látszólagos zűrzavara fogadta. És itt is felbukkant egy szőke nő, csak őt nem Kamillának, hanem Mabelnek hívták. Úgy mellel ő is csinos volt, mintha az építésvezetők kizárólag szemrevaló női munkatársakat válogattak volna maguk mellé.

Mabel nyúlánk volt, finom arcú, szép alakú; a modora azonban hagyott némi kívánnivalót maga után. Amint felbukkant a látóhatáron, célba vette Steinert, és azonnal le is rohanta.

– Csakhogy visszajöttél, Desmond! – kiáltozta már jó néhány lépésnyi távolságból. – Tele van a hócipóm az egész bandával! A kamionosok nem akarják kirakni a cuccokat, amíg nem jelölnek ki nekik egy biztos helyet, de hát hol a francban van itt biztos hely...? Hiába fenyegettem meg őket, hogy letépem a töküket, megaszalom, és feladom a feleségüknek ajánlott levélben, csak röhögtek az idióták. Hát ez meg ki?

– Mr. Candell – igyekezett bemutatni a régészt Steiner.

– Remélem, nem kamionos?

– Régész – mondta Candell.

– Már éppen csak maga hiányzott ebből a kuplerájból. Tud buldózer vezetni?

– Tudok – bólintott Candell.

– Akkor el ne engedd, Desmond! Ha sztrájkolni akarnak a fickók, ez majd letolja az útból a kamionjaikat!

– Tényleg tud? – csodálkozott Steiner.

– Tényleg – bólintott Candell. – A seregben markolót is vezettem.

– Hé! Mabel! Lemegyünk a sírokhhoz! Körülkerítetted?

– Majd szólok a rohadékoknak, hogy állják körbe a kamionokkal.

Steiner morgott valamit, és legyintett.

– Kivan a kamionosokra. Őszintén szólva, igaza is van. Várjon, szólok néhány embernek.

– Egy is elég lesz – intette le Candell. – Hozzon magával ásót meg lapátot. Esetleg egy csákányt is. Merre van az a hely?

– Jöjjön csak utánam!

Amíg a feltételezett temető felé ballagtak, Steiner felhívott

valakit a telefonján, és utasította, hogy jöjjön le a völgy legaljára, és hozzon magával szerszámokat. Odalent majd találkoznak.

A völgy alja nem volt messze; talán ha húszméternyi kellett lefelé ereszkedniük. Candell akárhogy is erőltette a szemét, nem látott semmi gyanúsat.

– Hol van?

– Ott. A sárga csíkot nézze.

Candell már korábban észrevette a sárga, cövekekre tekert műanyag szalagot, amelyen a *gázcsőfektetés* felirat feketedett.

– Az valami gázcsőfektetés, vagy micsoda.

– Nem volt másik szalagunk.

Candell odasétált a szalaghoz, és áthajolt felette. Olyan szakszerűen voltak kiásva a gödrök, hogy akár tapasztalt régész is áshatta volna őket. Nem is állta meg, hogy meg ne kérdezze Steinertől, ki volt a tettes.

– Mabel – mondta Steiner. – Maga Mabel a puha kis kezecskéivel.

Candell lehajolt, és belenézett az első gödörbe. Fogalma sem volt róla, minek a csontjai vannak odalent, de abban biztos volt, hogy sem emberé, sem dinoszauruszé.

– Honnan vették, hogy ez egy indián temető? – emelte fel némi szemlélődés után a fejét.

– Nézzen csak oda!

Steiner a gödör sarkába mutatott.

Candell most vette csak észre a fejdíszmaradványt. Hasonlított valamelyest egy tollkoronára – igaz, tollak nélkül. Őszinte meglepetésére a korona pántjából nem tollak vagy tollmaradványok álltak ki, hanem tövisek. Jókorá, hajlott tövisek. Épek voltak, mintha csak néhány nappal ezelőtt temették volna be őket.

– Ez meg mi a fene? – hökkent meg Candell.

– Töviskorona? – találgatta Steiner. – Tutira az. Melyik törzs használhatott ilyet?

– Egyik sem – rázta meg a fejét Candell.

– A prérifarkas mellé dobták.

– Biztos benne, hogy prérifarkas? – kérdezte Candell.

– Én aztán nem – tiltakozott Steiner. – Még élve sem tudom

megkülönböztetni ezeket a dögöket egymástól. Prérifarkas, prérikutya, normális farkas – nekem egyre megy. Nem vagyok nagy vadállat-barát, ha erre gondol.

Candell nem gondolt semmi ilyesmire, csak tovább nézegette a csontokat. Az állat koponyáján húzódó barna csík önmagáért beszélt.

– Rajta volt a korona – bökött a csontfejre.

– Úgy gondolja, hogy... valaki ráhelyezte ezt a tüskés izét a fejére, és úgy temették el?

– Úgy valahogy.

Steiner kelletlenül a fogát szívogetta.

– Nézze, Mr. Candell, én nem vagyok vallásos ember, nem is tudom, mikor jártam utoljára templomban, valószínűleg még gyerekkoromban a hetednapos adventistáknál, de azért nem szívesen űzők gúnyt mások vallásos érzelmeiből.

– Mit akar ezzel mondani?

– Hát hogy ez a töviskorona emlékeztet engem valamire.

Candell is arra gondolt, amire Steiner. Krisztus töviskoronájára. Ámbár azt elképzelhetetlennek tartotta, hogy keresztények műveljenek ilyet. Akkor talán az indiánok?

– Az indiánok... csinálhatták? – kérdezte halkán Steiner.

Mindketten ugyanarra gondoltak. Hogy az indiánok, talán az indián háborúk idején úgy akarták kicsúfolni a fehérek hitét, hogy gúnyt űztek legszentebb vallási legendájukból.

Candell szótlánul nézegette a csontokat, aztán megrázta a fejét.

– Nem hiszem.

– Mit nem hisz?

– Hogy az indiánok csinálták. Illetve, hogy a keresztények bosszantására tették volna.

– Hm. És miért?

– Mert valami azt súgja, hogy ez a sír sokkal régebbi. Nem egy- vagy kétszáz éves, hanem talán ezer is lehet.

– Jelent ez valamit a mi számunka?

– Könnyebbet kérdezzen.

Candell sóhajtott, és átlépett a másik gödörhöz. Ebben lé-

nyegében ugyanazok a maradványok fogadták. Egy prérifarkas csontváza, feje mellett szakadozott koronával. A koponyán lát-szó barna vonal itt is azt jelezte, hogy eltemetéskor még a koponyán volt a korona, csak később csúszott mellé.

Ez a korona azonban nem töviskorona volt. Tövisek helyett kőszilánkok díszítették. A szilánkokat valaha zsinór köthette egymáshoz, ennek azonban már a nyomait is eltűntette az idő.

Candell beleugrott a gödörbe, lehajolt, és felvett egy kőszilánkot. Megnézegette és megállapította, hogy nem hasított, hanem csiszolt kődarabot tart a kezében. A kövön rovátkákat látott. Hiába erőltette azonban a szemét, semmi egyebet nem tudott felfedezni rajta.

– Mit lát, mester? – kíváncsiskodott a mellette toporgó Steiner.

– Ezt kérdezem én is magamtól. Hogy mi a fenét látok? Kis fantáziával egy újabb koronát vagy fejdísz.

– Nem nagyon hasonlít tövisre.

– Nem is az. Inkább csiszolt kő.

– Úgy érti... ez az egész itt a kőkorszakból való?

– A technikát illetően igen. Az persze kérdés, hogy mikor történt a temetés. Vannak emberek, akik ma is a kőkorszak színvonalán élnek.

– Eszerint *ennek* a prérifarkasnak *ez* volt a fején?

– Úgy látszik, igen.

– Te jó ég! Délután itt lesznek az indiánok... Mi a fenét mondok majd nekik?

Candell töprengett egy kicsit, aztán Steinerhez fordult.

– Van valami daruféleség itt a környéken?

– Daru? Mi a fenének magának daru?

– Megnézném fentről.

Steiner köpött egyet, aztán bólintott.

– Menjünk a kamionosokhoz. Nekik van darus kocsijuk.

A kamionosok nem fogadták valami lelkesen Steinert. Candell meg sehogy sem fogadták. Úgy átnéztek rajta, mint az üvegfalon.

Az elkövetkező tíz perc heveny anyázás kíséretében telt el.

Candell többször is azt hitte, hogy a kamionosok nekiesnek Steinernek és darabokra tépik. Volt rá esély, hogy őt is.

A legviccesebb az volt a dologban, hogy fogalma sem volt róla, mitől balhé a balhé. Csupán annyi derült ki, hogy a kamionosok elfoglaltak valami parkolót, amelyet nem lett volna szabad elfoglalniuk. Ők viszont nem óhajtottak továbbállni onnan, amíg nem jelölnek ki számukra egy másik biztonságos helyet. További öt perc elmúltával aztán rájött: a kamionosok attól félnek, hogy belesüllyednek valami mocsárba, amiből nem látszott sehol semmi. Száraz volt mindenütt a környék, csupán a távolban sárgállott egy aszott nádasféle.

Amilyen hirtelen támadt a zivatar, olyan hirtelen abba is maradt. Candell arra ébredt, hogy Steiner és a kamionosok jobb belátásra tértek. Steiner beleegyezhetett valamibe, mert a kamionosok behúzták a kéziféket, azaz befogták a szájukat. Valamilyük még meg is veregette az építésvezető hátát.

– Fel kellene nyomni a magasba – hallotta Steiner hangját.

Candell érezte, hogy valamennyi szem őt vizslatja.

– Ezt? – kérdezte valaki. – Mi a fenének?

– Körül akar nézni fentről.

– Nem lát onnan sem többet, mint lentről.

– Azt bízzák csak rá. Régész.

Ez aztán valamelyes tekintélyt kölcsönzött Candellnek. A régész mosolygott, és sorban üdvözölte a baseballsapkás, kemény kinézetű fickókat. Arra gondolt, hogy igaza volt Steinernek, amiért kibékült velük; egy is elég lett volna közülük, hogy hamburgert csináljon mindkettőjükből.

Egy vörös sapkás, szakállas fickó Candellhez lépett, és feje búbjára tolta a sapkáját.

– Én felnyomhatom, ha akarja. Jó magas a darum, bár elsősorban rakodásra való. De ha kiegyenesítem, tíz méterre is felmegy.

– Köszönöm – bólintott Candell.

– Mit akar látni odafentről?

– Hogy vannak-e sírok a környéken.

– Indián sírok?

– Csakis.

– Akkor nézze meg jól, mert amint hallom, délután jönnek a fickók. Ha látna valamit, ne szóljon nekik róla. A múlt hónapban jártam valahol, ahol már két éve áll a buli miattuk. Nem akarják engedni az építkezést. Én a maga helyében betemetnék mindent, és földet szóratnék rá. Ami nincs, az nem létezik, és nem okoz problémát.

– Éppen ezért szeretném megnézni. Nincs valakinél véletlenül egy távcső?

Véletlenül volt. Még hozzá jó felbontású.

– Majd mondja meg, hány sírt látott vele, annyi strigulát véssünk a kukkerra. Ahogy a puska tusára szokás.

Candell öt perc múlva már a hatalmas teherautó mellett állt. A kocsí daruja egyelőre a vezetőfülke fölé nyúlva pihent.

A teherkocsi gazdája nyugtalanul pillantgatott Candellre, mintha már kezdte volna megbánni, hogy felajánlotta a kocsiját.

– Tényleg azt akarja, hogy emeljem fel? – kérdezte. Candell látta rajta, hogy szívesen venné, ha meghátrálna. Ha azt mondaná, hogy pardon, uraim, eszem ágában sincs felemeltetni magam tízméternyire, csupán tréfa volt az egész. Amolyan régész-tréfa.

– Tényleg – mondta Candell.

– Az a feneség, hogy nincs kosara a darunak. Nem arra való, hogy ráüljenek.

– Hogy erősítik rá a terhet?

– Egy csiga elkapja. Azaz a csiga végén a horog.

– Kapjon el engem is.

– Maga megbolondult! – mordult fel a kamionos. – Összeszarja magát odafent!

– Hátha mégsem.

– Lehányja a kocsimat.

– Ne legyen olyan biztos benne.

A kamionos körülnézett, hogy segítséget kérjen a többiektől. Azoktól azonban hiába várt könyörületet. Csupa-csupa kíváncsi arcot látott maga körül. Mindenki feszült figyelemmel várta a mókát.

A kamionos nagyot fújt a levegőbe.

– Jól van, a fene vigye el! Menjen fel a platóra. Sam, segíts már neki... Kapcsold rá jó erősen ezt az övet. Milyen magasra óhajtja, uram?

– Amilyen magasra csak lehet – mondta Candell.

– Ha nagyon magasra emelem, úgy fog lógni, mint az akasztott ember!

– Azzal maga ne törődjön. Gyerünk, mert hamarosan itt lesznek az indiánok.

– Gyerünk, Sam!

Sam Candell derekára kapcsolta az övet. Vastag és széles volt, talán még egy tankert is elvontathattak volna vele.

– Még meggondolhatja magát – figyelmeztette Sam, készen rá, hogy leugorjon a platóról.

– Ne totózázzanak már annyit!

Sam baseballsapkája sildjéhez emelte két ujját, füttyentett, majd leugrott a platóról.

– Jöhet a mehet, emberek!

Candell hallotta, hogy felbőg a motor, aztán a levegőbe emelkedett. Szép lassan, mintha magától mászott volna fel egy kötélhágcsón. Mint a régi szép időkben.

Hallotta, hogy kiabálnak alatta, talán arra kíváncsiak, hogy jól érzi-e magát, ne hozzák-e le, de ekkor már nem törődött semmivel, kizárólag a körülötte elterülő mezőt figyelte.

Azt azért túlzás lett volna állítani, hogy madártávlatból látta a világot, hacsak nem valami alacsonyabb röptű madárra gondol az ember. És mégis. Azonnal sikerült felfedeznie, amit keresett. Ott volt a két kiásott sír nem messze alatta.

Ekkor már majdnem függőlegesen lógott a levegőben. Érezte, hogy a rácsatolt öv megszorul a dereka körül, de nem sokat törődött vele. Hányszor lógott már jóval magasabban is, egyetlen kis kötelecskével a dereka körül, alatta meg úgy táncolt a hajó, mintha benevezett volna a hawaii hulahopp-versenyre.

Szeme elé emelte a távcsövet, és nézegetni kezdte a két kiásott sír környékét. Amit észrevett, meg is lepte, meg nem is. Az, hogy további sírok nyomait látta a két gödör mellett, nem

lepte meg. Az viszont igen, hogy a sírok furcsa formát mutattak. Egy tökéletes körét. Más szóval, a sírok kört alkottak.

Candell olyannyira elámult, hogy majdnem leejtette a távcsövet. Körtemetés? Ez meg mi a fene? Életében nem hallotta, hogy az indiánok bármelyik törzse is körbe temetkezett volna.

Néhány pillant múlva aztán azt is megértette, miért. A sírok körbefogtak valamit – feltehetően egy másfajta sírt.

Ez az utóbbi, terjedelmét tekintve, sokkal nagyobb volt a prérifarkas-síroknál; ha a méretét nézzük, négy is kijött volna belőle. És talán mélyebbre is ásták. Vajon mi az ördög lehet?

Ki tudja, mennyi időt tölthetett a sírok nézegetésével, egyelőre senki nem jelezte odalentről, hogy türelmetlenek lennének.

Alaposan feltérképezte a környéket. Sehol nem látott a felfedezett temetőhöz hasonlót. Ha egyáltalán ez is temető. Talán valami áldozati hely lehet...

Még egyszer megvizsgálta a környéket, igyekezett a fejébe vésni minden apróságot, amiről azt gondolta, hogy később talán még fontos lehet. Amikor végzett, lekiáltott, hogy leereszthetik.

Még csak meg sem tántorodott, ahogy a kocsí platójára tette a lábát.

– Csakhogy lent van – sóhajtotta megkönnyebbülve a kamion gazdája. – A frászt hozta rám, miszter. Ha belegondolok, hogy baj is lehetett volna belőle...

– De nem lett – mondta Candell.

– Jól érzi magát?

– Mesésen – vigyorgott Candell. – Ha nem lépett volna le a barátnőm, talán még énekelnék is.

Amint kimondta, már meg is bánta. Tréfának szánta; azt sem tudta, mit mond. Csak amikor kimondta, jött rá, hogy ostobaságot csinált. A véletlenül kiejtett szavak visszafordultak felé, és a szívébe fúrták a tüskéiket.

A kamionosok nevettek.

– Hogyhogy nem csinált be odafele? – kérdezte Sam. – Mindig is úgy tudtam, hogy a régészek inkább lent dolgoznak, mint fent.

Candell erőt vett magán, és Samre kacsintott.

– Valaha tengerész voltam. Elfelejtettem volna megemlíteni?

A kamionosok vihogtak, aztán egyikük megkérdezte:

– Mit látott odafentről, tengerész?

– Még néhány sírt – mondta Candell.

– Lesz azért munka?

– Biztos vagyok benne.

– Nehogy az indiánok megfúrják.

– Nem hiszem, hogy ezt tennék.

– Legyen magának igaza.

Candell úgy érezte, hogy igaza lesz.

57.

Amint eltávolodtak a kamionoktól, Steiner megfogta a karját.

– A francba... még most is alig kapok levegőt. Maga aztán nagy vagány, ember.

Candell nemigen értette, miért vagányság az, ha valaki felmegy néhány méter magasra, vagy éppenséggel felemelteti magát egy daruval. Odafent, a gyakorlóhajó árbocán, az más. Ott már valóban volt, ami megdobogtassa az ember szívét.

– Mit látott, ha szabad kérdezni?

Candell elmondta, hogy mit. A sírok körben helyezkednek el egy központi mag körül. Feltehetően az is sír.

Steiner nyugtalanul pattogtatta a nadrágtartóját.

– Most akkor mi legyen, Mr. Candell?

Candell töprengett, aztán kiadta a jelszót.

– Kiásunk még egy sírt!

Steiner megnyalta a szája szélét.

– Nem lesz baj belőle?

– Nem gondolnám. Egy, kettő vagy három, egyre megy.

– Maga tudja – mondta Steiner.

– Szóljon valakinek... hogy segítség kéne.

– Szóltam – bólintott Steiner. – Már itt várakozik az emberem, és itt van Mabel is.

Candell egészen megfélekezett róla, hogy mielőtt felröpt volna a levegőbe, már intézkedett az ásatás folytatása felől.

– Akkor gyerünk! Essünk neki. Mielőtt az indiánok ideérnének, szeretném tudni, miről tárgyalunk.

Legszívesebben a központi magot ásta volna ki, amit a farkas-, vagy kutyasírok körbefognak, de kénytelen volt belátni, hogy erre aligha futná az idejükből. Ezért a már kiásott sírokkal szemben besüppedt egyik földteknőre bökött.

– Ezt nézzük meg.

Candell el akarta venni Mabeltől az ásóját, de a lány eltolta magától.

– Hagyja csak, Mr. Candell. Középiskolás koromban gyakran dolgoztam farmokon. Maga csak figyelje, jól csináljuk-e.

Az ismeretlen férfi és a lány nekikezdték a munkának. Steiner a nadrágszíját pattogtatta, Candell viszont a jövődő gödör mellé guggolt.

Két órába sem tellett, és kiásták a sírt. Ha az volt egyáltalán.

– Kutya – mondta a lány az ásója nyelére támaszkodva. – Tuti, hogy kutya.

– Vagy farkas.

Candellnek némi kis igyekezettel sikerült megtalálni a már ismert koronát. Ez is tövisből készült, mint az, amelyet először vizsgált meg.

Éppen csak végeztek a munkával, amikor megérkeztek az indiánok.

58.

Öten voltak, valamivel kevesebben, mint amikor Negroponte völgyhídjánál először találkozott velük. Nem kis öröme és némi zavarodottságára ismét Jack Turner vezette a bizottságot, és ismét ott volt vele a fia, Simon Turner is. Candell meghökkenve tapasztalta, hogy Simonon ezúttal kevesebb az amulett, és jóval elegánsabb a ruhája. Úgy látszott, mintha egy igen fontos tárgyalásról érkezett volna az ásatás helyszínére. Elmaradhatatlan aktatáskáját viszont ezúttal is a kezében szorongatta.

Egyik indiánon sem látszott meglepetés, amikor észrevették, hogy itt is őbele botlottak. Jack Turner tollkoronát viselt a fején, és alig láthatóan felé billentette. Simon odament hozzá, és megszorította a kezét.

– Hogy van, Ross?

– Megvagyok – mondta Candell. – Hát ön?

– Én is.

Candell nem kérdezett többet. Amint látta, Simon, azaz Lebukó Hold hálás is érte. Nyelt egyet, és néhány szóval elmesélte, miről is van szó. Egy temetőről, amelyben úgy tűnik, prérikutyák vagy prérifarkasok vannak elföldelve. Beszélt a fejük mellett talált koronákról és a központi magról is, ami elképzelhető, hogy ugyancsak sír. Vagy valami egyéb.

– Mi egyéb lehetne? – kérdezte akkor az egyik ismeretlen, fiatal indián.

– Talán egy bálvány.

– Ön mire gondol?

– Arra, hogy ki kellene ásni.

– Előbb megnéznénk – mondta az indián.

Már lefelé ballagtak a sírok felé, amikor Candell odasúgott Lebukó Holdnak:

– Kik ezek, Simon?

– Néprajzkutatók – mondta az indián.

Öt perc múlva a síroknál voltak.

59.

Candell megállt, és hagyta, hogy a fiatal indiánok bejárják a sírhalmok környékét. Nem szóltak egyetlen szót sem, csak lehajtott fejjel, némán sétálgattak, mintha imádkoznának. Candell valahogy így képzelte el a középkor szerzeteseit, amint kolostoruk kerengőjén, szemüket a földre vagy imakönyvükre szegezve, rótták a hosszú kilométerek sorát. Mindezek ellenére meghökkent, amikor a három fickó körözni kezdett a temető körül. Szólni azonban még ekkor sem szóltak egymáshoz egyetlen szót sem.

Sőt akkor sem, amikor abbahagyták a keringést, és visszatértek a többiekhez. Komor volt a tekintetük, mintha nagyon nem tetszene nekik valami.

Egyikük megállt Candell-lel szemben, és szúrós pillantásokat vetett rá.

– Ön tehát régész, Mr. Candell? – kérdezte mély, fiatal arcához nem illő basszus hangon.

– Az vagyok – bólintott Candell.

– Feltárt már indián temetőt?

– Célzottnak még soha. Persze előfordult, hogy egyéb kutatásaim mellett indián sírokra is bukkantam.

– Látott már ilyet, mint ez itt?

– Nem én – mondta Candell.

– Hallani sem hallott hasonlóról?

Candell szó nélkül nemet intett.

Az indián ekkor Steiner felé bökte a mutatóujját.

– Feltárjuk a temetőt, Mr. Steiner.

Steiner beleegyezőn bólintott. Már korábban is sejtette, hogy ezt úgysem kerülheti el. Csak ne tartson soká a dolog.

– Cirka hány nappal számoljak?

– Egygel – mondta az indián. – A maival.

Steiner majdnem örömtáncra pattant a boldogságtól, de még idejében sikerült rálépnie egyik lábával a másikra. Mi a fenéért könnyítse meg a fickók dolgát?

– Megfelel ez így önnek?

– Megfelel – bólintott Steiner. – Kérnek segítséget?

– Néhány embert ásóval, lapáttal.

– Rendben.

Az indián elmosolyodott.

– Maguknál ilyen olajozottan megy minden?

– Igyekszünk, uram – dörzsölte össze a tenyerét Steiner. – Télre forogniuk kell az első rotoroknak. Akkor aztán mindenki elégedett lesz.

– Ezt azért erősen kétlem – mondta az indián.

Már a harmadik farkast ásták ki – összességében az ötödiket -, amikor Candell úgy érezte, hogy szólnia kell az indiánnak. A nap már erősen lefelé tartott; félő volt, hogy beköszönt az alkonyat, mielőtt még a központi sírhoz érhetnének.

– Bocsásson meg, Mr...

Ekkor döbbent csak rá, hogy nem is tudja az indiánok nevét. Szerencsétlen módon valahogy elmaradt a bemutatkozásuk.

A mély hangú indián éppen egy prérifarkas-fej mellett térdelt, s gyorsan felemelkedett, amikor rávetült Candell árnyéka.

– Parancsol, Mr. Candell?

– Kérdezni szeretnék valamit.

Az indián beletörölte a kezét a nadrágjába, majd Candell felé nyújtotta.

– Bocsásson meg, ha még nem mutatkoztam volna be. Csak egy kissé... megrázott a dolog.

Candell meghökkent.

– Mi rázta meg?

Az indián felelet helyett megszorította Candell kezét.

– Hosszú Sastoll vagyok. Különben Eric Beaver. Csak szólítson Ericnek.

– Azt szeretném megkérdezni, hogy nem kellene-e a központi sírra koncentrálnunk. Ha csak egyetlen napra érnek rá...

Az indián mosolygott.

– Látni szeretném az egészet. Valamennyi sírt kiássuk, Mr. Candell.

– Gondolja, hogy marad rá elég időnk?

– Majd igyekezzünk. Róka!

– Mi van, Eric? – kérdezte egy másik fiatalember, kidugva a fejét egy sírból.

– Nálad vannak?

– Itt, a zsebemben.

– Oszd ki őket.

Candell nem értette, mit akarnak az indiánok kiosztani. Remélhetőleg nem valami általuk kotyvasztott csemegével óhajt-

ják megkínálni. Bár már olyannyira mardossa az éhség a gyomrát, hogy talán nem is mondana ellent nekik. Előbb megszagolja, és ha tűrhetőnek találja, megeszi. Miért is ne?

Az indián azonban nem ennivalót osztott. Sorban, mindegyikük markába nyomott egy amulettet. Az amulett csiszolt kavics volt, néhány belevésett jellel a hátán. Mintha az *álomfogó* jelét látta volna a saját kavicsán.

– Tegye fel – biztatta Beaver. – Mindenki tegye fel az amulettjét.

Candellnek volt már elég tapasztalata az indiánok hiedelemvilágával kapcsolatban, ezért szó nélkül a nyakába akasztotta. Steiner és emberei azonban csak álltak az ajándékot nézegetve, s zavartan egymásra pislogtak. Miss Mabel odasúgott valamit Steinernek, de nem akasztotta a nyakába az amulettet.

Az indiánok úgy tettek, mintha nem érzékelték volna a fehérek bizonytalanságát. Steiner óvatosan Candellhez sündörgött.

– Mr. Candell?

– Igen?

– Mi a fene akar ez lenni?

– Amit lát. Amulett.

– Minek az amulettje?

– Úgy érti, mi ellen? Időveszteség ellen.

– Mi?

– Ha nem akasztják a nyakukba, lehet hogy megsértődnek és hazamennek. Megtiltják a további építkezést és elvonulnak.

– Jézusom, csak azt ne!

– Akkor vágjanak jó képet a dologhoz. Akasszák a nyakukba, mint én.

– Nem lesz bajunk tőle?

– Bajuk aligha.

– Gondolja, hogy használ valami ellen?

– Azt sem tudom. Ezért is szeretném megnézni, mi van a tetetű közepén.

61.

Erre cirka egy óra múlva került sor. Amikor már végeztek valamennyi farkassírral. Candell sorban végignézte őket, de semmi olyat nem látott, ami valamennyire is megdobogtatta volna a szívét. Fogalma sem volt róla, ki és miért temette el az állatokat, arról pedig még kevésbé, hogy miért tett koronát a fejükre.

Beaver, amint befejezték a farkassírok ásását, Candellhez ballagott.

– Azt hiszem, itt az ideje, hogy megnézzük, mi van a közepén.

Candell szokatlan szorongást érzett az indián hangján. Mint ha sejtene valamit abból, hogy mit tartalmaz a központi mag.

– Maga tudja, mit találunk benne?

Az indián összezárta az ajkait, és némán maga elé nézett. Candell már-már azt hitte, nem is akar válaszolni, de aztán néhány hosszú másodpercnnyi csend után Beaver felemelte a fejét.

– Azt hiszem, igen.

– Találkozott már ilyen temetővel?

– Én nem – mondta az indián.

– Hát ki?

– Fehér Szarvas és Ron Meddox.

– Régészek?

– Egyik sem – intett nemet Beaver. – Fehér Szarvas egyszerű *pikuni* indián volt Alberta tartományban, persze a mai Albertáról van szó, akkor még nem így hívták.

– Kanadában?

– Akkor még Kanada sem létezett.

– Ezt nem értem – rázta meg a fejét Candell. – Mikor ástak ilyen... izét?

– Az 1700-as évek elején.

– Te jó ég! Honnan tudja?

– Ron Meddox leírásából. Az illető prémvadász volt, Fehér Szarvas pedig a társa. Ők bukkantak 1708 körül hasonló temetőre. Ron Meddox pontosan leírta, sőt le is rajzolta.

– Mit találtak? – türelmetlenkedett Candell.

Az indián mintha meg sem hallotta volna a kérdését.

– Szerencsére Meddox unatkozott a hideg teleken, és hosszú leveleket írogatott a barátainak. A calgaryi levéltárban fedezte fel őket egy ismerősöm. Ki is adta a Régészeti Közlönyben, csodálom, hogy nem ismeri.

– Ez nem az én szakterületem – mentegetődzött Candell.

– Nem akartam szemrehányást tenni magának – mosolygott az indián, de hamar el is szállt a mosoly a képéről. – Nos, akkor ugorjunk neki!

Candell elkapta a karját és megállította.

– Mit jelentsenek ezek az amulettek?

– Viseljék csak őket – mondta kitérően az indián.

– Készen kellene lennünk, mielőtt lemegy a nap.

– Akár éjjel is dolgozhatunk – készségeskedett Steiner. – Ideállítok körbe néhány kamiont...

– Napnyugta előtt! – emelte fel az indián az ujját. – Segítsenek, kérem!

Valamennyien nekiálltak, hogy kiássák azt a valamit, ami a töviskoronás prérifarkasok sírjainak a középpontjában rejtett.

62.

Némán dolgoztak, egészen addig, amíg Mabel Fox ásója nem koppant egy nagyot.

– Hé! – kiáltotta izgatottan a lány. – Azt hiszem, találtam valamit.

Steiner ugrott volna, hogy megnézzze, mi a fenét találtak, de Beaver megállította.

– Ne menjen közelebb, Mr. Steiner.

– Gondolja, hogy bombát találtunk? – kérdezte idegesen az építésvezető.

– Összetapossa a környéket.

Az indiánok leguggoltak és megnézték, min koppant az ásó. Megsimogatták a valamit, aztán Beaver a lányhoz fordult.

– Innentől kezdve mi ásunk tovább. Kérem, kisasszony, húzódjon kissé hátrébb. És önök is, uraim.

Az építőmunkások hátrébb húzódtak, és az ásójuk nyelére

támaszkodtak.

– Mi legyen az amulettel? – kérdezte gúnyosan a lány. – Levehetem?

– Jobb, ha magán tartja – mosolygott rá az egyik indián. – Úgyis jól áll magának.

Mabel lebiggyesztette az ajkát. Nem izgatta fel az indián bókja.

Az indiánok tovább ástak. Candell vette magának a bátorságot, hogy közelebb merészkedjék hozzájuk. Szakképzett régész volt, bizonyos értelemben az Egyesült Államok megbízottja, joga volt, ha csak távolról is, néhány pillantást vetni arra, ami éppen előkerül a földből.

Az indiánok úgy tettek, mintha nem vették volna észre a közelségét. Összehajoltak, és néha-néha morogtak valamit. Candell hiába hegyezte a fülét, nem értette egyetlen szavukat sem. Bizonyára *krí* vagy *csippeva* nyelven társalogtak.

Beaver olyan váratlanul emelte fel a fejét, hogy Candell önkéntelenül is az amulettje után nyúlt.

– Cölöp – mondta az indián.

– Micsoda?

– Éppen egy cölöpöt szabadítunk ki a földből. Vagy inkább kőoszlopot. Meg akarja nézni?

Candell az állítólagos oszlopra pislogott. Jó húsz centiméternyire állhatott ki már a talajból.

Az indiánok tovább ástak. Immár lassabban, óvatosabban. A nap sugarai éppen vörösbe váltottak, amikor előbukkant a föld alól a koponya.

Ez a koponya már nem prérifarkasé volt, nem is prérikutyaé, hanem emberé.

Akárcsak a csontváz, ami hozzá tartozott.

És a kőbilincs is ember munkája volt, amellyel az oszlophoz erősítették.

63.

Az indiánok felverték a Steinertől kapott sátrat. Jókora sátor

volt, eredetileg szerszámok tárolására használták, most viszont kifejezetten jól jött, mivel az indiánok megváltoztatva korábbi szándékukat, ott akartak maradni éjszakára is.

Candell éppen teát főzött magának a kölcsönkapott spiritusz-főzőn – az indiánokénál jóval kisebb sátrában –, amikor Steiner beórlalkodott hozzá.

Candell meg akarta őt is kínálni – csészéje ugyan csak egyetlenegy volt –, de Steiner elhárította a kínálást.

– Én már megteáztam – mondta. – Szerettem volna, ha kissé előkelőbbre sikeredik a vendéglátás, de akkora itt a kupleráj, hogy a saját fejemet sem találnám, ha nem lenne odaragasztva a nyakamhoz. Mit csináljak az amulettel? Levethetem? Maga szerint milyen amulett ez egyáltalán?

– Biztosan a gonosz szellemek elriasztására szolgál – vont a vállát Candell.

– Hol vannak itt gonosz szellemek?

– Addig örüljön, amíg nincsenek.

– Tudja, mi van belevésve a kavicsba?

Candell megfújdogálta a teáját.

– Úgy néz ki, mintha álmofogó lenne.

– Az meg mi a frász?

– Nem hallott még róla?

– Ha hallottam volna, nem kérdezném.

– Pedig hozzátartozik az indián kultúrához.

– Én építész vagyok, Mr. Candell, nem az indián kultúrák kutatója. Számomra az indián éppen olyan, mint más ember, csak jóval nehezebb bánni vele.

– Nézze csak meg közelebbről.

– Látom – mondta Candell amulettjére nézve. – Mintha egy teniszütő lenne rajta.

– Jó megfigyelés.

– Csak nem azt akarja mondani, hogy az indiánok találták fel a teniszt?

– Ez egy csapda – magyarázta Candell. – Álmofogó csapda. A rossz álmokat fogja meg.

– Hogyhogy megfogja?

Candell ekkor részletesebb magyarázatba fogott.

– Látja ezeket a zsinórokat itt? Éppen úgy vannak kifeszítve, mint a teniszütő húrjai.

– És?

– Egy óvatos indián, ha aludni készül, lerak az ágya mellé néhány csapdát, hogy a rossz álmok lépjenek bele, és ragadjanak bele a húrok alkotta lyukakba. Így tartja távol magától a rémálmokat. Reggel aztán kiszabadítja őket, hadd menjenek a fenébe.

– Hogy szabadítja ki?

– Varázsmondásokkal, természetesen.

– Jó, jó, de mi a fenéért van ez az izé a mi amulettünkön?

Candellnek erről is megvoltak az elképzelései, de nem óhajtott Steinerrel megtárgyalni őket.

– És a pasas a sírban? – kérdezett tovább Steiner. – Kínzó-cölöphöz kötötték, mi?

– Nem tudom. Lehetséges.

Ekkor kiderült, hogy Steiner nem hülye. Egyáltalán nem az.

– Az a fickó nem indián. Esküdni mernék rá, hogy nem indián. Nem vagyok antropológus, de tuti, hogy nem az!

– Ezt aztán végképp ne mondja el nekik! – rémült meg Candell. – Tudja, mekkora vihart kavarna vele?

Egyetlen pillanatra megérintette a kísértés, hogy beszéljen neki a kennewicki leletről, de inkább befogta a száját.

– Lehet, hogy fehér ember volt – találgatta Steiner. – Kínzó-cölöphöz kötötték. Csak azt nem értem, hogy mi a fenéért kőbilinccsel erősítették az oszlophoz... Kőbilincs! Megáll az ész. Lyukas, és a lyukba kőpecket vertek. Ez akár azt is jelentheti, hogy akkor állították a fickót a cölöphöz, amikor még ismeretlen volt errefelé a fémművesség.

Ezen már Candell is törte a fejét. És nem is talált rá ésszerű magyarázatot. Ha csak azt nem, hogy a kőbilincs is a rítus része. Korunk különböző, ilyen-olyan lovagrendjeinek a tagjai is kardot hordanak, és vele ütik lovaggá egymást, nem kalasnyikovval. Hja, nagy úr a hagyomány!

– Gondolja, hogy... nem fognak akadékoskodni?

– Nem hiszem – bólintott Candell.

Steinert megnyugtatta, ő maga azonban nem tudott megnyugodni. És erre meg is volt minden oka.

64.

Steiner elment – távoli kiáltozás készítette rá, hogy húzzon el -, Candell éppen befejezte a teáját, amikor libbent a sátorponyva ajtaja, és Simon Turner lépett be rajta. Candell felugrott volna, de Lehulló Hold intett, hogy maradjon csak nyugodtan, és a Steiner által szabadon hagyott faszékre telepedett.

– Néhány lépéssel megelőztem Beavert – lihegte.

– Csak azt akarom négy szemközt elmondani... hogy én hiszek magának... Ross.

Candell nem egészen értette, miről van szó.

– Hisz nekem?

– Azt hiszem... Károgó Varjú kissé eldobta a tomahawkot. Meg kellett volna hallgatnia magát. Esélyt kellett volna adnia önnek.

– De nem tette.

– Ez hiba volt.

Candell úgy érezte, mintha egy vaskéz szorongatná meg a szívét.

– Gondolja, hogy... megteszi?

Simon Turner megrázta a fejét.

– Biztosan nem. Ő nem olyan. Makacs, mint a...

Ismét libbent a ponyva, és Beaver lépett be a sátorba. Candell körbepislogott, hogy milyen ülőhelyet tudna a jövővénynek felajánlani, de nem talált semmit. Beaver azonban nem is akart leülni. A sátor feszes ponyvafalához támaszkodott.

– Hajlandó egy kis társalgásra, Mr. Candell? – kérdezte, körüljártatva a szemét a sátorban. – Amint látom, lakályosan berendezkedett.

– Egy éjszakát kibírok – bizakodott Candell.

– Hát nem a Hilton luxuslakosztálya, az kétségtelen. Különben mi a véleménye erről az egészről?

- Nekem? – hökkent meg Candell. – Ezt inkább én kérdezhetném önöktől. Elvégre az önök őseinek a temetője.
- Nem kis meglepetésére az indián megrázta a fejét.
- Azt hiszem, téved, Mr. Candell.
- Tévedek? Miben?
- Abban – mondta a indián -, hogy nem a mi őseinké, és valószínűleg nem is temető.
- Akkor mi az ördög?
- Ez itt a kérdés – mondta Beaver, azaz Hosszú Sastoll.

65.

Beaver ellökte magát a faltól, és engedélyt sem kérve, Candell vaságyának a szélére ült.

– Mégiscsak leülnék – mentegetődzött. – Így könnyebb olvasni. Kinyomtattam magának Ron Meddox naplójának néhány részletét. Szeretném, ha meghallgatná.

Rojtos bőrzakója zsebébe nyúlt, és néhány összehajtott papírlapot húzott ki belőle.

Candellnek fogalma sem volt róla, ki a csoda lehet az a Meddox. Aztán hirtelen eszébe villant, hogy az a fickó, aki egy Fehér Szarvas nevű indiánnal néhány hosszú telet töltött a mai Alberta tartomány területén. Beaver szerint ő is találkozott ezzel a furcsa temetővel, vagy micsodával...

Az indián Candellre nézett.

– Olvashatom?

– Hogyne... természetesen – nyögte Candell. – Nem akar előtte egy teát?

– Köszönöm, már teáztam – mondta az indián. – Akkor hát figyeljen ide.

Lapozott egyet, megnézte a következő oldal tetejét, aztán visszahajtotta a papírt.

– *Január 18. 1707.* – kezdte. – Ma is egész nap szakadt a hó. Többször is kimentem, hogy megnézzem, bírja-e még a tető. Éjszaka úgy recsegték-ropogtak a gerendák, hogy azt hittem, bármelyik pillanatban a fejemre omolhatnak. Meg akartam kér-

dezni Fehér Szarvast, hogy szerinte bírja-e, de üresen állt az ágya; fogalmam sem volt róla, mikor kelt ki belőle. Soha nem tudom megszokni ezt a furcsa szokását, bármennyire is kedvelem a fickót. Megtörténik, hogy az éjszaka kellős közepén felkel, felöltözik, aztán eltűnik. Három napig nem tér vissza, majd egyszerre csak, mintha mi sem történt volna, előkerül. És semmiféle magyarázatot nem ad rá, merre járt. Volt idő, amikor még megkérdeztem tőle, de ő csak kitérő válaszokat adott. Őszintén szólva, tartottam tőle, hogy a fajtájabeliekkal szűri össze a levet, és egy reggel arra ébredek, hogy már nincs is haj a fejem tetején, de aztán be kellett látnom, hogy Fehér Szarvasnak nincsenek rossz szándékai velem. Ha lettek volna, már nem élnék. Mint ahogy ő sem élne, ha én nem vagyok.

Ha megkérdeznéd, John, hogy miképpen kerültem vele, mármint Fehér Szarvassal ilyen közeli viszonyba, hát tud meg – és ezt minden dicsekvés nélkül, csupán a tények ismertetése kedvéért mondom –, hogy megmentettem az életét. Ez pedig úgy történt, hogy egy fagytól szikrázó hajnalon iszonyú kiáltásokra ébredtem. Attól tartottam, hogy indián csapat támadt rám – el nem tudod képzelni, micsoda szörnyű hangokat adnak ki magukból, ha az ellenfelet meg akarják rémíteni – de nem indiánok voltak. Pontosabban valóban láttam egy indiánt a kunyhóm mellett, aki úgy ordított, mintha nyúznák. Merthogy nyúzták is. Egy egész éhes farkasfalka, amely elkapta a szerencsétlent, és éppen az én kunyhóm előtt szándékozott felfalni. Hogy miért éppen itt, annak valószínűleg az lehetett az oka, hogy azt hitték, lakatlan a kunyhóm, hiszen már évek óta az is volt, s a nagy támadásban nem érezték meg a szagomat.

Kezemben a puskámmal kimentem a kunyhó elé, és mondanom sem kell, hogy közéjük durrantottam. Egy ordas mindjárt ki is lehelte a lelkét, bár nem hiszem, hogy lett volna neki. Mivel a többi puskám nem volt megtöltve, a baltámat kaptam elő, és még egyet agyonvágtam közülük. Még így is rosszul járhattam volna, ha nekem támadnak, de a farkasok a lövés hallatán és a fejsze láttán elmenekültek. Tapasztalt ordasok lehetnek: tudták, hogyha puskás vagy fejszés emberrel kerülnek összetű-

zésbe, ők húzzák a rövidebbet.

Fehér Szarvas ramaty állapotban volt, amikor bevitem a kunyhóba, és még néhány hétig úgy is maradt. Őszintén szólva, egy kis zacskó puskaport sem adtam volna az életéért. Amit viszont tehettem, megtettem a gyógyulásáért. Bár nem vagyok orvos, és a sebek ellátásához is csak éppen konyítok valamit, kezelésbe vettem a fickót.

Szinte látom, John, hogy felhúzód a szemöldököd, és azon töröd a fejed, hogy vajon mi a fenéért kellett nekem egy indiánra fecsérelni az időmet, ahelyett, hogy hagytam volna a farkasok eledelélül, hiszen ő is ezt tette volna velem, ha fordított a helyzet. Sőt talán még belém is lőtt volna egy nyílveesszőt. Nem tudom, John; lehetséges, hogy így történt volna, én azonban mégiscsak megpróbáltam meggyógyítani. Hogy miért? Jó kérdés...

Talán úgy válaszolhatnék rá, hogy errefelé másként nézünk az embertársunkra, mint a városban, John. Nem is tudom, hogyan magyarázzam. Ott, ha van pénzed, nincs szükséged barátra vagy társra, hiszen mindent megvehetsz. Itt, Északon azonban magad vagy, egy szál magad, és ha bajba kerülsz, édes mind-egy, hogy az, aki a segítségedre siet, fehér, vagy vörös bőrű-e, netalán fekete, kalap van-e a fején, vagy tollkorona. Ma nekem, holnap neked. Nem tudom, érted-e, John?

De nem is lopnám tovább az időt; Fehér Szarvas meggyógyult. És attól a perctől kezdve nem akar elválni tőlem. Együtt vadászunk, együtt lakunk immár harmadik éve a kunyhóban, prémes állatokat ejtünk el, eladjuk a prémjüket, veszünk rajta ezt-azt, mit tagadjam, néha innivalót is, és holdas estéken felhajtunk egy-egy üveggel. És üvöltünk, mint a farkasok.

Lassan megtanultam a *pekuni* nyelvet, és Fehér Szarvas is már egészen szépen gügyög angolul. A megértéssel tehát nincs baj. Azt azonban még nem sikerült megtudnom, hogy meddig akar velem maradni, vagy egyáltalán mit akar tőlem.

Hogy azért nem vagyok egészen tudatlan, azt a Golden Creek-i vásárnak köszönhetem. Erről most nem írok részletesen, nem tartozik a lényeghez, sok érdekes nem történt ott, csu-

pán majdnem otthagytam a fogam egy puskapárbajban. Kénytelen voltam belelőni valakibe, ha nem akartam, hogy Fehér Szarvast lőjem le. Egy fickó belekötött, Szarvas pedig késsel megsebesítette. Nyomban összeült valamiféle bíróság és halálra ítélte. Azzal a kitétellel, hogyha valaki ki akarna állni érte párbajban, hát kiállhat. Én meg kiálltam.

Tudod, John, errefelé kevés a látványosság, pedig felettébb kedvelik az emberek a mulatságot. Az a fickó is kedvelte, aki Szarvast megsértette. Nem húzom az időt a párbajjal, az lett a vége, hogy átlőttem a fickó kezét, nekem viszont csak a kalapom tetejét vitte le a golyója. Nem tudták megjavítani, így két hódbőrt kellett adnom egy új kalapért. Sajnáltam, de kellett a kalap.

Ebben a vásárban tudtam meg valamit Fehér Szarvasról. Még azelőtt, hogy a párbaj megtörtént volna, iszogattam egy kicsit egy hozzám hasonló prémvadással, akinek *csejen* nő volt a felesége, ezért jóval többet tudott az indiánokról, mint én. Amikor elmeséltem neki Fehér Szarvas történetét, azt mondta, hogy minden világos; Fehér Szarvas bizonyos időre nekem adta az életét. Természetesen fogalmam sem volt róla, hogy ez mit jelent; csak hallgattam tátott szájjal a fickót. Úgy magyarázta, hogy mivel megmentettem Fehér Szarvast a haláltól, ezért ő meghatározott időt a szolgálatomban tölt el. Úgy illik, hogy abból, amit tőlem kapott, visszaadjon egy részt nekem. Arra a kérdésemre, hogy vajon mennyi lehet az a rész, csak a vállát vonogatta. Azt mondta, ezt kizárólag Fehér Szarvas tudja, ő meg nem mondja el senkinek, legkevésbé nekem. Ha majd lejárt az idő, úgyis megtudom. De nem ám úgy, hogy egyszer csak bejelenti: holnap reggeltől már ne is keressem, egyáltalán nem, egy reggel majd arra ébredek, hogy már nincs a kunyhóban, és nem is lesz ott többé. Visszamegy az övéihez, hiszen leszolgálta a jótetteimet. Azóta minden reggel önkéntelenül is átnézek az ágyára, hogy vajon benne van-e még. Gyakran előfordul, hogy nincs ott, és akkor én eltöprengem rajta, hogy vajon visszajön-e valaha is. Eddig még mindig visszajött.

Nos, azon a bizonyos éjszakán sem volt a kunyhóban, én pe-

dig pokolian féltem. Nem tudom, John, mi történhetett, magam sem értem, hiszen nem vagyok az az ijedős fajta, éveket töltöttem egyedül a vadonban. Ezúttal mégis inamba szállt a bátorságom. Mit nem adtam volna érte, ha Fehér Szavas ott van a közelemben, és magyarázattal szolgál a történetekre. Ő sokkal jobban ismeri nálam az erdőt, és akár angol, akár pekuni nyelven értelmezni tudja az eseményeket.

Azon az estén nehezen jött álom a szememre. Pedig szélcsend volt, felhő sem volt az égen; akkora hold világított a fenyők csúcsán, mint egy hatalmas tányér. Amikor végre elaludtam, furcsa álmot láttam. Valakit éppen kízóccölöp elé kötöttek az indiánok. Olyan szemléletes volt a jelenet, hogy verejtékben ébredtem, pedig be kell vallanom, hogy életemben még kízóccölöpöt sem láttam, nemhogy azt, hogy valakit is halálra kínoztak volna rajta.

Kopogásra ébredtem. Valaki határozottan és keményen verte az ablaktáblát. Amikor felriadtam, éppen szünetelt a dörömbölés, de én biztos voltam benne, hogy valaki tényleg az ablaktáblát püfölte. Hallgatóztam egy kicsit, s mivel nem ismétlődött meg a zaj, arra kellett gondolnom, hogy mégiscsak tévedtem. Gyakran előfordul, hogy éles kiáltásra ébredünk, valaki hív bennünket, nevünkön szólít, s mi valóságnak hisszük, olyannyira igazinak hangzik.

Kezem ügyébe fektettem a puskámat, és a másik oldalamra fordultam. S akkor ismét megverték az ablaktáblát.

Úgy pattantam ki az ágyból, mint a bolha. Valószínűleg indiánok – gondoltam. – Egy ismeretlen indián csoport, amelynek elfogyhatott az ennivalója a kemény télben, ezért portyázásra indult. Nem mertek ordítva rám támadni, ahogy szokták, mert attól tartottak, hogyha megriadok, felgyújtom a kunyhóm, és benne éghet minden holmim velem és az élelmiszerrel együtt. Rám ugyan nem volt szükségük, az élelemre annál inkább.

Az ablakhoz lopóztam, és kilestem a zsalu nyílásán. Akárhogy is erőltettem a szemem, nem láttam odakint senkit. A hold fényesen ragyogott, a fák mozdulatlanul álltak, csak egy bagoly rikoltozott valahol.

És a vészjelző hangját sem hallottam. Mert azt mondanom sem kell, hogy takaros kis jelzőrendszert építettem ki a kunyhó körül üvegekből és száraz deszkadarabokból. Ha a támadók közül belebotlott volna valaki, jelezte volna az illetéktelen behatolást. Csakhogy a jelző hallgatott.

Reggelig már nem is tudtam elaludni. Ültem az ágyamon, kezemben a puskámmal és hallgattam, amint időről időre megverik az ablaktáblát. Egyszer-kétszer még kinéztem, aztán már nem erőltettem a dolgot. Úgysem láttam volna odakint senkit.

Reggelre kelve, amikor a kopogtatás abbamaradt, kióvatoskodtam a kunyhóból és körülnéztem. Az első, ami meghökkenített: az ablak alatt, amelyen zörgettek az éjszaka, jókora hókupac emelkedett – akkora, hogy majd eltakarta az ablakot. Nem zörgettek hát, amint azt éjszaka gondoltam, hanem valaki havat csapdosott az ablaktáblához.

Nem tudtam, mire vélni a dolgot. Annyi volt ott a hó, hogy egy ember egyetlen éjszaka aligha lett volna képes odahajigálni. De hát mi az ördögért is hajigálta volna oda? Ha az indiánok akartak volna tőlem valamit, aligha hódobálással szórakoztatnak.

A másik, ami feltűnő volt, hogy nem találtam nyomokat a környéken. Sem ember, sem állat nyomát. Pedig éjszaka nem esett a hó, gyengén fagyott is; ha valaki a kunyhó körül ólálkodott volna, nyomokat kellett volna hagynia. De ő nem hagyott, akárki is volt. És a figyelmeztető rendszeremet sem piszkálta senki.

Álltam a kunyhóm előtt, közvetlenül a hatalmas hókupac mellett, és a fejemet törtem. És azt kívántam, hogy bárcsak itt lenne mellettem Fehér Szarvas. Ő mégiscsak indián, jobban kiismeri magát ebben a világban, mint én.

Éppen erre gondoltam, amikor halk zúgást hallottam. Mintha szárnyak kavarták volna a levegőt. Mintha jókora madárcsapat szállt volna el felettem, egyetlen vijjantás vagy csicsérgés nélkül. Felnéztem az égre, de nem láttam madarakat.

A következő pillanatban telibe talált valami. Óriási erő kapott el, és magával ragadott.

Már nem emlékszem rá, mire gondoltam azokban a másod-percekben – bizonyára arra, hogy mégiscsak az indiánok kaptak el, esetleg egy medve. Egy hatalmas medve szórta a havat az ablakomra.

Arra már nem maradt időm, hogy feltegyem magamban a kérdést, hogy miért, mert akkor már ott reszkettem a kunyhóm falán, úgy hozzápréselve, mint ahogy a szentképeket ragasztják rá, ha éppen nincs keret a közelben. Odaragadtam a gerendákhoz, és moccanni sem tudtam.

Eközben természetesen ezernyi gondolat cikázott át a fejemben. Például az, hogy meg fogok halni. Hiszen se nem látok, se nem hallok, mozdulni sem bírok, levegőt is alig kapok. Éppen arra gondoltam, hogy imádkoznom kellene, amikor égszakadás, földindulás, a hóban találtam magam. Az történhetett, hogy a hó, amely a falhoz ragasztott, velem együtt lecsúszott a gerendákról.

Képzelheted, John, hogy meg voltam rémülve. Vajon mi a fene történhetett velem? Hiszen még a leggyengébb szelecskét sem éreztem – igaz, repülés közben nem is érezhettem volna -, de a fák ágai sem moccantak. Szélcsend volt, érted ezt, John? És én mégis nekirepültem a kunyhó falának.

Első rémületemben a fák közé löttem. Csak a visszhang válaszolt, semmi más. És akkor ismét megkaptam a magamét. Ismét meghallottam a szárnyak suhogását, és a következő pillanatban újra repültem. A puska kiesett a kezemből, jómagam felszálltam a levegőbe. Ezúttal egy fenyőfa törzse fogott meg. Ha nem ütközöm neki, ki tudja, hova jutottam volna.

Álló nap a kunyhómban ültem, nem mertem kibújni belőle. Abban reménykedtem, hogy Fehér Szarvas előbb-utóbb visszatér, és én végre-valahára megkérdezhetem tőle, mi a fene történik itt.

Fehér Szarvas azonban nem jött vissza a következő éjszakára sem. Lámpát nem mertem gyújtani, csak ültem az ágyam szélén a töltött puskával, és nem tudtam, hogy mit csináljak. Elvégre nem lövöldözhetek repülő hópelyhekre. Addig-addig keresgéltem, amíg megtaláltam a kunyhó egyik sarkában a Bibliámat,

amelyet Patterson tiszteletes ajándékozott nekem, amikor még hívó és tisztességes polgár voltam. Gyorsan felütöttem, és próbáltam egy megfelelő helyet keresni, amelyet hangosan felolvashattam volna. Csakhogy akárhogy is lapozgattam, egyetlen passzusra sem bukkantam, amely csak kicsit is hasonlított volna a helyzetemre. A galileai halászok történetét pedig mi a fenéért olvastam volna fel a hókupacnak, nem igaz?

Félelem szorongatott, és én mégis elaludtam. Hosszú évek során megszoktam a korai fekvést és a nagy alvásokat; szervezetem megkívánta a magáét. Így történhetett, hogy kiesett a Biblia a kezemből és elszunnyadtam.

Arra riadtam, hogy motoz valami a kéményben. Éppen úgy, mintha valaki megpróbált volna leereszkedni benne. És ismét hallottam a madárszárnyak suhogását.

Mire feleszméltem, már repült minden a kunyhó belsejében. Mintha tornádó vagy hurrikán rázta volna a házat. Még az ágy is felemelkedett alattam. Annyira megrémültem, hogy alig maradt meg valami az emlékezetemben. Többször is a falhoz vágódtam, végül alighanem elveszítettem az eszméletemet.

Azon az estén megjött Fehér Szarvas. Ezúttal sem beszélt róla, hol járt, én pedig természetesen nem kérdeztem. Azt viszont elmondtam neki, mit éltem át a távollétében.

Fehér Szarvas hallgatta; jómagam egyre növekvő rémülettel láttam, hogy mindig nyugodt ábrázatára kiül a félelem. Amikor befejeztem, nem szólt semmit, térdére hajtotta a fejét, mintha elszunnyadt volna. Így ültünk egymás mellett jó sokáig, egyszer aztán Fehér Szarvas felemelkedett, és csak egyetlen szót mondott.

– A manituk – mondta.

– Kicsodák? – kérdeztem meghökkenve.

– A manituk – ismételte.

– Azok kik?

Fehér Szarvas megvonta a vállát.

– A manituk azok manituk.

– Szellemek? – tudakoltam.

Fehér Szarvas ízlelgette magában a kérdést, majd bólintott.

– A manituk... szellemek.

– Az ősök szellemei? – kérdeztem, mert ezekről már hallottam valamit. Legtöbbit attól a krí nőtől, akivel egyszer egy másik helyen együtt éltem egy télen át. Tavasszal aztán egy reggelen azt mondta, hogy elmegy megnézni a mókuscsapdákat, ám nem tért vissza soha többé. Napokig kerestem, de nem bukkantam rá. Igaz, néhány órával a távozása után óriási hóesés szakadt ránk, így nem találtam meg a nyomait. Vagy meghalt, vagy egyszerűen csak elege lett belőlem. Mindkettő lehetséges, és egyik sem jobb a másiknál. Nekem, persze.

– A manituk manituk.

– Jók vagy rosszak?

Fehér Szarvas ismét soká hallgatott. Végül felállt, és a nyitott ajtóra nézett.

– A manituk manituk. Csak vannak.

– Miért dobálták meg hóval a házat, miért jöttek be a kéményen...

Fehér Szarvas a falhoz lépett, levette a gerendába vert szegről a fejszójét és a vállára vette.

– Hova mész, Fehér Szarvas? – kérdeztem.

– Kunyhót csinálni – mondta.

– Úgy érted, másik kunyhót?

– Másikat – bólintott.

– Ez nem jó?

– A manituknak nem tetszik.

– Vajon miért?

– Talán rossz helyen van.

– Miért lenne rossz helyen?

Erre ő sem tudott válaszolni.

66.

március 3. 1707. Kunyhóépítési szándékunkat azonban keresztülhúzta a rossz idő. Mintha csak a manituk hozták volna ránk a bajt, olyan zord késő tél köszöntött ránk, amilyenre még nem is emlékszem, pedig nem voltam kezdő ezen a vidéken.

Háromszor is lefújta a szél a kunyhó tetejét, élelmünk utolsó morzsáit fogyasztottuk. Éjszakánként farkasok üvöltöttek a környéken, egy reggelen pedig emberi lábnyomokat láttam a hóban.

– *Krík* – mondta Fehér Szarvas. – Elfogyott az élelmük.

– Mit tegyünk?

– Elmegyünk – mondta az indián. – Felmegyünk a barlangba.

Csak a jóisten a megmondhatója, hogy húztuk ki a telet. Amikor olvadni kezdett a hó, olyan soványak voltunk, hogy jó szerével át lehetett látni rajtunk. Fehér Szarvas hiába igyekezett, néhány kisebb madáron és patkányon kívül nem volt képes mást elejteni. Én még annyit sem.

Azért valahogy mégiscsak túlestünk rajta. Amint beköszöntöttek az első langyos éjszakák és nappalok, lementünk a barlangból a kunyhóhoz. Azaz, csak mentünk volna, ha lett volna kunyhó.

De nem volt. A vastag gerendákból szilárdan összeácsolt kunyhó nem volt sehol. Eltűnt, mint egy elhagyott balta.

Ha azt írom, John, hogy eltátottam a szám meglepetésemben, nem írok vele semmit. Az az igazság, hogy órákig álltam volna jéggé dermedve – pedig már nem is volt hideg –, ha Fehér Szarvas magamhoz nem térít.

És én még akkor sem voltam képes magamhoz térni. Hiszen láttam én már olyan kunyhót eleget, amelyet indiánok támadtak meg; láttam olyat is, amelyet egyszerűen csak elhagytak a lakói, és az enyészet vette át az uralmat felette; sőt még olyat is láttam, amelyet kemény teleken az indiánok feltüzelttek; olyat azonban még nem, amelynek nyoma sem maradt volna. Márpedig az én kunyhóm ilyen volt. Még egy árva deszkadarab sem maradt belőle.

Nem törődve Fehér Szarvas figyelmeztető kiáltásaival, a kunyhó hűlt helyéhez futottam, és tíz ujjammal kezdtem kaparni a földet. Nos, akkor észrevettem, hogy azért mégiscsak maradt valami a kunyhómból: néhány lyuk, amelybe annak idején oszlopokat állítottam. A lyukak megvoltak, az oszlopok azonban

hiányoztak.

Fehér Szarvas is megrendült az eltűnt menedék láttán, ő azonban más okok miatt, mint én. Láttam rajta, hogy neki sem tetszik a dolog; szótlánul az orrát vakargatta, és időnként a háta mögé pislogott, mintha támadást várna a fák közül.

Őszintén megmondom, rövid ideig még rá is gyanakodtam. Hiszen a barlangból is eltűnt időnként néhány napra; nem voltam biztos benne, nem a fajtájabelieknél járt-e, és információkat adott át nekik az elhagyott kunyhóról. Esetleg a hódobálással egybekötött szellemjárást is ők rendezték, hogy elúzzenek a környékről. Aztán gyorsan el is hessentettem magamtól az ostoba feltételezést. Ha az indiánoknak a kunyhómra fájt volna a foguk, s a benne felhalmozott prémekre, egyszerűbben is megszerezhették volna. Még csak meg sem kellett volna támadniuk. Fehér Szarvas éjszaka átmetszi a torkomat és kész.

Fehér Szarvas némi várakozás után megragadta a karom, és húzni kezdett maga után.

– Menjünk már! – próbált meg sietségre ösztönözni. – Menjünk innen!

Én azonban megmakacsoltam magam. Sajátomnak tekintetem a területet, a kunyhót, nem akartam hagyni, hogy bárki vagy bármi elúzzön onnan. Honnan veszi magának a jogot, akárki is legyen, hogy vándorbotot nyomjon a markomba?

Fehér Szarvas nem volt kíméletes hozzám – akkorát lökött rajtam, hogy elterültem a havon.

– Gyerünk! – ripakodott rám. – Itt megölnek bennünket!

– Kik? – kiáltottam vissza dühösen.

– A manituk!

Ettől aztán valamelyest lecsillapodtam. Eszembe jutott, hogy láthatatlan kezek havat hajigáltak a kunyhóm ablakához; valaki lemászott a kéményen és feldúlta a lakomat, és hogy a legkéményebb téiben menekülésre készített. Csoda volt-e, hogy igyekeztem minél többet megtudni a támadóimról?

– Kik azok a manituk? – kérdeztem immár teljesen megnyugodva valamivel később, lobogó tűz mellett.

Fehér Szarvas azonban ezúttal sem adott kimerítőbb magya-

rázatot, mint korábban bármikor.

– A manituk azok manituk.

– Gonosz szellemek? – ismételt meg a korábbi kérdést.

– A manituk nem gonoszak, csak vannak – mondta Fehér Szarvas. – Egy a fontos: ne kerülj az útjukba. Ez azért már valamivel több volt a semminél.

– Miért? Talán az útjukba kerültem?

– A kunyhó – mondta röviden Fehér Szarvas.

– A kunyhó? – hökkentem meg. – Kinek állt útjában a kunyhó?

– A manituknak – mondta Fehér Szarvas.

– Ej, hát hogy a fenébe állhatott az útjukban? – vesztettem el a türelmemet. – Nincs errefelé semmilyen út!

– A manituk más utakon járnak, mint az emberek – mondta az indián.

– Milyen utakon?

– Azt nem tudom – vonta meg a vállát.

– Most aztán mit tegyünk? – tettem fel hangosan a kérdést, de inkább magamnak, mint neki. Hiszen egyáltalán nem voltam biztos benne, hogy ezután mi a szándéka. Lehet, hogy befejezte a velem töltött kalandok sorát; lejárt az az idő, amit rám szánt. Visszamegy az övéihez, én pedig elgondolkodhatok a jövőmön.

Fehér Szarvas jóízűen megette a mókust, amely az aznapi zsákmányból jutott neki, aztán felém fordult. Azt hittem, most adja tudtomra távozási szándékát.

Fehér Szarvas azonban mást mondott, és ez némi reményt csepegtetett a szívembe.

– Tudok egy jó helyet, ahol felépíthetjük a kunyhót.

– És ha azt is a manituk útjába építjük?

Fehér Szarvas megcsóválta a fejét.

– Talán nem. Most már tudom, hogy merre vezet az útjuk. Korábban észre kellett volna vennem, hogy rossz helyen áll a kunyhód.

Hiába próbáltam meg kiszedni belőle, miért volt rossz helyen a kunyhóm, nem sikerült. Valamilyen okból nem volt hajlandó elárulni. Mintha tartott volna a manituk bosszújától.

Később, néhány év múlva visszatértem hajdani kunyhóm helyére és megpróbáltam rájönni, mi készíthette a manitukat arra, hogy eltüntessék. Hosszas szemlélődés után, azt hiszem, rájöttem. Mivel nem szeretnék hosszasan ennél az eseménynél időzni, csak annyit mondok, hogy a kunyhóm éppen két domb között állt, egy viszonylag nyílt helyen. A dombokat fenyőerdők borították, a közöttük lévő völgyben azonban csak ritkásan álltak egymás mellett a fák. Ezek tövébe építettem a házamat, mivel a meredek domboldalra nehéz lett volna felvonszolni a gerendákat. Ezenkívül arra is gondoltam, hogy a két domb között mindig van valami kis széljárás; a rekkenő nyári melegben jól esik majd a felüdülés. Télen viszont magasan a fák felett tombolnak a viharok – gondoltam -, így ha megbúvok a völgyben, sikerül elkerülnöm őket. Sokat töprengtem a kunyhó helyén, s alighanem a legrosszabb megoldást választottam a lehetőségek közül. Egy szélcsatornába építettem, ami valamiért felkorbácsolta a manituk haragját.

Mielőtt folytatnám a történetet, néhány szót kell ejtenem a manitukhoz fűződő viszonyomról. Tudnod kell, John, és bizonyára tudod is, hogy nem voltam soha kifejezetten vallásos ember: apám halála pedig még tovább taszított a hittől. Nem tudtam elfogadni, hogy apámnak, aki a legjobb ember volt a világon, miért kellett korán meghalnia, míg gyilkosai, a gonoszok, akár száz évig is élének majd. És nemcsak az én apám esetében van ez így. Megfigyeltem, hogy itt, a földi létben nemigen érvényesül az a bizonyos isteni igazságszolgáltatás: a szegények és jószívek hamar halnak, a gonosz gazdagok pedig hosszú életűek.

Természetesen nem hittem a túlvilágban és a szellemekben sem. Akkortájt, amikor elhagytam a várost, éppen divat volt a szellemekkel való társalgás; engem is hívtak, hogy kérdezzem meg az apámat, hogy érzi magát a túlvilágon – egy médium üzent is értem, akinek már állítólag sikerült felvennie vele a kapcsolatot, és némi pénzért engem is hozzásegít – én azonban nem hittem az egészben. És még most sem hiszek. A manituk léte azonban más dolog. A közvetlen tapasztalat gyakran meg-

változtatja csökönyös elképzeléseinket. Így jártam ezzel valahogy én is.

Ettől a időtől kezdve hinni kezdtem a manitukban, akárcsak az indiánok. Nem tudtam, kicsodák, soha nem láttam egyet sem belőlük. De hittem bennük. Ami ezután következett, az meg még csak rátett a történtekekre egy lapáttal.

Még csak a gerendáknak való fák kiválasztásánál tartottam Fehér Szarvassal, aki jó szokásához híven ezúttal is el-eltünedezett néha napokra is, s amikor egyszer csak visszatért egy ilyen útról, azonmód nekem esett.

– Megvan! – kiáltotta igazi örömmel a szemében. – Megvan!

Mit tagadjam, kissé megrettentem. Soha nem láttam még ilyennek Fehér Szarvast. Valahogy nem volt méltó hozzá ez a zajos öröm.

– Mi van meg? – kérdeztem értetlenül.

Fehér Szarvas lihegett, aztán lecsillapodott. Ki tudja, mennyit futhatott, amíg megtalált.

– A kunyhó! Megvan a kunyhó!

Még mindig nem értettem, miről van szó. Talán talált valahol egy lakatlan kunyhót? Jó hír volt, hiszen amíg el nem készítjük a sajátunkat, meghúzódhatunk benne.

– Hol van? – kérdeztem letéve a baltát, amellyel éppen ágakat aprítottam.

– Gyere!

Elindult felfelé a domboldalon, én meg utána. Nem telt bele fél órába, és megtaláltuk a kunyhót.

Hanem hol volt az a kunyhó, te jóságos isten! Éppen egy kiugró sziklaszirt alatt, jó magasan, ahova nem kis nehézségek közepette lehetett csak felkapaszkodni. Magasan felettünk volt a gerendaház, én pedig egyszerűen odaragadtam a földhöz a csodálattól.

– Kié a kunyhó? – próbáltam meg szóra bírni Fehér Szarvast.

– Hát a tiéd!

Nem akartam elhinni, ami jó egy óra múlva valósággá vált; az én régi, eltűnt kunyhóm került oda fel, a sziklák közé.

Fehér Szarvas rám nézett, és bólintott.

– A manituk – mondta. – Ők tették oda.

Amikor aztán később, már odafent a kunyhóban, elgondolkodtam a dolgon, kénytelen voltam belátni, hogy igaza lehet a barátomnak. Senki más nem lett volna képes felvinni oda a faházamat, ráadásul egészben. Mert ahogy tüzetesebben is megvizsgáltam, megbizonyosodhattam róla, hogy nem szedték szét, nem bontották darabjaira, egyszerűen csak felkapták a helyéről, és felvitték a sziklák közé. Padlóstól úgy, hogy még elhagyott javaink is benne voltak. Persze egymásra hányva, ahogy télen a kísértetjárásakor maradtak.

Szívesen megvitattam volna egy okos emberrel a kérdést, de ebben az időben nem voltam olyan helyzetben, hogy dűskálhattam volna a beszélgetőtársakban. Jó darabig csak Fehér Szarvas társaságára voltam utalva, akivel viszont nem mentem sokra. Bármennyiszer is hoztam fel a manituk ügyét, ugyanazokat a feleleteket adta, mint bármikor. A manituk azok manituk; csak vannak, és nem szabad az útjukba építeni a kunyhót. Egyszer még azt is hozzátette, hogy ez az ő földjük. Arra a kérdésemre viszont, hogy ezt honnan tudja, nem adott semmiféle választ.

Egy kora nyári napon, amikor odafent üldögéltem a ház tornácán, és az alattam elhúzódó völgyet figyeltem, felbukkant Fehér Szarvas. Már két napja nem láttam, így örömmel üdvözöltem. Ő pedig a szokásos bőbeszédű módján felém nyújtotta a kezét.

– Gyere!

Indultam volna, de megállított.

– Hozz ásót!

Szívesen megkérdeztem volna tőle, hogy miért, de ekkor már csak a hátát láttam eltűnni a fatörzsek között. Biztos voltam benne, hogy kemény fizikai munka elé nézek. Fehér Szarvasról sok mindent el lehetett mondani – jót és rosszat egyaránt -, azt azonban nem, hogy él-hal a fizikai munkáért. Képes volt éjjel-nappal egyetlen mókust vagy nyestet lesni, ráadásul étlenszomjan, ha azonban egy egeret kellett kiásnia a föld alól, már a száját húzogatta. Hiába, az indián férfiak nemigen szoktak a földművelő tevékenységhez. Kivéve persze azokat, akik jóval

délebbre élnek. Mondják, hogy Mexikó területén babot természetnek az indiánok. Na, egyszer szívesen megnézném őket!

Egész délutánunkat vándorlással töltöttük. Pokolian elfáradtam, mert puskát is kellett vinnem és az ásót is. Többször is megkérdeztem, hova megyünk, de Fehér Szarvas csak vakkanzott valamit. Később már azt sem.

Estefelé megérkeztünk valahova. Elképzelésem szerint annak a völgynek a be- vagy éppen kijáratának a közelében lehetünk, amelynek a közepén valaha a kunyhóm állt. A nap éppen lebukott a hegyek mögött, amikor Fehér Szarvas megfelelő táborhelyet talált.

Itt feküdtünk le és töltöttük az éjszakát vacsora és takarók nélkül. A takarók hiányát nem éreztem meg, hiszen ekkor már melegek voltak az éjek. A vacsorát már inkább. Úgy korgott a gyomrom egész éjszaka, mintha meleg forrás fakadt volna mellettünk a földből, és annak bugyborékolását hallottam volna.

Hajnalban keltünk, majd Fehér Szarvas eltűnt. Amikor visszatért, piros és fekete bogyók voltak a kezében. Nem mondom, sokkal jobban ízlett volna egy szelet szarvassonka, de most ez is jólesett. A bogyók savanykásak voltak, de jóízűek.

Még alacsonyan állt a nap az égen, amikor megállapodtunk egy helyen. Jól gondoltam az este: éppen a völgy bejáratánál jártunk. Amott, jó néhány mérfölddel beljebb állt az elmúlt télen a kunyhóm. Onnan vitték fel a manituk a hegyre.

Fehér Szarvas körülnézett, morgott valamit, aztán egy fenyőfához vezetett. A fenyő hatalmas volt – innen letről úgy látszott, hogy egészen az égig ér. Őszinte meghökkenéssel vettem észre, hogy valaki fokokat vágott a törzsébe. A fokok immár ragadósak voltak a beljük folyt gyantától.

Fehér Szarvas a fejét csóváltgatta, aztán intett, hogy üljek a fa alá, maga pedig eltűnt a törzsek között. Fél óra múlva tért csak vissza; majd a földre húzta a nyakát szarvasbőr tarisznyája.

– Fel a fára! – mutatta, majd kinyitotta a tarisznyát, és a markomba nyomott vagy inkább öntött belőle valamiféle port. Fogalmam sem volt róla, mi lehet az, később az illatáról rájöttem, hogy fűrészpor. Minden bizonnyal hangyák rághattak szét

egy már elkorhadt fenyőtörzset; az őáltaluk készített porral tömte meg a tarisznyáját. Ostobán nézhettem rá, mert Fehér Szarvas kissé ingerülten mutatta, hogy mit csináljak. Szórjak port a lépcsőfokra, mielőtt rátenném a lábam; ha nem teszem, beleragadok. Csak éppen azt nem magyarázta meg, hogy mi a fenét keresnénk a fán?

Pedig famászás következett. Ő indult előre, port szórt a fába vágott lépcsőfokra, majd figyelmeztetett, hogy ha kihúzta belőle a lábát, én is szórjak bele port, mert amit ő szórt bele, az már a talpára ragadt. Így araszolva és a port szórogatva másztunk fel a fára.

Szerencsére nem kellett a csúcsáig kapaszkodnunk. Amikor Fehér Szarvas megtorpant felettem, még nem is láttam a fa csúcsát. Gyanítottam, hogy még a felénél sem tarthatunk.

Fehér Szarvasnak azonban ez a magasság is megfelelő volt. Megvárta, amíg mellé érek, és lemutatott a kellemetlen mélységben húzódó mezőre.

– Látod?

Egyelőre csak azt láttam, hogy azokat az ágakat, amelyek zavartak volna a nézdegélésben, már jó előre levagdosta valaki.

Előrehajoltam, és megpróbáltam rájönni, mit kellene látnom. Hiába meregettem azonban a szemem, még egy árva lepkét sem sikerült felfedeznem. Ilyen magasból talán észre sem vettem volna.

– Mit lássak? – kérdeztem.

Fehér Szarvas ekkor olyan hosszú mondatot mondott, amilyen hosszú talán még soha nem mondott ki egyvégtében.

– Ott, lent a fűben azokat a bemélyedéseket nézd!

Lehet, hogy nem ugyanezekkel a szavakkal mondta, de ez volt az értelme. Hogy bemélyedéseket keressek a fűben.

Hát én kerestem is, csak éppen nem találtam. Nem láttam egyebet, csupán virágos mezőt. És semmi bemélyedést.

Aztán egyszerre csak, mintha egy manitu húzta volna el a kezét a szemem előtt, megváltozott a zöld fűvel, színes virágokkal díszített mező. Egészen pontosan a zöldje bomlott színárnyalatokra: a zöld különböző árnyalataira. És ezek az árnyala-

tok foltokat képeztek a zöldben. Kilenc furcsa foltot, amely egy kört alkotott. Egy szabályos kört.

Később észrevettem egy másféle színű árnyalatot is, amely kizárólag a kör közepében mutatkozott. Mivel annak idején az iskolában tanultam egyet-mást, tisztában voltam vele, hogy azért térnek el a zöld árnyalatai egymástól, mert a talaj, amelyben a fű és a virágok nőttek, nem egyenletes. Hol vékonyabb, hol vastagabb. Tegyük fel, hogy egy feltöltött gödör rejtezik valahol; nos, rajta sötétebb a zöld, mint másutt. Eszerint gödrök lehetnek a földben. De hát milyen gödrök? Egy épület maradványai talán?

Nézegettem volna még egy kicsit, de ekkor Fehér Szarvas barátságosan rám szólt:

– Lefelé!

Nemsokára a földön voltunk. Fehér Szarvas elindult előre, majd némi gyaloglás után lebökött a földre.

– Áss!

Gyanítottam, hogy éppen egy bemélyedés felett állhatunk. Vajon mi a ördögöt akar kiásatni velem? Fehér Szarvas azonban nem adta jelét, hogy hosszas magyarázatba óhajtana kezdeni. Leült a fűre, és egy fűszálat kezdett rágcálni.

Úgy belefeledkeztem a munkába, hogy madárként szállt el felettem az idő. Csak akkor néztem fel, amikor már derékig egy gödörben álltam, és egy koponya bukkant elém a földből.

Őszintén megmondom, rossz érzések kerülgettek. Biztos voltam benne, hogy sírt ástam ki. Talán indiánok sírját. Vajon mi a fenéért kell nekem indián sírokat bolygatnom? Amióta a manituk elszállították a házamat, kezdtem arra gondolni, hogy talán mégiscsak lehet valami a szellemekben. Még az iskolában olvastam egy könyvet; szó esett egy fickóról, aki bedugaszolt palackot talált a tengerparton, s amilyen vigyázatlan volt, kihúzta belőle a dugót. Abban a pillanatban kirepült belőle egy hatalmas szellem. Micsoda erőfeszítésébe került a szerencsétlennek, amíg vissza tudta csalogatni a palackba! Bár abban azért kételkedtem, hogy az indiánok tüzes víz helyett szellemekkel töltenék meg a palackjaikat.

Nem akarom nyújtani az időt, John, elég annyi, hogy a sírból egy farkas csontváza került elő. Egy közönséges farkasé.

Nem volt semmi más a sírban, csak egy farkas. Akármilyen indiánok ásták is a sírt, nem embernek, hanem farkasnak szánták.

Ahogy aztán közelebb hajoltam a koponyához, észrevettem, hogy hever valami mellette a földbe süppedve. Olyan volt, mintha nyakörv lett volna. Hegyes tüskék álltak ki belőle – valószínűleg az állat nyakán lehetett, amikor eltemették. De semmi más nem volt a sírban. Semmi egyéb.

Fehér Szarvas úgy állt felettem a sírdomb szélén, mintha odanőtt volna. Ahogy felnéztem rá, félelmet láttam a szemében. Akkor viszont mi a fenéért ásatta ki velem a sírt, ha fél? Talán attól tart, hogy átok sújt bennünket, amiért tilos dolgot művelünk?

Fehér Szarvas végre megmoccan, és sorra járta a nyolc megmaradt süppedést. Rámutatott a kiásott sírra, és belebökte mutatóujját a levegőbe.

– Farkas!

A legközelebbi süppedéshez lépett, és arra is rábökött.

– Farkas!

Így ment sorjában, amíg csak vissza nem érkezett hozzám. Mindegyik sírra rámutatott, és azt kiáltotta, hogy *farkas*. Azt akarta a tudtomra adni, hogy nem kell felásnunk – hála istennek – az összes sírt – valamennyiben farkas csontja porlad.

Ásás közben alaposan meghúzódott a derekam. Tapogattam, a számat húzogattam, de Fehér Szarvas nem ismert kegyelmet. A sírok alkotta kör közepén látható süppedésre mutatott.

– Áss!

– Nem lehetne holnap? – érdeklődtem.

– Áss!

Nem akarlak untatni, John, de este lett, mire kiástam ezt a sírt is. Fehér Szarvas természetesen fűszálakat rágcsált közben; annyit szétrágott, hogy ha le is nyelte volna őket, meg is lett volna a vacsorája.

Nos, John, akkor most elmondom neked, mit találtam abban

a sírban. Először is nem farkas csontja volt benne, hanem emberé. És nem *feküdt* a sírban, hanem *állt*. Egy álló kőoszlophoz volt erősítve, koponyája a lábánál hevert. Nem véletlen, hogy azt mondom, *erősítve*, mert nem kötéllal vagy szíjjal rögzítették az elhaltat az oszlophoz, hanem kőbilincsel. El tudod ezt képzelni? Kőbilincsel! Ebből arra következtettem, hogy nagyon régen történhetett a dolog, amikor még nem ismerték a fémeket. Az iskolában azt tanultam, hogy volt ilyen idő az emberiség történetében. Ennek az embernek is lehetett valami a fején – talán korona – vagy a nyakán – talán nyaklánc -, de ez a valami félig a földbe süppedve hevert, és Fehér Szarvas nem engedte, hogy felvegyem.

Már félhomály derengett a fák között, amikor Fehér Szarvas rám kiáltott:

– Temesd be!

Nem kellett kétszer mondania. Olyan sebesen dolgoztam, hogy a végén már szakadt rólam a veríték. Még szerencse – gondoltam magamban -, hogy nem kellett valamennyi farkast kiásnom.

Amikor kész lettem, Fehér Szarvas bólintott, és felvette a tarisznyáját. Elégedetlen képpel nézhettem rá – azt hittem, itt töltjük valahol az éjszakát -, egyetlen porcikám sem kívánta, hogy összevissza bóklásszunk a környéken. Mégis ezt tettük. Amikor már jó messzire távolodtunk ettől a furcsa helytől, akkor engedte csak meg Fehér Szarvas, hogy tábort verjünk.

Tüzet gyújtottunk, és az éjszaka hangjait hallgattuk. Azt hittem, Fehér Szarvas némi magyarázattal szolgál majd arra nézve, hogy mit láttunk, és egyáltalán, mi a fenéért kellett kiásnom, majd újra betemetnem a farkasok és az oszlophoz bilincselte ember sírját, de ő meg sem mukkant. Úgy nézett ki a dolog, hogy soha nem fogok többet megtudni a manitukról, mint amennyit eddig is tudtam. Így jómagam voltam kénytelen megtörni a csendet.

Annyit azért még el kell mondanom, John, hogy Fehér Szarvast nem könnyű szóra bírni. Ha nem akarja kinyitni a száját, hát nem is fogja, talán még akkor sem nyitná ki, ha tüzet rakná-

nak a talpa alá, amint azt az indiánok gyakran megteszik egymással. Hiába beszéltem én azon az éjszakán akármit, Fehér Szarvas csak szívta a pipáját és hallgatott.

Mit tehettem mást, beletörődtem a dologba. Egy évig voltunk még ezután együtt; ezalatt az év alatt árva szót sem szólt a sírokról, és a manitukat sem emlegette. Nem is kellett, hiszen amióta ott állt a kunyhónk, ahol állt, semmi baj nem ért bennünket. Nem hajigálta meg senki az ablakát hóval, nem ereszkedett le senki a kéményén, hogy összevissza dobáljon mindent – kivéve egy nyestcsaládot, amely éjszakánként a padláson verekedett –; éltük a magunk egyhangú, csupán apró kis eseményekkel tarkított életét.

Egy este azonban – ha jól emlékszem tél vége volt – Fehér Szarvas magától megszólalt a tűz mellett. Majd hanyatt vágtam magam meglepetésemben, amikor arról a bizonyos helyről kezdett beszélni, amelyet felásatott velem.

– Ne menj arra! – mondta minden bevezetés nélkül. – Ne menj arra soha!

Olyan hirtelen szólalt meg, hogy nem maradt időm a gondolkodásra.

– Merre ne menjek? – kérdeztem értetlenül.

Fehér Szarvas megszívta a pipáját.

– A farkasok... *őt* őrzik.

Ekkor döbbsentem csak rá, hogy miről beszél.

– Kit? – kérdeztem.

– Az embert – mondta.

Nem kellett megkérdeznem, hogy melyik embert, hiszen csak egy volt ott. Az, akit a kőoszlophoz bilincseltek a kőbilincsel.

– És... miért őrzik?

– Hogy el ne mehessen.

– De hiszen halott!

– Ő sosem hal meg.

– Úgy érted, a szelleme kísért?

Kezdttem nem igazán jól érezni magam. Vigye el az ördög, a végén még a nyakamba ragaszt valami kísértetet. Bár igaz, hogy

nem hiszek bennük, de azért jobb a békesség. Amióta megdobálták az ablakot és felvitték a gerendaházamat a sziklák közé, valahogy már nem is voltam olyan biztos benne, hogy nem léteznek.

Fehér Szarvas nem válaszolt. Csak pipázott szótlanul. Aztán egyszerre csak ismét megszólalt.

– A helyet jelzi.

– Milyen helyet?

– Amely az övék.

Minden erőmet megfeszítve megpróbáltam ráállítani az agyam az ő eszének a csavaros útjára. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy sikerült. De azért a legfontosabbakat felfogtam mindabból, amit nekem mondott.

– Arra sose menj, ahol ilyen jelet látsz. Az a hely az övék. Ha odamész... meghalsz.

Ezt már korábban is felfogtam, de szerettem volna valamivel többet is megtudni a cölöphöz kötött indiánról.

– Ki az az ember... a cölöpnél? – kérdeztem. – Ki az az indián?

Fehér Szarvas megrázta a fejét.

– Nem indián.

– Akkor kicsoda? Manitu?

– Ember – mondta Fehér Szarvas.

– Fehér ember?

– Nem fehér ember. És nem indián. *Más* ember.

– Talán fekete?

Magam is éreztem, hogy ostobaságot kérdezek. Fekete emberrel csak ritkán találkozni erre, Északon, azonkívül pedig mi az ördögöt keresett volna az indiánok között?

– Nem fekete. Más ember.

– Azt mondod, *más emberek* is éltek az indiánok között?

Fehér Szarvas bólintott.

– Éltek. Ők ismerték a manitukat. Neked nem szabad arra menned. Soha! Érted? Soha! Az az ő helyük.

Többet aztán nem voltam képes kiszedni belőle. Úgy gondoltam, néhány nap múlva, majd mintegy véletlenül újra előho-

zom a dolgot, és addig kérdezgetem, amíg csak ki nem egészíthetem az ismereteimet.

Ez azonban sajna, vagy nem is annyira sajna, nem következett be. Másnap hajnalban Fehér Szarvas eltűnt, és nem is jött többé vissza. Amit elmondott, alighanem végrendeletnek szánta. Ő már tudta, hogy nem tér vissza soha többé.

Csak amikor már nem volt a közelemben, döbrentem rá, hogy mit is jelentett nekem Fehér Szarvas. Megosztotta velem a magányt, amelyre valaha annyira vágytam, de amelyből lassan kezdett elegendő lenni. Két hét után úgy éreztem, megőrülök, ha nem szólhatok valakihez.

Már-már arra gondoltam, hogy begyalogolok a legközelebbi prémátvevő telepre, amikor megérkezett hozzám a *csippeva* asszony. Olyan váratlanul toppant elém, hogy majdnem keresztüllöttem.

Róla sem lehetett elmondani, hogy felesleges fecsegéssel múlatta volna az időt. Megérkezett a házam elé – ahol kezemből a puskámmal farkasszem néztem vele –, kinyújtotta a kezét és félretolta a puskám csövét. Kis batyujával a hátán bement a házba, és rátette a batyut Fehér Szarvas fekvőhelyére. Úgy látszott, pontosan tudja, melyik az enyém, melyik volt Fehér Szarvasé.

A kunyhót és a környékét is úgy ismerte, mint a tenyerét. Ez megkönnyítette a dolgomat, hiszen el sem tudtam volna magyarázni neki, mit hol keressen, lévén hogy egyetlen szót sem értettem csippevául. De lassan ezt is megtanultam. Ő pedig ott maradt nálam, és...

Beaver összehajtotta a papírlapokat és kíváncsian a régészre nézett.

– Nos, Mr. Candell, mit szól hozzá?

Candell nyögni sem tudott a megdöbbenéstől.

67.

Amikor megszólalt, rekedt volt a hangja, mintha a manituk szorongatták volna a torkát.

- Egyszerűen... hihetetlen! Mi az ördögöt jelentsen mindez?
- Ezt szeretnénk mi is megtudni – mondta a fiatalember. – Bár... sokak szerint vannak dolgok, amelyeket jobb nem tudni.
- Maga mit mond?
- Beaver mosolygott.
- A nem tudás olyan, mint amikor a strucc a homokba dugja a fejét. Ha nem látja, akkor probléma sincs. Nem vagyok meggyőződve róla, hogy a strucc valóban így tesz-e, de a példa azért tetszetős. Mindenesetre orvosságos embereink megpróbáltak már kapcsolatba lépni az ősök lelkeivel.
- No és... sikerült?
- Bizonyos értelemben igen. Beszéltünk velük, de nem tudtuk meg tőlük az igazságot.
- Candell akkor lett volna meglepve, ha azt hallja, hogy az ősök töviről hegyire elmeséltek nekik mindent a manitukról.
- De azért csak mondtak valamit?
- Beaver bólintott.
- Azt, hogy a manituk nagyon veszélyesek. Ki kell térnünk az útjukból. Nem szabad magunkra haragítanunk őket.
- Hogy kell kitérni az útjukból?
- Ezen töprengtünk mi is. Most már, azt hiszem, ismerjük a választ.
- Választ?
- Figyelembe kell vennünk az utasításokat.
- Candell minden erejét megfeszítve megpróbálta értelmezni az indián szavait. Úgy érezte, hogy ő a Meddox nevű fickó, Beaver pedig Fehér Szarvas.
- A manituk utasításait?
- Beaver megrázta a fejét.
- Nem hiszem, hogy a manituknak lennének utasításaik.
- Hogyhogy nincsenek?
- Egyszerűen nincsenek. Gondoljon csak Fehér Szarvas szavaira. A manituk sem jók, sem rosszak. A manituk csak vannak.
- Ezt elég nehéz megérteni.
- Beaver tovább mosolygott.
- Már miért lenne az? Vegyük csak a villámot. A villám jó

vagy rossz?

– Hát semmiképpen nem jó – mondta Candell. – Jó villámról még nem hallottam. Rosszról annál inkább.

– Az a kérdés, hogy *szándéka szerint* jó-e vagy rossz. Az, hogy belevág valakibe, csak a következménye valaminek. A villámnak nem áll szándékában belevágni senkibe. Nem is tudja, hogy ezzel megöl valakit. A villámnak nincs tudata, nem élőlény. A mi dolgunk, hogy kijöjjünk vele valahogy. Ha vilámlani kezd, ne álldogáljunk sík terepen felemelt esernyővel.

– Azt gondolja, hogy a manituk természeti jelenségek?

Beaver összenézett Lebukó Holddal.

– Ez lenne a jobbik eset, Mr. Candell.

68.

Candell szívesen megkérdezte volna, mi a rosszabbik eset, de visszatért Steiner, és ezzel vége is szakadt a beszélgetésnek. Steiner a fejét vakargatta, aztán megkérdezte az indiánoktól, hogy mire számíthat.

Az indiánok hallgattak, majd Lehulló Hold engedelmet kért, és Beaver kíséretében elhagyta a sátrat. Steiner eltátotta a száját megdöbbenésében.

– Akkor most mi van? – nyögte. – Széna vagy szalma?

– Elmennek az idősebb Turnerhez, és megtanácskozzák vele a dolgot.

– Aztán?

– Visszajönnek és megmondják, mi legyen.

– Maga szerint mi lesz?

– Szerintem folytathatja a munkáját.

– Mitől ennyire biztos benne?

Candell elmosolyodott. Tudta, hogy Steinernek fogalma sincs róla, mi zajlik az orra előtt.

Nevezetesen, a legújabb kori indián történelem legfontosabb kérdésére kell választ keresniük.

Candell rövid töprengés után úgy döntött, hogy felvilágosítja Steinert. Jobb, ha tudja, miről van szó.

– Bizonyára hallott már az 1990-es törvényekről, Mr. Steiner.

– Hogy a fenébe ne hallottam volna! – mordult fel az építésvezető. – Már megbocsásson, de ez okozza nekünk a legnagyobb bajt. Az építészekre gondolok elsősorban.

– Nyugodtan gondolhat a múzeumokra is. Nos, Mr. Steiner, ezek szerint tisztában van vele, hogy e törvények értelmében minden olyan lelet, amely Kolumbusz előtről származik, az indiánokat illeti. Őket illetik a tárgyi emlékek, de a csontok is. Minden emberi csontlelet. Még hozzá *valamennyi*: azok is, amelyeket jelenleg múzeumokban, kutatóintézetekben őriznek. Ezek az indián ősök maradványai; a jelenleg élő indián közösségek őseié, s valamennyit ki kell szolgáltatni a leszármazottaknak, hogy méltóképpen eltemethessék őket. Tudja, mekkora problémát jelent ez a múzeumoknak, kutatóhelyeknek?

– Sejttem – morogta Steiner.

– Óriásit. Valamennyi múzeum, kutatóhely indián anyaga megsemmisül – ismét eltűnik a föld alatt. Mintha soha nem is kutatták volna a Kolumbusz előtti Amerika néprajzát. Csak leírások, cikkek, fényképek maradnak a birtokunkban. El tudja ezt képzelni?

Steiner csak a fejét csóválgatta.

– Pedig ez a keserű valóság, Mr. Steiner. Ennek ellenére kétségtelen, hogy az indiánoknak is igazuk van: én sem szeretném, ha az őseim csontjai vitrinekben sárgulnának, vagy kutatók méricskélnék centiméterrel őket ahelyett, hogy méltó helyen aludnák örök álmukat.

– Hát... igen – bólintott Steiner. – Ez is érthető.

– Ez csak az egyik probléma, Mr. Steiner. A másik az, hogy az indiánok azért követelhetnek vissza minden leletet, mivel ők Amerika őslakói. Kolumbusz előtt rajtuk kívül nem élt ember Amerika földjén. Igaz?

- Úgy hírlík – mondta óvatosan Steiner.
- Amerika benépesülése Ázsia felől, a Bering-szoroson át történt. Ez választja el az ázsiai kontinenst Alaszkától. Cirka negyvenezer évvel ezelőtt a szoros még be volt fagyva, így Ázsia őslakói közül sokan – mongolid típusú emberek – átkeltek rajta, ezzel kezdetét vette Amerika benépesülése. Természetesen nem máról holnapra történt, hanem hosszú évezredek alatt több hullámban. A legelső emberi nyomok cirka 16 000 évvel időszámításunk előttre datálhatók. Ezek, hangsúlyozom, nem emberi maradványok, hanem települések nyomai, valamint kőszerszámok, nyílhegyek. Ami a betelepülőket illeti, kétségkívül genetikai és antropológiai folyamatosság áll fenn köztük és a ma élő indiánok között. A jelenlegi indiánok is mongolid típusú emberek. Ebből egyenesen következik, hogy az indiánok voltak Amerika őslakói, függetlenül attól, hogy az *indián* nevet csak Kolombusz után kapták.
- Világos – bólintott Steiner. – Ezen az alapon formálnak jogot minden régészeti leletre.
- Úgy van – bólintott Candell. – Mondja, Mr. Steiner, hallott már valamit a *kennewicki emberről*?
- Nem én – hökkent meg Steiner. – Az meg ki az ördög?
- Az indiánok számára kétségkívül az. – Candell igyekezett rövidere fogni a mondandóját, hiszen az indiánok minden pillanatban ismét felbukkanhattak. – 1995-ben, már az említett törvények meghozatala után, Washington államban, a Columbia folyó partján diákok egy ember csontvázára bukkantak. Egy teljes emberi csontvázra! Beszállították a helyi seriffhez, aki elküldte az egészségügyi hatóságokhoz. Az első meglepetés akkor érte a vizsgálókat, amikor kiderült, hogy emberünk csípőcsontjába egy kőből készült nyílhegyet lőtt valaki.
- Nofene! – lepődött meg Steiner.
- A második akkor, amikor megállapították, hogy a férfi nem indián.
- Hanem?
- Másféle rasszhoz tartozik. Bár ez nem is lett volna meglepő. Az indiánok lelőttek egy telepest, és kész.

- És nem így volt?
- Így is lehetett volna. A bomba meglepetés azonban csak ezután következett. Kiderült, hogy emberünk cirka kilencezer éves!
- Mi a fene! – hökkent meg Steiner. – Kilencezer éves, és nem indián?
- Úgy van – bólintott Candell. – Ezt a megállapítást persze az indiánok azóta is vitatják. Pedig a kor és a fajta meghatározása tökéletes.
- No és melyik emberfajtaához tartozott ez az ember?
- A vizsgálatok szerint *ainuid* volt.
- Az meg mi a szar? – szaladt ki Steiner száján.
- Nem hallott még az ainukról?
- Nem én! – mondta Steiner. – Büszkén állíthatom, hogy még soha!
- Az ainuk Japán őslakói. Ők is az ázsiai kontinensről származnak; onnan érkeztek Japán földjére valamikor a történelem előtti időkben. Ők népesítették be az óceániai szigetvilágot is. Kiváló hajósok voltak, szigetről szigetre hajózva óriási területeket hódítottak meg. Ez a lelet azt bizonyítja, hogy elérték Amerikát is.
- Úgy érti, még az indiánok előtt? Az Ázsiából bevándorolt indiánok előtt?
- Candell megvakargatta a feje búbját.
- Ezt, sajnos, nem tudjuk. Valószínűnek látszik, hogy az ősi indiánok és ez az ainuid típusú népesség egymás mellett élt – amint a nyílhegy mutatja, közel sem nagy békességben –, így mindketten Amerika őslakóinak számítanak. Ugyanilyen ainuid leleteket találtak egyébként nemrégiben Mexikóban is.
- Mit szólnak mindehhez az indiánok? – kérdezte lehalkítva a hangját Steiner.
- Természetesen azt állítják, hogy a *kennewicki ember* is indián volt. És az ő csontjait is visszakövetelik. A hatóságok viszont nem adják, így jelenleg patthelyzet alakult ki. A kormány nem óhajt ujjat húzni az indiánokkal, így jegeli a dolgot.
- Már értem – mondta Steiner. – Ez az ízé, amit itt kiás-

tunk... nincs ínyére az indiánoknak. Igaz?

– Igaz – bólintott Candell. – Az a fickó, akit kőbilincsekkel a kőoszlophoz erősítettek, nem indián. A koponyájáról világosan látszik.

– Csak nem? – nyílt kerekre az építész szeme.

– De bizony, Mr. Steiner – mondta Candell. – Az a koponya egy ainuid koponya. És ezt az indiánok is tudják.

70.

Majd egy órát kellett várniuk, míg az indiánok visszatértek. Gondterhelt volt az ábrázatuk, mintha a kiásott halottat sajnálnák. Összesen öten voltak; alig értek be a sátorba. Candell természetesen azonnal felugrott, és felajánlotta a székét a főnöknek, Jack Turnernek.

A beszélgetés nem tartott soká. Alig negyedóra alatt végeztek. Jack Turner közölte az építésszel, hogy engedélyt ad az építkezés folytatására. A temetőnek a helyén kell maradnia. Nem kell megjelölni a helyét, de ott kell maradnia, ahol megtalálták. Semmiképpen sem szabad megbolygatni vagy ráépíteni valamit.

– Nem lesz probléma – mondta megkönnyebbülve Steiner. – Ezt a társaság nevében garantálhatom.

Az indiánok bólintottak, váltottak még néhány udvarias mondatot Steinerrel, aztán megköszönték Candell együttműködését, és eltávoztak.

Candell lefeküdni készült, amikor megkapirgálta valaki a sátra oldalát. Mielőtt kinézhetett volna, már lebbent is az ajtó, és Simon Turner nézett be rajta.

– Bejöhetünk, Mr. Candell?

Turner mögött Beaver is belopakodott a sátorba. Mindegyikük arca gondterhelt volt, mintha óriási problémával állnának szemben.

Azzal is álltak. Erről Candell meg is győződhetett, amint beszélgetni kezdtek.

Azzal kezdődött a társalgás, hogy Turner Beaverre mutatott.

– Mr. Beaver, azaz Hosszú Sas toll antropológus is, Mr. Candell, nemcsak néprajzkutató.

– Gratulálok – mondta Candell. – Szép tudomány.

Az indián biccentett, és azonnal a dolgok közepébe vágott.

– Az a koponya, Mr. Candell, tudja, miről beszélek... nem feltétlenül indián koponya!

Candell nyelt egyet. Mi a fenét mondjon erre?

– Ezt ön is tudja, Mr. Candell.

Naná, hogy tudom – gondolta a régész, de a szeme sem rebent.

– Azzal is tisztában van, hogy ez mit jelenthet?

Hát hogyne – gondolta Candell. – Azt jelentené, hogy nem egyedül ti vagytok Amerika őslakosai. Osztóvonalok kellene másokkal is a dicsőségen.

– Sejttem – mondta.

– Mi viszont határozottan azt a nézetet képviseljük, hogy *mi vagyunk* az őslakosok. Akárhik is legyenek ezek a fickók – a *kennewicki ember*, vagy mások -, később érkeztek Amerikába, mint a mi őseink.

Hol van erre a tudományos bizonyíték? – kérdezte magában Candell.

– Azonkívül úgy gondoljuk, hogy azoknak a feltételezett embereknek nem élnek már utódaik, leszármazottaik. Mi vagyunk jogosultak az ő képviselőikre is.

Ez azért nem olyan egyszerű – gondolta Candell. – Ebből lesz még hacacaré.

– Így hát ránk, indiánokra hárul a feladat, hogy minél többet megtudjunk róluk.

– No és a manitukról? – kérdezte Candell.

– Természetesen róluk is. Bár nem tartom valószínűnek, hogy a kettő összefüggene egymással.

Én meg nagyon is ... – gondolta Candell.

– Ez a hely – szándékosan nem akarok sírt vagy temetőt mondani -, felteszem, felkeltette az ön érdeklődését is, Mr. Candell. Méghozzá több okból is. Az egyik maga a hely. Igaz?

– Igaz – ismerte be Candell.

– Ön szerint mi lehet?
A régész felhúzta a vállát.

– Őszinte legyek? Fogalmam sincs róla. Önnek igaza van; még abban sem lehetünk biztosak, hogy temetőt tártunk-e fel. Ha az, akkor furcsa temető. Egyszemélyes.

– Más kultúrákban is előfordult, hogy egyetlen előkelő ember számára emeltek impozáns sírt. Gondoljon csak a piramisokra vagy a kurgánsírokra!

– Ez is igaz – bólintott Candell. – Csakhogy semmi nyomát nem látom, hogy a cölöphöz bilincselte ember előkelő lett volna. Nincs mellette semmi, ami a gazdagságára utalna. Sem ékszerek, sem használati tárgyak, sem fegyverek. Nagyon különös.

– És a farkasok?

– Velük sem tudok mit kezdeni. Bár... az ön által említett kurgántemetkezéseknél gyakran temették a halott mellé kedvenc állatait. Leggyakrabban a lovát, de előfordult, hogy a kutyáját is.

– Gondolja, hogy az az ember életében farkasokat idomított? Candell elmosolyodott.

– Merész feltételezés.

– De nem lehetetlen. Úgy tűnik, hogy kivégezték az illetőt.

– Vagy élve eltemették.

– Az is kivégzés.

– Vajon mit jelenthet a koronaféle a fején?

– És a farkasokén?

Itt aztán be is állt a csend. Egyikük sem tudott választ adni egyetlen kérdésre sem.

– Induljunk ki Meddoux leírásából – javasolta Beaver. – Ön szerint valódi?

– Szerintem az.

– Pedig hamisítvány is lehetne.

– Lehetne – bólintott Candell. – Csakhogy az illető leírását a mi tapasztalataink is alátámasztják. Ha egyedi eset lenne, és csak Meddoux leírásából tudnánk erről a furcsa temetkezésről, ügyet sem vetnék rá. Biztos lennék benne, hogy a prémvadász félreértett valamit.

- Meddox szerint figyelmeztetésnek szánták.
- Kik?
- A manituk.
- Passz – mondta Candell. – Én innen nem tudok továbblépni.
- Nem hisz a manitukban?
- Zavarná, ha azt mondanám, hogy nem?
- Az indián elmosolyodott.
- Egyáltalán nem zavar. A manitukban és a lelkekben nem könnyű hinni. Bár azért önök közül is sokan hisznek bennük.
- Ennek az eldöntése – mármint hogy léteznek-e vagy sem – nem az én dolgom. Én régész vagyok, nem pap vagy pszichológus, vagy micsoda.
- Akkor gondolkozzunk kizárólag materialista alapon – javasolta az indián – tegyük fel úgy a kérdéseinket. Tegyük fel, hogy valakik ezzel a temetkezési formával figyelmeztetni szeretnének valakiket. Mondjuk, az emberiséget, vagy legalábbis az arra járó embereket.
- A manitukra?
- Akármikre. Leginkább arra, hogy ez a hely veszélyes.
- És ezt honnan tudják az arra járók?
- Valószínűleg akkortájt még felső része is volt a sírnak, nem csak a föld alatti. Olyasmi lehetett, mint manapság a roncsautók vagy az utak mellé állított keresztek. A szerencsétlenül jártak példájával intik óvatosságra a vezetőket.
- Tehát figyelmeztetés. Ám legyen.
- Emellett valószínűleg mágikus jelentősége is van a sírnak. Biztos, hogy az oszlophoz bilincselésnek és a farkasok eltemetésének is megvan az értelme.
- Jó lenne tudni, hogy mi.
- Ebben egyetértünk.
- Beaver előrehajolt.
- Ez esetben... amit itt feltártunk, az mégiscsak figyelmeztetés.
- Úgy tűnik – bólintott Candell.
- Arra figyelmeztethetnek, hogy ez az ő területük – tűnődött

az indián. – Csak meg ne kérdezze, hogy kiké, mert nem tudok rá más választ adni, mint hogy a manituké.

– Eszerint... veszélyben vagyunk?

– Ha a figyelmeztetés még mindig érvényes, lehetséges.

– 1709-ben még érvényben volt – húzta össze a szemöldökét Candell. – Lásd Meddoh gerendaházát. Valaki felkapta és felvitte egy domb tetejére.

– Hegy volt az, nem domb.

– Honnan tudja?

– Megnéztem, Mr. Candell. Megtaláltam a helyet.

Candell torkába belefagyott a szó.

– És... – nyögte aztán kicsit később -, ...a sírt, vagy mit is megtalálta?

– Meg én! – bólintott az indián.

71.

Az elkövetkező öt percben csak Beaver beszélt. Elmondta, hogy néhány társával együtt megkereste azt a helyet, amelyről Meddoh írt. Nem volt könnyű, de végül megtalálták. Szerencsére a vidék ma is kihalt, nem kellett engedélyt kérniük a kanadai hatóságoktól. Vittek magukkal ásót, lapátot, ami kell, és megkeresték a sírt.

– Ki is ásták? – kíváncsiskodott Candell.

– Éppen csak annyira, hogy meggyőződhattunk róla, valóban az-e, amit keresünk.

– A gerendaházat is megtalálták?

Az indián megrázta a fejét.

– Sajnos, nem. Ne feledje, majd négyszáz évvel ezelőtt repítették fel a sziklák közé. Négyszáz év még egy gerendaháznak is sok.

– De talán a nyomai...

– Annyi arrafelé a sziklás kiszögellés, hogy évekig is eltartana, amíg valamennyit végigjárnánk. Különben is, mit nyernénk vele, ha megtalálnánk? Inkább azon törtük a fejünket, hogy vajon mi repíthette fel a gerendaházat a sziklák közé?

– Ha eltekintünk a manituktól, csakis a szél lehetett.

– Milyen szél?

– Fogalmam sincs róla. Talán forgószél. A hurrikán csodákra képes.

– Arrafelé nincsenek hurrikánok.

– Tornádók?

– Azok sincsenek. Bár ki tudja, hogy négyszáz évvel ezelőtt milyenek voltak arrafelé a meteorológiai viszonyok. Az időjárás egyfolytában változik; lehet, hogy ami ma nem létezik valahol, az régen megszokott volt, és megfordítva. Az Északi-sarkon trópusi növények éltek és a többi. Meddox maga írja, hogy szélcsatornába építette a faházát.

– Akkor is valószínűtlen, hogy akármilyen szél csak úgy felrakjon egy házat a hegy tetejére.

– És Henderson teherautója? És a fatörzsek?

Candell szó nélkül széttárta a karját.

– Csupán az zavar – folytatta az indián -, hogy Bell földje közelében nem találtunk figyelmeztető jelet.

– Ezt hogy érti?

– Nem találtunk temetőt.

– Kerestek?

– Kerestünk, Mr. Candell. Így hát másra kell gondolnunk. Tudja, mire?

Candell bólintott.

– Na mire? – kérdezte kíváncsian Beaver.

– Hogy a gabonakörök is figyelmeztető jel – mondta a régész. – Azzal ellentétben, amit ön korábban a manitukról állított, amikor a villámhoz hasonlította őket. Rövid csend után ismét Beaver szólalt meg.

– Ön jól megfigyelte a gabonaköröket, Mr. Candell?

– Természetesen – bólintott a régész.

– Mi a véleménye róluk?

Candell megvonta a vállát.

– Fogalmam sincs, mit higgyek. Ezt már korábban is elmondtam mindenkinek, aki kérdezte. Két dolog lehetséges velük kapcsolatban. Az első az, hogy emberek készítették őket.

Hogy hogyan és miért, azt nem tudom.

– Mi a másik lehetőség?

– Hogy értelmes lények csinálták.

– Azt teljességgel lehetetlennek tartja, hogy egyszerű földfizikai vagy meteorológiai jelenségről lehet szó?

– Teljességgel lehetetlen – mondta nagyon határozottan a régész.

– Miért lenne az?

– Mert semmiféle földfizikai vagy meteorológiai erők nem lennének képesek szabályos köröket és egyenlőszárú háromszögeket rajzolni. Továbbá egyetértek Mr. Bell-lel abban, hogy egy folytatásos képregényt rajzoltak az orrunk elé. Ha sorban nézzük az ábrákat, valóban egy összefüggő folyamatot figyelhetünk meg. A háromszögek elmozdulnak... de ezt bizonyára ön is észrevette.

– Gondolja, hogy a két tinédzser felbukkanása és a gyilkosságok ügye összefügg valahogy azzal, amiről idáig beszélgettünk?

– Ez is a megválaszolandó kérdések közé tartozik.

Egyelőre az is maradt.

72.

Mielőtt Candell visszatért volna a múzeumba, elköszönt Mr. Steinertől. Az építész nem volt vidám kedvében; látszott rajta, hogy bántja valami. Candell nem is mulasztotta el megkérdezni, mi a baja. Nem sokáig kellett faggatnia, Steiner öt perc alatt mindent kitálalt.

– Maga bizonyára megért engem, Mr. Candell – mondta sóhajtván. – Ez a sír, vagy mi a fene, összekutyult nekem itt mindent. Mi a francért kellett pont az én építkezésemen rábukkanni erre a nyavalyára?

– Hát ez valóban pech – sajnálkozott Candell.

– Nem is sejti, mekkora – panaszkodott tovább az építésvezető. – Amióta ezek a fickók megbolygatták a földet, az emberek esze is összekutyulódott. Nem győzöm csillapítani őket.

- Csak nem ijedtek meg?
 - A fenébe is, dehogynem. Sokan közülük összezsínálták magukat. Főleg a mexikóiak. Éppen most váltam el egyiküktől. Öt éve dolgozunk együtt, mindeddig meg voltam győződve róla, hogy még az ördögtől sem fél. Nemegyszer rá kellett szólnom, hogy csatolja fel a biztonsági övét, mert anélkül mászkált százötven láb magasan. Rossz volt nézni, mit csinál. Ő azonban csak nevetett. Most azonban be van szarva.
 - A manituktól?
 - Az indián szellemektől. Azt mondja, azokkal nem lehet játszodozni. Sok szörnyűséget hallott arról, hogy mire képesek, ha megharagítják őket. Azzal, hogy megbontottuk a sírjukat, felidéztük a haragjukat.
 - Azt nem mondta, mivel lehetne megbékíteni őket?
 - Fogalma sincs róla. De fél. És mások is félnek. Vannak, akik nem aludtak egész éjszaka, és természetesen kísérteteket láttak. Jaquinta egyenesen a sírból látott kikelni valakit. Egy fehér lepedős alakot, akit fejetlen farkasok követtek. Jaquinta be van csinálva, hogy széttépnek bennünket a dögök.
 - Hogy téphetnének szét, ha fejetlenek?
 - Jaquinta szerint majd ha szükségük lesz rá, lesz fejük és fogaik is lesznek.
- Candell elérkezettnek látta az időt, hogy lelépjen. Megköszönte Steinernek a rendelkezésére bocsátott kocsit, és elhúzott az építkezésről.

73.

Délután éppen fürdeni készült, hogy megszabaduljon Steiner építkezésének utolsó nyomaitól is, amikor csengettek az ajtón. A városi kézbesítőszolgálat embere volt, és küldeményt hozott. A küldemény egyetlen borítékból állt: feladót nem látott rajta.

Candell rövid habozás után felbontotta. Őszinte meglepetésére nem levelet tartott a kezében, hanem valaminek a kivonatát, számítógépen írva. Az volt a legfurcsább, hogy nem volt sem eleje, sem vége. Mintha valaki úgy tépte volna ki valahon-

nan.

Leroskadtt egy székre, és olvasni kezdte a töredéket.

„...én még életemben nem láttam olyat, Sam, ezt elhiheted. Bermudától délre repültünk Miami felé, amikor megráztak bennünket a léghullámok. Kellemetlen turbulencia volt, be is kapcsolattam az utasokkal az öveket. Nem mintha veszélyes lett volna, csupán nem akartam, hogy valakinek baja essék. Tudod, hogy van ez mostanában. Valaki beveri a karját a széke karfájába, és akkora kék folt támad tőle, mint egy tízcentes, már a levegőből felhívja az ügyvédjét, és egymillió dollár kártérítést követel. Az ügyvédnek meg az lesz az első kérdése, hogy égett-e az övek becsatolására felszólító felirat. Ha nem égett, készek vagyunk. A légitársaság fizet, én pedig nézhetek más munka után, merthogy egyelőre még túlkínálat van belőlünk, hogy a fene egye meg! Szóval, repültünk Miami felé, a jet-streamek ráztak bennünket, mikor is Stefanie bejött a kabinba. Nem tudom, emlékszel-e rá, olyan kis barna töltött galamb, frufrura vágott hajjal. Állítólag Steve Harmonnak volt egy kis afférja vele, bár tudod, hogy van ez. Ha egy ilyen kis angyalka csak rámosolyog egy pilótára, a többiek máris azt hiszik, hogy réges-rég megvoltak egymásnak. Na, a csaj kopogtat az ajtón, majd bedugja a fejét. – Hé, Don – mondja a másodpilótának -, hol a fenében vagyunk most? – Don nekikezdett volna, hogy közölje vele az adatokat, de a lány leintette. Azt mondta, nem a pozíciónkra kíváncsi, hanem hogy hol a fenében vagyunk? Láttam rajta, hogy halottfehér a barna képe, és mindegyre kitekintget az ablakon. Gondolhatod, hogy végigfutott a hátamon a hideg. Ha a stuvik így nézegetnek az ablak felé, akkor valami baj van. Akkor már rohadtul búzlik valami.

Don csak ámult-bámult, így aztán én vettem át a szót. Kérdeztem tőle, hogy hogy érti, Stefanie, mi a helyzet, csak nincs valami gubanc? De ő csak makacsul azt ismételte, hogy *hol a fenében vagyunk?*

Őszintén szólva, azt hittem, hogy benarkózott vagy befüvezett – nem túl gyakran, de ez is előfordul. Ilyenkor nincs más megoldás, mint kivonni a forgalomból, mielőtt az utasok szima-

tot kapnának. A pánikra van legkevésbé szüksége a pilótának, főleg, ha a Bermuda-háromszög környékén repdes. Úgyis minden utas az ablakon lóg, hogy hátha felbukkan egy csészealj, és kiinteget belőle egy kis zöld fickó.

Hát, Sam, ha hiszed, ha nem, majdhogynem ez is történt. Amikor a kiscsaj még egyszer megkérdezte tőlem, hogy hol vagyunk, amilyen finoman csak tudtam, azt feleltem neki, hogy a levegőben. A levegőben, kedves Stefanie, úton Miami felé. Erre tudod, mit mondott? Hogy ő és néhány utas azt hiszik, hogy egy erdőben. Érted? Egy erdőben.

Ebből aztán világossá vált számomra, hogy nagy a baj, és diszkréten kell elintéznünk, ha nem akarjuk, hogy még nagyobb legyen. Úgy tettem, mintha komolyan venném a kérdését, közben azonban kacsintottam Donnak, hogy tegyen úgy, mintha pisilni menne, és vigye ki magával a lányt. Giselánál van altató, nyomjanak bele egy jókora adaggal. Lehetőleg szőrmentén, ha nem akarjuk valamennyien elveszíteni az állásunkat.

Nem részletezem a dolgot; végül is sikerült kicsalni a fülkéből. Éppen egyedül maradtam, amikor megbillent a gép, és olyan furcsa felhők jöttek szembe velem, hogy életemben még nem láttam olyanokat. Nem, Sam, nem voltak félelmetesek, még a Bermuda-háromszög környékén sem – sokkal inkább furcsák. Mintha ágas-bogas fák lettek volna. Alighogy megpillantottam őket, ösztönszerűleg megemeltem a masinát. A felhők elhúztak alattunk.

Don visszajött a fülkébe – immár egyedül. Olyan furcsa volt a képe, amilyennek még soha nem láttam. Leült, feszengett, mintha szántszándékkal nem akarna rám nézni. Na, ekkor majdhogynem engem is elkapott a pánik. Már az sincs rendjén, hogy az egyik legmegbízhatóbbnak tartott stuvim úgy viselkedik, mintha belelegelt volna egy kenderföldbe, de hogy a másodpilóta is megkergüljön... Szóval, kezdtem megrémülni. Mi van akkor, ha a Bermuda-háromszög mégiscsak csodákat produkál? Hiszen tűntek már el errefelé gépek, meg minden – nem akarom az egész hülyeséget felsorolni -, hátha mégiscsak lehet benne valami.

Lazán megkérdeztem tőle, hogy mi a helyzet, Don? Hogy ityeg a fityeg? Don ekkor rám nézett. Esküszöm, Sam, majd összecsináltam magam rémületemben. Olyasmit láttam Don szemében, amiről nem is tudtam, micsoda. Mintha most döb-bent volna csak rá, hogy a levegőben repül egy Boeing 747-es pilótafülkéjében.

Amikor megszólalt, a kormányba kellett kapaszkodnom. Ha hiszed, ha nem, pontosan ugyanazt kérdezte ő is, mint Stefanie. Hogy hol a fészkes fenében vagyunk is mi.

Tudod, Sam, még az is megfordult a fejemben, hogy nem a hörcsög csinált-e valami balhét. Utólag be kell vallanom: megengedtem egy kissrácnak, hogy felhozhatja a hörcsögét az utastérbe. Normális körülmények között a csomagtérben kellett volna tárolnunk, bár nem tudom, hogy a hidegben kibírta volna-e az utat. Végül, némi könnyörgés után megengedtem, hogy a stuvikkal maradjon. Azok meg – tudod, milyenek a nők –, elkezdtek magokkal tömni a kis fickót. Arra gondoltam, hátha a hörcsög csinált balhét. Mondjuk, veszett volt, megharapta az egyik stuvit, és így tovább. Aztán kénytelen voltam elvetni az ötletet. Az csak a rémfilmekben fordul elő, hogy egy veszett állat megmar valakit, és az illető öt perc múlva maga is veszetté válik. A veszethez lappangási ideje, ha jól tudom, három hét. Akkor viszont mi a fene lehet?

– Jól van, Don – mondtam –, nem tudom, mire célzol, de a levegőben vagyunk. Egyre közelebb Miamihoz. Mi a hézag?

Azt mondta, ő nem mond semmit, menjek ki az utastérbe, majd meglátom. De ha nem akarok...

Ebben a pillanatban én is megláttam. Ekkorra már jelentősen megnövekedett a szélerősség, olyan nyolcvan mérföldes orrsze-lünk lehetett. Ahogy kinéztem az ablakon, elhúzott valami az ablak mellett. Egyetlen pillanatig arra gondoltam, nekünk is ütközik, de aztán gyorsan eltávolodott tőlünk. Én meg nem hittem a szememnek. Tudod, mit láttam én odafent a levegőben, harmincezer lábnyira a tenger fölött? Egy fát, Sam! Egy ágas-bogas fát! Még a gyökereit is láttam. Úgy húzta maga után, mint az üstökös a csóvját.

Bevallom, Sam, elkapott a halálfélelem. Eszembe jutott mindaz a sok marhaság, amit a Bermuda-háromszögről olvastam vagy hallottam, és belém ütött a villám: jóistenem, mi van, ha minden igaz? Ha pillanatokon belül én is...

Akkor ismét feltűnt egy fa. Meg is szólalt minden odabent, aminek csak meg kellett szólalnia, és villogott minden, aminek villognia kellett. Ebből aztán biztos lehettem benne, Sam, hogy nem vízió vagy hallucináció, vagy mit tudom én mi az, ami körülöttünk repdes, hanem egy anyagi test. Például valóban egy fa. Márpedig, ha egy valóságos fizikai test, akár fa, akár nem, nekünk ütközik, már el is kezdhettek imádkozni. De csak rövidet, mert úgysem tudnám befejezni.

És akkor, Sam, ne röhögj ki érte, de megpillantottam egy döglött tehenet is. Teljesen szét volt cincálva szegény, de jól láttam a két szarvát, a fejét, és a lábaiból is valamit. Fekete-fehér tarka tehén volt, és most repült.

Akkor adtam le a vészjeleket, Sam. Akkora *maydayt* csináltam, hogy ekkorát még nem csinált senki a légitársaság történetében.

A továbbiakban aztán ment minden a maga útján. Megtiltották, hogy nyilatkozzunk a sajtónak; annak a néhány utasnak, akik észrevették a mellettünk repülő fákat, azt mondták, hogy furcsa, fa alakú felhők voltak; annak a kislánynak pedig, aki azt állította, hogy ő egy tehenet is látott repülni, vett a társaság egy akkora plüsstehenet, hogy az egész család alig tudta hazacipelni. Engem pedig pihenni küldtek Donnal együtt.

Először egy vizsgálóbizottság látogatott meg. Kérdeztek ezt-azt, majd megkérdezték, hogy akarok-e még repülni? Mondtam, hogy akarok. Jól van – mondták -, lehet róla szó. Persze csak akkor, ha nem ragaszkodom a vízióimhoz. Repülő fák és egyéb marhaság! Ha sokat ugrálok, soha nem repülhetek, ha viszont együttműködöm velük, szálldoshatok, mint a madár. Naná, hogy együttműködtem velük!

Egyszer meglátogatott egy fiatal pár is – amolyan Scally és Mulder ügynök -, és azt magyarázták, hogy nem vagyok hülye, valóban az repült, amit láttam. Fák és tehenek. Valamilyen inté-

zet megbízásából végeztek kutatásokat, és megállapították, hogy Costa Ricában egy erdő kisebb darabja egy éjszaka egyszerűen eltűnt. Érted, Sam? Egy hektárnyi erdő. Még hozzá gyökerestül. Este még megvolt, reggelre kelve azonban már hiúlt helye látszott csak. Egy közeli farmról meg néhány tehén tűnt el. Nagyon úgy nézett ki a dolog, hogy irtózatoss erejú forgozószél tombolt a környéken, az kapta fel a fákat és a teheneket is. Kissé bonyolítja ugyan a helyzetet – mondták –, hogy senki nem észlelt abban az időben szelet, a meteorológiai megfigyelők sem, de valaminek mégiscsak el kellett vinnie a fákat. Nem, nem találták meg őket sehol. Ha minden igaz, a Bahamák felé vették az útjukat, és alighanem a tengerbe potyogtak. Ez a helyzet fehéren feketén. De ezt sem kell azért hangoztatnom. A légiutasok nem szeretik, ha gépeken kívül fák és tehenek is röpködnek a levegőben. Ezért inkább felejtsem el az egészet, hagyjam a tudósokra a dolgot, manapság úgyis olyan sebesen változik a környezet – globális felmelegedés meg minden –, hogy számos olyan újfajta jelenséggel találkozunk, amilyen régebben ismeretlen volt. Az a feladatunk, hogy alkalmazkodjunk hozzájuk; felesleges a népeket riogatnunk, blabla, blabla, blabla.

Hát én nem riogatom a népeket, Sam. Senkit sem riogatok. De Stefanie-vel együtt megesküszöm mindenre, ami csak szent nekem, hogy nem álmodtam, nem hallucináltam, nem szívtam füvet, és még extasyt sem vettem be: tényleg fák és egy tehén röpiült el a gépem mellett..."

Candell az ölébe ejtette a papírokat, és elképedve bámult maga elé.

Úristen, mi történik mostanában a világban?

És mi a fene történik *vele*?

74.

Estefelé érte el Beaver telefonja.

– Megkapta a küldeményemet? Mit szól hozzá? – kérdezte az indián.

– Nem tudom – felelte Candell. – Az az érzésem, hogy tréfa.

– Nem tréfa.
 – Honnan tudja?
 – Beszéltem a pilótával. Öt évvel ezelőtt történt az eset. Azóta is repül. De fával és tehénnel többé nem találkozott a levegőben.
 – Akkor nem azokról a fákról van szó, amelyek Henderson teherautójára zuhantak. Hacsak nem keringtek öt éven át a levegőben.
 – Ki kellene mennie a völgyhídhöz, Ross – mondta váratlanul témát váltva az indián. – Arra kérem, menjen ki Negropontéhoz.
 – Mi a csodáért? – hökkent meg Candell. – Hiszen maguk már elrendezték ott mindent.
 Az indián hallgatott, aztán belesóhajtott a kagylóba.
 – Azt hiszem... mellényúltam.
 – Mellényúlt? Hogyhogy? Ezt nem értem.
 – Rossz helyen kerestem.
 – Mi a csodát?
 Beaver vagy öt percig folyamatosan beszélt.
 Másnap Candell kiautózott a völgyhídhöz.

75.

Carlo Negroponte fellökte a kalapját a feje búbjára, és fütytyentett egyet, amikor megpillantotta Candellt irodája bejáratánál. A konténer egy hatalmas tartópillér árnyékában bújt meg; az országútról képtelenség lett volna észrevenni. Candell is csak úgy talált rá, hogy még idejében felvilágosítást kért egy arra haladó markológép vezetőjétől.

– Ez aztán valami! – fütytyentett még egyet Negroponte. – És még mondja nekem valaki, hogy nem létezik telepátia! Az isten vezérelte erre, Mr. Candell. Éppen azon járattam az agyam, hogy meglátogatom magát a múzeumban.

– Naná, hogy létezik telepátia! – mosolygott Candell, becsapva maga mögött a kocsiját. – Azért vagyok itt.

– Ez komoly? – kérdezte a kezét nyújtva Negroponte.

– Képzelse csak, ott ültem az íróasztalomnál, és éppen egy kétszáz éves zablát tanulmányoztam, amikor valaki azt súgta a fülembe, hogy figyelj csak, Candell, meg kell látogatnod Mr. Negropontét! Feltétlenül meg kell látogatnod!

– Nagy tréfamester maga, hallja-e! – vigyorgott Negroponte.
– Mindenesetre örülök, hogy itt van. Van valami különös oka, hogy eljött hozzánk?

Candell széttárta a karját.

– Nagyon különös nincs.

– És nem olyan nagyon különös?

– Egyszerűen csak kíváncsi vagyok rá, hogy halad a munka.

– És hogy mi van a temetővel, mi?

– Maga aztán a vesémbé lát.

Negroponte Candell vállára vert.

– Gyerünk, menjünk át a kantinba, mivel nekünk már olyanunk is van, és igyunk valamit. Remélem, nincs ellenére a dolog?

Candellnek természetesen nem volt ellenére. Így rövidesen a kantinban találta magát.

A kantin jókora faépület volt; legalább ötvenen befértek, ha összehúzták magukat. Kellett is ennyi hely; amióta utoljára itt járt, minimum tízszeresére szaporodott a hídépítők száma. Úgy ellepték az egyenesen az égbe emelkedő tartópilléreket, mint a hangyák a mézes bogáncsot.

– Pillanatnyilag négyszázan dolgozunk a projekten – büszkélkedett Negroponte. – Százan meg még ezután csatlakoznak hozzánk.

– Nem semmi – bólintott Candell.

Ittak egy sört, aztán mindkettő arra várt, hogy a másik mondjon valamit.

– Mi újság hát a temetővel? – kérdezte megtörve a csendet Candell.

Negroponte arcán halvány mosoly suhant át.

– Tudtam, hogy erre fog kilyukadni. Nos, ezt inkább nekem kellene megkérdeznem öntől. Elvégre ön ismeri jobban az indiánokat. Amióta a tollkoronás főnök és a többiek elmentek, nem

volt nagy errefelé a mozgás.

Candell meghökkent.

– Azt mondja, nem jártak erre az indiánok?

– Voltak egyszer-kétszer, aztán elmaradtak. Még írtam is egy levelet a főnökségemnek, hogy mi a fenét csináljak, de ők is tanácstalanok. Az indiánok mindenesetre írásba adták, hogy lehet tovább az építkezés.

Candell megvakargatta a feje búbját.

– Szerettem volna kérni magától valamit, Carlo... de már nem vagyok olyan biztos benne, hogy igazán szeretném-e.

– Ne izguljon, kérjen csak nyugodtan. Minden kívánságát teljesítem, csak azt ne kérje, hogy adjam feleségül magához a lányomat.

– Miért? Nem lennék megfelelő magának? – vágott csalódott képet Candell.

– Nincs is lányom! – vigyorgott Negroponte. – Na, ki vele!

– Fel szeretnék menni egy pillér tetejére.

Negroponte arcáról leolvadt a vigyor.

– Egy pillér tetejére? Miért?

– Le szeretnék nézni a temetőre.

Negroponte megsimogatta az állát.

– Biztos benne?

– Amíg nem néztem fel alulról a pillére, még biztos voltam.

Maguk hogy mennek fel rá?

– Kasban – mondta Negroponte. – Így hívjuk a liftet.

– És... belül vagy kívül?

– Természetesen kívül.

– Milyen magas ez az... izé?

– Pillanatnyilag kétszázhetven láb. Valamivel még magasabb lesz, ha rákerül az út.

– Rá szeretnék nézni a temetőre – ismételte Candell.

– Az embereim már megtették. Nem látni onnan semmi különöset.

– Azért én csak felmennék rá. Hátha észreveszek valamit, amit más nem.

– Keres valamit? – kérdezte kíváncsian az építész.

– Mondjuk, hogy igen – bólintott Candell.
 – Megmondhatja, hogy mit?
 – Ha felmentem és lejttem, megmondom.
 – Jobban tenné, ha előtte mondaná meg – futott át egy kis mosoly Negroponte képén. – Előbb végrendelkezz, csak azután add meg a feleséged gombapörköltjét. Mifelénk ez a mondás járja.
 – Kösz, hogy megnyugtat. Feljön velem?
 – Fel én! – bólintott Negroponte. – Bár én sem imádok pillérekre mászkálni... Úgy amúgy nem szédülős?
 – Majd elvállik.
 Candell nem vallotta be, hogy végigcsinált egy s mást a tengerészetenél, helikopteren is repült eleget, abban azonban egyáltalán nem volt biztos, vajon hogy viselkedik majd egy kétszázhetven láb, azaz kilencven méter magas oszlop tetején.
 – Mikor akarja?
 – Minél előbb. Jobb túlesni rajta.
 – Akkor ne igyon több sört.
 – Még csak a poharam felénél tartok.
 – A másik felét már ne igya meg. Igazság szerint meg kellene szondáztatnom, mielőtt felmegyünk.
 – Saját magát nem?
 – Én vagyok a főnök, ha már elfeledkezett volna róla. Várjon itt, és inkább a lánnyal szemezzen a pultnál. Vagy ha mindenáron inni akar valamit, kiváló bogyóitalaink vannak.
 – Majd megleszek valahogy nélküle – ígérte Candell.
 Negroponte elviharzott.
 Candell várt egy kicsit, aztán mégiscsak kért egy bogyósörpöt.
 A fene tudja, miért, de valahogy kiszáradt a torka az utóbbi percekben.

76.

Negroponte jó félóra múlva tért csak vissza, kezében egy kis csomaggal. A csomag tetején hófehér sisak villogott.

– Menjen be a mosdóba, és vegye fel ezeket.

Candell bólintott és átöltözött. Amikor visszatért, két overallos munkást talált Negroponte mellett. Negroponte bemutatta őket, de Candell nem jegyezte meg a nevüket. Egyikük magához vette Candell ruháit és elment, a másik velük maradt.

– Mr. Peters visz fel bennünket – magyarázta Negroponte. – Mr. Peters nagyon érti a dolgát. Hányszor is megy fel naponta, Jim?

– Legalább ötvenszer – mondta a vörös hajú, szeplős, kövérkés arcú férfi. – Minimum.

– És... milyen? – kérdezte Candell.

A vörös hajú szemében mintha lenézés csillant volna.

– Szar.

Candell meghökkent.

– Hogyhogy szar?

– Legjobb a földön. Isten nem azért teremtette az embert, hogy oszlopokra mászkáljon.

– Akkor meg miért mászkál?

– Pénzért – mondta Peter. – Jó pénzért még magasabbra is felmásznék.

– Ki van odafent? – kérdezte Negroponte.

– Bill és Lucky. Tudja, az új fiú.

– Máris felküldték?

– Nem fél az az ördögtől sem. Állítólag úgy hívták, hogy *a légtornász*.

– Hol hívták így?

– A bűnügyi nyilvántartóban. Kilenc emeletig a villámhárító drótján szokott felmászni.

– Te jó ég! Miért őt küldték fel?

– Jól végzi a dolgát, és odafent nincs mit ellopni.

Hamarabb a pillér lábánál találták magukat, mint ahogy Candell szerette volna. Hipp-hopp! – már ott is voltak.

Candell megkönnyebbülve nyugtázta, hogy a drótból fonott kas elég tágas ahhoz, hogy hárman is beleférjenek, és a drótkötél is megfelelő vastagságúnak látszott. Megrázta a fejét, és üdvözölte a szemmel láthatóan rájuk váró férfiakat.

– Mr. Candell – mutatta be nekik is Negroponte. – Maguk itt maradnak, amíg mi fent leszünk.

A férfiak bólogattak.

Negroponte kinyitotta a kas ajtaját, és besétált a ketrecbe.

– Jöjjön, Ross! Vagy meggondolta magát?

Erre Candell is belépett a ketrecbe. Jim Peters követte, és becsukta maga mögött az ajtót.

Lassan emelkedtek. Candell érezte, hogy időnként megvonnaglik alatta a ketrec, és mintha néha meg is ugrott volna egyet.

– A csörlő – nyugtatta meg Negroponte. – Nem fiatal jószág, de megbízható. Néha sajnos rángat egy kicsit.

Candell élvezni kezdte a magasságot. Mint az iskolahajón az árboc csúcsán. Itt egy hegy... vele szemben a másik oldalon is egy hegy... tehát ez is egy szélcsatorna... Amott a távolban úgyszintén két hegy látszik... kicsit elhajlik a völgy... hm... ez emlékezteti valamire. Vajon mi a csodára?

Csak akkor vette észre, hogy felértek, amikor döccent egyet a kas és megállt.

– Fent vagyunk – mondta Negroponte. – Mit gondol, Ross, mennyi ideig leszünk idefent?

– Nem sokáig – mondta Candell. – Negyedóra jó lesz?

– Felőlem – vonta meg a vállát Negroponte. – Addig le kell állítanom a munkát. Üdv, Lucky!

Candell felemelte a kezét, és ő is üdvözölte a biztonsági övet viselő, keskeny arcú, ravasz képű férfit. A pasas vigyorgott, és két övet is nyújtott feléjük. – Ön is, uram?

– Én is – morogta Negroponte.

A férfi Candellhez fordult.

– Szereljem fel, vagy felteszi magának?

– Szerelje csak fel, Lucky. Maga jobban ért hozzá.

Candell hagyta, hogy Lucky rátegye az övet, és csatlakoztassa egy kötélcsomóhoz.

– Kész vagyok, uram. És ön, uram?

– Én is megvagyok. Mutassa magát, Ross.

Candell megmutatta. Negroponte bólintott, és ő is csatlakozott a kötélgubanchoz.

– Mi legyen most, uram? – kérdezte Lucky a főnökét.

Candellnek ekkor tűnt csak fel, hogy egy másik férfi is áll mellettük, figyelő tekintettel.

– Húzódjanak egy kissé félre! Mr. Candell körülnéz, aztán folytathatják.

Candell leginkább hatalmas asztalhoz tudta volna hasonlítani a pillér tetejét. Tizenkét olyan kerek asztal is kijött volna belőle, amilyen mellett Arthur király lovagjai ücsörögtek.

– Azért ne menjen nagyon a szélére – figyelmeztette Negroponte. – Ha megcsúszik és leesik, nem fog ugyan lezuhanni, de az is kellemetlen, amikor a kötél megfogja. Az ijedtségről már nem is beszélve.

– Vigyázok – ígérte Candell.

– Akkor hát csak nézegessen.

Candell megköszörülte a torkát. Kicsit zavarta ugyan, hogy amíg nézeget, a többiek őt nézegetik, de hát azt azért nem kívánhatja tőlük, hogy a feneküket mutassák felé.

Zsebébe nyúlt és előhúzta a távcsövét. Jó drága jószág volt, a legújabb fajtából. Átfutott az agyán, hogy még be sem nyújtotta a számlát Mrs. Honey-nak. Remélte, hogy újdonsült főnökének nem lesz kifogása a beruházás ellen. Elvégre a dinócsontok kutatásánál is jól jöhet egy csúcssuper távcső.

Amikor észrevette, amit keresett, akkorát dobban a szíve, hogy kissé hátra is hökkent. A sasszemű Negroponte azonnal észrevette, és halkán odakiáltott neki.

– Nem érzi jól magát?

– Dehogynem – intett megnyugtatón Candell. – Csak ki akart esni a kezemből a távcső.

Amit keresett, jóval a temetőn túl volt; ha csak a temetőt figyelte volna, meg sem találja. Legalább húszméternyi bolygatatlan rész választotta el tőle. Candell mégis észrevette. Szerencséjére tudta, mit kell keresnie.

Nagyjából ugyanolyan volt, mint amelyet a saját szemével is látott, és a leírásban is olvasott.

Kilenc besüppedt gödör alkotta a kört, középpontjában egy nagyobb besüppedt résszel.

Candell pontosan tudta azt is, mit találna bennük, ha kiásná őket.

A kilenc besüppedt sírban kilenc csontfarkast, a középsőben pedig egy kőoszlopot, amelyhez egy férfi csontváza van hozzáerősítve. Méghozzá kőbilinccsel, amelyet még nem látott a világ.

A nap még magasan fent járt az égen, bár sárga korongja csak sápadtan derengett át a vékony felhőrétegen. Mozdulatlan volt minden, mintha a természet elszundikált volna.

Zsebre vágta a távcsövet, és a türelmesen várakozókra mosolygott.

– Részemről indulhatunk.

Negroponte megkönnyebbülve bólintott.

Két-három perc és odalent vannak. Gondolta.

77.

Félúton lehettek már, és Candell éppen azt magyarázta Negroponténak, hogy milyen csodálatos is volt odafentről a látvány, amikor a kas megbillent. Mintha valaki oldalról megtaszította volna.

Candell önkéntelenül is a kas drótfalába kapaszkodott. Nem ijedt meg, hiszen az árboc kosarában megszokta a himbálódzást, csupán váratlanul érte a lökés.

– Ez meg mi? – kérdezte Negroponte.

– Nem'tom – mondta Peters. – Megbillent, vagy mi.

– Máskor is csinált ilyet?

– Nekem még nem csinálta.

A következő billenés már jóval lendületesebb volt. A kas olyannyira kilengett, hogy Candellnek ugyancsak kapaszkodnia kellett, ha nem akart kiesni belőle.

– A francba, emberek! Kapaszkodjanak, hogy ki ne pottyanjának! Mi a fene ez, Jim?

– Nem'tom, uram.

Negroponte kikapta a zsebéből a rádiótelefonját és nagyot kiáltott bele.

– Hé! Mi a fene van odalent, emberek?

Előbb csak rémült, összevissza kiáltozás hallatszott, aztán egy zavart hang a telefonból.

– Nem tudom, uram.

– Mi az, hogy nem tudja!? – ordította Negroponte. – Mi van a motorral?

– Működik, uram.

Valóban működött. A kas lassan lefelé süllyedt.

– Akkor nézzék meg...

Ekkor következett be a minden eddiginél hatalmasabb lökés. A kas a betonnak csapódott. Candell érezte, hogy megfordul körülötte a világ; annyi ereje maradt csupán, hogy a drótot szorítsa. Istenem, ne hagyd, hogy így haljak meg! Hiszen még ki sem békültem Károgó Varjúval! Add, hogy rendbe jöjjön a felvonó!

Valahogy rendbe is jött. Fogalma sem volt róla, hogyan történt, talán a kas átfordult, vagy mi, de egyszeriben ismét a megfelelő pozícióban találta magát. A lába volt lefelé, a feje meg felfelé.

– Jól van? – hallotta Negroponte ordítását. – Jól van?

Kiáltani akart, de valahogy nem működött a torka. Pedig úgy érezte, nincs is annyira megrémülve, mint amennyire kellett volna.

– Mi a franc van odalent, emberek?

A kas ekkor ismét forogni kezdett, és többször is a betonnak vágódott.

Ez a vég – gondolta Candell. – Tuti, hogy itt a vég. A drótkötél elpattan, ők pedig szépen lehullanak a mélybe. Vajon hány lábnyi mélység lehet alattuk? Végül is tökéletesen mindegy. Sosem gondolta volna, hogy így fog meghalni. Csak legalább ne a fejére essen...

Ekkor elkezdett ordítani. Ordítás közben hallotta, hogy Negroponte is ordít, sőt Peters is. Csakhogy micsoda különbség volt ordítás és ordítás között! Míg az ő ordítása nem volt más artikulálatlan üvöltésnél, addig azok ketten másféleképpen ordítottak.

– Maga is látja, Peters? – hallotta Negroponte hangját, mi-

közben fejfelé lefelé lógva úgy kapaszkodott a drótkasba, hogy fájni kezdett tőle a keze.

– Jézusom, uram, mi a franc ez?

– Kapaszkodjék, Peters!

– Ez hintáztat bennünket, uram? Jézusom, ez megöl minket! Fogalma sem volt róla, mit kiabálhatnak ezek ketten. Talán nem is kiabálnak semmit, csak ő hallja. Valamiféle halálközeli élmény lehet. Hát akkor isten veled, világ. Bye-bye, Varjú!

Arra riadt, hogy a kas áll, még hozzá mozdulatlanul. Immár nem himbálódzott, de nem is süllyedt lefelé. Amint kitisztult a szeme, Negroponte rémült pillantásával találkozott a tekintete.

– Jól van, Ross? – kérdezte Negroponte, ki tudja, hányadszor. – Jól van, ember?

Candell ekkor már beszélni is tudott.

– Megvagyok – nyögte. – Csak azt nem tudom... hol? A túlvilágon?

– Ott még azért nem tartunk – mondta Negroponte. Candell nagyot nyelt, és elismerően pislantott az építésvezetőre. Vajon mi kellene ahhoz, hogy ez a pasas igazán megrémüljön?

– De hát mi történt?

– Mindjárt megtudom. Egyelőre ne fickándozzanak.

Candell pillantása Petersre esett. A bajszos férfit csak úgy rázta a rémület. Candell biztos volt benne, hogy sokkot kapott. Mi a francot is kiáltozott az előbb?

– Meg tudná valaki magyarázni, hogy mi a szar történt velünk? – ordította a telefonba Negroponte. – Szóljon már bele valaki!

– Én vagyok itt, Rachel – mutatkozott be egy nyugodtnak tűnő női hang. – Jól van, Mr. Negroponte?

– A tűzoltócsoport vezetője – mondta Negroponte Candellnek. – Bizonyára a többiek hívták oda. Jól vagyok, Rachel – kiáltotta aztán a készülékbe. – Mi a helyzet odalent?

– Megkérhetném magukat, hogy ne nagyon mozogjanak?

– Megkérdezhetem magától, hogy hogy a fenébe tudánk nagyon mozogni?

– Ne ficákoljanak, amíg meg nem győződünk róla, hogy

működik-e a fékrendszer. Carlo?

– Mi van?

A lány vagy asszony hangja, amely eddig határozottnak és magabiztosnak tűnt, mintha elbizonytalanodott volna.

– Maradjanak a seggükön, jó?

Negroponte akart valamit mondani, de aztán lenyelte.

– Beakadt valamibe – magyarázta az asszony. – Ezt mondják nekem.

– Mi a franc akadt be?

– A kábel. Megtenné, hogy lenéz onnan egy kicsit? Ha meg tudja tenni, kövesse a kábel útját. Ha nem...

– Persze hogy meg tudom tenni – dühöngött Negroponte. – Várjon egy kicsit.

Óvatosan kihajolt a kasból, és lefelé lesett. Aztán felsziszszent, és eltolta magát a kas szélétől.

– Rachel?

– Na mi van?

– Valóban beakadt egy rögzítőkapocsba. Annyira kilengett a kábel, hogy beleakadt abba a rohadékba.

– Mitől lengett ki?

– Tőlem kérdi?

Negroponte megtörölgette az orrát a kézfejevel. Candell biztos volt benne, hogy Negroponte bárki másnál jobban tudja, hogy mitől lengett ki a kábel, csak egyelőre nem akar beszélni róla.

– Jól van – mondta. – Mi a teendő? Feltételezve, hogy a lengés bármikor megismétlődhet.

Néhány hosszú másodpercig csend volt odalent, aztán Rachel ismét megszólalt.

– Megtanácskoztam a kollégákkal a dolgot... Figyel, Carlo?

– Persze hogy figyelek.

– A kollégák azt mondják, hogy mielőbb le kellene jönniük onnan!

Negroponte szorult helyzetük ellenére is felnevetett.

– Igazán? Mit gondol, kedvesem, mi mit szeretnénk?

– Két lehetőségünk van – folytatta az asszony szenvtelen

hangon. – Az egyik az, hogy megvárják, amíg kitalálunk valamit.

A fészkes fenét! – gondolta magában Candell. – A fészkes fenét várjuk meg! Akár órákig, ha nem napokig is eltarthat, amíg kiötölnek valamit. Olyan helyzetben vannak, hogy még helikopterrel sem lenne könnyű a mentés.

– A másik, hogy lejönnének maguk.

Negroponte Candellre, majd a lassan magához térő Petersre nézett.

– Hogy csináljuk?

– Ugye maguknál van a kasban a biztonsági övük?

– Nincs – mondta Negroponte. – Odafent hagytuk.

Ismét hosszú, bizonytalan csend.

– Lucky lemegy magukhoz – mondta végre az asszony. – Most beszéltem vele.

– Megőrült az a fickó?

– Lucky azt mondja, hogy neki ez semmi. Csak azért jár felvonóval, hogy meg ne szegje a biztonsági előírásokat. Már el is indult...

– Hé! Rachel! Mi a fenéért kell az az öv?

– Várjon!

Candell akaratlanul is felfelé nézett, pedig tudta, hogy nem lenne szabad felnéznie. Az égen futó felhőktől még az is rosszul lesz, aki megszokta a magasságot.

Ebben a pillanatban vette észre a lefelé kapaszkodó alakot. Olyan kicsi volt, mint egy gyufaszál emberke. Körülötte a nagy semmi, ő pedig csak egyetlen kábelbe kapaszkodott.

Csak nehogy ismét meglökje valami a tornyot! Nehogy himbálódzni kezdjen a kas!

Lucky alig öt perc alatt ért le hozzájuk. Vállán hanyagul átvetve lógott a három biztonsági öv. Amikor áttette a lábát a kas oldalfalán, széles vigyor terült szét a képén.

– A menetjegyeket jöttem ellenőrizni! – mondta vigyorogva.

– Vagy mutassák fel a bérleteiket!

Ez örült – gondolta Candell. – Nem is vitás, hogy dilis.

– Kösz, Lucky – mondta Negroponte megveregetve a férfi

vállát. – Minden oké?

– Majd meglátjuk, főnök. Kapják fel az öveket.

– Maga miért nem csatolta fel a sajátját?

– Csak zavarna a mozgásban, főnök.

– Kapcsolja ezt magára – nyújtotta az építésvezető Candell felé az övet. – Jó erősen húzza meg, és kapcsolja be. Ha kész van, ráerősítem a karabinert a kábelre. Ezután már nem tartja magát semmi más, csak a kábel.

– Szép kilátások – morogta Candell.

– Biztosabb, mint a kas. Ha elértük azt a pontot, ahol a kábel beakadt egy rögzítővasba...

– Ez már az én dolgom lesz, főnök – vágott közbe Lucky. – Én megyek előre. Csak arra vigyázzanak, nehogy csúszni kezdenek lefelé. Értem alatta, hogy túl gyorsan. Szorítsák a kábelt a két cipőjük közé, és kézzel is próbálják meg csökkenteni a sebességet. Nem szeretném, ha valaki lesodorna. Mindenki kész?

– Készek vagyunk, indulunk – jelezte a földön lévőknek Negroponte.

– Carlo?

– Mi van?

– Szorítok maguknak.

– Majd odalent, szívi.

Lucky füttyentett néhányat, áttette a lábát a kas oldalán, és kilépett a semmibe.

– Maga jön – mondta Candellnek Negroponte. – Bírni fogja?

– Majd elvállal – felelte Candell. Érezte, hogy hideg veríték áztatja a testét. – Isten nevében, előre!

Ettől kezdve nem figyelt másra, csak saját magára. Igyekezett visszafogni a testét, nehogy elkezdjen sebesen lefelé csúszni. Nem esett nehezére a dolog, a tengerészetnél gyakran csinált ilyet. Igaz, akkor azért valamivel közelebb volt a földhöz.

Maga sem gondolta volna, hogy milyen gyorsan eléri azt a helyet, ahol a kábel elakadt. Mire odaért, Lucky már a jókora csomót tapogatta. Egyik kezével kapaszkodott, a másikkal a kábelt piszkálta.

– Mi van, Lucky? – hallotta a feje fölül Negroponte hangját.

- Megtalálta?
- Itt van, főnök, a talpam alatt.
- Ki tudja bogozni?
- Ezt senki nem tudja, uram.
- Mi az, hogy senki nem tudja?
- Olyan szoros a csomó, hogy nem lehet mit kezdeni vele.
- Csomó?
- Valaki csomót kötött a kábelből.
- Akkor most mi a fenét csináljunk? Felmenni már nem tudunk.
- Ki kell kerülnünk a csomót.
- Candell pontosan értette, miről van szó. A csomó felett ki kell kapcsolnia a karabinert, lejjebb kell ereszkednie a csomó alá, és ott ismét bekapcsolni. És mindezt ötven méter magasan a föld felett.
- Tudok segíteni, ha kell – kiáltotta Lucky. – Sorban átbújnak a kezem alatt...
- Meg tudjuk csinálni magunk is – hárította el Negroponte. – Jim?
- Oké! – nyögte Peters. – Menni fog.
- Candell továbbereszkedett lefelé. Egészen addig, amíg el nem érte Luckyt. Éppen jelezte volna, hogy részéről minden rendben, amikor óriásit lökött rajta valami. Keze lecsúszott a kábelről, és ha nem tartotta volna az öv, másodpercek múlva már a föld felé közeledett volna.
- Nagyot ordított, és elkapta az alatta várakozó férfit, akinek a lábai ebben a pillanatban csúsztak le a kábelről. Lucky vízszintesen úszott a levegőben; arca megnyúlt, szeme kitágult. Még a fejét is eltorzította a minden porcikáját beborító rémület.
- Candell ösztönösen belekapaszkodott Lucky lábába, és üvöltött, ahogy a torkán kifért.
- Ettől kezdve viharebesen zúdultak rá az események. Eleresztette Lucky egyik lábát, elkapta viszont a ruháját, és addig cibálta maga felé, amíg Luckynak sikerült az övébe kapaszkodnia.
- Erről azért... nem volt szó – hallotta a fülébe hatoló süvíté-

sen át is Lucky felháborodott hangját. – Mi a franc lehet ez?

Aztán nekicsapódott a betonpillérnek. Többször is egymás után. Olyan keményen, hogy azt hitte, itt a vég. Akkora darabokban potyog le a mélybe, hogy odalent esőnek hiszik majd. Furcsa, vörös esőnek.

És akkor megpillantotta azt a bizonyos valamit, amiről fogalma sem volt, micsoda. Átfutott rajta a gyanakvás, hogy alaposan beverhette a fejét a betonba, attól vannak víziói. Mert amit lát, az nem lehet a valóság. Nem bizony.

Pedig látott egy s mást, nem is kétséges. A kegyetlen erejű légörvényből, amely megpróbálta vagy letaszítani a mélybe, vagy péppé zúzni a betonpilléren, kibontakozott valami. Candell hirtelenjében nem tudta máshoz hasonlítani a történeteket, mint azokhoz a sci-fi-filmekben látott jelenetekhez, amelyekben földönkívüliek bukkannak elő a szomszédos dimenziókból. Előbb nem látszik semmi a képernyőn, aztán vibrálni kezd a levegő, megjelenik benne valami lötyögő, félig cseppfolyós akármí, olyan mint a higany, ide-oda gördül, majd kontúrta-
tan formát ölt.

Hát ilyen bukkant elő a levegőből. Előbb csak higanyszerűen mozgó felhőt látott, aztán szárnyfélék bontakoztak ki belőle – hatalmas szárnyak -, mint amilyeneket az arkangyalokra rajzolnak a képeken. Egy ovális gömb is bukdácsolt a szárnyak között, amely akár fej is lehetett. Majd cseppfolyós végtagok, és egy hatalmas, sötét üreg – talán egy száj? -, amely mintha le akarta volna nyelni.

A szörnyű teremtmény megpróbálta letépni a kábelről, majd irányt változtatva ismét a pillérhez csapta. Rá akarta kenni, mint a mogyoróvaját szokták a kenyérre.

Hirtelen csend támadt, süket csend. Csupán Rachel kiáltozott rémülten a telefonból.

– Jézusom, mi van magukkal? Mit csinálnak, Carlo? Valami baj van?

Candell szeme sarkából látta, hogy Lucky a kábelcsomó alá bújik.

– Jöjjön, Mr. Candell.

Candell tétovázás nélkül kikapcsolta az övét, csupán a lábára és a kezére bízva magát, kikerülte a gubancot. Amikor a csomó már a feje felett volt, visszakapcsolta a karabinert a kábelre.

– Oké, Ross! – hallotta maga felett Negroponte hangját. – Irány lefelé, de csak óvatosan!

Már majdnem odalent jártak – alig néhány méterre lehettek a földfelszíntől -, amikor Lucky diadalittasan felordított.

– Sikerült a szökés, emberek! Leszarjuk a börtönőröket!

Candell lába földet ért. Annyi ereje maradt csupán, hogy kikapcsolja az övét, aztán végigvágódott volna a földön, ha a segítségére siető kezek engedik.

78.

Arra riadt, hogy egy középkorú nő hajol fölé, és barátságosan szólongatni kezdi.

– Mr. Candell... jól van, kérem?

Candell felkönyökölt. Meglepetten nyugtázta, hogy egy gumimatracon fekszik. Megpróbált volna felkelni, de valaki viszszyomta.

– A fenébe is... – nyögte. – Hagyjanak legalább felülni.

Ezt már hagyták. Candellnek kicsit kóválygott még a feje, különben nem érezte különösebben rosszul magát. Ahogy a kezére esett a pillantása, meghökkenve vette észre, hogy véres.

– Véres... a kezem – motyogta.

– Csak lehorzsolta – nyugtatta meg a nő. – Rachel Stone vagyok. Tűzoltó. Kap levegőt rendesen?

– Már kapok – próbált meg mosolyogni Candell.

– A doktor már útban van. Ha érezné, hogy a bordái környékén szurkálná valami...

Candell a tiltakozó kezek ellenére felállt. Egyetlen lendülettel. A karok ekkor eltávolodtak tőle.

Amit látott, meghökkentette. Mintha mégiscsak lezuhant volna a pillérről, s egy indián falu közepébe pottyant volna. Azok közül, akik körülfogták, jó néhány indiánt ismert. Például Jack Turnert, Simon Turnert, Beavert.

Csak azt nem látta, akit nagyon szeretett volna.

Az indiánok között ácsorgó munkások olyan pillantásokat vetettek rá, mint a Kazahsztánban landoló úrhajósokra a kolhozparasztok. Őszinte elismerés is bujkált a szemükben, de valami más is. Sajnálatféle, hogy de nagy marhák vagytok ti, fiúk, hogy ilyen eszement ötletért képesek vagytok az életeteket kockáztatni...

Mielőtt az ismerősei közül bárki is szót válthatott volna vele, Negroponte átkarolta, és mintha az egészsége után érdeklődne, kissé távolabbra vonta.

– Figyeljen, Ross, maga is látta, amit...

– Láttam – szakította félbe Candell.

– Hallgasson róla, oké?

– Bízhat bennem.

Negroponte sorban odament Luckyhoz és Petershez is. Candell biztos volt benne, hogy őket is hallgatásra inti.

Rachel csípőre tett kézzel a pillért nézegette.

– Mi van, Rachel? – kérdezte az asszonytól Negroponte, otthagya a többieket.

– Ezt inkább én kérdezném magától.

– A maga kedves hangja mentett meg bennünket.

– Saját maguk mentették meg magukat – javította ki Rachel.

– Arra lennék kíváncsi, mi a fene történt odafent?

– Arra én is – mondta Negroponte.

– De azért csak éreztek valamit?

– Szelet – mondta Negroponte. – Fújt a szél. Erős lökéseket észleltünk. És nem akármilyen szívóhatást.

Az asszony hitetlenkedve rázta meg a fejét.

– Ez lehetetlen.

– Valóban? És miért?

– Mert idelent tökéletes volt a szélcsend. Meg sem moccantak a fák levelei. És odafent sem.

– Hol odafent?

– A pillér tetején. Azt mondják, meg sem mozdult a szélmérő kereke.

– Akkor csak ott fújt, ahol mi voltunk.

Az asszony a zsebébe nyúlt, és egy távcsövet húzott elő belőle.

– Látja ezt?

– Persze. Távcső.

– Ha veszi magának a bátorságot és belenéz, akkor azt fogja látni, amit én. Egy baromi nagy csomót a karvastagságú kábelben, amely beakadt egy vashorogba. Mindenki esküdözik, hogy ez a csomó korábban nem volt a kábelben ... de nem is lehetett, hiszen akkor felmenni sem tudtak volna a kassal. El tudja képzelni, micsoda erő kellett ahhoz, hogy megcsavarja a kábelt, és masnit kössön rá?

– Az sem volt semmi, amikor majdnem felfordította a kast. Nem magyarázhatja mindezt mással, Rachel, csupán egy igen kicsi területre korlátozódó, örült erejű forgószéllel.

– Ilyen nincs – tiltakozott Rachel.

– Mától kezdve van – mondta Negroponte.

79.

Az indiánok beszélni szerettek volna Negropontéval, de mielőtt megtehették volna, az építésvezető bezárkózott az irodájába Candell-lel, Petersszel és Luckyval. Kinyitott néhány üveg hideg sört, majd először Petersre bökött.

– Halljam, Jim! Maga mi az ördögöt látott odafent? Csak az igazat mondja. Semmit ne hallgasson el, világos?

Jim bólintott.

– Nagyon be voltam csinálva, főnök. Mindig is az volt a rémálmom, hogy egyszer kinyiffan a kas, és úgy kell lemásznom a tetőről.

– Arra feleljen, amit kérdeztem!

Jim Peters felemelte a fejét. Mintha könnyek csillogtak volna benne.

– Angyalt láttam, Mr. Negroponte. Ő billentette meg a kast.

– Milyen volt, Jim?

– Mint a képeken. Volt szárnya, és... feje is volt, szeme... és... nem is tudom. Talán mérges lehetett. Bár ez nem biztos.

- Más?
- Csak néhány pillanatig láttam. De hogy ő lökdösött bennünket, az biztos.
- Lucky?
- A vékony kis ember megvonta a vállát.
- Ha angyal, legyen angyal. Más nem is igen lehetne.
- Mégis, mit látott?
- Lucky megrázta a fejét.
- Nem mondom el. Ha elmondanám, hülyének nézne.
- Azért csak nyissa ki a száját.
- Lucky ismét megvonta a vállát.
- Ő az álmom volt.
- Negroponte meghökkent, és meghökkent Candell is.
- Az álma? – horkant fel Negroponte. – Hogyhogy az álma?
- Lucky keskeny szeme az építésvezetőre szegeződött.
- Tudja, hogy mi volt a tisztességes, polgári foglalkozásom?
- Mit akar ezzel mondani, Lucky?
- Persze hogy tudja. Én voltam a *légtornász*. Úgy jártam a falakon, mint a légy. Kirámoltam ezt-azt, akár a tizedikre is felügyeskedtem magam a villámhárítón.
- Letöltötte a büntetését, nem?
- Persze hogy letöltöttem. Csak azt akarom mondani, hogy néha mégis sikkre kerültem, bármennyire is ügyes voltam. Több börtönben is megfordultam. S amikor kint ücsörögtem egy-egy börtönudvaron, azt figyelve, hogy nem közeledik-e felém valamelyik társam, hogy belém szúrja a kését, ilyenkor álmodoztam arról, hogy szárnyam nő, és átröppenek vele a falon. Olyan élethűen képzeltem el, hogy magam alatt láttam az udvart, az épületeket; még azt is éreztem, hogy elsüvítene mellettem az örök golyói. Azokban a pillanatokban szárnyas lény lettem, és leléptem a sikktről. Hát ilyet láttam a kas mellett. Azóta is azon töröm a fejem, hogy nem valósulnak-e meg mégis valahogy az álmaink. Kigondoljuk őket, ők megvalósulnak, csak mi nem értesülünk róla. Azok meg léteznek tovább nélkülünk is.
- Marhaság! – legyintett Negroponte.
- Bizonyára az – helyeselt Lucky. – Csak azért mondtam el,

mert ezen golyók már jó ideje. Szóval, hogy a kérdésére válaszoljak: szárnyas valami volt, és nekilökte a kast a betonnak. A kábelt is ő csavargatta össze.

– Biztos, hogy ezt is látta?

– Csak azt láttam, hogy verdes a szárnyával... és haragosan néz ránk.

– Volt szeme?

Lucky megvonta a vállát.

– Mintha lett volna.

– Más?

– Csak nagyon rövid ideig láttam, nem értem rá jobban odafigyelni.

– Jól van – biccentett Negroponte. – Elmehetnek. Csak arra kérem magukat, hogy ne jártassák feleslegesen a szájukat. Jó munka ez: kár lenne elveszíteni.

– Na ja – biccentett Lucky. – Én leszek a három majom egy személyben.

– Jim?

– Tartom a számat, Mr. Negroponte.

Amikor Lucky és Peters lelépett, Negroponte Candellhez fordult.

– Mi a franc volt ez?

Candell sokkal jobban ki volt borulva annál, mint ahogy kinézett. Először került szembe olyan valamivel, ami megingatta gondolkodásának alapjait. Candell nem hitt a természetfeletti-
ben; nem hitte, hogy szellemek élnek körülöttünk, nem hitt zombikban, emberfarkasokban, vámpírokban, angyalokban, ördögökben, és a szentek csodatételeiben sem. Mindennek megvan a maga racionális oka, legfeljebb nem ismerjük – mondotta. – Az a valami viszont, amit odafent látott, úgy tűnt, nélkülöz mindenfajta racionális alapot.

– Nem tudom – sóhajtotta Candell. – Legszívesebben azt hinném, hogy tévedtünk. Érzékcsalódás áldozatai lettünk.

– Mind a négyen?

– Hát ez az. Hogy mind a négyen majdnem ugyanazt láttuk. Ilyen érzékcsalódás nincs.

– Akkor mi van?

– Gőzöm sincs – morogta Candell. – Ha eddig éjszaka, temető mellett vezetett el az utam, nem dobogott szaporábban a szívem; meg voltam győződve róla, hogy kísértetek nincsenek. Aki egyszer már átment oda, az ott is marad. Azt hiszem... ennek mindörökre vége.

– Szaporábban dobog majd a szíve temető mellett?

– Nem is megyek arra – mondta Candell. – Messzire elkerülöm.

Negroponte megnyomkodta a szemét.

– Fogjuk fel valóságnak, amit láttunk?

– Mi más tehetnénk?

– És?

Candell megvonta a vállát.

– Ez már a maga dolga. Gondolja végig, hogy mi lesz a moka vége.

– Nem fogja elhinni senki.

– Összesen négyen vagyunk, akik láttuk a jelenést.

– Mit számít ez? Azt mondják majd, hogy részegek voltunk, vagy füvet szívtunk. A narkósoknak vannak vízióik. Annak idején, még a régi, jó LSD korszakában sorra ugrottak ki a gyerekek az emeleti ablakokon, mert azt hitték, hogy szárnyuk nőtt, és nyugodtan megtehetik. Az lesz a vége, hogy kirúgnak. Ráírják a nevem egy lapra, és soha többé nem kapok munkát. Hogy lehet felelősségteljes magasépítést bízni egy olyan fickóra, aki időnként angyalokkal társalog? Még el kell gondolkodnom a dolgon, Mr. Candell. Mindazonáltal szeretném tudni, hogy mi az ördögért látogatott maga hozzám?

Candell elgondolkodva bámult az építésvezető képébe.

– Elmondhatom, Carlo, de nem biztos, hogy jó lesz az magának.

– Nem baj, Ross. Már úgyis a víz alatt vagyok. Legfeljebb még mélyebbre süllyedek.

Candell bólintott.

– Ahogy akarja.

Néhány szapora mondattal megpróbálta összefoglalni a rejté-

lyes sírok vagy áldozóhelyek felfedezésének a történetét. Azt gyanította, hogy itt is kell lennie valahol egy kör alakú sírmezőnek, közepén kőoszlophoz kötözött csontvázzal. Azért ment fel a pillérre, hogy meggyőződjön róla, helyes-e a feltételezése. Amikor először járt itt, annyira elkábította az indiánok meséje a leszakadt hídról, s annyira belemosódtak a zöldbe a szerencsétlenül jártak sírjai, hogy észre sem vette az áldozóhelyet. Most azonban, hogy már tudta, mit keres, meg is találta.

Ez már Negroponténak is sok volt. Előhúzott a zsebéből egy jókora kockás zsebkendőt, és megtörölgette vele az arcát.

– Te jószágos isten! Tisztában van vele, hogy mit beszél?

– Azt tudom, hogy mit beszélek, ez azonban korántsem jelenti azt, hogy tisztában is lennék a jelentőségével.

– Azt az embert... kivégezték?

– Lehetséges.

– Tudja, mit gondolok én? Hogy oszlophoz kötötték... és megzabáltatták a farkasokkal.

– Vajon miért?

Negroponte a fejéhez kapott.

– Miért, miért, miért? Honnan a francból tudjam? De ha tudnám, sem ez az érdekes. Mr. Candell, kérem, tegye szívére a kezét, és áruljon el nekem valamit őszintén, de nagyon kérem, valóban őszintén. Elképzelhetőnek tartja, hogy ezekből a sírokból... akármelyikből, akár az igaz temetőből, akár ebből a másikból, ahol a farkasok vannak, kijöjjenek valamiféle szellemek, és ők... szóval, ők csinálják a balhét?

Candell rövid ideig hallgatott. Elfordult egy kicsit, hogy ne lássa Negroponte rá meredő tekintetét. Aztán összerezsent és megrázta a fejét.

– A mai napig elképzelhetetlennek tartottam volna, Carlo.

– És most?

Mielőtt válaszolhatott volna, megkopogtatták odakint az ajtót.

Candell várakozásával ellentétben csak Lebukó Hold, azaz Simon Turner volt odakint.

– Bejöhetek? – mosolygott a másik kettőre.

– Hogyne, Mr. Turner – készségeskedett Negroponte. – Én úgyis menni készültem. Van valami mondanivalója a számomra?

– Tulajdonképpen semmi – mondta Turner. – Szeretnénk, ha a temető itt maradna.

– Ebben már megállapodtunk – biccentett Negroponte.

– Szeretnénk, ha nem zavarná senki a halottakat.

Negroponte idegesen megrántotta a fejét.

– Ez mit jelent?

– Szeretnénk fákat a sírok közé.

– Tessék?!

– Fákat. Az lenne jó, ha facsemetéket ültethetnénk a sírok közé.

– Azt szeretnék, hogy ültessünk fákat a híd alá?

– Kellemetlen ez önnek?

– Ugyan, dehogy! – tiltakozott Negroponte. – Megbeszélem a főnökséggel. Aligha lesz akadálya...

– Mi végezzük a beültetést, és hozzuk a csemetéket is. Csak azért szólok, hogy ne lepődjenek meg a munkásai, ha fákat ültetünk.

Negroponte megsimogatta az állát.

– Nem lehetne azután, hogy már kész a híd?

– Dehogynem. Nekünk jó lesz utána is.

Negroponte elment, Candell egyedül maradt az indiánnal.

– Mi a helyzet, Ross? – kérdezte Turner. – Meglepő, hogy itt találkozunk.

Candell érezte, hogy az indián éles szeme a veséjébe lát.

Te jóisten – gondolta magában. – Ez tisztában van minden-
nel. Turner valóban tisztában volt.

– Megtalálta? – kérdezte lecsüccsenve egy székre. – Ha megtalálta, megtakarít nekem egy utat felfelé.

– Honnan tudja, hogy mit keresek?

Az indián elmosolyodott.

– Ugyan már, Ross. Ne mondja, hogy maga nem jött volna rá. Hiszen majd kiszúrja az ember szemét az egybeesés. Ott egy turbinamező a két hegy között, itt egy völgyhíd, amely egyszer már állt a történelem folyamán, de leszakadt. Még hozzá rejtélyes körülmények között. Beaver elmondta, hogy átadott önnek egy bizonyos anyagot. Ha összevetette azzal, amit maga is tapasztalt, ide kellett jönnie. Meg kellett néznie, hogy itt is megtalálja-e azt a bizonyos sírt vagy áldozóhelyet.

– Megtaláltam – bólintott Candell.

– Hol?

– Kissé távolabb. Túl a *vakmerők temetőjén*.

– Nem részletezné egy kicsit?

– Hogyan részletezzem, amikor a közelében sem jártam?

Az indián, ugyanúgy, mint korábban Negroponte, megnyomkodta a szemét. Mintha neki is a szemére ment volna a megerőltető gondolkodás.

– Mindent láttunk idelentről – mondta. – Mi történt odafent? Izgultunk magáért.

– Nem tudom – felelte Candell az igazságnak megfelelően. – Nem tudom, mi történt.

– A manituk? – kérdezte Turner.

Candell válasz helyett mindent elmesélt, amit odafent éltek át a magasban. Az indián rezzenéstelen arccal hallgatta, egészen addig, míg Candell be nem fejezte.

– Le tudná írni, milyen volt? – kérdezte végül.

Candell megrázta a fejét.

– Csak villanásokat láttam. Az is lehet, hogy délibáb volt. Mint amikor tevéket és tiszta vizű tavat lát a sivatagi vándor.

– Gondolja, Ross?

Candell érezte, hogy megmagyarázhatatlan ingerültség támad fel benne.

– Igen, gondolom! – fakadt ki dühösen. – Legalább annyi a valóságalapja, mint az ön manituinak. Lehet, hogy a két hegy közötti szélcsatornában olyan mikroklíma alakult ki, amely kedvez a délibáb létrejöttének. Az a valami, amit láttunk... fénymozaikok halmaza volt csupán, nem egy szavakkal leírható

és értelmezhető kép.

– Lehetséges – bólintott az indián, aki nem látszott észrevenni Candell ingerültségét. – Lehetséges. Bár nem tudom, hogy fénymozaikok lökdösték-e magukat a pillérhez, továbbá azt sem, hogy vajon a maga fénymozaikjai kötöttek-e csomót a kábelre...

Ebben a pillanatban ismét kopogtattak az ajtón.

Candell a kilincshez ugrott, lenyomta és kitárta az ajtószárnyat.

A következő pillanatban úgy érezte, mintha gyomorszájon vágta volna valaki. Egyetlen hang sem jött ki a torkán, csak tárogott, mint a partra vetett hal. Egyszóval, éppen úgy viselkedett, mint aki kísértetet lát.

Cheryl Turner, azaz Károgó Varjú állt az ajtóban.

81.

A lány rezzenéstelen arccal Candell felé nyújtotta a kezét.

– Jó napot, Mr. Candell. Hogy van?

Candell megpróbált válaszolni, de nem ment. Mintha egy manitu, csak úgy szórakozásból, láthatatlan szigetelőszalaggal ragasztotta volna le a száját.

– Köszönöm, én is jól – mondta a lány. – Csak azért jöttem, hogy megnézzem, túl van-e már az első ijedtségen.

– Én... már...

A lány rámosolygott.

– Tudja, ez okozza mindig a bajt.

– Mi... bajt... ho...

– Hogy bizonyos emberek olyasmire vállalkoznak, amit nem képesek végrehajtani. Maga egy tisztességes régész, aki a földben turkál, miért kellett felmennie az égbe? Nem magának való.

Candell lassan kezdte visszanyerni elveszített szellemi képességeit. Mit is mond a lány?

– Lentről figyeltük azt a szörnyű ügyetlenkedést... amit oda-fent műveltek. Egyedül magának köszönheti, ami történt!

Candell nyelt egy nagyot.

– Én? Ami... történt?

– Nem tudja, mi történt? – érdeklődött csúfondárosan a lány.

– Mi történt? – kérdezte Candell.

– Megtántorodott, és majdnem kiesett a kasból. Szédülős, mi? Már-már arra gondoltam, hogy kerítek valahol egy lepkehálót és maga alá tartom. Mindenesetre megfontoltabban is viselkedhetett volna. A másik három szerencsétlen is majdnem kinyíffant maga miatt.

Candell életében nem érzett még ekkora felháborodást. És ekkora igazságtalanságot sem vágta még a képébe.

– Nem lettem rosszul – mondta nyugalmat erőltetve magára.

– Pedig letről úgy látszott. Ha nem lett rosszul, mi lendítette meg a kast?

– A szél – mondta Candell.

– Látja, ez a szálnalmas a dologban – csóválta meg a fejét Károgó Varjú. – Hogy egyesek elkövetnek valami hibát, és ahelyett, hogy tisztességgel meggyónnák, másra akarják kenni a dolgot. Maga szerint akkor ki csinálta a balhét? A szél – mondja maga. Csak tudja, Mr. Candell, abban az időben még egy kis szellőcske sem járt a környéken. A helyi meteorológiai állomástól kapott adatok szerint legközelebb százötven mérföldnyire innen lengedezett csak valami. De az sem volt nagyobb annál, mint amilyen egy zsebkendőt éppen csak le tudna rántani a szárítókötélről, ha nincs odacsipeszelve. Szél tehát nem lehetett. Akkor meg mi volt?

– Talán egy angyal – mondta Candell keményen összeszorítva a száját.

A lány felkacagott. Candellnek még mély sértettségében is el kellett ismernie, hogy úgy cseng a lány kacagása, mintha egy frissen feltalált, gyönyörűen szóló, soha nem látott zeneszerszám produkálta volna. Csengettyű, talán harmonika, és a szférák zenéje együttesen csendült ebben a nevetésben.

– Agyal? Hát ez jó. Te mit szólsz mindehhez, Simon?

Simon Turner az ajtóhoz lépett, kinyitotta, és a lányra nézett.

– Megkérhetnélek, hogy hagyd el a szobát?

A lány arca egyetlen pillanat alatt kivörösödött. Mintha me-

zei virágok nyíltak volna rajta.

– Milyen jogon...

– Ügyvéd vagyok – mondta Turner. – Közös ügyeink vannak Mr. Candell-lel. Négyszemközt kell beszélünk. Kivéve ha netalántán... nektek is lennének közös ügyeitek...

A lány elindult az ajtó felé. Amikor megfordult, annyi gúny ült az arcán, hogy ha mind mogyoróvájja változott volna, és egy szelet kenyérre kenik, még egy grizzly medve is kifeküdt volna tőle.

– Közös ügyem... ? Ezzel... ?

Becsapta maga mögött az ajtót.

82.

Az indián zavartan megcsörgette a nyakába akasztott amuletteket.

– Nem áll valami jól a szénája, Ross.

– Hát nem.

– Nemrég arra kért, hogy legyek Boyce és Aretha Smith ügyvédje.

Candell lassan már el is felejtette, kik ezek az ismeretlenek; meg kellett erőltetnie az agyát, hogy eszébe jusson, miről is van szó.

– Igen... hagytam üzenetet magának a seriffnél.

– Ami azt illeti, elvállaltam a védelmüket.

– Köszönöm. És mik a kilátások?

– Egyelőre semmi jó – mondta Lebukó Hold. – Csak Boyce ujjlenyomatai vannak a stukkeron.

Candell érezte, hogy ismét verejtékcseppek ütnek ki a homlokán.

– Te jóisten! Ez a valami engem is meg akart ölni! Meg akart ölni!

– Eddig mire gondolt? – kérdezte az indián.

– Most... tudatosult csak bennem. De hát miért?

Turner megnyugtatón veregette meg Candell vállát.

– Minél előbb rájövünk, Ross, hogy mi rejtőzik a háttérben,

annál hamarabb megértjük magukat a jelenségeket is. Különben az apám is beszélni akar önnel.

Így aztán Simon Turner után Jack Turner, a sastollas főnök is bekopogtatott hozzá.

– Válthatnánk néhány szót, Mr. Candell?

Candell bólintott, és hellyel kínálta.

Candell ezúttal is, akárcsak egyéb alkalommal, ha találkoz-
tak, lenyűgözte az idősebb Turner méltósága és előkelősége. –
Még a walesi herceg sem lehet méltóságteljesebb nála – gondol-
ta. – És a ruhája... te jóisten! Ha bevinné bármelyik múzeumba,
kisebb vagyont kaphatna érte.

Jack Turner Candellre mosolygott.

– Ön nagyon bátran viselkedett odafent, Mr. Candell. Volt
szerencsém, ha ugyan annak lehet nevezni, végignézni a törté-
netet.

– Van, aki nem így gondolja – panaszkodott önkéntelenül is
Candell.

– Hát ha csak a sértett büszkeség beszél belőle.

– Ezt kellene megbeszelnünk.

– Talán még majd erre is sor kerül – mondta az indián. –
Amiatt is jöttem.

Candell szíve nagyot dobbant. Hát mégis...

A főnök azonban lehűtötte kezdeti örömét.

– Tudom, hogy a lányom nem akar szóba állni önnel. És er-
re... hm... amint értesültem róla, meg is van minden oka.

– Ez tévedés! – tiltakozott a régész. – Nincs semmi oka rá!

– Én másképpen hallottam. Mindenesetre... Mr. Candell, ha
már így hozta a sors... el kell mondanom önnek valamit, mielőtt
másoktól tudná meg. Bizonyára említettem önnek, vagy ha én
nem is, hát a fiam, hogy Maine-ben jártam egyetemre. Angol
irodalmat hallgattam. Shakespeare költészetéről írtam a diplo-
mamunkámat. Világhírű Shakespeare-kutató szerettem volna
lenni. Nos, ott az egyetemen ismerkedtem meg Inez
Cordobával. Mond ez a név önnek valamit?

– Hogyne mondana – bólintott Candell.

– Évekig jártunk együtt. Az volt a tervünk, hogy összeháza-

sodunk. Csak aztán nem jött össze.

Candell hallgatott.

A főnök megsimogatta az állát, mintha kínossá kezdene válni számára a beszéd.

– Nos... bizonyára feltette magában a kérdést, Mr. Candell, hogy miért nem házasodtunk össze? Nehéz erről beszélnem, de mégis jobb, ha tud róla. Azon a tavaszon, amikor az esküvőt terveztük, meghalt Szürke Bagoly.

Ló, bagoly, fene se ismeri ki magát közöttük – gondolta Candell. Ő csak egyetlen indián nevet jegyzett meg, de azt mindörökre. Istenem, Károgó Varjú! Hát van ennél szebb név a világon?

– Szürke Bagoly a csippevák főnöke volt, és a spirituális vezetőjük is egy személyben. A közösségek tanácsa engem választott a helyére.

– És? – bukott ki Candell száján.

Vörös Ló megvakargatta az állát.

– El kellett vállalnom a tisztséget. Nem tehettem meg, hogy ne vállaljam el. Örökre kiközösítettek volna. Vannak olyan funkciók, amelyeket nem lehet nem elvállalni.

– Ha maga mondja.

– Ez azonban azzal is járt – keményedett meg a főnök hangja –, hogy le kellett mondanom Inezről. Mindörökre.

– Ugyan miért?

Vörös Ló hallgatott, mintha még nehezebb lenne kimondania, ami ott forog a nyelve hegyén.

– Mert... a törzsi tanács nem engedte, hogy fehér nő legyen a feleségem – bökte ki végül.

– Ez rasszizmus! – tört ki Candellből.

– Nevezze, ahogy akarja. Lehet, hogy az, lehet, hogy nem, mindenesetre *akkor még* nem tehettem meg, hogy ellenszegüljek a tanács akaratának. Ma már talán megtenném, és talán már szükség sem lenne rá. Változnak az idők, Mr. Candell. Akkor viszont meg kellett hoznom ezt a döntést. Ne kérdezze, hogyan, de meghoztam. Inez eltűnt az életemből... vagy legalábbis azt hittem.

- És a mérgek?
- Tessék?!
- Valakitől azt hallottam, hogy ön mérgekkel is foglalkozott. Bár, őszintén szólva, Shakespeare és a mérgek nem is állnak olyan távol egymástól. Ha a királydrámákra gondolok...
- Azokban inkább karddal ölte, Mr. Candell – mosolygott a főnök. – A mérgeket tekintve pedig téved. Én a mitológiai mérgekkel foglalkoztam. Az indián legendák mérgeivel.
- A valós mérgek nem is érdekelték önt?
- Bizonyos értelemben kénytelen voltam velük is elbíbelődni, Mr. Candell. A mitológiai mérgeket össze kellett hasonlítanom a valós mérgekkel...
- Inez, azaz Miss Cordoba?
- Néha ő is elolvasta a recepteket.
- Tudja, hogy Miss Cordobának Maine-ben meghalt a főnöke? Még hozzá hirtelen, minden előzmény nélkül. A szívéhez kapott, és kész. Az a fickó korábban sok kellemetlenséget okozott Miss Cordobának.
- Az indián szeme összeszűkült.
- Mire céloz ezzel, Mr. Candell?
- Én semmire. Előfordulhat viszont, hogy Pompey seriff kombinálni kezd, és bizonyára téves következtetésre jut.
- Éppen emiatt akartam önnel beszélni – biccentett Vörös Ló.
- Bírjam rá Pompey seriffet, hogy ne vonjon le téves következtetéseket?
- Talán megmagyarázhatná neki, hogy *akkor már* nem volt közöm Inezhez, és túl jól ismerem ahhoz, hogy bármi rosszat feltételezzek róla.
- Miért nem ön beszél vele?
- Mert én érintett vagyok az ügyben.
- Candell előrehajolt.
- Megtenném én, Mr. Turner, szívesen megtenném, csak éppen van itt egy kis apróság...
- Micsoda? – kérdezte komoran az indián.
- Hogy Inez Cordobának, azaz immár Mrs. Honey-nak az

igazgatója, valamint természetesen az én igazgatóm is, Mr. Koch, néhány nappal ezelőtt furcsa körülmények között elhalálozott. A szívéhez kapott, és annyi. Pedig korábban soha nem volt baja a ketyegőjével. És Mrs. Honey elnyerte méltó jutalmát.

– Ezt hogy érti? – mordult fel az indián. – Remélem, nem gyanúsítja!

– Dehogy, dehogy – tiltakozott Candell. – Miért gyanúsítanám? Úgy értem, hogy Mrs. Honey valóban kiváló szakember, és ha valaki megérdemli, hogy a múzeumunk igazgatója legyen, akkor ő az. Csakhogy azzal is tisztában vagyok, hogy Mrs. Honey soha nem kapta volna meg ezt az állást, ha nem fúj neki valaki hátszelet.

– Rám gondol? – kérdezte a főnök.

Candell széttárta a karját.

– Mondtam én ezt egy szóval is?

Turner Candell szemébe fúrta a szemét.

– Ön nagyon veszélyes játékot játszik, Mr. Candell.

– Gondolja, Mr. Turner?

– De azért tetszik nekem. Nos, Mr. Candell, félre a mellébeszéléssel! Ünnepelesen kijelentem önnek, hogy Inez, azaz Mrs. Honey nem gyilkolt meg sem az én mérgemmel, sem pedig a receptjeim által elkészíthető mérgek segítségével senkit! Ez világos beszéd, nem?

– Kétségtől – bólintott Candell. – Csak az a kérdés, hogy igaz-e.

Ahogy kimondta, már meg is bánta. Egyenesen és egyre gyorsuló sebességgel halad előre azon az úton, mely egyre messzebbre viszi tőle Károgó Varjút. Jézusom, miért is nem tudja befogni a száját? Nem csodálkozott volna, ha az öreg felugrik, megfenyegeti, kiássa ellene a harci bárdot, esetleg előránt a ruhája alól egy kést, és megpróbálja megskalpolni.

Jack Turner azonban nem tette egyiket sem. Ahogy a széken ült, egy néprajzi múzeum szépen felöltöztetett bábujának látszott. Feje becsuklott a vállai közé, és szinte eltűnt a tollkoronájában. Mintha egy fej nélküli, tollkoronás fantom ült volna a

széken.

Amikor megszólalt, fáradt és szomorú volt a hangja.

– Nyugalmat akarok Inez körül – mondta. – Azt akarom, hogy... ne bántsa senki. Elég sokat szenvedett életében. Vannak dolgok, amelyek örökre bevésődnek az emlékezetünkbe, és még sósavval sem lehetne kimaradni belőle. Erről még senkinek nem beszéltem: maga az első. Nekem akkor... választanom kellett. És nem őt választottam, pedig Inez nagyon szeretett. Ennek ellenére egy hónapon belül férjhez ment Mr. Honey-hoz. De őt soha nem szerette. Én kergettem bele... Ezért is akarok rendet körülötte. Nem tűrhetem, hogy bárki is... Kérem, Mr. Candell. Próbáljon szót érteni a seriffel. Maga megteheti, én nem. Én is megteszek mindent, amit csak kér tőlem, és amit megtehetek. Van ilyen?

Candell keserűen elmosolyodott.

– Talán ha szólna néhány szót a manituknál az érdekemben.

83.

Candellnek rá kellett döbennie, hogy alighanem rossz szakterületet választott. Alighogy visszatért a múzeumba, Mrs. Honey magához hívatta. Candell azt hitte, Vörös Ló főnök kavart valamit, de nem erről volt szó. Mrs. Honey közölte vele, hogy másnap délután szponzorok csoportja érkezik a múzeumba, akiket ő maga csődített oda. Ha tetszetőssé tudnák tenni számukra a programjaikat, újabb pénzek érkezhetnének, amelyekre őszintén szólva nagy szükségük is lenne. Éppen ezért őt, Candellt bízta meg a találkozó megszervezésével. Van rá éppen huszonnégy órája.

Candell összeszorította az ajkát, és bevetette magát a mély vízbe.

A szponzorok a megadott időben megjöttek, Inez asszony mosolygott, tüsténkedett, eléjük hordta a legfrissebben kiásott dinócsontokat. Candell a bemutatók és a találkozó végén éppen fellélegzett, hogy sikeresen lezárult a szponzor-kábítás, amikor egy idősebb, bajuszos férfi és egy tinédzser kislány léptek oda

hozzá.

Amikor a férfi bemutatkozott, Candell kissé megtántorodott. Immár nem is őt látta maga előtt, hanem az általa képviselt dollármilliárdokat. Candell figyelmét nem kerülte el, hogy a kislány szinte áhítattal néz rá.

– Örvendek, Mr. Candell – mondta a férfi, miután bemutatkoztak egymásnak. – Ő Lacy, az unokám. Mutatkozz be szépen, Lacy.

Candellnek feltűnt, hogy a kislánynak izzad a keze, ahogy megfogta az ő kezét.

– Elmondhatom, Lacy? – fordult a férfi a kislányhoz.

– Nagyapa... szépen kérlek...

– Nos, jó – mondta a férfi. – Akkor csak a lényegét mondom el. Lacy szobája falán ott lóg az ön kinagyított képe, Mr. Candell.

– Ugyan, nagyapa...

– És egy indiáné: Vörös Lóé. Ismeri?

– Hát... igen – mondta Candell.

– Unokám végigkísérte államunk és az indián közösségek tárgyalásait, és az a véleménye, hogy ennek már régen meg kellett volna történnie. Nekünk, mármint bevándorlóknak és az őslakosoknak meg kell békülnünk egymással. S ebben óriási érdemei vannak Vörös Lónak.

Candell még mindig nem értette, ő vajon mit kereshet a falon?

– Ön pedig... hogy is mondtad, Lacy? Ennek a folyamatnak az egyik legkövetkezetesebb ösztönzője. Így van, Mr. Candell?

– Hát... én... megteszek mindent – morogta a régész, miközben fogalma sem volt róla, milyen folyamatnak lehet a legkövetkezetesebb ösztönzője.

– Az ön indián háborúkkal kapcsolatos kutatásai bebizonyították, hogy bizony annak idején sok szörnyűséget követtünk el egymás ellen, és hogy ennek soha nem szabad megismétlődnie. Mit is mondott ön, hogy melyek a múzeum legfontosabb kutatásai?

– A... dinoszauruszok – nyögte Candell. – Pontosabban az

öslénytan...

– No, ez nem igazán izgatja Lacyt. Igaz, kicsim? De hogy ne érje szó a ház elejét, nekik is felajánlunk egy bizonyos összeget.

Aztán megmondta, mekkorát. Candell hátratántorodott, mintha a manituk taszították volna mellbe.

– Az indián háborúk kutatásaira pedig...

Candell még egyszer megtántorodott. Te jóisten! Ha ezt Mrs. Honey megtudja! Hogy adja el neki, hogy többet kap a múzeum a mindenki által lesajnált indián háborúkra, mint a dinókra?

– Cserébe magával kell vinnie az unokámat – mosolygott Mr. Rost.

– Hova? – rémült meg Candell.

– Egy-két ásatására. Mikor indul legközelebb?

– Holnap – mondta Candell -, de októberben folytatom, és...

– Jól van – biccentett Mr. Rost -, akkor holnap reggel itt lesz az unokám.

Megfordult, és elment Lacyvel együtt. Candell pedig abban a pillanatban már el is felejtette a kislányt.

Ő azonban nem hagyta elfelejteni magát.

84.

A következő nap olyan meglepetést tartogatott a régész számára, amilyenre nem számított. Pedig számítania kellett volna. Közvetlenül az irodája ajtaja előtt vette csak észre, hogy várakozik valaki rá. A várakozó a középtermetűnél valamivel magasabbnak látszott; lehetetlenül lötyögő, foltos, terepszínű kommandósruhát viselt; sildes sapkával, bakancssal, lába mellett igazi katonazsák hevert. Candell azt hitte, eltévesztette az ajtót, vagy bejelentést kíván tenni. Jó esetben tele van a zsákja dinócsonttal, rossz esetben indiánok csontjaival. Ez utóbbi eset azért lenne rossz, mert egy teljes napi elfoglaltsággal járna. Ki kellene szállnia a helyszínre, megvárni, amíg az indián hatóság kiküld valakit...

Valahogy ismerősnek tűnt a várakozó. Mintha már látta volna valahol.

– Jó reggelt, Mr. Candell – köszöntötte az illető meglehetősen vékony hangon, amiből Candell arra következtetett, hogy még gyerek.

– Jó reggelt – köszönt vissza. – Vársz valakire?

– Önre, Mr. Candell.

Candell elöntötte a gyanakvás. Először a mája környékén érzett bizsergést, aztán a gyomra szorult össze.

– Rám? Miért? – kérdezte előrenyújtva az orrát.

– Nem emlékszik rám? – kérdezte a jövevény. – Lacy Rost vagyok.

Te jóisten! – rémült meg Candell. – Mr. Rost adománya! Hogy is volt csak? Mintha megígérte volna neki, hogy egyszer majd magával viszi az unokáját egy ásatásra... Őszintén szólva, nem emlékszik pontosan az ígéretére, egyszerűen elvette az eszét az öröm. Mintha októberben egyeztek volna meg. De hol van még október?

– Emlékszem, hogyne emlékeznék – mondta barátságosan. – Gyere be hozzám, Lacy.

Kinyitotta az ajtót, és előreengedte a lányt. Végül is az egyik legbőkezűbb mecénásuk unokája. Naná, hogy jó képet kell vágnia a látogatásához!

– Foglalj helyet, Lacy.

Lacy ledobta zsákját a szőnyegre, és helyet foglalt az asztallal szemben.

Candell több dolgot is megfigyelhetett egyszerre. Az első mindjárt az volt, hogy a kislány nagyon csinos. Biztos volt benne, hogy néhány év múlva – ha a nagypapa egy kis pénzt is rászán az ügyre – manökenként vagy szépségkirálynőként bukkan fel a nagypapa által támogatott újságok címlapjain. De a rossz-májúságot félretéve is igen vonzó a kis hölgy.

– Akkor hát miről is van szó, Lacy? – kérdezte a látogatóját. – Még messze van október vége.

Lacy nem a karosszékekben ült, hanem a karfáján, a lábát pedig egy tapasztalt jógamester pózában lógatta le a karosszék két oldalán.

– Messze – mondta rajongó tekintettel.

Candellnek ekkor eszébe villant, hogy mit is mondott tegnap Rost nagypapa. Hogy Lacy az ő képét őrzi a szobája falán. Jézusom, csak nem szeretett bele ez a gyerek? Még csak az hiányozna!

– Szóval, Lacy?

– Hát... itt vagyok.

Candell mézédre varázsolt a hangját.

– Körül akarsz nézni a múzeumban?

– Ásni akarok magával.

Ekkor robbant a bomba Candell fejében. Mintha elfújta volna a szél a ködöt, amely elborította az emlékezetét. Hát persze. Azt ígérte, hogy már másnap idejön – azaz ma -, és vele megy ásni. Ő meg, amilyen hülye, nem mondta meg határozottan... No, mindegy. Most megmondja. Igen ám, csak hogy... mi van akkor, ha a gyerek bölgve megy haza, Mr. Rost pedig idetelefonál, hogy sztornó az ígéret, ők pedig dinoszaurusztól, indián háborústól lehúzzák magukat a WC-n? Csak óvatosan, Candell, csak óvatosan!

Olyan barátságos és szeretetteljes képet vágott, hogy még egy tapasztalt sorozatgyilkos is megenyhült volna tőle.

– Történt egy kis programváltozás, Lacy – mondta sajnálkozva. – Az az igazság, hogy... október végére tolódik el az ásatásunk. Csak akkor folytatjuk.

A lány meghökkent.

– Miért?

– Bizonyos szervezési kérdések miatt alakult így a dolog. Azt tanácsolom tehát...

– Magával maradok – mondta ellentmondást nem tűrő hangon a lány.

– Velem?

– Magával. Egészen télig.

Candell érezte, hogy verejtékcseppek ülnek ki a homlokára. Te jóisten! Ugrott Mr. Rost pénze. Ezek után holtbiztos.

– Ön mit csinál október végéig, Mr. Candell? – kérdezte sírós hangon a lány. – Nekem a raktár is jó. Megismerkedem az eddigi leletekkel...

Ez lehetetlen – gondolta magában Candell. – Hiszen ő nem lesz a raktárban. Annyira nem, hogy öt perc múlva már csak a hátát látják. Mi a fenét mondjon a lánynak?

– Mi van a zsákodban? – kérdezte, hogy húzza egy kicsit az időt.

– Két váltás ruha – mondta a lány – és... egyéb személyes holmim.

Jól van – gondolta Candell. – Vigye el az ördög az egészet. Ha elküldi a lányt, ugrott a nagypapa pénze; őt pedig azok után, hogy elcseszte a beígért pénzt, Mrs. Honey, minden szimpátiája ellenére, úgy rúgja fenéken, hogy kiszáll az ablakon.

– Jól van, Lacy – sóhajtott, miután döntő elhatározásra jutott. – Kérdeznék tőled valamit.

A lány ráemelte könnyes tekintetét.

A fenébe is! – dühöngött magában Candell. – Ha így menne vissza a nagyapjához, az öreg még le is lövetne. Tuti, hogy orgyilkost küldene rám. Bár az is igaz, hogy eggyel több vagy kevesebb életveszély már meg sem kottyán nekem...

– Láttad az Indiana Jonest? – kérdezte a lány könnyes arcára szegezve a szemét. Remélte, hogy hideg és kemény a tekintete, mint James Bondé.

Tényleg kemény és hideg lehetett, mert a könnyek megálltak, s moccanni sem mertek a lány arcán.

– Me... lyiket? – kérdezte Lacy.

– Akármelyiket.

– Mindegyiket láttam.

– Helyes – biccentett Candell. – Akkor azzal is tisztában lehetsz, hogy a régészek élete tele van kalanddal és életveszéllyel. Úgy képzeld el, hogy néha álruhát öltünk, és egyebet is csinálunk, mint régi csontokat ásunk. Mit szólsz hozzá?

A lány egyelőre csak megtörölte az orrát. A tekintete várakozó és kíváncsi volt.

– Szóval – folytatta Candell némiképpen belezavarodva a dologba -, az a helyzet, hogy jelenleg egy veszélyes ügyben nyomozok. A seriff, Mr. Pompey...

– Mr. Pompey? – csodálkozott a lány. – Jól ismerem.

– Igazán? – hökkent meg Candell. – És hogy... ismerkedtél meg vele?

– Ő tanított meg löni.

– Légpuskával?

– 38-as Smith and Wessonnal. Szalmabábura lőttünk. Többször eltaláltam a bábút, mint ő.

– Igazán? – nyelt egy nagyot Candell.

– Nagyapa gyakran tárgyal vele. Valami rendőregyletet szponzorál.

Te jóisten! – sápadt el Candell. – Mi a fenébe keveredtem?

– Nos – folytatta néhány mély levegővétel után -, az a helyzet, hogy természetesen Pompey seriff tudtával meg kell találnom valakit.

– Kit? – kérdezte a lány.

– Valakit, aki Barrow-t és Hendersont meggyilkolta. Ott ül a sitten az a két gyerek...

Megállt, és maga elé bámult. Akárhogy is igyekezne, képtelen lenne elmagyarázni ennek a kislánynak, hogy minek csücsül a legközepében. Aztán akaratlanul is legyintett egyet. Akármit is csinál, nem lesz jó vége a dolognak. De hát mit is jelent a jó vég? Az lenne az, ha Károgó Varjú visszajönne hozzá, de erre annyi a reménye, mint a lehullott almának, hogy visszakerüljön a fára. Ami elmúlt, elmúlt. Nem jön vissza soha többé!

A lány sóhajtott, és letörölte az utolsó könnycseppet is a képéről. Mintha kezdett volna visszatérni a szín az arcára.

– Barrow-ról és Hendersonról már olvastam. Az ő holttestüket találták meg Mr. Bell földjén.

– Úgy van – bólintott Candell.

– Mr. Bell földjén fedezték fel a gabonaköröket is, igaz?

– Igaz.

A lány megcsóválta a fejét.

– Már gondoltam is rá, hogy kiugrom oda, és körülnézek egy kicsit. Mindig is izgattak a gabonakörök. Ön hisz bennük, Mr. Candell?

– Nem – mondta a régész.

– Azt gondolja, hogy... csalók csinálják őket?

- Úgy nagyjából.
- Én másként gondolom.
- Igazán? És hogy?
- Van itt valahol mosdó?
- Tessék?!
- Be szeretnék menni.

Candell megmutatta neki, merre találja. A kislány felkapta a zsákját, és kísértelt az ajtón.

Candell a szíve mélyén abban bízott, hogy nem is jön vissza.
Lacy Rost azonban visszajött.

85.

Ha nem lett volna ott a zsák a kezében, Candell talán fel sem ismerte volna. Az a sugárzó szépségű ifjú hölgy, aki tenyérnyi jeans szoknyában és vékony, tigriscsíkos blúzban belibbent hozzá, alig emlékeztetett a másik Lacy Rostra. Bár az is szemrevaló volt, meg sem közelítette emezt. Candell a száját is eltátotha volna, ha nem kapcsol még idejében.

– Átöltöttem – jelentette be a lány. – Ha nem ásunk, felesleges a munkaruha.

– Erre nem is gondoltam – nyelt egyet Candell.

A lány kirázta az arcából hosszú, vállig érő haját.

– Segíteni fogok magának – mondta határozottan. – Ha nem ásunk, akkor nyomozunk.

– Ez viszont rohadtul veszélyes dolog – próbált meg tiltakozni Candell. – Mit szólna a nagypapád vagy éppen az apád, ha bajod esne?

– Nem fog bajom esni.

– Hátha mégis.

– Majd maga vigyáz rám.

– És ha... így is nemet mondok?

Arra gondolt, hogy a lány bizonyára zsarolni fogja. Azt fogja mondani, hogy beárulja a nagyapjánál, aki ezek után egyetlen fillért sem ad a múzeumnak.

– Bőgni fogok – mondta lány. – Toporzékolni, aztán... abba-

hagyom. Örökre.

Candell értett a szóból.

– Jól van – emelte fel a kezét. – Meggyőztél. De csak egy feltétellel.

A lány rámosolygott.

– Ha mindenben engedelmeskedem önnek. Igaz?

Candell elvigyorodott.

– Miből találtad ki?

– Minden húsz éven felülinek ez a mániája.

– De én komolyan is gondolom.

Lacy Candell felé nyújtotta a tenyerét. Candell belecsapott.

A csattanás a lehulló guillotine hangjára emlékeztette. Természetesen ő hajtotta a fejét a kés alá, és Mr. Rost rántotta meg a zsinórját.

– Akkor most hova megyünk? – kérdezte a lány.

– Reggeliztél már? – tudakolta Candell.

Lacy nemet intett.

– Félted az alakod?

– Nem volt még rá időm.

– Elmegyünk reggelizni.

– Én inkább egyenesen...

– Én vagyok a főnök, nem?

– De – sóhajtott a lány. Alighanem kezdte felfogni, hogy Candell sem más, mint azok az agyalágyult húsz éven felüliek. Valamennyien, ahányan csak vannak.

86.

Amíg Mallory City felé tartottak, Candell rázizzent, hogy őszintének kell lennie a kislánnyal, csak hogy Lacy valójában még gyerek; a szörnyűséges, véres és rejtélyes történetek nem neki valók. Talán még az indián háborúk is megráznák, elvégre mégiscsak emberi koponyákat kellene a kezében tartania. Legálábbis addig, amíg az indiánok ki nem veszik belőle.

– Rám figyelni egy kicsit? – kérdezte vezetés közben, amikor már túl voltak a reggeli sült sajton. – Kezdjünk előlről min-

dent.

- Mi mindent? – értetlenkedett a lány.
- Szólíts ezután Rossnak. Úgyis együtt dolgozunk.
- Oké, Ross. Én meg Lacy vagyok.
- Jól van, Lacy – nyelt egyet Candell. – Akkor most jól figyelj.

Amíg el nem érték Mallory Cityt, egyfolytában beszélt. Nem hagyott el semmit abból, ami az utóbbi hónapokban történt vele. Egyedül Károgó Varjúról hallgatott. Elvégre ez a magánügye, és nem is tartozik a lényeghez.

A kislány figyelmesen hallgatta. Amikor feltűntek a városka első házai és Candell befejezte, Lacy az orra hegyére tette a mutatóujját, és ott is tartotta egy darabig.

– Ez fantasztikus – mondta aztán halkán. – Esküdj meg, hogy mindez igaz, és nem csak azért meséled...

– Esküszöm – mondta Candell.

A lány ismét visszatette a mutatóujját az orra hegyére.

– Most mit akarsz csinálni?

– Kérdezősködök egy kicsit.

– Én mit csináljak?

– Te biztosítod a helyszínt.

– Helyszínt?

– A kocsira gondoltam. Vigyázol, hogy meg ne rongálják, el ne lopják, mit tudom én. Nincs kellemetlenebb annál, mint amikor biztos vagy benne, hogy ott a kocsid, ahol hagytad...

– De nincs ott. Ellopták – fejezte be a mondatot gúnyos hangon a lány.

– Nem lopták el – rázta meg a fejét Candell.

– Akkor meg mi a baj?

– Bevágódsz a kocsiba, indítasz, és gázt adsz.

– Hol itt a baj?

– A kocsid azonban meg sem moccan. Még nagyobb gázt adsz, és...

– És? – nézett rá szelíden a lány.

– Ekkor sem indul.

– Miért nem?

– Mert nincs kereke. Egyetlen egy sem. Érted már?
– Jól van – adta meg magát Lacy. – Vigyázok a kocsidra. De elmondod, mire jutottál!
– El én – ígérte Candell.
Aztán elfordult, arrafelé, ahol korábban Mr. Pockockkal társalgott.

87.

Candell megállt a Jamieson Street 16. előtt. Úgy gondolta, mielőtt szólna az öregnek, megvizsgálja Henderson elhagyott lakókocsiját. Őszinte meglepetésére azonban a Jamieson Street 16. már nem létezett. Néhány elhajított deszkadarab és téglatörmelék emlékeztette csupán rá, hogy nem is olyan régen ott állt a bodega.

Lehajolt, hogy jobb híján megpiszkálja a deszkadarabokat, amikor a háta mögül rászólt valaki.

– Keres valamit, uram?

Megfordult. Nem kis megkönnyebbülésére Mr. Pockockot látta maga mögött. Szerencsére nem puskát tartott a kezében, hanem az öntözőkannáját.

– Miben segíthetek, uram?

Candell átlépett az alacsony kerítésen, és megállt az öreggel szemben.

– Hogy van, Mr. Pockock?

A sovány, töpörödött kis öregember gyanakodva nézett rá.

– Ismerjük mi egymást?

– Nemrégien találkoztunk – emlékeztette Candell. – A szomszédja után érdeklődtem.

– Á, vagy úgy – biccentett Mr. Pockock, és átpislogott Henderson lakókocsijának a helyére. – Ez maradt belőle.

– Elvontatták?

– Elvitték.

– Kik vitték el?

Az öreg megvakargatta az orrát szabad kezével.

– Maga a rokona, és a kocsit akarja? Hát annak, tisztelt

uram, akár búcsút is inthet.

– Nem akarnám elvinni, csak érdekel a sorsa.

– Sokakat érdekel mostanában. Csak engem nem. Éjszaka jöttek és elvitték. Maga olyat még nem látott. És az az igazság, hogy én sem láttam.

– Micsodát, Mr. Pockock?

– Hogy milyen hamar eltakarították.

– Milyen hamar?

– Mondjuk, két perc alatt. Két semmi perc alatt.

Candell meghökkent.

– Láttá, hogy történt?

– Hát... az egészet nem. Véletlenül kinéztem az ablakon, és láttam, hogy mozog a kocsi. Csak úgy magától mozgott.

– Embert is látott a közelében?

– Embert nem láttam – rázta meg a fejét Pockock. – És autót sem láttam. Darut sem láttam.

– Darut? Miért kellett volna darut látnia?

– Másképp hogy vitték volna el? Azt már csak daruval lehetett volna megmozgatni. De nem volt se ember, se daru.

– Akkor mi volt?

– Nem t'om. Nem t'om, mi volt. Kinéztem az ablakon, és láttam, hogy mozog a kocsi. Na, gondoltam, leereszttem a függönyt, mert jobb a békesség, nem igaz? Le is eresztettem. Aztán hallottam valami dübörgést, ami akár daru is lehetett, de engem inkább a szélre emlékeztetett. De nem az volt, mert akkor a házam és a kertem is megsínylette volna. Mint 1953-ban, amikor erre tévedt egy tornádó! Hogy az mit művelt, te jóságos isten! Ha nem lenne istenkáromlás, azt mondanám, hogy szart csinált az Úr a kertemből. De azért rendbe hoztam valahogy. Most is ilyenféle gondoltam. Leeresztettem a függönyt, aztán csak azért könyörögtem, hogy akárki is csinálja, velem ne csináljon semmit. Nem félek a haláltól, nem én, ezt ezerszer is elmondtam neki éjszakánként, de azt azért nem szeretem, ha mozog a szomszédom háza, és közben olyan hangokat hallok, mintha a szél fújna.

– Na és mi lett a lakókocsival? – kérdezte Candell.

Az öreg átmutatott a szomszédba.

– Nem látja? Ez.

– Hogyan vette észre?

– Hogyan veszi észre az ember, hogy hiányzik a szomszédja kéglije? Pontosan kettő perc múlva elhúztam egy kicsit a függönyt, hogy lássam, mi van odaát. Hát nem volt odaát semmi. Mintha leradírozták volna a lakókocsit a térképről.

– A furcsa hangot sem hallotta már?

– Nem én. Nem volt már semmiféle szél, ha korábban volt is egyáltalán. A levelek meg sem moccantak a fákon. De a lakókocsinak nyoma veszett.

– Mit gondol, mi történt vele?

Az öreg megvonta a vállát.

– Én már semmin se csodálkozok. Annak a régi világnak vége. Hallom, az iskolában az egyik kölyök többször is pofán verte Miss Proctort, az igazgatónőt. Pedig Miss Proctort nem puha-fából faragták. Még a nagymenők is tartottak tőle. Most meg jön valami kis szar, simlis, elsőéves, és csak úgy pofán veri. Na, mit szól hozzá?

– Változik a világ – mondta Candell. – És nem is biztos, hogy jó irányba. Mintha a múltkor bizonyos narkósokat emlegett volna.

– Én? Biztos összetéveszt valakivel. Én nem emlegetek senkit; ne szólj szám, nem fáj fejem. Meghúزم magam, és valahogy csak kidekkolom azt az időt, amíg a kaszás értem nem jön.

– De azért csak hallott valamit a narkóval kapcsolatban?

Az öreg felemelte a kannáját, és öntöző mozdulatokat tett. Mintha tele lett volna a kannája vízzel, pedig nem volt benne egy csepp sem.

– Én csak öntözök. Nekem már nincs mondanivalóm a világnak. Végül is kicsoda maga, miszter? Zsaru, vagy csak erre járt?

– Csak erre jártam – mondta Candell.

– Akkor ezután járjon másfelé. A lakókocsi már nincs itt, én meg nem fogadok vendégeket.

Elfordult, és elindult egy rozsdásodó kocsironcs felé.

– Azért köszönöm – kiáltott utána Candell.
Az öreg locsolni kezdte a roncsot az üres locsolóval.

88.

A lány a kocsiban ült, és nyalókát nyalogatott. Úgy ült, hogy az egyik lába kint volt a lehúzott ablakon. Szép, piros bugyija volt, amolyan bikavadító.

Candell sóhajtott, és kinyitotta az ajtót. Lacy behúzta a lábát, és várakozva nézett rá. Candell a szeme sarkából látta, hogy a közeli parkolóóránál a falhoz támaszkodva két gyanús kinézetű fickó is feléjük meregeti a szemét.

– Széna vagy szalma? – kérdezte a lány.

– Semmi – legyintett Candell. – Jó lenne továbbállnunk.

– Van valami hézag?

– Nem tetszik nekem az a két fickó – és a parkolóóra felé billentette a fejét.

A lány is arrafelé nézett, aztán felhúzta a szemöldökét.

– Mi nem tetszik rajtuk?

– Nagyon úgy néz ki, hogy ide fognak jönni hozzánk.

Lacy legyintett, és kihajította a nyalóka maradékát az ablakon.

– Már nem jönnek.

– Hogyhogy már?

– Mert már itt voltak.

Candell önkéntelenül is végignézett a kocsin és Lacyn is, de semmi rendkívülit nem látott rajtuk.

– Itt... voltak? És mi a fenét csináltak?

– Beszélgettek velem.

– Mi a francról...?

A lány szemrehányón pillantott rá.

– Nem beszélsz valami szépen.

– Jól van, bocsánatot kérek. Szóval... mit is akartak tőled?

– Randizni. Itt van a városban a Teshner. Oda hívtak.

Candell ekkor gondolt rá először, hogy reménytelen távolság választja el botcsinálta munkatársától.

– Ki az az ízé...

– Teshner? Nem hallottál még róla? Hip-hop. Na?

– Valami rémlik – hazudta Candell.

– Ő a hip-hop király. Már nem annyira menő, de még mindig király. Este lesz a fellépése. Azt mondták, bevisznek.

– És te?

– Mondtam, hogy most éppen régész vagyok, de azért kösz.

– És... így ültél akkor is... amikor beszélgettél velük?

Lacy kerek szemekkel nézett rá.

– Én csak kényelmesen ültem. Nem szeretem, ha izzad a combom.

Candell sóhajtott, és arra gondolt, hogy mégiscsak meg kellene valahogy szabadulnia a lánytól.

89.

Csak hogy ez nem ment könnyen. Sőt, sehog sem ment. Ez is az egyik „eredménye” volt a Mallory City-i kirándulásuknak.

– Mi a hézag? – kérdezte ismét a lány. – Mi nem jött össze?

– Semmi – mondta Candell.

– Végül is mit akartál megtudni?

Candell nyelt egyet, és ismét szemügyre vette a parkolóóránál támaszkodó fickókat. Számuk már háromra szaporodott, és továbbra is őket bámulták.

– Mit mondtál nekik, ki vagyok?

Lacy megköszönte a torkát.

– Azt, hogy ízé... a barátom.

– És ők mit mondtak?

– Hogy fura ízlésem van.

– Honnan tudták, hogy milyen vagyok?

– Látták, amikor elmentél.

– És miért van fura... ízlésed?

Lacy erre már nem volt hajlandó válaszolni. A kérdését viszont, ha kissé lerövidítve is, de megismételte.

– Szóval?

Candell néhány mondatban felvázolta neki, hogy mire gya-

nakszik. Hendersonnak és Barrow-nak mintha megszaladt volna az utóbbi időben. Új gumikat vettek, a lakókocsijuk is kinézett valahogy, s ahogy a hullákat elnézte, az öltözkük is márkás cuccokból állt. Márpedig hogy szaladhat meg két csórónak? Nyilván nem úgy, hogy elvégzik az egyetem filozófiai fakultását.

– Aligha – bólintott Lacy.

– Az öreg Pockock szerint megváltozott ebben a városban valami. Rosszabb lett minden. Valami olyasmit mondott, hogy senki nem tisztel már senkit és semmit, bandák garázdálkodnak és a többi. És mintha a narkóra is célozgatott volna. Meg szeretném tudni, mi az igaz mindebből, és hogy van-e köze a változásokhoz Barrow-nak és Hendersonnak.

– Úgy gondolod, hogy ez lehet a kulcs a gyilkossághoz?

– Talán. Nem tudom, mi a fenét csináljak... Beszélnem kéne még valakivel. Hátha többet megtudhatnék...

Úgy érezte, nyomban kettészakad. Mennie kellett volna, de nem akarta otthagyni a lányt a kocsiban. A falat támasztók száma közben négyre nőtt.

Lacy is a parkolóóra felé pillantott, aztán Candell karjára tette a kezét.

– Menj, és kérdezz ki valakit.

– Nem hagylak itt. Odébb megyünk néhány kereszteződéssel...

– Hagyj itt, ha mondom.

Candell behunyta a szemét. Mégiscsak jobb lett volna, ha nemet mond Rost nagypapának.

Ismét szemébe villant a Colibri étterem zöld fénye, amit már percekkel ezelőtt kiszúrt magának. Ha csak öt percre bemehetne...

– Biztos, hogy nem lesz bajod?

– Ugyan már! Úgy nézek ki?

Hogy szoliditását bizonyítsa, ismét kidugta a lábát az ablakon.

Candellnek immár nemcsak zöld fény villogott a szemében, hanem vörös is.

Sóhajtott, és kiszállt a kocsiból. Vissza sem nézett, úgy indult el a Colibri irányába.

A srácok a saroknál ellökték magukat a faltól, és a kocsi felé sündörögtek.

90.

Candell, bár nem volt az a nebáncsvirág-típus, nem érezte jól magát a Colibriben. Bántotta a fülét a zaj, csípte a szemét a füst, az pedig kifejezetten idegesítette, hogy unos-untalan nekiütközött valaki. Nagy nehezen elküzdötte magát a pultig, és befurakodott két testes, kalapos fickó közé. Sokkal jobban szeretne volna, ha kevesebben vannak az ételbárban, és barátságosabb körülmények között beszélgethetne el valakivel, csak hogy azzal is tisztában volt, hogy az események nem mindig a kívánságunknak megfelelően alakulnak.

Éppen azon tanakodott, hogy kit kellene kiszúrnia a vendégek közül, amikor az egyik nagydarab, kalapos férfi az oldalába vágta a könyökét.

– Új vagy itt, fiú?

– Új – mondta Candell. – Most vagyok itt először.

– Hogy tetszenek a lányok?

A lányok a színpadon olyan messze voltak tőle, alig átlátható füstködbe burkolózva, hogy csak néha-néha villant egy-egy meztelen comb a szemébe.

– Jók – mondta elismerően biccentve.

– Sallyt ajánlom. Kedves lány. Látod?

Candell nem látta.

– Aha – mondta. – Tényleg jó. Te gyakran jársz ide?

– Naponta. Itt ebédelek.

– Tényleg?

– Tényleg. Mit iszol, fiú?

Candell tulajdonképpen nem akart semmit inni, csak hogy akkor ugrott az információszerzés.

– *Te* mit iszol? – kérdezett vissza.

– Paradicsomlevet.

- És?
- Csak paradicsomlevet.
- Az nekem is jó lesz.
- Kérsz bele valamit?
- Csak úgy... üresen.
- Sam! Egy paradicsomot a fiúnak.

A kalapos a szeme sarkából kíváncsian nézegette Candellt, és ezt a régész észre is vette. Áldotta a sorsot, hogy összehozta egy beszélgetőpartnerrel.

– Tudod, min tűnődöm, fiú? – kérdezte a kalapos. – Hogy mit keresel te itt egyáltalán?

– Én? – hökkent meg Candell. – Szomjas voltam, gondoltam, beugrom egy italra.

– Nem hiszem én azt, haver.

– Márpedig...

– Ha inni akarsz, ott vannak az automaták. Nem hiszem, hogy bárki is kora délután bárba menne, ha csak egy szódavizet akarna inni.

Candell úgy gondolta, hogy ráköszöntött a szerencse. Ez a pasas aztán nem fogja vissza magát.

– Csak nézelődöm – mondta.

– Hm. És mi után nézelődsz? Lányok?

– Nem feltétlenül.

– Fiúk?

– Nem, nem.

– Akkor mi érdekel? Fű?

– Az sem izgat különösebben.

– Akkor mi?

Candell körbepislogott, de nem látta, hogy valaki is figyelné őket.

– Valami keményebb. Esetleg.

– Keményebb?

– Aha.

A kalapos elgondolkodva nézett a poharába.

– Pénzed van?

– Valamennyi.

– Mennyi az a valamennyi?
 – Egy kis cuccra elég.
 A kalapos megvonta a vállát.
 – Hova valósi vagy?
 – A szomszéd megyéből jöttem. Van egy kis farmom.
 – Százas alatt nem megy.
 – Van annyim.
 – Akkor gyere velem.
 – Várj egy pillanatig – tartotta vissza Candell. – Ismersz egy Henderson nevű fickót?
 – Mi van vele?
 – Hallottam, meghalt.
 – És?
 – A haverom volt. És Barrow-t is ismertem.
 – Kell a cucc vagy nem kell?
 Candell megnyalta a szája szélét.
 – Hol van?
 – Itt, a hátulsó kapunál.
 – Még dumálnék veled egy kicsit.
 – Ott is dumálhatunk.

Mielőtt Candell tovább tiltakozhatott volna, érezte, hogy vaskapocs kapcsolódik a csuklójára. Olyan szorosan, hogy esélye sem volt a szabadulásra.

Nem is emlékezett rá, hogyan jutottak el a hátsó kijáratig. Mire felocsúdott, már egy koszos mellékutcában, szeméthalmok és kicsorduló szemetestartályok között állt, a falhoz lapítva. A kalapos fickó keze úgy futkosott rajta, mintha tisztességtelen szándékai lennének.

– Ki a franc vagy te, mi?
 – Jim Lovell.
 – Farmer, mi? Mutasd csak a kezed!

Ekkor mosolygott rá először a szerencse ezen a napon. Tenyere még mindig magán viselte az ásatások nyomát. Volt rajta néhány félig begyógyult víz hólyag, bőrkeményedés, hosszan elnyúló sebhely.

A kalapost meggyőzhették a sérülések, mert elengedte

Candell tenyerét.

– Érződik rajtad a trágya szaga. Mi a francot akarsz itt, tahókám?

– Mondtam, hogy... Különben bocsánat, hogy... nem akartam én semmit...

A kalapos beledörmögött néhány szót a levegőbe. Candell ekkor vette csak észre, hogy vékony, spirálba csavarodott drót lóg ki a füléből, és nem a levegőbe beszél, hanem egy láthatatlan hangszóróba.

– Mi legyen vele, Rob?

– Biztos?

A kalapos bólogatott.

– Ha hangtompítóval dolgozom, nem.

Ismét csend.

– Én nem tudom eldönteni. Döntsd el te.

Candell rémulten látta, hogy amíg beszél, a kalapos jókora stukkert húz elő a zsebéből. A másik kezével pedig a másik zsebében matat. Nyilvánvalóan a hangtompítót keresi. Jézus úristen, ez meg akarja ölni! Világos nappal, egy szaros mellékutcában!

Óriási szerencséjére, a pasasnak szüksége volt mind a két kezére, ezért csak a hasával préselte a falhoz. Azzal viszont jókora erővel.

Candell tisztában volt vele, hogy ha nem tud meglépni, vége. Akármennyire is dél körül jár az idő, ebbe az utcába senki nem fog belépni egészen addig, amíg a szemetesek ki nem ürítik a tartályokat. Ha mázlija van, nem hajtják a kocsijukba a szemet közé a holttestét.

Nem volt mese, támadnia kellett. Hogy is magyarázta az az önvédelmi oktató a hajón? Az a lényeg, hogy csak gyorsan és szünet nélkül egymás után...

Bár alig tudott megmoccanni, felhúzta mindkét lábát, majd mind a kettővel a pasas egyik lábára ugrott. Abban bízott, hogy bár kicsi a mozgáster, így is okoz némi meglepetést neki.

Okozott is. A kalapos felkiáltott, és kissé eltávolodott tőle. Candell előreugrott és az arcába fejt. Ő maga is csillagokat lá-

tott, a másik viszont alighanem megcsodálhatta az egész galaktikát. Candell tudta, hogy rúgnia is kellene, de nem mert kockáztatni. Ha a kalapos elkapja a lábát, vége.

Úgy futott, ahogy a lába bírta. Egyre várta, hogy felhangozzék mögötte a tompa puffanás, esetleg valami gyengéden megüsse a hátát, szelíden figyelmeztetve rá, hogy megjöttem, pajtás, csak egy golyó vagyok, de semmi ilyen nem történt. Elhúzott a Colibri hívogatón zöld fényei előtt – már nem hívogatták annyira -, s pillanatokon belül a kocsija mellé ért. Ekkor vette csak észre, hogy a lányon kívül valaki más is ül a kocsiban.

Kiáltani akart a lánynak, figyelmeztetni, hogy ugorjon ki, és meneküljön, mert aki mellette ül, valószínűleg egy rohadék gyilkos, de mielőtt megtehetné volna, Lacy már rá is kiáltott.

– Hé! Hé! Mi történt veled?

Candell nagyokat nyelt, és igyekezett áttekinteni a helyzetet. A fickó a kormánynál ül, a falat támogató fickókat sehol nem látja, a lány lába az ablakban, piros bugyija még rajta...

Kinyitotta az ajtót. Lacy rámosolygott, s a kormány mögött ülő srácra mutatott.

– Ő George.

Candell behunyta a szemét.

– Üdv, George.

– Üdv, ismeretlen.

– Candellnek hívnak.

– Üdv, Candell.

A lány átnyúlt George mögött, és Candell kezére tette a kezét.

– Ülj hátra, Ross.

– De hát a fenébe is...

– Ülj hátra, kérlek.

Candell végigpillantott a srácon. Pontosabban azon, amit látott belőle. Ez pedig nem volt sok. Hosszú hajat látott, vörös homlokpántot; a haj függönyéből kikandikáló hegyes orrot; kék nadrágot, amelynek nem volt térde; pulóvert, amelynek nem volt ujjja; és az egyik lábán cipőt. A másikon nem látott. Akárhogy is kereste, nem látott a fickó másik lábán cipőt.

George felemelte a fejét.

– Vigyázz, testvér, indulok.

Candell rávágta magát a hátulsó ülésre. Lacyt feltehetően elrabolták. És most őt is. Mindkettőjüket elrabolták. De ki a franc rabolhatta el őket?

Gyorsan abbahagyta a töprengést. A halálfélelem minden más gondolatot kiszorított a fejéből. Nem volt nyeretlen két-éves; ritkán félt kocsiban, ezúttal azonban elkapta a pánik. Egy őrült kezébe került, aki a legvadabb üldözési jeleneteket is túl szárnyalva száguld át velük a városon.

Még akkor sem könnyebbült meg igazán, amikor George lefékezett, majd megállt valahol.

– Ha felspéciznéd, ki lehetne hozni belőle valamit – mondta elismerően. – Bár így sem rossz. Legalábbis jó kezekben – tette aztán hozzá.

Candell körülnézett. A hely, ahol megálltak, talán még a hulladékkal teli mellékutcánál is gusztustalanabbnak és bűdösebbnek tűnt. Korábban nem is gondolta volna, hogy a szolid és konszolidált Mallory Cityben ilyen utcák is léteznek.

Lacyt azonban nem lepte meg a környék. Candellben felsejlett a gyanú, hogy talán nem először jár erre.

George kinyitotta az ajtót, és kiszállt a járgányból. Mielőtt elindult volna a lepusztult házak alkotta apró terecske felé, hátrafordította a fejét, és odaintett Candellnek.

– Viszlát, testvér. Spéciztesd fel a kocsidat.

– Majd még meggondolom – ígérte Candell.

Óriási meglepetésére Lacy is kiszállt, és George után indult. Candellt ekkor ismét elfogta a rémület.

– Hé! hé! – igyekezett maga is napvilágra kerülni.

– Hova mész, Lacy?

A lány rákacsintott.

– Van egy kis dolgom.

Candell elkapta a kezét, és megpróbálta visszahúzni.

– Dehogyan mész! Nem mész sehova!

Candell barátságtalanul rideg fényt látott felvillanni Lacy tekintetében.

– Eressz el... kérlek!

Candell eleresztette.

– Mit mondjak a nagyapádnak, ha...

– Várj meg itt.

– Mikor jössz... vissza?

– Mehetünk, George.

Candell levegő után kapkodott. Holtbiztos, hogy baja esik a lánynak. Az a legkevesebb, hogy megerőszakolják. Rosszabb esetben a torkát is elvágják. A nagyapja természetesen őt teszi majd felelőssé a történetekért, és igaza is lesz, hiszen ahelyett, hogy a múzeum raktárában az indián háborúkat töltene a fejébe, lehetetlen helyeken bóklászik vele. De még ha csak lehetetlen hely lenne! Ez egy félelmetes és életveszélyes hely! És a kislány még csak tizenöt éves!

Visszaült a kocsiba, és a kormányra tette a kezét.

Mit csináljon, te jóisten? Menjen a lány után? Hova a fenébe? Amíg a szívverését csillapítgatta, a lány és a fiú eltűntek egy sikátorban. Csak ne lenne minden kurva ház annyira egyforma! Vagy legalább fegyvere lenne. Vár még tíz percet, aztán felhívja Pompey seriffet... Csakhogy, vigye el az ördög, Mallory City nem Pompey seriff körzete.

Addig töprengett az indítókulcsot szorongatva, amíg szürkülni nem kezdett. Magas házfalak fogták közre, s mihelyt eltűnt mögöttük a nap, a kapualjak alól és a csatornafedelekek lyukain át előlopakodott a szürkesség. Mintha köd borult volna a városrészre. Valahogy így kezdődött annak idején Londonban is a köd. Már hallja is Hasfelmetsző Jack lépteit... kip-kop, kip-kop...

Majdnem felkiáltott, amikor megfogta valaki a karját. Felpillantott a kéz gazdájára, és akkor már fel is kiáltott. Az a fogatlan, borostás fickó, aki a kocsi mellett állt, alighanem még fél-szemű is volt, bár ezt a ráeső árnyéktól nem látta pontosan.

– Adj egy dollárt – mondta a pasas barátságtalanul. – Akkor én is mondok neked valamit.

Candell megtörölgette verejtékező homlokát.

– Nem vagyok biztos benne, van-e nálam.

- Van – mondta a fogatlan. – Öt dollárod van apróban.
- Ezt meg honnan tudja? – hökkent meg a régész.
- Ennyit kaptál vissza a büfénél, ahol narancslét ittatok.
- Ki mondta ezt... magának?
- Lacy. A kiscsaj.

Candell hirtelenjében arra gondolt, hogy az egy dollár váltságdíj, de aztán gyorsan el is felejtette ezt a hülyeséget. Egy dolláros váltságdíj. Jó is lenne.

- Hol van Lacy? – kérdezte rosszat sejtve.
- Előbb a dollárt!

Candell kivette a tárcáját a zsebéből, igyekezett karnyújtásnál nagyobb távolságot tartani a fickótól, de az benyúlt az ablakon, és egyszerűen kikapta a tárcából az egy dollárt.

- Hol van Lacy? – ismételte meg a kérdését Candell.

A fogatlan a háta mögé bökte a hüvelykjét.

- Ott valahol.
- Üzent valamit?
- Hogy ülj a seggeden. Ülj itt, és várd meg.
- Azt nem mondta... meddig kell várnom?
- Amíg ide nem jön.

Megfordult, köpött egyet, és elbotorkált egy szürke ködfolt felé.

Candell sajnálni kezdte, hogy nem hozta magával a revolvérét.

91.

Addig-addig sajnálkozott, amíg elbóbiskolt. Amikor kinyitotta a szemét és az órájára pillantott, felkiáltott rémületében. Néhány perc múlva hét óra. Jézusom, hiszen már órák óta itt áll ezen a szörnyű helyen!

A fickó, aki a kocsija mellett tipródott, langaléta volt és hosszú szakállú. Hiába is próbálta volna megbecsülni a korát: lehetett tizenöt éves, de kis jóindulattal akár száz is.

Úristen! – dörzsölte meg a szemét. – Itt egy újabb hírhozó. Lehet, hogy ő közli majd vele a lányért fizetendő váltságdíj tel-

jes összegét?

Amikor Lacyt is megpillantotta, majdnem felkiáltott örömben. Úgy tűnt, egyben van a lány. Az arcán sem látszik, hogy történt volna vele valami.

A langaléta lehajolt, a lány lábujjhegyre állt, átkarolta a fickó nyakát, és megcsókolta. Nem tartott valami soká, de azért több volt egy közönséges, futó puszinál.

A pasas nem köszönt, még csak rá sem pillantott. Megfordult és elhúzott. Egyenesen bele a szürkességbe.

Lacy megtörölte keze fejével a száját.

– Kösz, hogy megvártál – mondta.

Candell nyelt egy nagyot.

– Hamar visszajöttél.

A lány kényelmesen elhelyezkedett mellette. Candell kíváncsi volt rá, vajon a piros fehérneműjével minden rendben van-e, de természetesen óvakodott szóba hozni a dolgot. Lacy még csak tizenöt éves ugyan, de az ebben a korban lévő lányoktól azért már nem illik a bugyijuk után érdeklődni.

– Ki volt ez? – kérdezte mogorván.

Lacy az ülés támlájára hajtotta a fejét. Látszott rajta, hogy szüksége lenne némi pihenésre.

A francba! – dühöngött Candell. – Vajon mibe fáradhatott bele ennyire?

– Peter – mondta rövid szünet után.

– Milyen Peter?

– Hogyhogy milyen Peter? – kérdezte a lány lecsukott szemekkel.

– Mi a másik neve?

Lacy csodálkozva nyitotta ki a szemét.

– Honnan tudjam?

– Nem kérdezted meg tőle?

– Miért kérdeztem volna?

Candell ismét nyelt egy nagyot.

– Most akkor hova?

– Ennék valamit – mondta a lány.

– Ahol voltál, nem kaptál? – kérdezte rosszmájúan a régész.

Lacy fáradt volt, ezért nem is fogta fel a kérdés lényegét.

– Á, azok csak isznak és füveznek. Nemigen esznek.

– Kik?

– Együnk egy hamburgert, kérlek.

Candell úgy gondolta, hogy megállnak az első hamburgeresnél, de alighogy elindultak, a lány elaludt. A régész ekkor megváltoztatta a tervét. Nem az első hamburgeresnél állnak meg, hanem annál, amelyik közvetlenül a városba vezető út mellé épült. Ahogy reggel eljöttek mellette, szimpatikusnak tűnt.

A lány hajából csak úgy áradt a cigarettafüst. Kissé édesebb volt a normál cigaretta füstjénél, de Candell erre már nem figyelt fel. A lány összecsiszított száját nézte, vékony karját, vékonyka nyakát. Úristen, hiszen ez még valóban gyerek. És alighanem így is többet tud már az életről, mint ő a maga majd harminc évével.

Lacy csak akkor ébredt fel, amikor Candell megrázta a karját.

– Ébresztő, régészsegéd!

Lacy kinyitotta a szemét.

– Hol... vagyunk?

– A hamburgeresnél.

– Éppen idejében. Már azt hittem, éhen halok.

Ahogy kiugrott a kocsiból, Candell megnyugodott.

A vörös villanás azt jelezte, hogy Lacy nem ajándékozta oda senkinek a legintimebb fehérneműjét.

92.

Candell mindez ideig nem sokat gondolkodott azoknak a generációs ellentéteknek a lényegén, amelyek az ő korosztályát az utána következő korosztályoktól elválasztották. Most azonban elérte a megvilágosodás. A vékonyka Lacy Rost három dupla adag hamburgert falt fel cirka tíz perc alatt, míg jómagam másfelet is csak alig volt képes lenyomni. Ebben persze az is közrejátszhatott, hogy kissé megviselték a gyomrát az aznapi események. Majdnem kinyírták; aztán a félelem, hogy a lánynak baja

esik... Nem volt akármilyen nap, nem is vitás!

Lacy befejezte a hamburgerevést, megivott két nagy light colát, megevett egy adag fagylaltot, majd elégedetten hátradőlt a padon. Candell érkezettnek látta az időt, hogy finoman bár, de mégiscsak megmondja neki a véleményét.

Éppen nyitotta volna a száját, de a lány megelőzte.

– Figyelj, Ross, találtam valami érdekeset.

– Igazán? – kérdezte magába fojtva a mondandóját a régész.

– Mit?

– Azt mondják a fiúk, hogy Mallory Cityben megváltozott valami.

Pockock is ezt mondta – gondolta Candell.

– Mi változott meg? És ki mondja?

– A fiúk, akiknél voltam.

– Honnan ismered őket?

– George hozott össze velük.

– Csak úgy?

– Nem csak úgy.

– És... mi volt az ára?

Akaratlanul csúszott ki a száján a mondat. Meg is ijedt, hogy a lány kikéri magának a gyanúsítgatást, de talán meg sem értette a célzást, vagy csak nem figyelt fel rá.

– Ők is bírják a hip-hopot, és én is. Azt mondják, hogy eddig csak füveztek, a menőbbek meg heroint lőttek be maguknak. De csak a menők. Ezek a srácok nem kedvelik a heroint.

– Még szerencse.

– Van egy csapat a városban, amely a heroint és a kokót teríti. Zárt piac, ha érted.

Candell nemigen értette, de úgy tett, mintha értené.

– Állítólag ebbe a körbe tartozott Henderson és Barrow is.

– Szóval kábítószer-terjesztők voltak?

– Állítólag csak az idén kezdték. Kiestek néhányan a hálózatból, és ők léptek a helyükbe. De csak ímmel-ámmal csinálták.

– Ímmel-ámmal?

– Bert mondta.

– Ő ki?

– Nem mindegy? Mintha csak falból csinálták volna.

– Falból? – hökkent meg ismét Candell. – Minek a falából?

Mi lehet jobb üzlet, mint kábítószer terjeszteni?

– Előállítani – mondta a lány.

Candell megpróbálta megérteni, miről beszél Lacy.

– Előállítani?

– Az az igazi nagy buli. A terjesztőknek csak aprópénz jut.

Bert arra tippel, hogy Henderson és Barrow csupán azért dílerkedett, hogy eltereljék a figyelmet magukról.

– Eltereljék?

– Bert szerint egyre több a városban a szintetikus drog. Sokkal olcsóbb, mint a kokó vagy a heroin, és majdnem ugyanaz a hatása. Egyszer csak felbukkant egy banda a semmiből, és elkezdte a szintetikus cuccot terjesztani. Ezzel ki is hívta maga ellen a többiek haragját. Azokét, akik a kokóban érdekeltek. Csakhogy nem tudtak rájönni, ki csinálja a szintetikus cuccot, és hol. Bert szerint itt készítik a városban. A seriff már nemegyszer blokádot vont Mallory City köré, de semmi. Senkit nem kaptak el, az üzlet pedig virágzik. Kvázi, itt csinálják valahol. Bert azt mondta, neki az a gyanúja, hogy Henderson és Barrow kotyvasztották, és csak azért dolgoztak kokóban is, hogy fedezve legyenek.

Candell megszédült.

A lakókocsi! A francba is...!

– A kokósok persze keresik a szintetikus drogból utazókat, de még nem találták meg őket. Vagyis hogy megtalálták, csak még nem terjedt el a híre. Bert szerint Henderson és Barrow a lakókocsijukban dolgoztak. Ott készítették a szintetikus szert.

– Végül is elkapták őket.

– Úgy néz ki a dolog. Rájöttek, hogy kik a hunyók, és hazavágták őket.

– Bell földjén?

– Csak a véletlen műve lehet. Nyilván már régóta a nyomukban jártak: az a hely éppen alkalmasnak tűnt a leszámolásra.

– De a pisztolyon csak Boyce ujjlenyomata látszik!

Lacy megvonta a vállát.

– Kihasztnálták a kedvező alkalmat. Követték Henderson kocsiját, amelyben négyen ültek. Henderson, Barrow, Boyce és a lány. Amikor megálltak Bell földje szélén, ők is megálltak valahol, és figyeltek. Látták, hogy kiszáll a kocsiból a két stoppos. Látták, hogy azok ketten mit akarnak a lánytól, majd azt is látták, hogy Boyce elveszi a pisztolyukat és megfenyegeti őket. Látták, hogy Barrow és Henderson lelépnek, Boyce pedig eldobja a stukkert. Tovább várakoztak, mert ismerték az embereiket; tudták, hogy hamarosan visszatérnek. Addigra viszont már a kezükben volt Henderson pisztolya, markolatán Boyce ujjlenyomatával. Aki felvette a stukkert, kesztyűt viselt.

Candell kis híján tátott szájjal figyelte Lacy szavait. A fenébe is, kicsoda ez a kislány? Valami női mesterzsaru reinkarnációja?

– Henderson és Barrow valóban visszatértek. Ekkor a kokósok akcióba léptek, majd lazán elásták a holttesteket úgy, hogy bárki megtalálhassa. Ezzel tökéletes alibit biztosítottak maguknak: Boyce lelőtte a két rohadékot, és elföldelte őket. Ezután a feltámadó szél elvitte Henderson teherautóját.

– Velük mi lett? Mármint a gyilkosokkal?

– Jó kérdés – mondta a lány. – Vagy elhúztak onnan, vagy nem.

– És ha... nem?

Lacy belenyúlt az újabb fagyaltjába.

– Akkor majd előkerülnek ők is.

93.

Candell úgy ítélte meg, hogy még nincs is olyan késő, ezért visszafelé útjukon leparkolt a Jamieson Street 16. előtt. Átpislogott a szomszéd kertbe, de nem látta Mr. Pockockot. A háza lehúzott függönyén vibráló fények arról árulkodtak, hogy Mr. Pockock a televíziót nézi.

Candell odaballagott a lakókocsi hűlt helyére, és megpróbált találni valamit, ami megerősíthette volna a gyanújukat. De nem

talált semmit. Olyan tisztára söpörték a betont, hogy akár enni lehetett volna róla.

Amíg a lakókocsi helyén tipródott, Mr. Pockock felbukkant a kertjében, kezében elmaradhatatlan öntözőkannájával.

– Hé! Keresnek valakit, kérem. Kit keresnek?

Láthatóan nem ismerte fel Candellt a beköszöntött sötétségben. A régész éppen emlékeztetni akarta rá, hogy kicsoda, és hogy már kétszer is járt itt, de Lacy megelőzte. Átugrott a kerítésen, és Mr. Pockockhoz lépett.

– Jó estét, uram – mondta komolyan csengő hangon. – Mr. Hendersont keressük.

Mr. Pockock a lányra nézett, és letette a lába mellé a kannát.

– Na, azt keresheted, aranyom.

– Még a házát sem találom.

– Azt is keresheted, aranyom. Úgy elvitték, hogy nyoma sem maradt.

– Nem is hozzák vissza?

– Miért hoznák, aranyom? Amit egyszer elvisznek, azt csak ritkán hozzák vissza.

– Nagy igazság – bólintott Lacy. – Megjegyzem magamnak. Mit tetszik öntözni a kannával?

– Csak úgy – tért ki a válasz elől Mr. Pockock. – Jövök, megyek, öntözök. Téged meg mi szél hozott erre? Miért keresed Hendersont?

A kislány az öregre mosolygott.

– Lacy vagyok. Nyári munkán dolgozom a közüzemi hálózaton. A bejelentés miatt jöttem.

– Diák vagy, kicsim?

– Aha. Ide járok a gimibe.

– Ejha. Ott tanítottam én is. Hallottad, hogy Miss Proctort pofán verték?

Lacy sajnálkozó képet vágott.

– Valamennyien ki voltunk bukva miatta. Mélyen elítéljük az ilyen cselekedeteket. Minden osztályban akad néhány renitens...

– És egyre több! – vágott közbe izgatottan az öreg. – Egyre

több a renitens!

– Ez igaz – mosolygott Lacy. – Azért is vagyunk itt. Az ott a kollégám. Bejelentést kaptunk, hogy Mr. Henderson lakókocsijának környékén nagyon bűzlik valami.

– Csak éjjel – mondta Mr. Pockock. – De akkor valóban rohadtul bűzlik. Vagyis már csak bűzlött.

– Talán rosszul csatlakoztak a hálózatra. Ezt kellett volna kivizsgálnunk. Megkérdezhetem, hogy milyen volt az a szag, uram?

– Pockock – mondta az öreg. – Pockock vagyok. A szag pedig... nem szarszag volt. Azt megismerem.

Lacy megcsóválta a fejét.

– Szóval, nem szarszag? Akkor nem a csatlakozással lehetett probléma. Mégis milyen szag...

– Vegyszer – mondta az öreg. – Vegyszer szaga volt. Valami bűdös vegyszeré. Gondoltam is rá, hogy ezek a renitensek kísérleteznek valamivel. Egyszer majd a levegőbe repülnek. És velük együtt én is.

– Nem látta, hogy hoztak-e néha hozzájuk üvegeket vagy nagyobb csomagokat?

– Néha hoztak – mondta Mr. Pockock. – Kannákat hoztak. Azt hittem, víz van bennük. Van, aki biovizet iszik.

– Nem tudja, kik hozták?

– Teherkocsik. Lerakodtak, aztán elmentek.

– De most már nincs bűdös?

– Már nincs. Azóta nincs.

– Akkor ezt beírom a jelentésembe – mondta Lacy. – Vizszontlátásra, Mr. Pockock.

Mr. Pockock bólintott, és felemelte a kannáját. Ment autóröncsöt öntözni.

94.

– Nos? – kérdezte a lány, amikor kikanyarodtak az országútra. – Akkor most mi a helyzet?

Candell a torkát köszörülte, majd némi szünet után megszólalt.

lalt.

– Kik voltak azok a fickók, akikkel... akiknél...

Szeme sarkából látta, hogy a lány elmosolyodik.

– Azt hiszem, Ross, hogy ezek más nyelven beszélnek, mint te. Én meg értek rajta. Ennyi az egész.

– Nem volt veszélyes?

– Tudok én vigyázni magamra – mondta magabiztosan Lacy.

Candell lopva végigpillantott rajta. Aligha lehet több negyven kilónál, a magabiztosságát is beleértve. De esze az azért van. És vág, mint a Rambo-kés.

Ekkor Lacy feltett egy kérdést, amely talán még az eddigiek-nél is meglepőbbnek tűnt.

– Hol fogok aludni?

Candell meghökkent.

– Aludni? Gondolom, otthon.

A lány nagyon határozottan megrázta a fejét.

– Otthon nem, az tuti. Úgy készültem, hogy októberig nem megyek haza.

– Aludni sem?

– Azt a legkevésbé. Utálom, ha behozzák a reggelimet a szobámba, utálom, ha... szóval, sok mindent utálok.

– Reggel visszajöhetsz a múzeumba – próbálkozott Candell.

– Ha én nem is lennék ott...

– Hol lennél?

– Előfordulhat, hogy el kell mennem valahova... de hamarosan visszatérek.

– A gabonakörök ügyében akarsz lelépni?

Candell átkozta magát, amiért magas labdát adott fel a lánynak.

– Egy múzeumban mindig adódhatnak fontos dolgok.

Lacy Ross vállára tette a kezét.

– Figyelj, Ross. Én veled akarok maradni. Izgatnak a gabonakörök, a farkasok csontja, minden. És meg is van rájuk az elméletem.

– Nocsak. És mi lenne az?

Lacy ásított egyet.

– Majd holnap. Már nincs erőm beszélni róla. Szóval hol fogok aludni?
– A vendégszoba megfelel?
– Meg – bólintott Lacy.
Candell a múzeum felé vette az irányt.
Ott azonban kellemetlen meglepetés érte.

95.

A kellemetlen meglepetés Mr. Brown volt, a portás. Amint Candell befelé igyekezett a lánnyal, kibújt a fülkéjéből, és Candell után kiáltott.

– Hova, hova, Mr. Candell?

Candell azonnal megszimatolta a veszélyt. Tudta, hogy Mr. Brown utálja őt, és ennek megfelelően ő is utálta Mr. Brownt. Hogy honnan eredt ez a kölcsönös ellenszenv, nehezen tudta volna megmagyarázni. Az övé valószínűleg onnan, hogy megérezte Mr. Brown utálatát. Ezért aztán úgy éltek egymás közelségében, hogy igyekeztek nem tudomást venni egymásról. Candell elfordította a fejét, ha elhaladt a fülke előtt, Mr. Brown pedig elmulasztotta a minden alkalmazottnak kijáró köszöntést. Most azonban, hogy Mr. Brown utánakiáltott, Candellnek tudomást kellett vennie róla.

– Ó, Mr. Brown? – húzta fel csodálkozva a szemöldökét, ahogy megfordult. – Nem is vettem észre.

– Én viszont észrevettem magát – mondta kaján örömmel a portás. – Hova igyekszik, Mr. Candell?

– A munkahelyemre – válaszolt a régész. – Van valami kifogása ellene?

A portás a zsebébe nyúlt, kihúzott belőle egy jókora zsebórát, és a szeme elé emelte. Közben mozgott a szája, mintha matematikai műveleteket végezne.

– Tíz óra huszonhárom – jelentette ki a nagy hasú, kopasz, lefittyedő állú emberke. – Pontosan.

Candell az órájára pislantott. Nála is annyi volt.

– Stimmel – mondta.

A kis ember elfintorította az orrát.

- Hát ez az!
- Mi az az *ez az*? – kíváncsiskodott Candell.
- Nem kapta meg Mrs. Honey körlevelét?
- Egész nap távol voltam – mondta Candell.
- Akkor ott van az íróasztalán.
- Jól van, felmegyek és megnézem.
- Éppen azt nem lehet. Mrs. Honey utasításba adta, hogy tíz óra után senki sem maradhat az épületben.
- És ha mégis felmegyek?
- Kénytelen lennék megakadályozni – vigyorgott Mr. Brown.
- Maga? Hogyan? Felpofozna?
- Mr. Brownnak tetszett a buli, nagyon tetszett.
- Én? Dehogy! – tiltakozott. – Nem nyúlok én senkihez. De ha megtenné, azonnal felhívnám Mrs. Honey-t. – Gonosz képpel Lacyre pillantott. – A hölgy, gondolom, még fiatalkorú...
- Candell egyetlen pillanat alatt megértette, hogy mély szakadék szélére lépett. Nem szólt a lányról Mrs. Honey-nak, arról meg végképp nem, hogy itt akarja elhelyezni a vendégszobában.
- Jól van – fújt visszavonulót. – Ha nem, hát nem. Továbbmegyünk, Lacy!
- Mr. Brown gúnyos tekintetével, valamint Lacyvel a háta mögött elindult az ajtó felé. Azt már nem látta, hogy amint elérték a bejáratot, Lacy megfordult, és azt a bizonyos egyezményes jelet mutatta a portásnak, melyhez leginkább a középső ujj használata szükségeltetik. Mr. Brown megcsóválta a fejét, és úgy gondolta, megérdemel egy nyelet whisky.
- Elvégre megsemmisítő győzelmet aratott egyik utált ellenfele felett.

96.

Amint becsukta mögöttük a lakása ajtaját, Candell a falhoz támaszkodó lányhoz fordult.

– Felébredtél? – kérdezte összehúzva a szemét.
 – Félig – dünnyögte Lacy.
 – Akkor figyelj. Itt a szobád; én majd a nappaliban alszom a kanapén. Az ott a fürdőszoba. Van kulcs az ajtódban, ráfordíthatod éjszakára.
 – Minek? – ásította a lány. – Hiszen csak te vagy a lakásban rajtam kívül, nem?
 Candell mélyet sóhajtott.
 – De. Csak én. Megkérhetnék valamire? Nagyon fontos lenne.
 – Aha... mit csináljak?
 – Inkább mit ne csinálj. Ne vedd fel a telefont, és ne nyisd ki a bejárati ajtót. Oké? Várd meg, amíg felveszem, vagy kimegyek, oké?
 – Oké – bólintott a lány. – Hol a cuccom? Candell kirakta a tiszta ágyneműt a lánynak.
 – Minden rendben? – kérdezte végül.
 – Kösz – mondta a lány. – Minden rendben.
 Pedig semmi nem volt rendben.
 Az újabb viharfelhők már ott gyülekeztek Candell feje felett, csak még nem tudott róluk.

97.

Fél tizenegy tájban sikerült meggyőznie Beavernek, azaz Hosszú Tollnak Cherylt, azaz Károgó Varjút, hogy béküljön ki Candell-lel. Bár Lehulló Hold is győzködté eleget, neki ellenállt a lány. Végül Beaver érvei előtt kénytelen volt meghajolni.
 – Hiszen tetszik neked, nem?
 Károgó Varjú nagyot kiáltott.
 – Nem! – Aztán kicsit később már halkabban hozzátette: – Azaz... mégis. Legalábbis azt hiszem.
 – Tévedés volt – magyarázta Beaver. – Holtbiztos, hogy tévedés. Mrs. Honey berúgott. Ő megpróbálta eltolni magától, de nem sikerült. Más meg nemigen csinálhatott, hiszen a főnöke.
 – Láttam, amint csókolgatta – kesergett Károgó Varjú.

– Fejezzük ki pontosan magunkat – helyesbített Beaver. – Csak az asszony csókolgatta őt. Különben érdeklődtem a múzeumban. Mindenki esküdözik, hogy még csak a gyanú is nevetséges. Mármost az a gyanú, hogy van közte és Mrs. Honey között valami.

– Én nem tartom olyan nevetségesnek.

– Pedig az. És apád is nagyon dühös volt valamiért.

– Te elmondtad apának? – csattant fel a lány.

– Csak futólag említettem.

– És?

– Éktelen dühbe gurult. Ritkán láttam még ilyen dühösnek.

– Talán más baja volt.

– Már attól tartottam, hozzám vág valamit. Érthetetlen.

Simon megcsóválta a fejét.

– Talán ismeri.

– Kit?

– Mrs. Honey-t.

– Találkozott már vele, ha jól tudom, de ismerni biztosan nem ismeri.

– Felesleges ezen vitatkoznunk – zárta le a témát Beaver. – Az a lényeg, hogy szükségünk van Candellre. Jóraivaló srác, és jól vág az esze.

– Kérdés, hogy mennyit mondjunk el neki.

– Én már beszéltem neki a manitukról.

– Nem hitte el, mi?

– Ha nem lennél közénk való, te elhinnéd?

– Mit akarsz csinálni?

– Rá kell jönnünk, miről van szó. Candell talán rájön.

– Én félek – borzongott össze a lány. – Érzem, hogy nem megy jól valami a világban.

Beaver felnevetett.

– A világban semmi sem megy jól. Az a kérdés, hogy együtt dolgozzunk-e Candell-lel.

– Mi szól mellette?

– Hogy neki hisznek. Nekünk meg nem. Ha ő mondja el, amit ha mi elmondanánk, kinevetnének érte, talán őt nem neve-

ti ki. Figyelj, Cheryl. Most kérdezem utoljára... kedveled a fiút?

Károgó Varjú lehajtotta a fejét.

– Azt hiszem... igen.

– Az a jelenet az utcán félreérthető volt, és mi félre is értettük. Azóta a srác teljesen kiván. Az a helyzet, Cheryl, hogy fülig beléd van esve. És szeretné, ha adnál neki még egy esélyt. Kössük össze a kellemeset a hasznossal. Szeressétek egymást, és dolgozzon velünk. Tehát?

Károgó Varjú egész bensejét elöntötte az öröm. Ó, hát dehogynem tetszik neki, dehogynem szereti! Annyira szereti, hogy majd belebolondult, amikor meglátta azt a másik asszonyt a karjában! Ha régen történt volna mindez, megölte volna, lehúzta volna a fejbőrét, és...

– Akkor gyerünk! – vezényelt Beaver. – Elviszünk hozzá.

– Most? – hökkent meg a lány. – Hiszen már elmúlt tizenegy!

– Annyi baj legyen – legyintett Beaver. – Villanyfénynél nem látszik annyira, hogy kisírtad a szemed utána.

– Megöllek! – kiáltotta a lány túláradozó boldogságában. – Megöllek! – Felkapott egy párnát, és Beaver felé hajította.

– Állítsd már le magad! – védekezett nevetve az unokatestvére. – Hozzá vagdoss párnákat!

– Nem kellene telefonálnunk? – kérdezte végül óvatosan Cheryl. – Késő van már.

– Minek? – vont a vállát Turner is. – Legyen nagyobb a meglepetés. Ha már alszik, kipiszkáljuk az ágyból. Én is szeretnék néhány szót váltani vele.

– Rendben van – adta meg magát a lány. – De ti menjetek előre. Én majd mögétek állok. Ne lepődjetek meg, ha nem mosolygok úgy mindjárt, mint a tengerimalac.

Csak jó legyen a vége! Csak jó legyen a vége!

Ezt mondogatta magában egészen addig, amíg Candell lakásához nem ért.

98.

Lacy arra ébredt, hogy veszettül cseng a bejárat csengő. Fejére rántotta a párnáját, és megpróbált ismét elaludni.

A csengő azonban nem hallgatott el. Rövid szünet után felturbózta magát, és teljes erőre kapcsolt. Mintha az, aki csenget rátenyerelt volna a gombra, és nyomban el is aludt volna rajta.

A kíméletlen csengetés áthatolt a fülére szorított párnán, talán még egy száz méter vastag betonfalon is áthatolt volna. Az álom cihelődni kezdett, és lassan elszállt Lacy szeméről.

Amikor aztán már végképp nem bírta tovább, lekapta a fejéről a párnát, és ingerült mozdulattal a sarokba hajította.

– Ross! – kiáltotta elkeseredetten. – Ross! Nem hallod, hogy szól a csengő?

Ross nem hallotta. A félig nyitott ajtón át a csengetés ritka szüneteiben beszűrődő csendes, fujtató szuszogásból Lacy arra következtetett, hogy példaképe alszik, mint a bunda.

Reménytelennek tűnt a helyzet, de azért tovább próbálkozott. Felkelt, kitérte az ajtót és kétségbeesetten kikiáltott rajta.

– Ross! Szól a csengő!

Ross tovább szuszogott. Lacy ekkor feladta az ébresztgetést. Úgy gondolta, jobb, ha maga intézi el a dolgot. Természetesen eszébe sem jutott, hogy lefekvés előtt a régész arra kérte: ne vegye fel a telefont, és ne nyisson ajtót senkinek.

Ha így tett volna, nem kevés kellemetlenségtől óvta volna meg a példaképét.

De nem így tett.

99.

A kulcs a zárban volt, így Lacynek nem soká kellett bíbelődnie a keresgéléssel. Fordított egyet rajta, lenyomta a kilincset, és kinyitotta az ajtót.

Ahogy megpillantotta az odakint várakozókat, egy csapásra kiröppent a maradék álom is a szeméről. Mintha az *Apacserőd* című filmbe cseppent volna. Egy csapat indián állt odakint a fo-

lyosón; hosszú, fekete hajúak, az egyiknek még muris amuletek is lógtak a nyakában, és egy toll volt hátul a hajcsimbókjába szúrva.

Ekkor villant csak az agyába, hogy talán nem kellett volna kinyitnia az ajtót. Hiszen Ross meg is kérte rá. De hát mi a fenéért nem ő maga jött ajtót nyitni?

Első felindulásában meg akart futamodni, de a legelöl álló fiatal indián megérezhette a szándékát, mert gyorsan elkapta az ajtókilincset.

– Mr. Ross Candellt keressük – mondta behízelgő hangon. – Itt lakik?

Lacy megnyalta a száját. Mi a fenét mondjon? Hátha fontos a dolog, nemigen tagadhatja le Candellt. Másrészt viszont...

– Mit akarnak tőle? – kérdezte némi szemrehányással a hangjában.

– Hol találjuk Mr. Candellt? – kérdezte a fiatal indián immár kedvetlenül.

– Az ágyban – mondta Lacy. – Alszik.

Lacy ekkor fedezte csak fel, hogy az indiánok egyike nő. Méghozzá nagyon csinos nő.

Az indián nő félretolta a férfit, és Lacy elé állt. Lacy úgy huszonévesnek saccolta.

– Maga... kicsoda? – kérdezte az indián nő idegesen vibráló hangon.

– Lacy Rost – mondta önkéntelenül is.

Lacyben csak ekkor tudatosult, hogy majdnem tökéletesen mezítelen. Csak a piros bugyi volt rajta, és felül egy kis pánt. Kellott volna vennie valahol egy normálisabb hálóruhát, de hát ki a csoda gondolta volna, hogy Candell-lel fog egy lakásban aludni? Az indián lány szigorúan összezárta az ajkát.

– Kicsodája... vagy te Candellnek? – kérdezte enyhén remegő hangon.

Lacy meghökkent. Mi a fenét mondjon erre? Azt nem mondhatja, hogy a munkatársa, lévén, hogy amin eddig dolgoztak, az szigorúan titkos, viszont nem is a rokona.

– A... barátnője – mondta végül.

Az indián nő mintha elsápadt volna. A tollas férfi a karjára tette a kezét.

– Fel tudná ébreszteni, kérem?

Az indián nő azonban élesen rákiáltott.

– Nem kell!

Lacy tovább nyalogatta a száját.

– Mélyen alszik – magyarázta. – Nagyon elfáradt az este... éjszaka...

– Értem – bólintott a nő. – Te hány éves vagy, kicsikém?

Lacy nem kedvelte, ha ismeretlenek kicsikémnek szólítják, de benne is ott dolgozott a fáradtság és a kialvatlanság, ezért nem csattant fel, mint korábban talán megtette volna.

– Tizenöt – mondta.

Az indián hölgy bólintott.

– Nem is zavarunk tovább. Mondd meg neki, hogy Károgó Varjú kereste, és az üdvözlét küldi.

Lacy mosolyogni próbált, de nem igazán sikerült neki. Bezárta az ajtót, visszabotorkált a szobába, fejével előre bevetette magát az ágyába, és úgy maradt.

Csak később, jóval később, hosszú és zűrzavaros álmok után ébredt arra, hogy Ross a vállát rázogatja.

– Ébresztő, Lacy! – halotta a hangját. – Süt a nap, csiripelnek a madarak, gyönyörű napra virradtunk.

– És kárognak a varjak – tette hozzá még mindig álmosan a lány.

100.

Candellnek eszébe sem jutott, hogy mélyebb értelmet keresen Lacy szavai mögött. Bizonyára csak jópofáskodik, s mint a tinédzserek általában, utálja a romantikát.

Amíg a lány a fürdőszobában tollázkodott, süttött néhány tojást, kávéfőzött, aztán amikor Lacy visszatért a szobába, elé találta a kis asztalkára.

– Figyelj csak, Lacy – kezdte már kávézás közben. – Tisztáznunk kéne a státuszunkat.

A tökéletesen magához tért Lacy rávigyorgott.

- Csak nem akarsz feleségül venni?
- Miért? Hozzám jönnél?
- Dehogysis, a francba, remélem, nem mondod komolyan?
- És ha úgy mondanám?
- Akkor azt felelném, hogy nem lehet, mert nem szeretlek, legalábbis nem úgy.
- Hm. És kit szeretsz úgy?
- Paul Stillert.
- Ő ki?
- A Columbiára jár.
- Aha. És akkor velem mi a helyzet?
- Téged is szeretlek. Csak másképpen. Te a példaképem vagy. Igazán jó arc. Frankóbb vagy, mint Indiana Jones.
- Milyen szempontból?
- Hát, például, te élő ember vagy. Ő meg csak kitalált. Azonkívül ő mindent tud, és mindent elintéz.
- Ez jó, nem?
- Már miért lenne jó? Akkor rám mi szüksége lenne? Te is sokat tudsz, bátor is vagy, meg minden, de azért néha elkel neked egy kis segítség. Érzem, hogy szükséged van rám.
- Nofene! – gondolta Candell. – Egy kis filozófussal hozott össze a végzet.
- Rendben van, nem veszek feleségül. Maradjunk csak jó barátok. Ezen a helyzeten viszont változtatnunk kell. Nem lakhatok nálad.
- Miért nem?
- Mert mások félreértenék. Többek között a nagyapád is. Mit gondolsz, mi történne, ha egyszer csak megszólalna a csengő, kinyitnád az ajtót, történetesen a piros bugyidban, és...
- Megölne – mondta a lány.
- Kár lenne érted.
- Nem engem, hanem téged!
- Candell nyelt egyet.
- Talán értem is kár lenne. Bár feltehetően jóval kisebb.
- Te Ross, honnan tudod, hogy piros a bugyim?

– Nemigen rejtegetted.
 – Igazán? Észre sem vettem.
 – Valahol laknod kell, Lacy – tért vissza az eredeti problémára Candell. – Már ha nem akarsz hazajárni naponta...
 – Azt mondtad, a múzeumban alhatok.
 – Az csak szükségmegoldás lett volna.
 – Beszélj Mrs. Honey-val!
 – Nem fogja megengedni.
 – Akkor sem, ha a nagypapám szólna neki?
 – Jobb lenne, ha szállodában lagnál. Nem messze innen ismerek egy elfogadható kis hotelt. Öt perc séta. Nos?
 – Rendben van – biccentett a lány. – Különben, hogy te milyen mélyen alszol...!
 – Igazán? – sóhajtotta Candell. – Nagyon elfáradtam. Nem volt könnyű nap a tegnapi.
 – Nekem kellett ajtót nyitnom.
 – Tessék?!
 – Éjszaka csengettek, és a füled botját sem mozdítottad. Nekem kellett kimennem ajtót nyitni.
 Candell meghökkenve nézett rá.
 – Figyelmeztettelek, hogy senkinek ne nyisd ki az ajtót!
 – Jól van, de olyan vadul csengettek, hogy talán még mindig nyomnák a gombot, ha nem nyitom ki.
 Candell idegességében a szájába harapott.
 – Ki volt az?
 – Nem fogod elhinni, de három indián.
 Candell megszédült. Olyan gyengeség fogta el, hogy majd leesett a székeről. Az asztal sarkába kellett kapaszkodnia, hogy le ne csússzon a szőnyegre.
 – Három... in... dián?
 – Ne izgulj, nem esett bajom, nem skalpoltak meg, nagyon barátságosak voltak. Utánad tudakozódtak, amennyire vissza tudok emlékezni rá, de mondtam nekik, hogy alszol.
 – És... hogy mentél ajtót nyitni?
 Lacy szeme kikerekedett.
 – Hogy mentem? Két lábon. Hogyan kellett volna?

– Mi volt rajtad?
 Lacy megvonta a vállát.
 – Ez-az. Elfelejtettem hálóruhát hozni. Amint lehet, veszek egyet.
 – Te jóságos isten!
 – Nem nyúltak hozzám egy ujjal sem. Még a nő is barátságos volt.
 – Nőőőőőőőő???!
 – Mit vagy úgy oda? Egy csinos indián nő is volt közöttük. Megkérdezte, hány éves vagyok. Mondtam neki, hogy tizenöt. Fogalmam sincs róla, miért kérdezte. Neked talán van?
 – Nekem van – nyögte Candell, és az asztal lapjára hajtotta a fejét.

101.

Miután Lacyt átköltöztette a hotelbe, Candell felhívta Károgó Varjút. Már a harmadik csengetésre felvették a telefont.
 – Ross Candell vagyok – mondta gyorsan. – Kérlek, ne tedd le a kagylót!
 – Én pedig Károgó Varjú – hallotta a lány könnyed hangját.
 – Miért tenném le?
 – Azt hiszem... bizonyos magyarázattal tartozom...
 Cheryl hangja nem volt sem rideg, sem visszautasító. És ez valahogy még jobban megrémítette Candellt, mintha Varjú lecsapta volna a kagylót, vagy éles hangon veszekedni kezdett volna vele.
 – Ugyan már, Ross, nem tartozol te nekem semmiféle magyarázattal. Miért is tartoznál?
 – Kérlek, Cheryl, hadd magyarázzam meg...
 – Ross, könyörgök, ne terhelj a magánügyeiddel. Van dolgom azok nélkül is éppen elég. Egyébként én is fel akartalak hívni. Csak vártam még egy kicsit, nem tudom, a kis barátnőd mikor szokott felébredni, nem akartam felzavarni.
 – Cheryl, ő nem a barátnőm!
 – A futó kalandjaid sem érdekelnek!

– Nem is futó kaland!

– Jól van Ross, ha akarod, azt is elhiszem, hogy a nagymád volt álruhában. Bár a nagymamák általában nem szoktak félig átlátszó piros bugyikban járkalni.

– Cheryl, kérlek... Hagyd, hogy megmagyarázzam...

A lány hangja megkeményedett.

– Figyelj rám, Ross! Ha mindenképpen beszélni akarsz kettőnkéről, akkor beszéljünk. Mégpedig most!

– Nem lehetne inkább személyesen?

– Nem, Ross. Különböznél hamarabb találkozunk, mint gondolnád. Szóval az a helyzet, hogy egyszer-kétszer összejöttünk és beszélgettünk... aztán történt, ami történt; nagy dolgok azért nem történtek. Egy kis flört volt, semmi más. Különböznél is, te a tieidhez tartozol, én meg az enyémeimhez. Utálom a nyavalygós férfiakat, ezért arra kérlek, hogy feledkezz meg arról a pár nappalról. Annyi ilyen pár nap van az ember életében, mint láncban a szemek.

– Nekem még soha...

– Nekem viszont igen. Hálás lennék, ha kulturált emberként viselkednél. Simon talált valamit, ami bizonyára érdekelni fog. Úgy terveztük, hogy fél óra múlva nálad vagyunk. Rendben?

Alighanem ez volt a világ leghosszabb félórája.

ISBN 978 963 95 91 394

Gesta Könyvkiadó, Budapest

Felelős kiadó:
Herczeg Ferencné
ügyvezető igazgató

Felelős szerkesztő: *Halmos Ferenc*

A kiadvány a debreceni könyvnyomtatás
több mint négy évszázados hagyományait őrző
ALFÖLDI NYOMDA Zrt.-ben készült a 2008. évben
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató
A nyomdai megrendelés törzsszáma: 2295.49.01
Készült 19,57 (A/5) ív terjedelemben